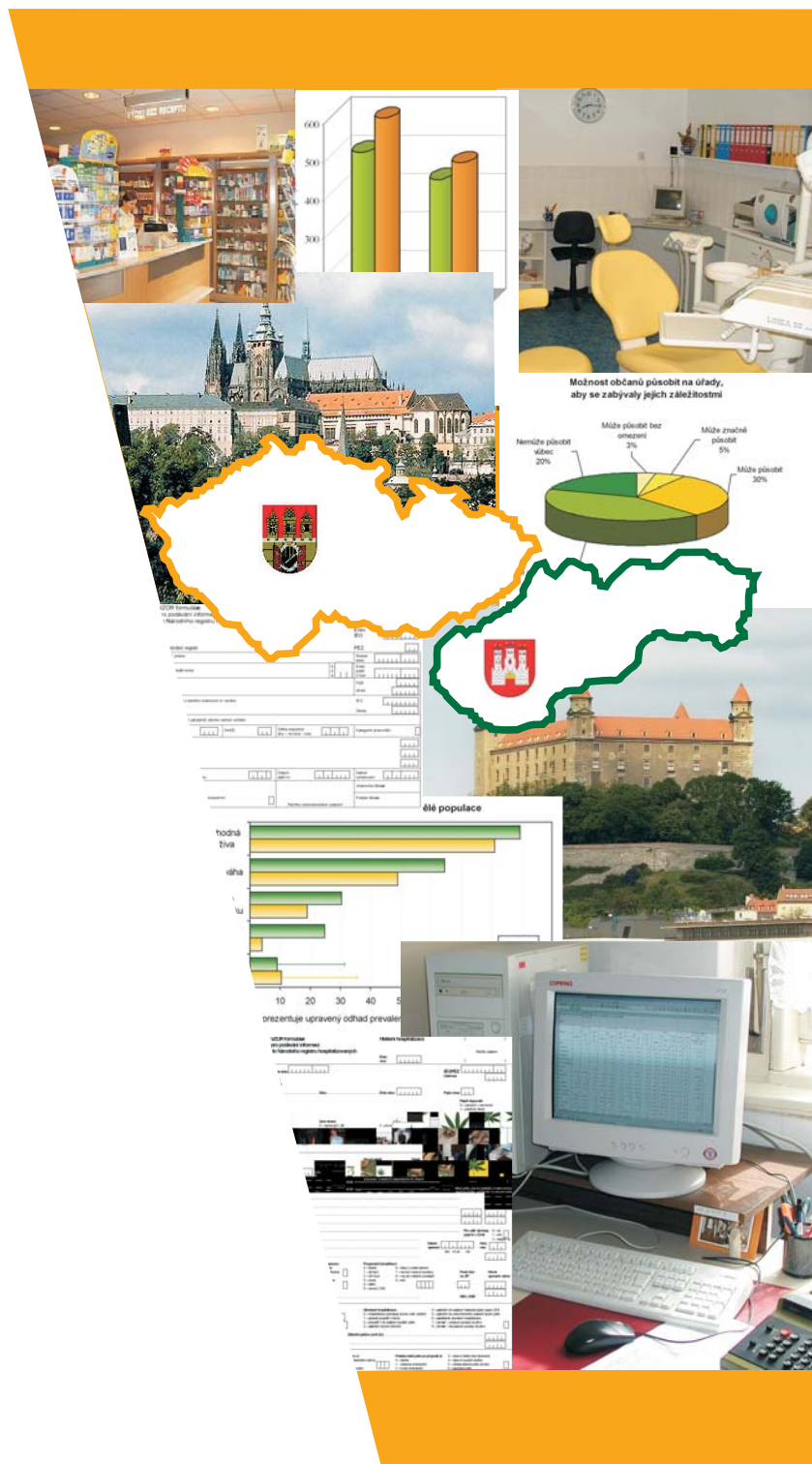

Trendy vývoje zdravotnických dat v SR a ČR v letech 1994-2004

*Trends in evolution
of health data in
the SR and the CR,
1994-2004*

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
128 01 Praha 2, Palackého nám. 4, P.O.BOX 60
© ÚZIS ČR, 2006
ISBN 80-7280-635-1

**Trendy vývoje zdravotnických dat
v SR a ČR
v letech 1994-2004**

Trends in evolution of health data
in the SR and the CR,
1994-2004

Listopad 2006

Anotace: Publikace přináší ve čtyřech kapitolách porovnání vývoje zdravotnictví a zdravotního stavu obyvatel České a Slovenské republiky od doby rozdělení tehdejšího Československa. V první kapitole se porovnává demografický vývoj, v druhé kapitole se sledují vybrané ukazatele zdravotního stavu (incidence infekčních nemocí, zhoubných novotvarů, hospitalizace, pracovní neschopnosti). Třetí kapitola se zabývá sítí zdravotnických zařízení a čtvrtá pracovníky ve zdravotnictví. Tam, kde je to možné, dokumentuje u příslušného ukazatele postavení obou zemí v rámci pětadvaceti zemí EU.

Annotation: *The publication presents in four chapters a comparison of the evolution of health service systems and of the health status of populations of the Czech and Slovak Republics after split-up of former Czechoslovakia. Chapter 1 compares demographic evolutions, Chapter 2 monitors selected indicators of health status (incidence of infectious diseases, malignant neoplasms, hospitalisation, incapacity for work). Chapter 3 deals with the networks of health facilities and Chapter 4 with manpower in health services. Where possible, the indicators also show the positions of the two republics in context of the 25 EU countries.*

Publikaci připravili ve vzájemné spolupráci pracovníci Ústavu zdravotnických informací a statistiky České republiky a Národního centra zdravotnických informací Slovenskej republiky.

© ÚZIS ČR, 2006

© Translation ÚZIS ČR

ISBN 80-7280-635-1

Obsah

Úvod	5
<i>Introduction</i>	
1. Demografie.....	7
<i>Demography</i>	
1.1 Pohyb obyvatelstva	10
<i>Movement of population</i>	
1.2 Střední délka života.....	12
<i>Life expectancy</i>	
1.3 Věková struktura obyvatelstva	14
<i>Age structure of the population</i>	
1.4 Úhrnná plodnost, index stáří a index ekonomického zatížení	16
<i>Total fertility rate, age dependency ratio and economic burden index</i>	
1.5 Potraty	18
<i>Abortions</i>	
1.6 Úmrtnost.....	20
<i>Mortality rates</i>	
2. Zdravotní stav	27
<i>Health status</i>	
2.1 Hospitalizace v lůžkových zdravotnických zařízeních.....	31
<i>Hospitalizations in bed establishments</i>	
2.2 Pracovní neschopnost.....	35
<i>Incapacity for work</i>	
2.3 Nově přiznané invalidní důchody	46
<i>Newly granted invalidity benefits</i>	
2.4 Hospitalizace v nemocnicích na nemoci oběhové soustavy	48
<i>Hospitalizations in hospitals for diseases of the circulatory system</i>	
2.5 Pracovní neschopnost na nemoci oběhové soustavy	52
<i>Incapacity for work for diseases of the circulatory system</i>	
2.6 Standardizovaná úmrtnost na vybrané nemoci oběhové soustavy	54
<i>Standardised mortality from selected diseases of the circulatory system</i>	
2.7 Hlášená onemocnění na vybrané zhoubné novotvary	58
<i>Notified cases of selected malignant neoplasms</i>	
2.8 Incidence zhoubných novotvarů.....	60
<i>Incidence of malignant neoplasms</i>	
2.9 Hospitalizace v nemocnicích na vybrané zhoubné novotvary.....	62
<i>Hospitalizations in hospitals for selected malignant neoplasms</i>	
2.10 Pracovní neschopnost na vybrané zhoubné novotvary	66
<i>Incapacity for work for selected malignant neoplasms</i>	
2.11 Standardizovaná úmrtnost na vybrané zhoubné novotvary	68
<i>Standardised mortality from selected malignant neoplasms</i>	
2.12 Hlášená onemocnění tuberkulózou.....	72
<i>Notified cases of tuberculosis</i>	

2.13	Diabetes mellitus – léčení pacienti.....	75
	<i>Diabetes mellitus – diabetics under treatment</i>	
2.14	Hlášená infekční onemocnění.....	78
	<i>Notified infectious diseases</i>	
2.15	Drogy.....	84
	<i>Drugs</i>	
2.16	Dispenzarizovaná onemocnění u dětí.....	95
	<i>Diseases followed up in children</i>	
3.	Síť a činnost zdravotnických zařízení	97
	<i>Network and activity of health establishments</i>	
3.1	Zdravotnická zařízení ústavní péče	100
	<i>Health establishments of bed care</i>	
3.2	Lůžkový fond	102
	<i>Beds in beds establishments</i>	
3.3	Ambulantní zdravotnická zařízení	104
	<i>Out-patient establishment</i>	
3.4	Primární péče.....	108
	<i>Primary care</i>	
3.5	Dialyzační místa.....	110
	<i>Dialysis places</i>	
3.6	Lékárny a výdejny zdravotnických pomůcek.....	112
	<i>Pharmacies and dispensaries of medical devices</i>	
4.	Zaměstnanci a zdravotnické školství	113
	<i>Manpower and health education</i>	
4.1	Evidenční počty vybraných kategorií pracovníků ve zdravotnictví	116
	<i>Numbers of employees (on record, WTE) in selected categories in Sector of MH</i>	
4.2	Počet lékařů a zubních lékařů v rezortech MZ SR a MZ ČR	124
	<i>Numbers of physicians and dentists in the sectors of MH SR and MH CR</i>	
4.3	Počty studujících zdravotnické a lékařské obory	126
	<i>Numbers of students in health care education</i>	
4.4	Průměrná mzda zaměstnanců ve zdravotnictví v SR a ČR	128
	<i>Average wage of employees in health services in SR and CR</i>	
5.	Definice pojmů	136
	<i>Definitions of terms</i>	
6.	Zkratky a značky	138
	<i>List of abbreviations and symbols</i>	

Úvod

V roce 2002, na společné pracovní schůzce reprezentantů obou ústavů v Praze, vznikla myšlenka na vydání společné publikace, která by ukázala, z pohledu statistických dat, k jakým společenským změnám obyvatel došlo během 10 let po rozdělení Československa na dva samostatné státy a jak se tyto změny odrazily v systému zdravotnictví a zejména na zdravotním stavu obyvatel.

Publikace ukazuje vývoj základních zdravotnických ukazatelů v letech 1994 až 2004. Obě země vyšly na začátku devadesátých let ze stejného systému a z podobných podmínek. Také další vývoj byl obdobný, i když již ne zcela shodný. V posledních letech však Slovensko radikálněji přistoupilo k reformě zdravotnictví než Česká republika. V oblasti zdravotnické statistiky nám zůstalo mnoho společného a to je základem dobré vzájemné srovnatelnosti dat a ukazatelů. Určitě proto bude pro mnohé čtenáře zajímavé zjistit, jak se které vybrané ukazatele v průběhu jedné dekády změnily, rozešly či naopak zůstaly stále stejné nebo se stejnými trendy.

Jistě tato publikace není poslední v řadě a bude užitečné podívat i za dalších deset let jak se projeví reformní kroky z období kolem roku 2005.

Publikaci připravili ve vzájemné spolupráci pracovníci Ústavu zdravotnických informací a statistiky České republiky a Národního centra zdravotnických informací Slovenskej republiky. Česká verze publikace byla zpracovaná a vydaná v Ústavu zdravotnických informací a statistiky ČR.

Listopad 2006

Introduction

The idea of a publication that would show, how the social changes in our two Republics in the 10 years after split-up of Czechoslovakia are reflected in statistical data monitoring the health status and the evolution of health service systems, originated at the meeting of representatives of our two Institutes in 2002 in Prague.

The publication shows the evolution of basic health indicators in the years 1994-2004. Both countries started from the same system and similar condition at the beginning of the 1990s. Also the further evolution was similar, although not quite the same, but in recent years Slovakia proceeded to a much more radical reform of the health service system than the Czech Republic. In health statistics there remained many common features that constitute a basis for good mutual comparability of data and indicators. It will be certainly interesting for many readers to find out how selected indicators changed, diverged or, on the contrary, remained the same or with the same trends over one decade.

The publication is certainly not the last of its kind and 10 years from now it will be useful to review the results of the reform steps from the period around 2005.

Publication was prepared in collaboration of teams of workers from Institute of Health Information and Statistics of the Czech Republic and from National Centre of Health Information of the Slovak Republic. Czech version of this publication was processed and published by Institute of Health Information and Statistics of the Czech Republic.

November 2006

1. Demografie

Demografický vývoj populací má podstatný vliv na charakter rozvoje společenských, ekonomických i sociálních procesů ve společnosti. Vývoje populací Slovenské a České republiky mají jak společné, tak i zcela odlišné znaky, a to z hlediska prostoru, času či dosahovaných hodnot demografických ukazatelů.

Stav

Celkový počet obyvatel Slovenské i České republiky se v letech 1994-2004 výrazně nezměnil, a proto lze toto období z hlediska vývoje počtu obyvatel pokládat za období stagnace. Ve Slovenské republice byl zaznamenán mírný nárůst počtu obyvatel, a to z 5 356,2 tis. na 5 384,8 tis. (nárůst o 0,5 %) a v České republice mírný pokles počtu obyvatel z 10 336,2 tis. na 10 206,9 tis. (pokles o 1,25 %).

Pohlaví a věk

V obou republikách početně převažují ženy. K 31.12. 2004 byl na Slovensku podíl žen 51,5 % a v České republice 51,3 %. V průběhu celého období připadalo v obou populacích na 100 mužů 105 - 106 žen.

Věkové složení je přímým výsledkem působení demografických procesů porodnosti, úmrtnosti a migrace v časovém úseku posledních přibližně 100 let. Pro vývoj věkové struktury obou republik je charakteristický pokračující trend stárnutí populace. Věkovou strukturu obou populací lze charakterizovat jako nerovnoměrnou, tvar věkové pyramidy svědčí o regresivním typu věkové struktury, v němž je relativně málo početná dětská složka obyvatel a relativně silná složka obyvatel v poproduktivním věku.

Populace Slovenské republiky je mladší než populace České republiky. V rámci vývoje věkové struktury pozorujeme u obou populací plynulý pokles podílu předreproduktivní složky obyvatelstva v průběhu celého sledovaného období. Na Slovensku uvedený podíl klesl z 23 % na 17 % a v České republice z 19 % na 15 %. V České republice klesla hodnota ukazatele pod 20 % už v roce 1993, na Slovensku v roce 1999, avšak tento pokles byl za sledované období dramatičtější. Podíl věkové skupiny 65letých a starších vzrostl o 1 procentní bod v obou republikách (v SR z 11 % na 12 %, v ČR z 13 % na 14 %).

Důsledky stárnutí obyvatelstva se projevují i zvyšováním průměrného věku obyvatel, na Slovensku ze 34 na 37 let, v České republice ze 37 na 40 let. Index stárí (počet osob ve věku 65 let a více na 100 osob ve věku 0-14 let) je příznivější na Slovensku, kde k 31.12. 2004 dosahoval hodnoty 68, v České republice to bylo 94. Index ekonomického zatížení (počet dětí ve věku 0-14 let a osob ve věku 65 let a starších na 100 osob ve věku 15-64 let) měl klesající tendenci v obou republikách, a to zejména v důsledku poklesu podílu dětí a zvyšování podílu produktivní složky obyvatelstva, neboť do produktivního věku se dostávaly silné populační ročníky ze 70. let. V budoucnosti však dojde k obratu ve vývoji tohoto indexu, neboť postupně poroste postreproduktivní složka populace.

Klesající úmrtnost se odráží ve střední délce života, která se mírně zvýšila u obou pohlaví v obou republikách. Z hlediska tohoto ukazatele mají muži i ženy v Česku naději dožít se v průměru vyššího věku než obyvatelé Slovenské republiky. Střední délka života při narození se na Slovensku zvýšila ve sledovaném období u mužů o 2 roky, u žen o 1,3 roku a v České republice se zvýšila u mužů o 3,1 roku, u žen o 2,4 roku. Vývoj střední délky života je ovlivněn zejména zlepšováním životních podmínek, zlepšováním zdravotní péče, ale i skutečností, že se už deset let

nevyskytly události s bezprostředním dopadem na tyto hodnoty (jako např. první a druhá světová válka).

Pohyb obyvatelstva

Po období intenzivního poklesu sňatečnosti začátkem 90. let 20. století se od roku 1995 začal tento nepříznivý vývoj postupně zmírňovat. Na Slovensku došlo v roce 2004 ve srovnání s rokem 1994 k poklesu hrubé míry sňatečnosti o 0,1 bodu (z 5,3 ‰ na 5,2 ‰), minima však bylo dosaženo v roce 2001 s hodnotou 4,4 ‰. V České republice poklesla hrubá míra sňatečnosti o 0,7 bodu (z 5,7 ‰ na 5,0 ‰), minima (4,8 ‰) dosáhla v roce 2003. Pozoruhodný je fakt, že v České republice byla sňatečnost dlouho vyšší než na Slovensku, ale v roce 2004 došlo ke vzájemnému převrácení těchto hodnot.

Rozvodovost si udržuje tendenci (s výjimkou některých let) dlouhodobého vzestupu, v České republice je však situace nepříznivější. Zatímco v roce 1994 připadalo v České republice 53 rozvodů na 100 sňatků, v roce 2004 to bylo už 64. Situace ve vývoji rozvodovosti je na Slovensku obdobná, v roce 1994 připadalo 31 rozvodů na 100 sňatků a v roce 2004 to bylo až 39.

Porodnost a plodnost jako procesy související s pozitivní stránkou lidské reprodukce zaznamenaly bezprecedentní pokles intenzity. V roce 2004 dosahoval počet živě narozených dětí v České republice 97 664 a na Slovensku 53 747. Obrat z klesajícího trendu na rostoucí začal v České republice v roce 2000, na Slovensku až v roce 2003. Tak v roce 2004 dosáhla hrubá míra živorodnosti v České republice 9,6 ‰ (oproti 10,3 ‰ v roce 1994) a na Slovensku 10,0 ‰ (oproti 12,4 ‰ v roce 1994).

Syntetické ukazatele plodnosti ukazují na nedostatečnou úroveň plodnosti žen ve Slovenské i České republice. V průběhu celého sledovaného období hodnoty úhrnné plodnosti nedosáhly ani v jedné z populací hranici prosté reprodukce (2,1) a v rámci zemí Evropské unie se těmito hodnotami řadí na poslední dvě místa.

Vývoj měr reprodukce zaznamenává od začátku 21. století mírné zlepšení v důsledku vyšší porodnosti, ale jejich hodnoty vypovídají o skutečnosti, že ženy za sebe z hlediska reprodukce nezabezpečují adekvátní náhradu, v roce 2004 to bylo v obou republikách 0,6 dívek na jednu ženu. Při zachování současné úrovně plodnosti a úmrtnosti žen ubude v průběhu jedné generace v obou republikách okolo 40 % potencionálních matek.

Potratovost je vyšší v České republice než na Slovensku, ale v obou zemích se ve vývoji potratovosti jednoznačně potvrzuje klesající trend. V České republice bylo v roce 1994 ze 100 těhotenství 39 ukončeno potratem, v roce 2004 to bylo 30. Na Slovensku se v roce 1994 ukončilo potratem 38 % těhotenství, v roce 2004 to bylo 27 %.

Samovolná potratovost je z části odrazem zdravotního stavu zúčastněných osob a její vývoj není pozitivní. Podíl samovolných potratů na ukončených těhotenstvích se v obou republikách v průběhu sledovaného období zvyšoval. Na Slovensku vzrostl z 5,4 % na 6,4 %, v České republice vzrostl z 6,4 % na 8,9 %. Roste i podíl samovolných potratů na celkovém počtu potratů, což je především odrazem poklesu umělé potratovosti. Podíl interrupcí na všech ukončených těhotenstvích klesá, neboť pokles počtu interrupcí byl výraznější než pokles počtu narozených. I přesto však v obou republikách pětina všech těhotenství stále končí interrupcí.

Ve vývoji úmrtnosti byly mezi Českou a Slovenskou republikou výraznější rozdíly než v jiných demografických procesech. Úmrtnost v České republice má klesající tendenci. Hrubá míra úmrtnosti poklesla ve sledovaném období o 2 body (z 11,4 ‰ v roce 1994 na 10,5 ‰ v roce 2004). Na Slovensku má úmrtnost stabilní charakter, hrubá míra úmrtnosti dosáhla v roce 1994 i 2004 hodnoty 9,6 ‰, v průběhu sledovaného období se pohybovala v rozmezí 9,6 ‰ až 9,9 ‰. Nižší

hodnoty hrubé míry úmrtnosti na Slovensku jsou způsobeny starší věkovou strukturou obyvatelstva České republiky.

Úroveň úmrtnosti ovlivňuje zejména věková struktura obyvatelstva dané populace, ale také struktura obyvatelstva podle pohlaví ve vztahu k příčinám smrti.

Úmrtnost v mužské části populace je vyšší než úmrtnost žen, mimo několika malých výjimek, ve všech 5letých věkových skupinách.

Byl zaznamenán výrazný pokles novorozenecké a kojenecké úmrtnosti, kde novorozenecká úmrtnost poklesla v obou republikách o polovinu, kojenecká úmrtnost klesla na Slovensku o 4,4 bodu (z 11,2 ‰ na 6,8 ‰), v České republice o 4,2 bodu (ze 7,9 ‰ na 3,7 ‰).

Při hodnocení vývoje úmrtnosti podle příčin smrti je situace v obou republikách velmi podobná, nejvíce úmrtí připadá na nemoci oběhové soustavy, nádory, vnější příčiny smrti, nemoci dýchací a trávicí soustavy. Těchto pět příčin smrti pokrývá více než 90 % všech úmrtí v obou republikách, u obou pohlaví, po dobu celého sledovaného období. Podle pohlaví jsou největší rozdíly v úmrtnosti na vnější příčiny smrti, ta je u mužů několikanásobně vyšší. Vývoj intenzity úmrtnosti podle příčin smrti je však nutné sledovat z hlediska dlouhodobějších trendů, neboť jsou determinované změnami v životním prostředí, v sociálně-ekonomických podmínkách, zdravotní péči i změnami v osobnostních charakteristikách jednotlivce.

Přírůstky

Vývoj přirozeného přírůstku, jakožto výsledku přirozené reprodukce obyvatelstva, byl příznivější na Slovensku, neboť s výjimkou období let 2001 až 2003 zaznamenával kladné hodnoty, zatímco v České republice byl po dobu celého sledovaného období záporný. V důsledku přirozené reprodukce tak na Slovensku přibylo 50 116 osob, avšak v České republice ubylo 194 026 osob. Mírný optimismus vyvolávají hodnoty přirozeného přírůstku přepočtené na 1 000 obyvatel středního stavu, neboť na Slovensku se tato hodnota v roce 2004 dostala na úroveň roku 2000, tedy na úroveň roku před obdobím přirozeného úbytku a v České republice se ukazatel dokonce mírně zlepšil oproti roku 1994, kdy se přirozený úbytek objevil poprvé.

Přírůstek z evidovaného mezinárodního stěhování vykazoval po celé sledované období kladné hodnoty v obou republikách, takže obě dvě země jsou migračně ziskovými regiony, ale ani v jedné nemá tento přírůstek charakter jednoznačného vývojového trendu. V České republice je objem stěhování vyšší a mírně eliminuje důsledky přirozeného úbytku.

Celkový přírůstek jako součet přirozeného přírůstku a migračního salda zaznamenal v roce 2002 pozitivní změnu vývojového trendu na Slovensku i v České republice. V roce 2004 dosáhl v přepočtu na 1 000 obyvatel středního stavu v obou dvou republikách hodnotu 0,9.

V populačním vývoji Slovenska i České republiky došlo v období let 1994 až 2004 ke změnám v populačních trendech a jejich další vývoj bude do značné míry záviset mimo jiné i na společensko-ekonomických podmínkách, záměrech populačních politik a jejich následné realizaci.

1.1 Pohyb obyvatelstva

Pohyb obyvatelstva

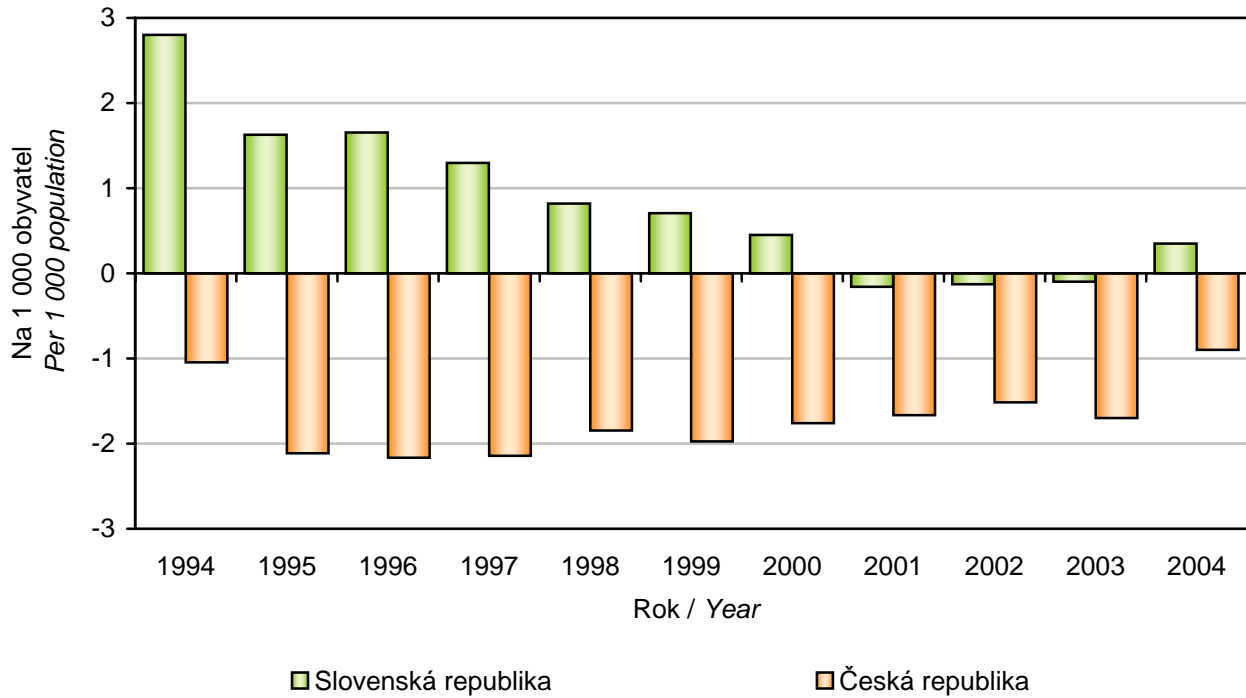
Movement of population

Tabulka 1.1
Table 1.1

Rok Year	Slovenská republika				Česká republika			
	živě narození <i>live births</i>	zemřelí <i>deaths</i>	přirozený přírůstek (úbytek) <i>natural increase (decrease)</i>	celkový přírůstek (úbytek) <i>total increase (decrease)</i>	živě narození <i>live births</i>	zemřelí <i>deaths</i>	přirozený přírůstek (úbytek) <i>natural increase (decrease)</i>	celkový přírůstek (úbytek) <i>total increase (decrease)</i>
počet / number								
1994	66 370	51 386	14 984	19 752	106 579	117 373	-10 794	-852
1995	61 427	52 686	8 741	11 583	96 097	117 913	-21 816	-11 817
1996	60 123	51 236	8 887	11 142	90 446	112 782	-22 336	-12 207
1997	59 111	52 124	6 987	8 718	90 657	112 744	-22 087	-10 012
1998	57 582	53 156	4 426	5 732	90 535	109 527	-18 992	-9 504
1999	56 223	52 402	3 821	5 275	89 471	109 768	-20 297	-11 523
2000	55 151	52 724	2 427	3 890	90 910	109 001	-18 091	-11 552
2001	51 136	51 980	-844	168	90 715	107 755	-17 040	-25 591
2002	50 841	51 532	-691	210	92 786	108 243	-15 457	-3 167
2003	51 713	52 230	-517	892	93 685	111 288	-17 603	8 186
2004	53 747	51 852	1 895	4 769	97 664	107 177	-9 513	9 122
na 1 000 obyvatel / per 1 000 population								
1994	12,4	9,6	2,8	3,7	10,3	11,4	-1,0	-0,1
1995	11,5	9,8	1,6	2,2	9,3	11,4	-2,1	-1,1
1996	11,2	9,5	1,7	2,1	8,8	10,9	-2,2	-1,2
1997	11,0	9,7	1,3	1,6	8,8	10,9	-2,1	-1,0
1998	10,7	9,9	0,8	1,1	8,8	10,6	-1,8	-0,9
1999	10,4	9,7	0,7	1,0	8,7	10,7	-2,0	-1,1
2000	10,2	9,8	0,4	0,7	8,8	10,6	-1,8	-1,1
2001	9,5	9,7	-0,2	0,0	8,9	10,5	-1,7	-2,5
2002	9,5	9,6	-0,1	0,0	9,1	10,6	-1,5	-0,3
2003	9,6	9,7	-0,1	0,2	9,2	10,9	-1,7	0,8
2004	10,0	9,6	0,4	0,9	9,6	10,5	-0,9	0,9

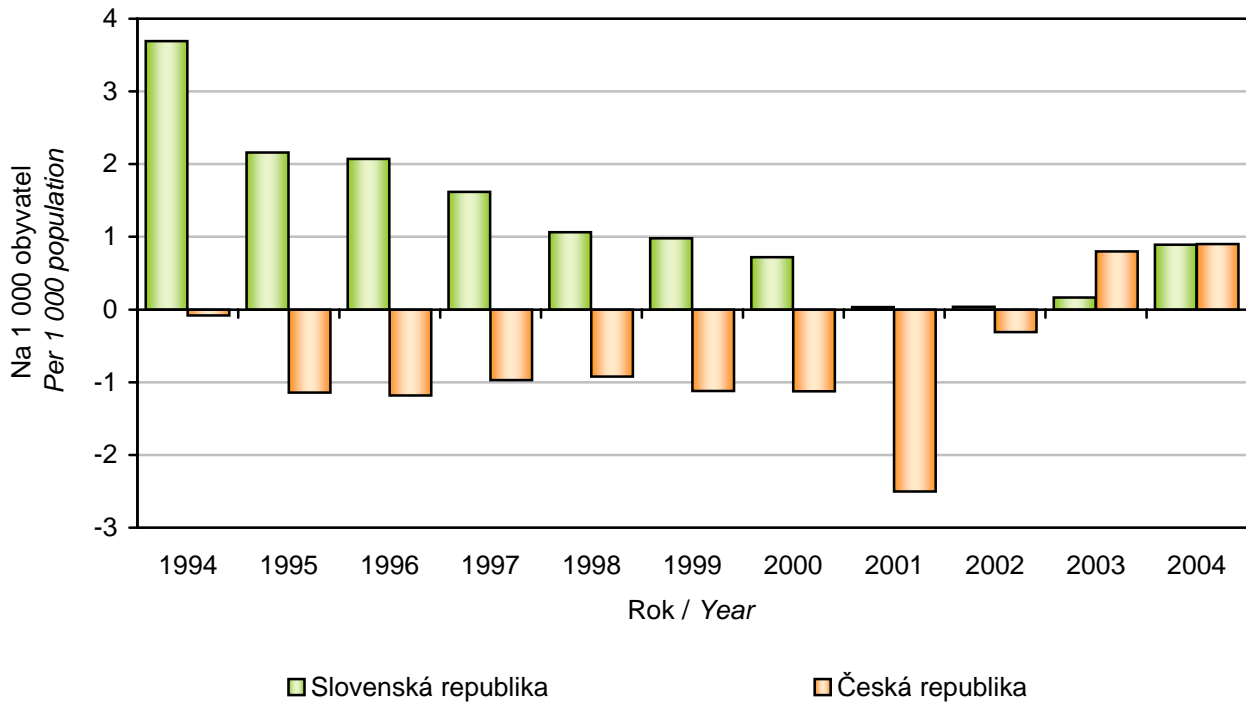
Přirozený přírůstek (úbytek)
Natural increase (decrease) rate

Graf 1.1
 Chart 1.1

Celkový přírůstek (úbytek)
Total increase (decrease) rate

Graf 1.2
 Chart 1.2

1.2 Střední délka života

Střední délka života

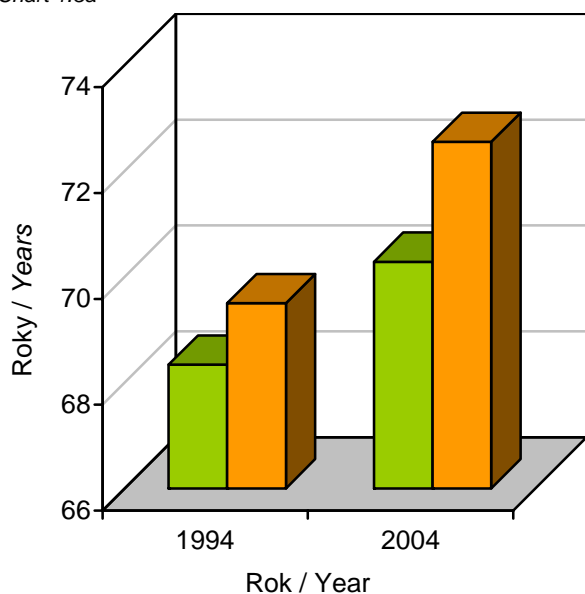
Life expectancy

Tabulka 1.2
Table 1.2

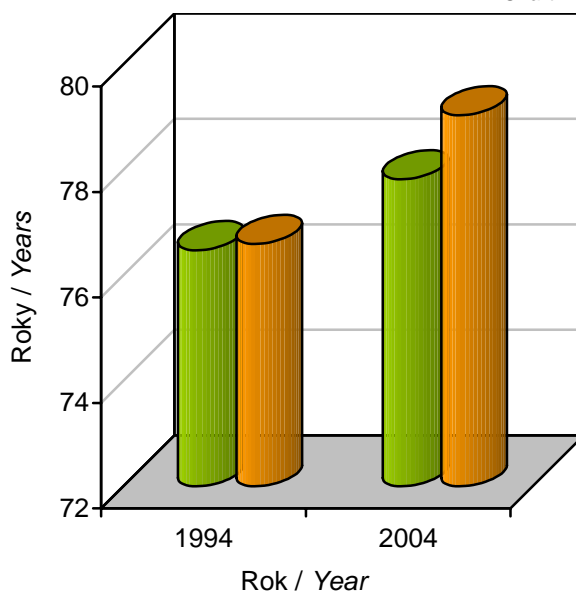
Rok Year	Slovenská republika				Česká republika			
	střední délka života / life expectancy				střední délka života / life expectancy			
	při narození at birth		ve věku 65 let at age 65 years		při narození at birth		ve věku 65 let at age 65 years	
	muži males	ženy females	muži males	ženy females	muži males	ženy females	muži males	ženy females
1994	68,3	76,5	12,8	16,2	69,5	76,6	12,8	16,0
1995	68,4	76,3	12,7	16,1	69,7	76,6	12,7	16,0
1996	68,9	76,8	12,9	16,4	70,4	77,3	13,1	16,4
1997	68,9	76,7	12,9	16,4	70,5	77,5	13,2	16,6
1998	68,6	76,7	12,8	16,3	71,1	78,1	13,4	16,9
1999	69,0	77,0	12,9	16,5	71,4	78,1	13,6	16,9
2000	69,1	77,2	12,9	16,4	71,7	78,4	13,7	17,1
2001	69,5	77,5	13,0	16,6	72,1	78,4	14,0	17,1
2002	69,8	77,6	13,2	16,8	72,1	78,5	13,9	17,2
2003	69,8	77,6	13,2	16,8	72,0	78,5	13,8	17,1
2004	70,3	77,8	13,4	17,0	72,6	79,0	14,2	17,5

Porovnání střední délky života při narození podle pohlaví

Comparison of life expectancy at birth by sex

Graf 1.3a
Chart 1.3a

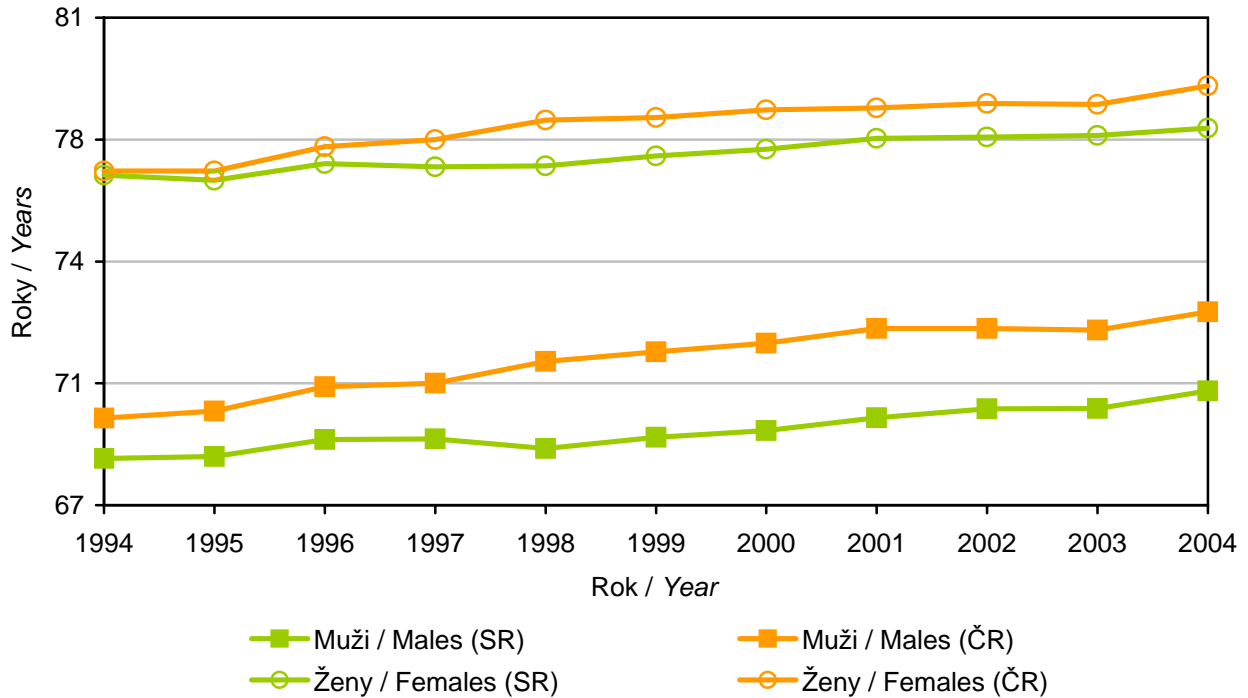
■ Muži (SR) / Males (SR)
■ Muži (ČR) / Males (CR)

Graf 1.3b
Chart 1.3b

■ Ženy (SR) / Females (SR)
■ Ženy (ČR) / Females (CR)

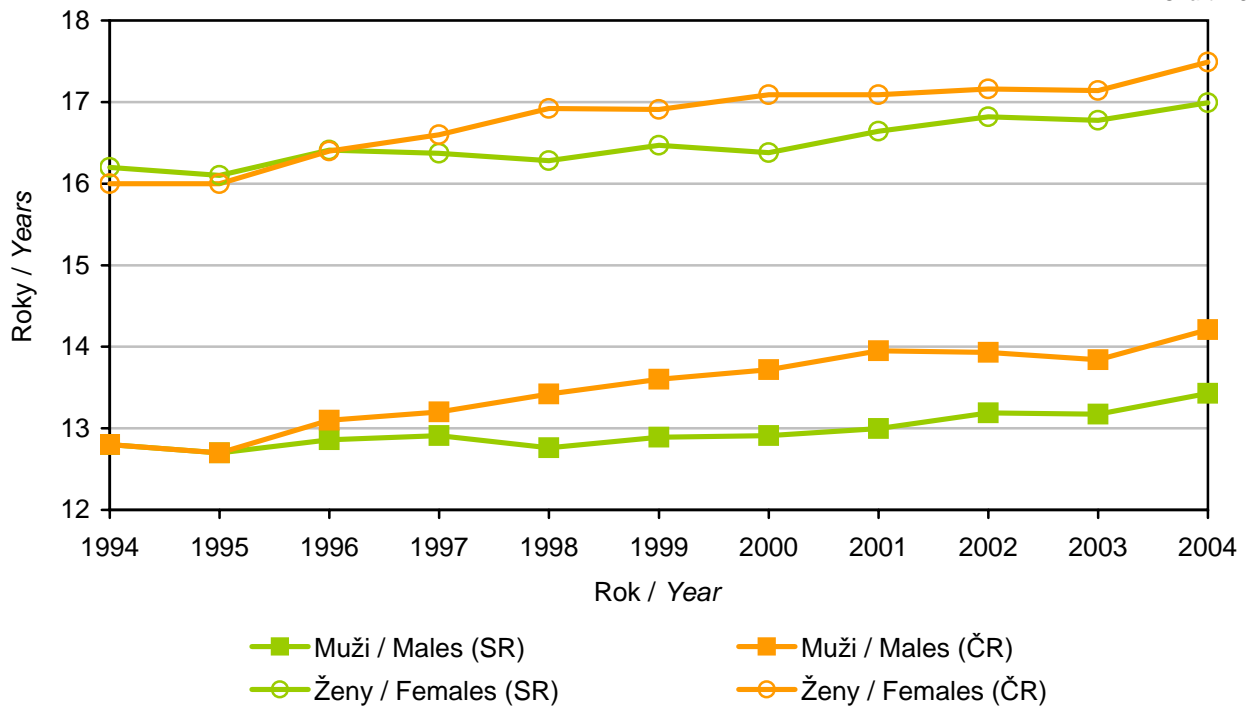
Střední délka života při narození *Life expectancy at birth*

Graf 1.4
Chart 1.4

Střední délka života ve věku 65 let *Life expectancy at age 65 years*

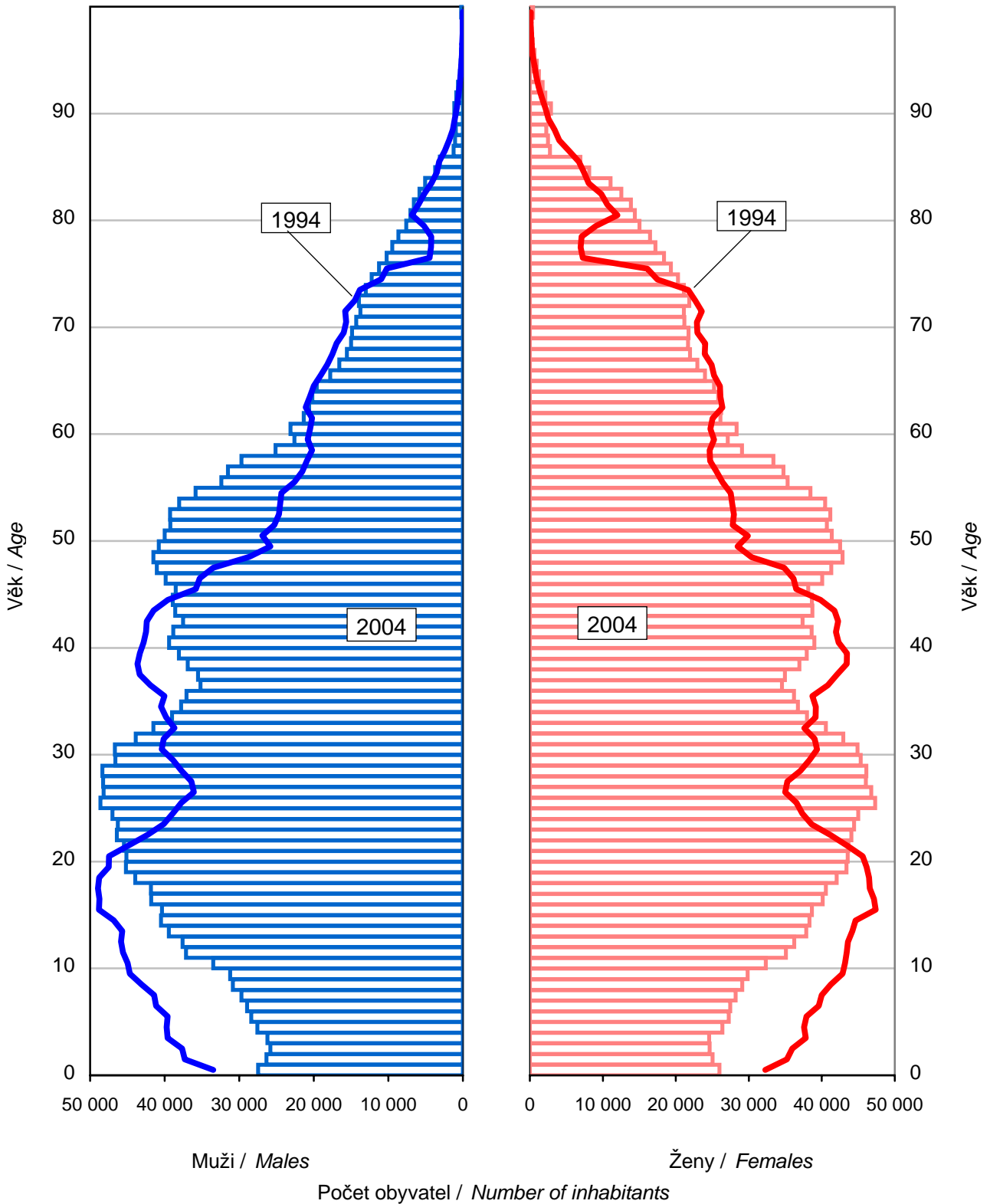
Graf 1.5
Chart 1.5

1.3 Věková struktura obyvatelstva

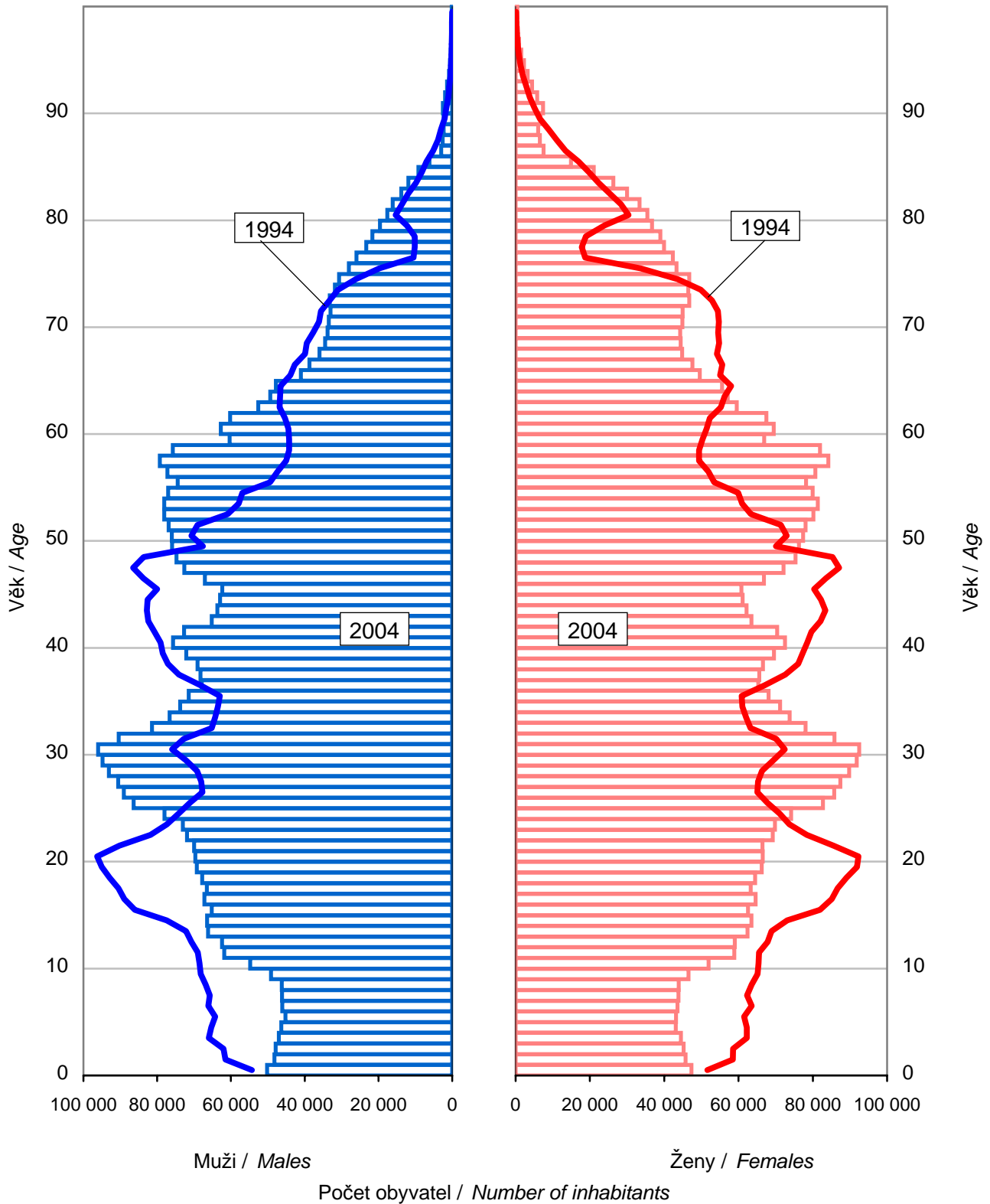
Porovnání věkové struktury obyvatelstva SR v letech 1994 a 2004
Comparison of age structure of the SR population in the years 1994 and 2004

Graf 1.6
Chart 1.6

Porovnání věkové struktury obyvatelstva ČR v letech 1994 a 2004
Comparison of age structure of the CR population in the years 1994 and 2004

Graf 1.7
Chart 1.7

1.4 Úhrnná plodnost, index stáří a index ekonomického zatížení

Úhrnná plodnost, index stáří a index ekonomického zatížení

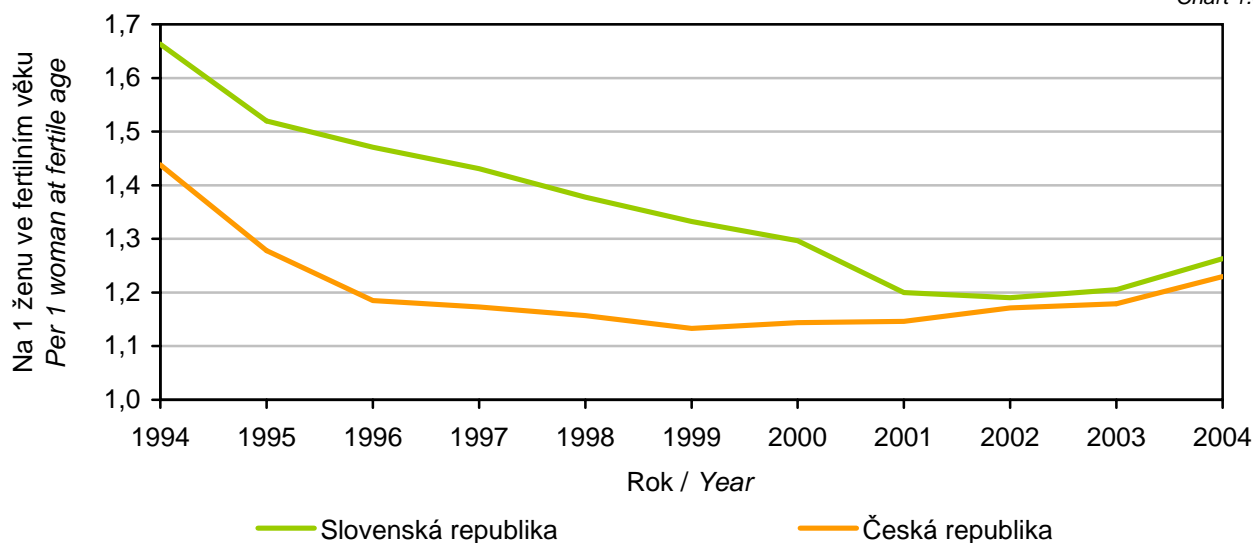
Total fertility rate, age dependency ratio and economic burden index

Tabulka 1.3
Table 1.3

Rok Year	Slovenská republika			Česká republika		
	úhrnná plodnost total fertility rate	index stáří ¹⁾ age dependency ratio ¹⁾	index ekonomického zatížení ²⁾ economic burden index ²⁾	úhrnná plodnost total fertility rate	index stáří ¹⁾ age dependency ratio ¹⁾	index ekonomického zatížení ²⁾ economic burden index ²⁾
1994	1,7	47,2	50,8	1,4	69,6	47,0
1995	1,5	49,1	49,7	1,3	72,5	46,3
1996	1,5	51,2	48,7	1,2	75,3	45,6
1997	1,4	53,4	47,7	1,2	78,1	45,0
1998	1,4	55,4	46,5	1,2	80,6	44,4
1999	1,3	57,5	45,4	1,1	83,1	43,7
2000	1,3	59,8	44,2	1,1	85,5	43,0
2001	1,2	60,8	43,1	1,1	87,2	42,3
2002	1,2	63,2	42,0	1,2	89,2	41,8
2003	1,2	65,7	41,0	1,2	91,6	41,2
2004	1,3	68,1	40,2	1,2	94,0	40,8

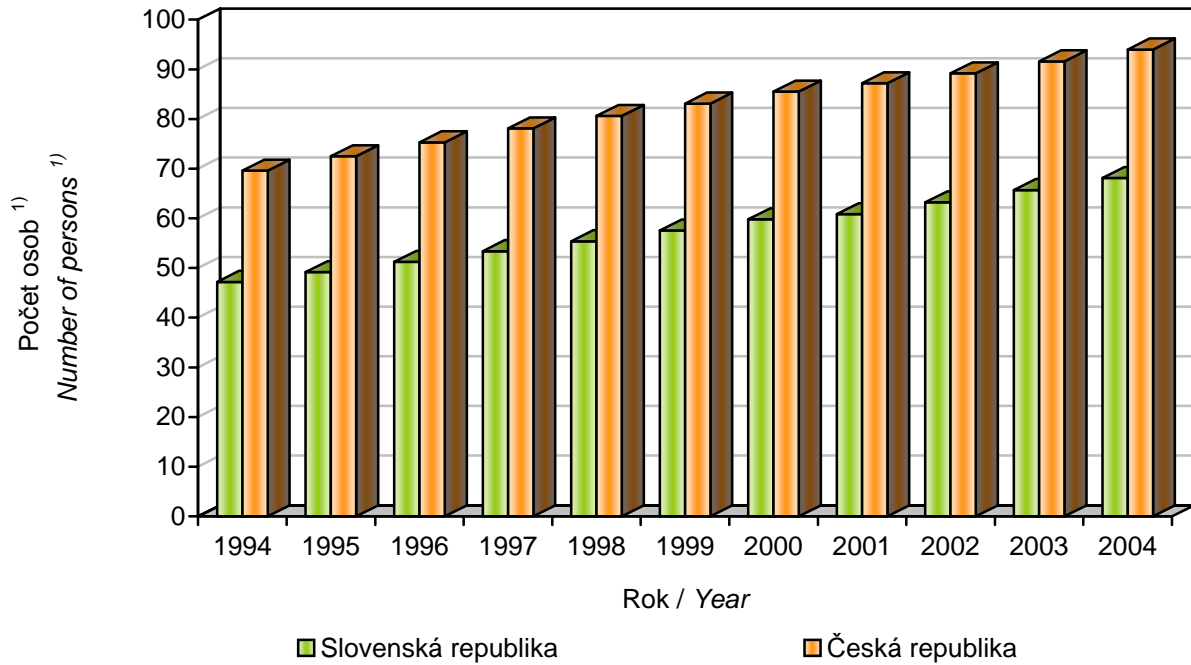
¹⁾ Použité věkové intervaly: předproduktivní věk / (pre-productive age) 0 - 14
Age categories: produktivní věk / (productive age) 15 - 64
poproduktivní věk / (post-productive age) 65 +

²⁾ Počet osob předproduktivního a poproduktivního věku na 100 osob produktivního věku
Number of pre-productive and post-productive persons per 100 productive persons

Úhrnná plodnost
Total fertility rateGraf 1.8
Chart 1.8

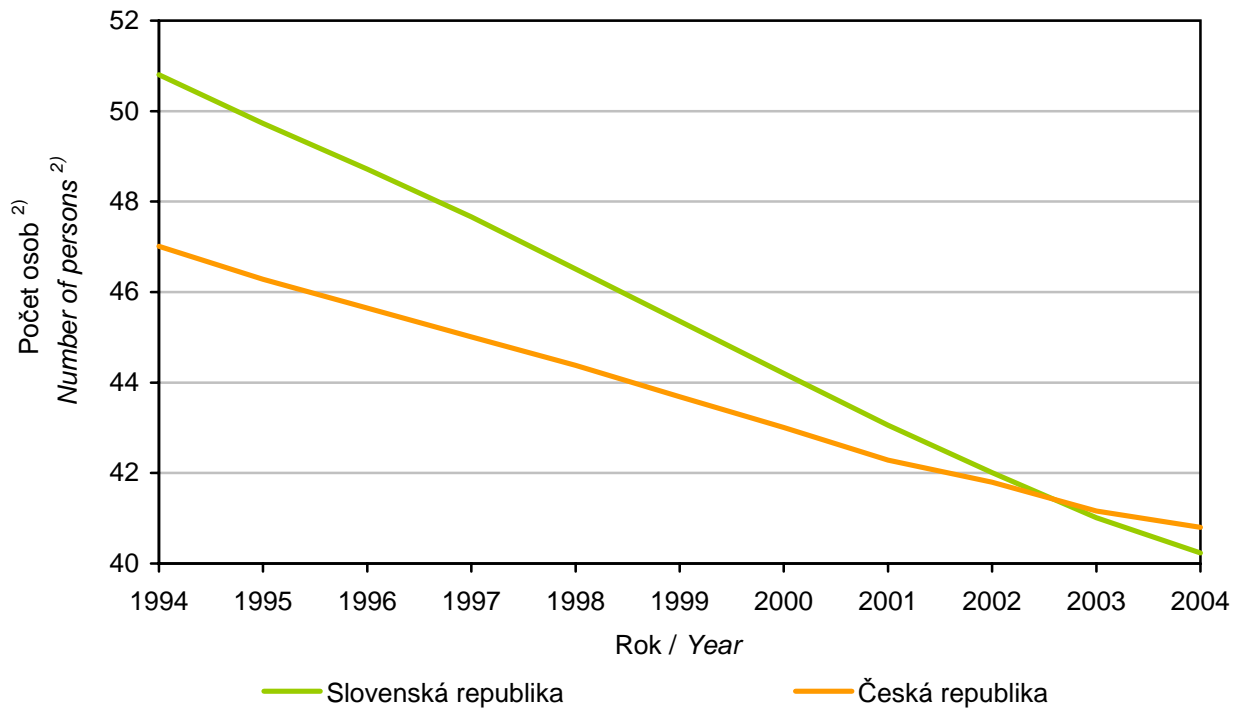
Index stáří
Age dependency ratio

Graf 1.9
Chart 1.9

Index ekonomického zatížení
Economic burden index

Graf 1.10
Chart 1.10

1.5 Potraty

Potraty

Abortions

Tabulka 1.4
Table 1.4

Rok Year	Slovenská republika			Česká republika ¹⁾		
	celkem total	z toho / o. w.		celkem total	z toho / o. w.	
		UPT LIA	samovolné spontaneous		UPT LIA	samovolné spontaneous
1994	41 266	34 432	5 854	66 100	53 674	10 958
1995	35 849	28 887	5 716	60 143	48 286	10 397
1996	30 885	23 863	5 712	58 184	46 506	10 129
1997	27 798	20 850	5 480	54 971	43 261	10 188
1998	26 658	19 395	5 549	53 298	40 935	10 844
1999	25 557	18 141	5 608	49 469	37 157	10 824
2000	23 593	16 580	5 125	44 894	32 530	10 972
2001	22 792	15 899	4 766	45 057	32 528	11 116
2002	22 141	15 301	4 759	43 743	31 142	11 256
2003	21 159	14 159	4 937	42 304	29 298	11 660
2004	20 075	13 146	4 768	41 324	27 574	12 402

¹⁾ Do roku 2000 potraty jen za ženy s českou státní příslušností, od roku 2001 včetně potratů cizinek
Up to year 2000 only abortions of females with Czech citizenship, since year 2001 abortions of foreign nationals included.

Potraty na 1 000 žen ve fertilním věku (15 - 49 let)

Abortions per 1 000 females at fertile age (15 - 49 years)

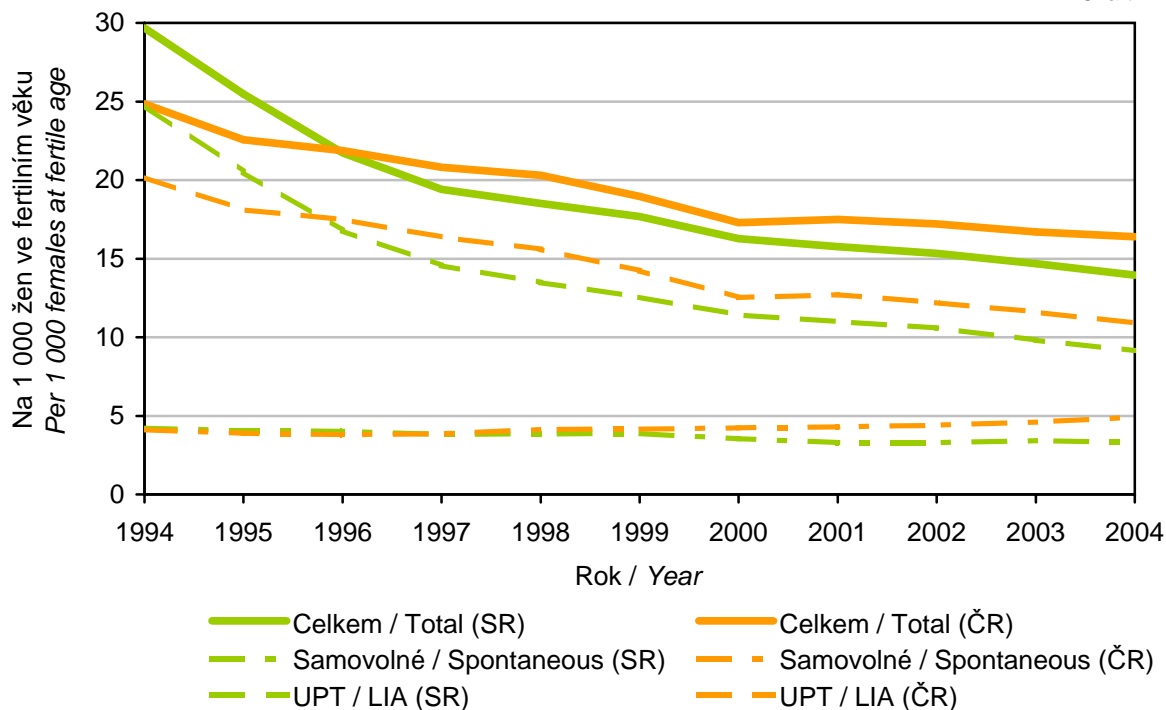
Tabulka 1.5
Table 1.5

Rok Year	Slovenská republika			Česká republika ¹⁾		
	celkem total	z toho / o. w.		celkem total	z toho / o. w.	
		UPT LIA	samovolné spontaneous		UPT LIA	samovolné spontaneous
1994	29,7	24,8	4,2	24,9	20,2	4,1
1995	25,5	20,5	4,1	22,6	18,1	3,9
1996	21,7	16,8	4,0	21,9	17,5	3,8
1997	19,4	14,6	3,8	20,8	16,4	3,9
1998	18,5	13,5	3,9	20,3	15,6	4,1
1999	17,7	12,6	3,9	19,0	14,2	4,1
2000	16,3	11,4	3,5	17,3	12,5	4,2
2001	15,8	11,0	3,3	17,5	12,7	4,3
2002	15,3	10,6	3,3	17,2	12,2	4,4
2003	14,7	9,8	3,4	16,7	11,6	4,6
2004	14,0	9,1	3,3	16,4	10,9	4,9

¹⁾ Do roku 2000 potraty jen za ženy s českou státní příslušností, od roku 2001 včetně potratů cizinek
Up to year 2000 only abortions of females with Czech citizenship, since year 2001 abortions of foreign nationals included.

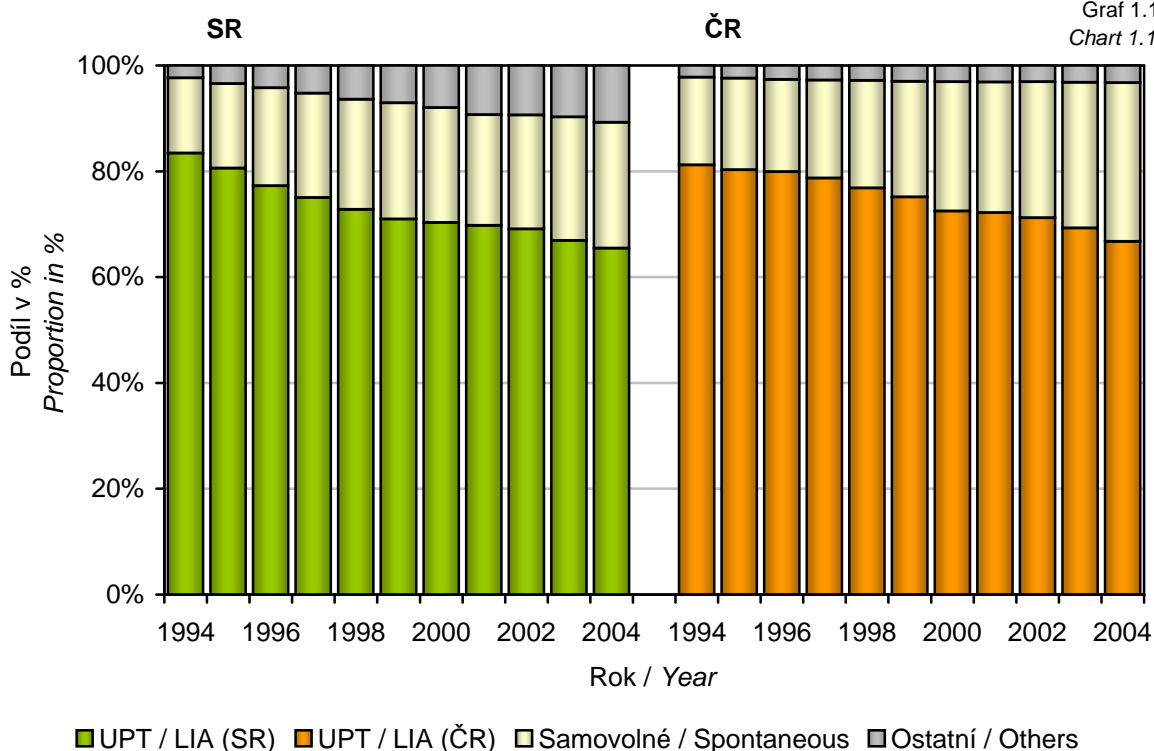
Míra potratovosti Abortion rate

Graf 1.11
Chart 1.11

Podíl potratů podle druhu na celkovém počtu potratů Proportion of abortion category in all abortions

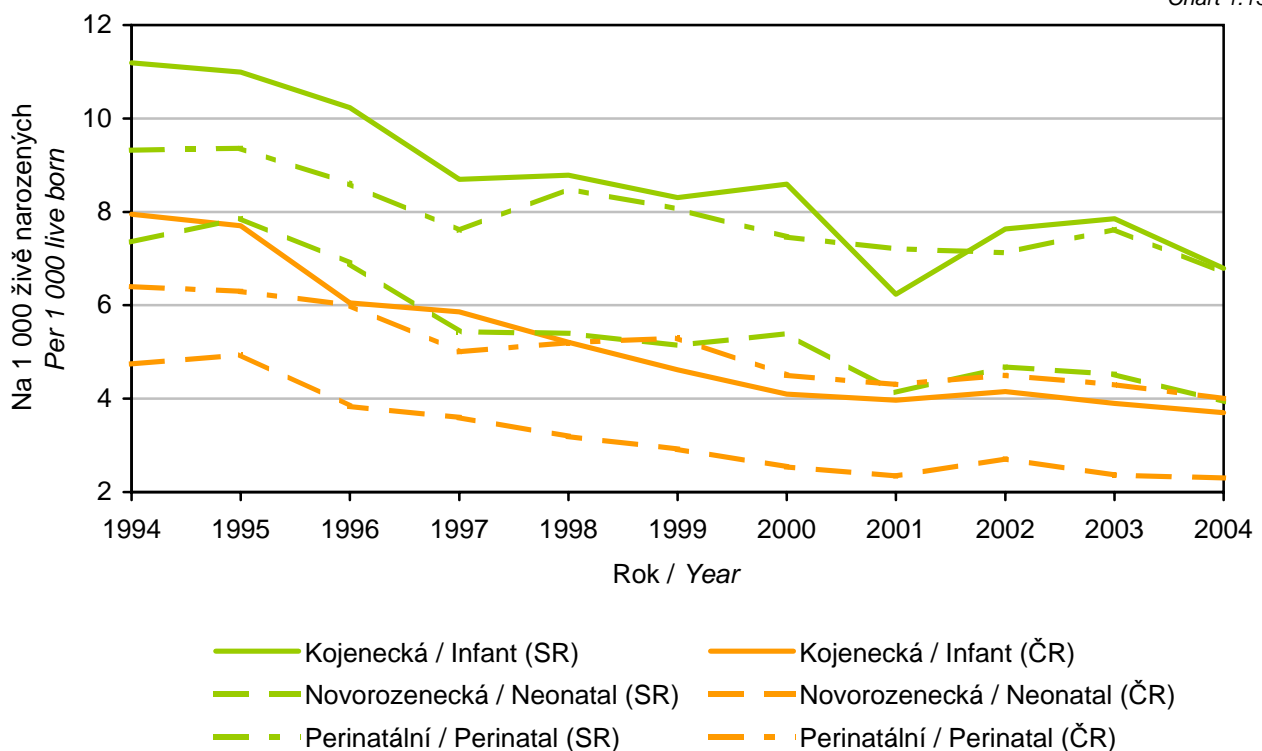
Graf 1.12
Chart 1.12

1.6 Úmrtnost

Kojenecká, novorozenecká a perinatální úmrtnost*Infant, neonatal and perinatal mortality rate*Tabulka 1.6
Table 1.6

Rok Year	Slovenská republika			Česká republika		
	úmrtnost <i>mortality rate</i>			úmrtnost <i>mortality rate</i>		
	kojenecká <i>infant</i>	novorozenecká <i>neonatal</i>	perinatální <i>perinatal</i>	kojenecká <i>infant</i>	novorozenecká <i>neonatal</i>	perinatální <i>perinatal</i>
1994	11,2	7,4	9,3	8,0	4,7	6,4
1995	11,0	7,9	9,4	7,7	4,9	6,3
1996	10,2	6,9	8,6	6,1	3,8	6,0
1997	8,7	5,4	7,6	5,9	3,6	5,0
1998	8,8	5,4	8,5	5,2	3,2	5,2
1999	8,3	5,1	8,1	4,6	2,9	5,3
2000	8,6	5,4	7,5	4,1	2,5	4,5
2001	6,2	4,1	7,2	4,0	2,3	4,3
2002	7,6	4,7	7,1	4,2	2,7	4,5
2003	7,9	4,5	7,6	3,9	2,4	4,3
2004	6,8	3,9	6,7	3,7	2,3	4,0

Kojenecká, novorozenecká a perinatální úmrtnost*Infant, neonatal and perinatal mortality rate*Graf 1.13
Chart 1.13

Standardizovaná míra úmrtnosti - evropský standard

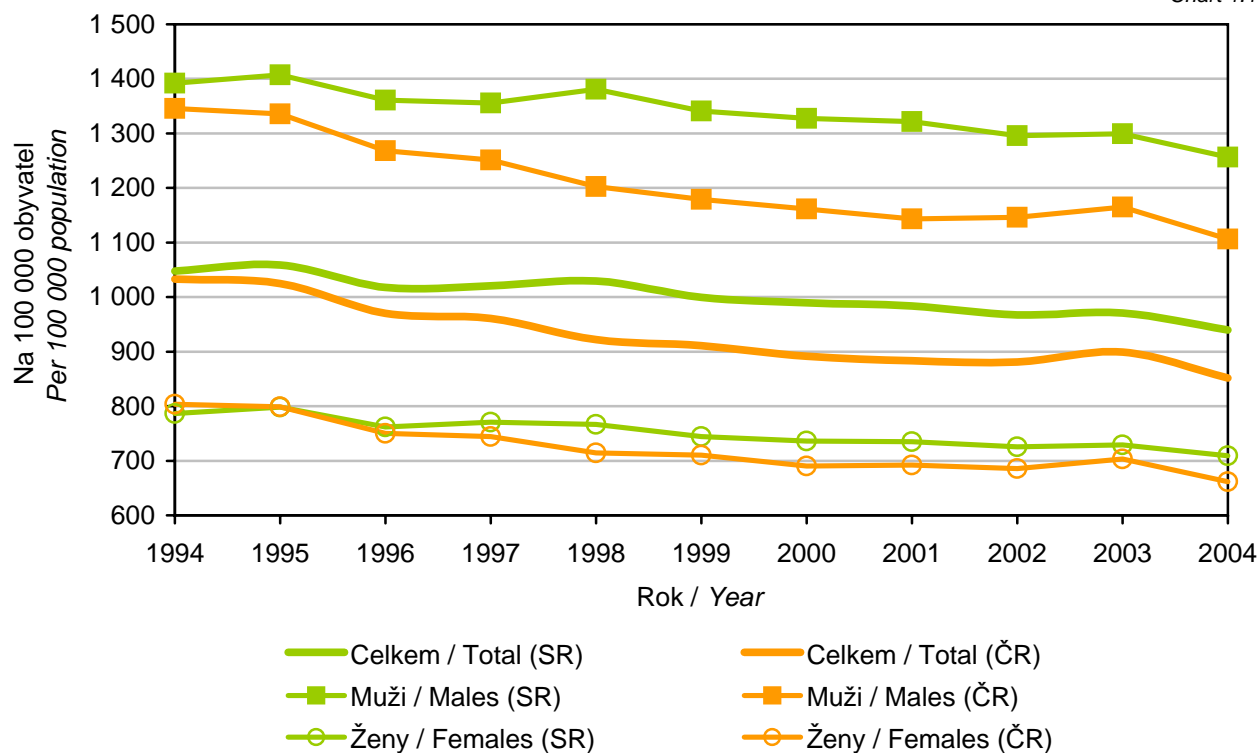
Standardised mortality rate - European standard

Tabulka 1.7
Table 1.7

Rok Year	Slovenská republika			Česká republika		
	celkem <i>total</i>	muži <i>males</i>	ženy <i>females</i>	celkem <i>total</i>	muži <i>males</i>	ženy <i>females</i>
1994	1 047,5	1 392,0	786,8	1 032,7	1 345,5	803,4
1995	1 059,1	1 407,3	798,4	1 024,8	1 335,5	798,9
1996	1 018,0	1 361,2	761,9	970,1	1 268,5	750,0
1997	1 020,8	1 355,5	770,6	960,7	1 251,3	744,3
1998	1 029,6	1 380,8	766,5	922,2	1 202,8	714,3
1999	999,8	1 340,8	744,5	911,0	1 178,9	710,5
2000	989,6	1 327,4	736,2	891,4	1 161,5	690,4
2001	983,8	1 321,5	734,9	883,4	1 143,5	692,1
2002	967,4	1 295,6	725,6	881,0	1 146,2	685,8
2003	970,9	1 299,6	729,1	899,5	1 164,8	703,5
2004	939,9	1 256,8	709,3	851,8	1 106,5	661,8

Standardizovaná míra úmrtnosti - evropský standard

Standardised mortality rate - European standard

Graf 1.14
Chart 1.14

Standardizovaná míra úmrtnosti na nejčastější příčiny smrti v SR - evropský standard*Standardised mortality rate for the most frequent causes in SR - European standard*

Tabulka 1.8

Table 1.8

1/2

Rok Year	Nemoci oběhové soustavy <i>Diseases of the circulatory system</i>			Novotvary <i>Neoplasms</i>			Vnější příčiny nemocnosti a úmrtnosti <i>External causes of morbidity and mortality</i>		
	celkem <i>total</i>	muži <i>males</i>	ženy <i>females</i>	celkem <i>total</i>	muži <i>males</i>	ženy <i>females</i>	celkem <i>total</i>	muži <i>males</i>	ženy <i>females</i>
1994	571,3	719,4	462,5	221,7	315,0	154,2	72,0	109,7	37,2
1995	579,9	724,0	474,4	225,5	327,3	152,7	70,7	110,8	34,5
1996	550,6	692,4	447,6	224,1	328,2	150,0	68,2	106,0	33,3
1997	554,0	696,2	451,2	224,4	321,7	155,0	70,3	111,1	33,1
1998	570,9	710,5	468,8	239,4	351,1	161,2	63,0	107,4	23,4
1999	541,0	672,4	443,3	230,5	336,5	156,6	58,0	97,6	22,8
2000	536,0	664,3	440,3	227,3	328,1	157,5	57,7	97,2	22,3
2001	540,6	671,3	445,5	224,7	326,7	154,3	56,4	96,7	20,7
2002	524,2	654,1	429,4	215,3	311,8	149,5	55,6	95,4	20,4
2003	522,9	649,8	431,5	214,0	309,1	148,5	56,2	95,6	21,0
2004	468,4	630,6	417,9	192,9	303,2	147,2	55,5	93,2	22,4

2/2

Rok Year	Nemoci dýchací soustavy <i>Diseases of the respiratory system</i>			Nemoci trávicí soustavy <i>Diseases of the digestive system</i>			Ostatní příčiny <i>Other causes</i>		
	celkem <i>total</i>	muži <i>males</i>	ženy <i>females</i>	celkem <i>total</i>	muži <i>males</i>	ženy <i>females</i>	celkem <i>total</i>	muži <i>males</i>	ženy <i>females</i>
1994	70,4	96,5	52,7	48,0	72,7	27,8	64,1	78,7	52,5
1995	72,7	98,8	55,7	46,6	70,9	27,0	63,7	75,4	54,2
1996	74,3	101,3	56,3	43,7	65,2	26,5	57,2	68,2	48,3
1997	73,0	96,1	57,5	44,1	64,7	27,3	55,2	65,7	46,6
1998	46,2	67,5	31,6	49,3	74,3	28,9	60,8	69,9	52,6
1999	49,5	74,0	33,6	51,9	76,4	31,7	68,9	83,8	56,5
2000	54,5	80,4	37,5	51,0	78,6	28,5	63,1	78,7	50,0
2001	52,0	78,0	35,7	50,0	74,4	30,7	60,1	74,5	48,0
2002	54,8	79,6	38,6	53,2	77,6	33,5	64,2	77,0	54,2
2003	58,5	86,7	40,6	50,3	73,9	31,2	69,0	84,6	56,4
2004	41,3	82,3	36,4	60,6	69,1	32,8	64,3	78,4	52,7

Standardizovaná míra úmrtnosti na nejčastější příčiny smrti v ČR - evropský standard*Standardised mortality rate for the most frequent causes in CR - European standard*

Tabulka 1.9

Table 1.9

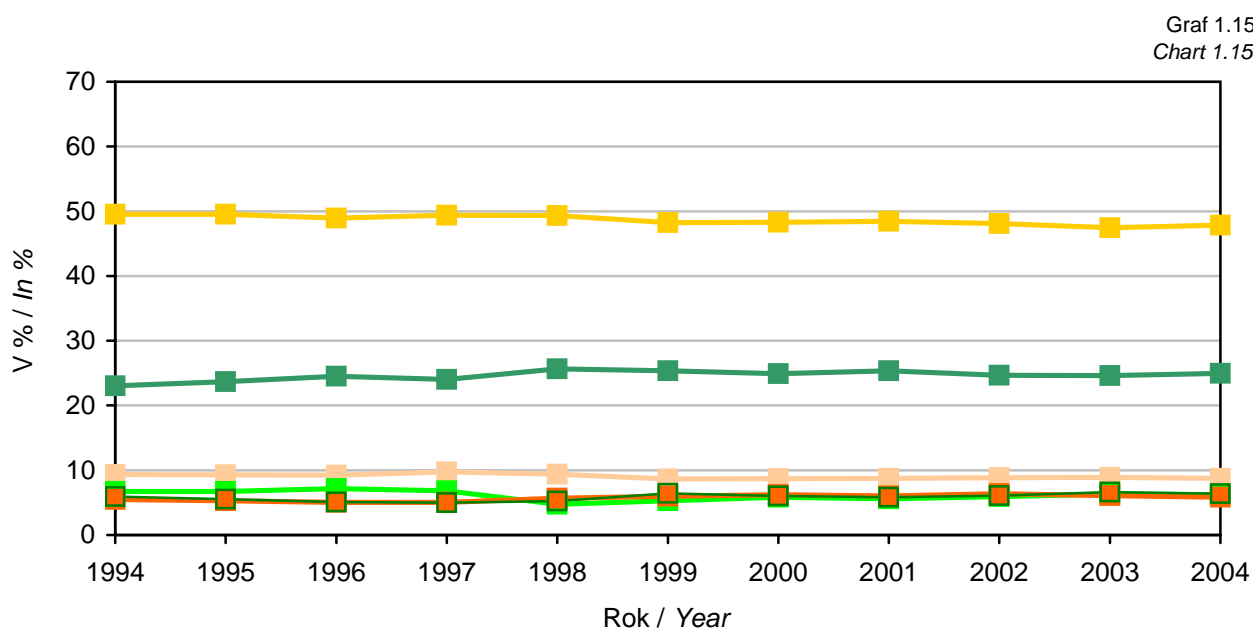
1/2

Rok Year	Nemoci oběhové soustavy <i>Diseases of the circulatory system</i>			Novotvary <i>Neoplasms</i>			Vnější příčiny nemocnosti a úmrtnosti <i>External causes of morbidity and mortality</i>		
	celkem <i>total</i>	muži <i>males</i>	ženy <i>females</i>	celkem <i>total</i>	muži <i>males</i>	ženy <i>females</i>	celkem <i>total</i>	muži <i>males</i>	ženy <i>females</i>
1994	561,2	707,2	456,7	253,8	348,2	188,3	77,9	106,6	50,2
1995	559,6	708,0	454,9	253,6	345,1	191,3	76,7	106,2	47,8
1996	529,6	666,1	430,5	244,5	338,5	179,7	69,9	99,3	42,3
1997	525,7	660,7	428,1	242,9	332,1	180,8	70,4	102,2	40,3
1998	495,7	615,6	407,3	239,7	329,9	178,5	62,4	91,8	35,1
1999	487,1	602,7	401,4	238,2	321,4	180,2	61,3	90,7	34,0
2000	462,4	576,8	378,9	239,1	326,6	178,6	62,3	92,8	34,1
2001	459,7	567,6	381,6	235,3	317,5	179,3	60,8	90,3	33,7
2002	455,9	560,5	379,4	235,1	323,2	175,3	60,4	91,3	32,7
2003	461,8	568,5	384,3	235,5	321,0	177,4	64,1	96,2	35,3
2004	430,4	530,8	356,8	231,0	315,1	172,9	60,6	88,9	33,9

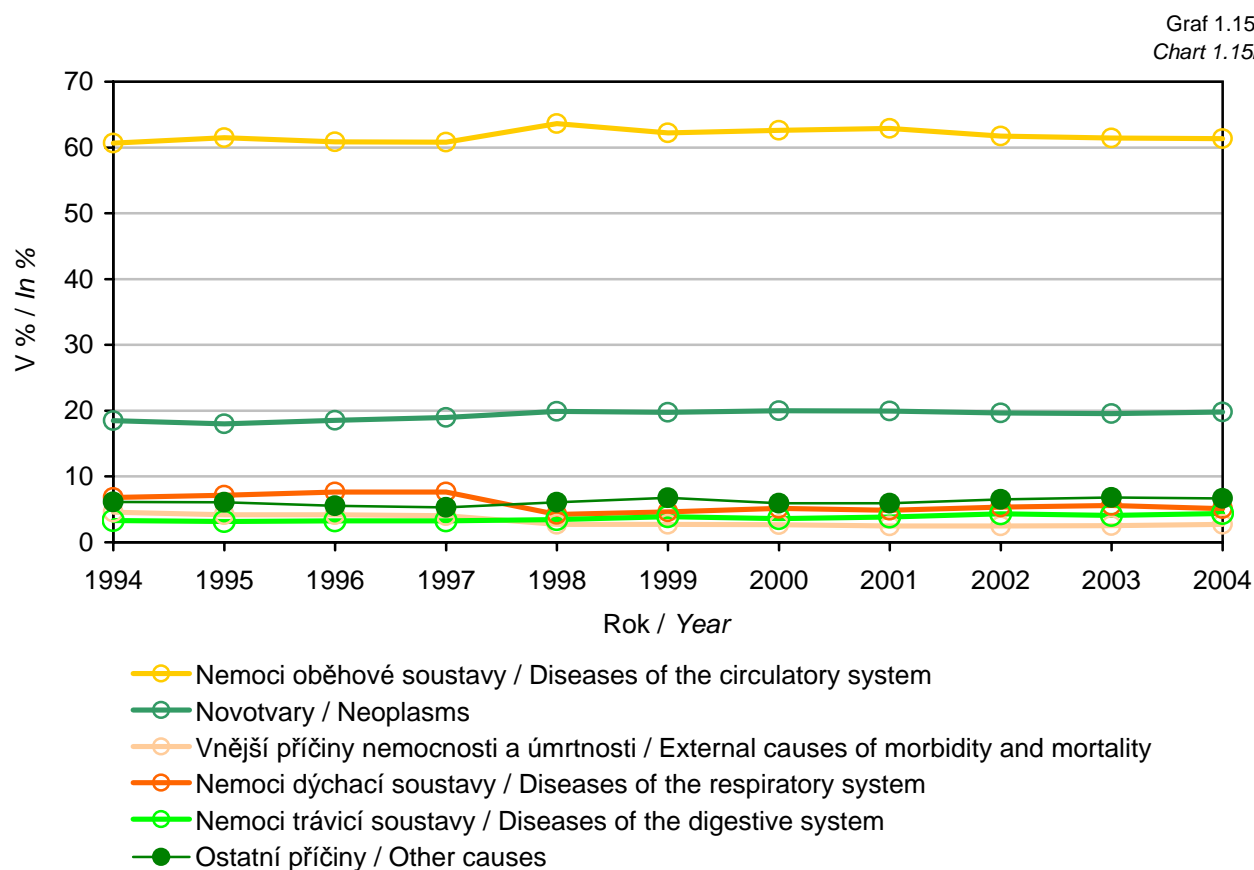
2/2

Rok Year	Nemoci dýchací soustavy <i>Diseases of the respiratory system</i>			Nemoci trávicí soustavy <i>Diseases of the digestive system</i>			Ostatní příčiny <i>Other causes</i>		
	celkem <i>total</i>	muži <i>males</i>	ženy <i>females</i>	celkem <i>total</i>	muži <i>males</i>	ženy <i>females</i>	celkem <i>total</i>	muži <i>males</i>	ženy <i>females</i>
1994	40,3	59,6	28,5	40,2	54,4	28,2	59,3	69,5	51,5
1995	43,4	62,4	31,5	38,6	53,5	26,2	52,9	60,3	47,2
1996	39,7	56,5	29,0	37,0	51,3	24,8	49,4	56,8	43,7
1997	36,4	51,6	26,6	35,5	47,8	24,7	49,8	56,9	43,8
1998	34,3	51,9	22,9	36,3	50,5	24,1	53,8	63,1	46,4
1999	38,3	54,5	27,8	36,5	50,4	24,6	49,6	59,2	42,5
2000	40,1	56,8	29,0	36,1	48,4	25,3	51,4	60,1	44,5
2001	37,8	55,5	26,5	37,4	50,6	25,8	52,4	62,0	45,2
2002	38,2	55,5	27,1	37,2	50,2	25,9	54,2	65,5	45,4
2003	42,3	59,6	30,8	38,4	50,7	27,4	57,4	68,8	48,3
2004	37,2	55,4	25,4	37,1	50,3	25,7	55,4	66,0	47,1

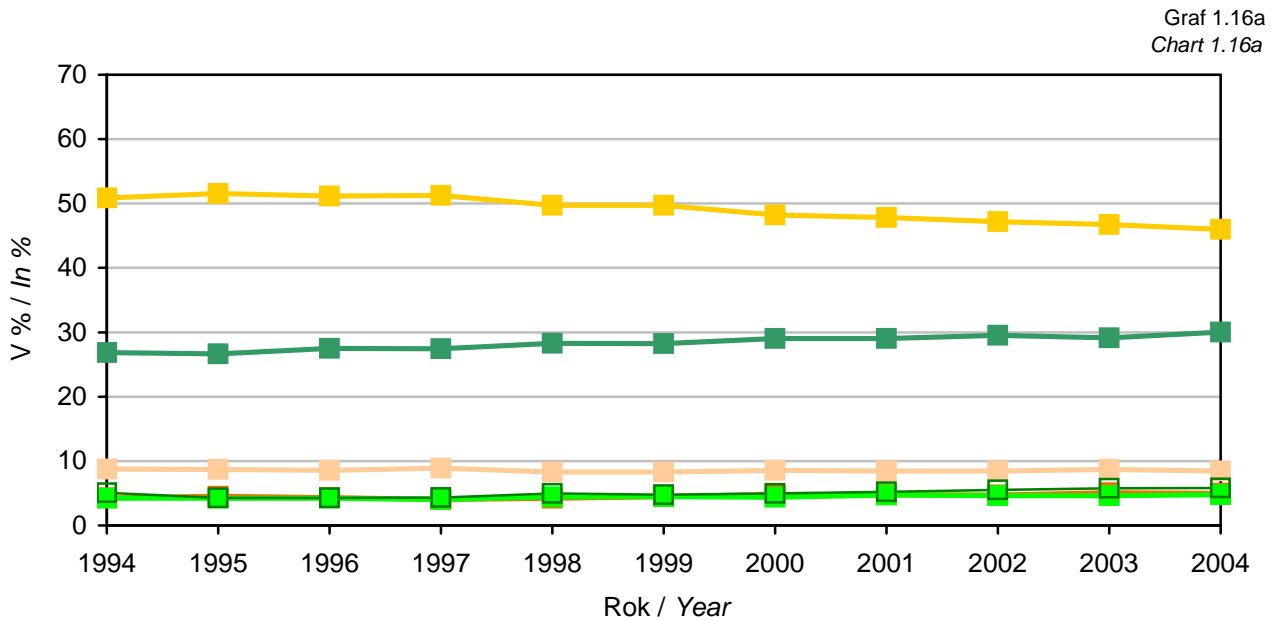
Podíl nejčastějších příčin smrti na celkovém počtu zemřelých v SR - muži
Proportion of most frequent causes of death in total number of deaths in SR - males

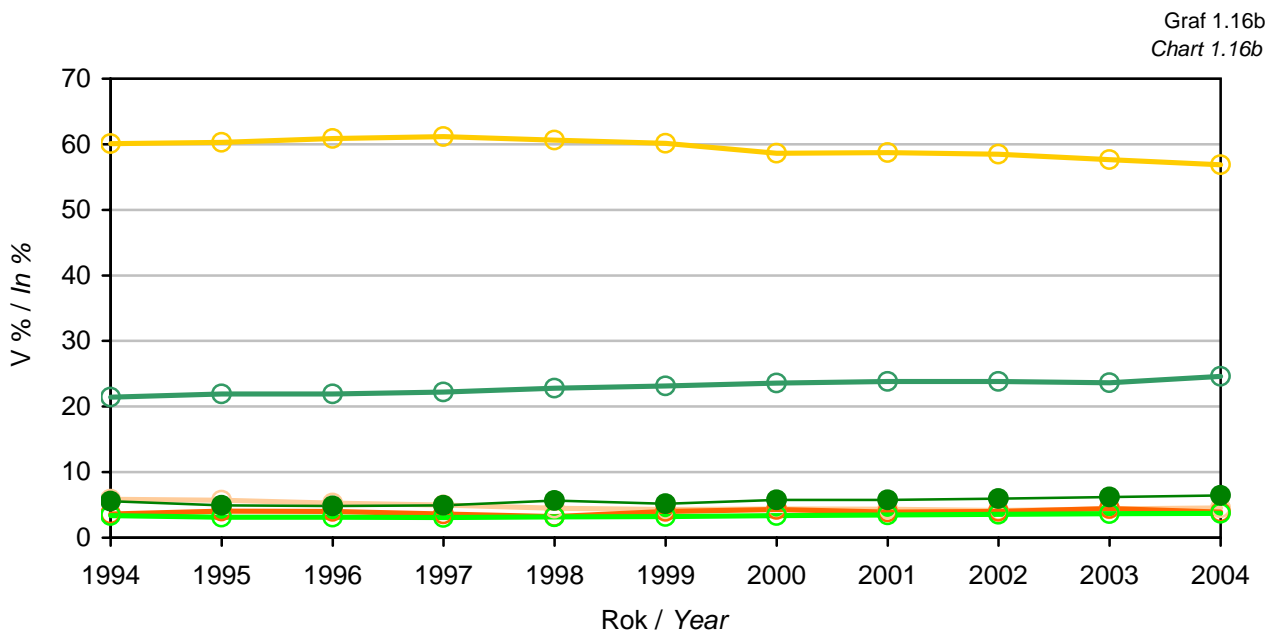
Podíl nejčastějších příčin smrti na celkovém počtu zemřelých v SR - ženy
Proportion of most frequent causes of death in total number of deaths in SR - females

Podíl nejčastějších příčin smrti na celkovém počtu zemřelých v ČR - muži
Proportion of most frequent causes of death in total number of deaths in CR - males

Podíl nejčastějších příčin smrti na celkovém počtu zemřelých v ČR - ženy
Proportion of most frequent causes of death in total number of deaths in CR - females

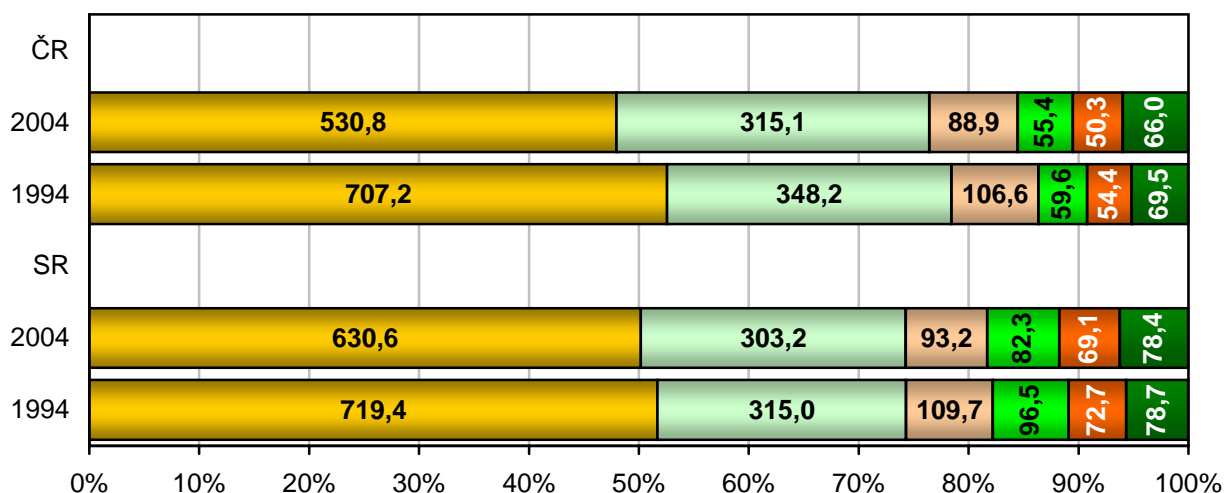

- Nemoci oběhové soustavy / Diseases of the circulatory system
- Novotvary / Neoplasms
- Vnější příčiny nemoci a úmrtnosti / External causes of morbidity and mortality
- Nemoci dýchací soustavy / Diseases of the respiratory system
- Nemoci trávicí soustavy / Diseases of the digestive system
- Ostatní příčiny / Other causes

Porovnání podílu standardizované úmrtnosti nejčastějších příčin smrti na celkové standardizované úmrtnosti - muži

Comparison of the most frequent death causes of standardised mortality in the total standardised mortality - males

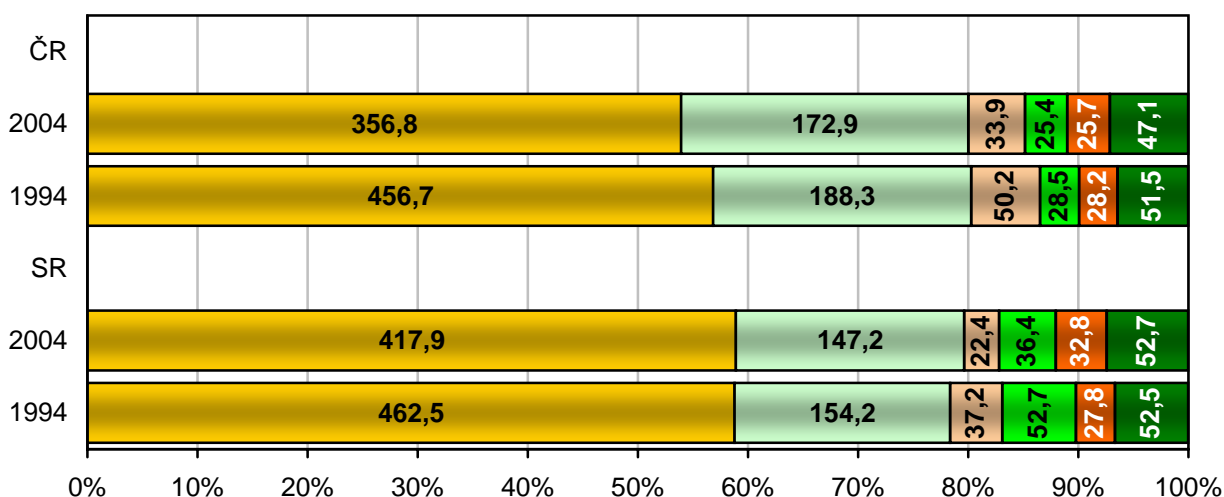
Graf 1.17a
Chart 1.17a

Porovnání podílu standardizované úmrtnosti nejčastějších příčin smrti na celkové standardizované úmrtnosti - ženy

Comparison of the most frequent death causes of standardised mortality in the total standardised mortality - females

Graf 1.17b
Chart 1.17b

- Nemoci oběhové soustavy / Diseases of the circulatory system
- Novotvary / Neoplasms
- Vnější příčiny nemocnosti a úmrtnosti / External causes of morbidity and mortality
- Nemoci dýchací soustavy / Diseases of the respiratory system
- Nemoci trávicí soustavy / Diseases of the digestive system
- Ostatní / Others

2. Zdravotní stav

Porovnání zdravotního stavu populací dvou států je vždycky ošidné. Je obecně známo, že zdravotní stav obyvatelstva je ovlivněn řadou faktorů, které jsou v každé zemi jiné. Počínaje životním prostředím, přes životní styl a dostupností zdravotní péče až po velmi významný rizikový faktor - stáří populace. S výjimkou věkového složení je podíl těchto složek velmi obtížné kvantifikovat. Jedna z možností, jak eliminovat rozdílné věkové složení populací je standardizace ukazatelů, tj. přepočítání na standardní obyvatelstvo. Problém je v tom, že k provedení standardizace je nutné znát věkové složení pacientů trpících danou nemocí. Bohužel, tyto údaje nejsou často k dispozici a tak se srovnání většinou soustředí na porovnání základních ukazatelů (např. počet případů onemocnění na 100 000 obyvatel), které jsou dostupné jednak z výběrových šetření a jednak z pravidelných zdravotnických ročních sběrů dat. Jedna z mála oblastí, kde věkové složení pacientů je k dispozici jsou zhoubné novotvary. Proto je možné právě zde provést validní srovnání nemocnosti na zhoubné novotvary v České republice a na Slovensku. Porovnání standardizované a nestandardizované nemocnosti na zhoubné novotvary tak názorně ukazuje úskalí, na které se naráží při srovnávání zdravotního stavu obyvatel různých států.

Zhoubné novotvary

Zhoubné novotvary jsou jedním z nejzávažnějších onemocnění a druhou nejčastější příčinou smrti. Incidence ZN v obou zemích v celém sledovaném období vzrůstá, ale nárůst v ČR je daleko strmější než na Slovensku. Jestliže v osmdesátých letech byl rozdíl v incidenci necelých 25 % ve prospěch Slovenska, pak v roce 2002 byla v ČR incidence vyšší než v SR téměř o 50 %. To platí jak pro muže, tak pro ženy. Vzhledem k tomu, že máme k dispozici standardizovaná data, můžeme porovnat jak standardizovanou úmrtnost, tak standardizovanou incidenci. Toto srovnání nám ukazuje, že u českých žen je sice incidence i úmrtnost vyšší než u slovenských, ale rozdíl je podstatně menší – u incidence dvacet procent, u úmrtnosti patnáct procent. Ještě zajímavější je situace u mužů, kde rozdíl v incidenci je pouze čtyři procenta a úmrtnost českých mužů je dokonce o tři procenta nižší než mužů slovenských.

Hodnoty incidence a úmrtnosti na zhoubné novotvary jsou na Slovensku o něco vyšší, než je průměr EU, ale výrazně nižší než v ČR. Je to dáno tím, že Česká republika patří v těchto ukazatelích mezi nejhorší státy v Evropě.

Děti a dorost v dispenzární péči

Jedním z ukazatelů zdravotního stavu dětské populace je četnost dispenzarizovaných onemocnění. Jedná se o choroby, pro něž je pacient pod stálým lékařským dohledem, přičemž jedna osoba může být dispenzarizovaná pro více nemocí.

Při pohledu na srovnávací tabulky je obtížné rozhodnout, zda se na Slovensku věnuje větší pozornost dispenzarizaci, či zda jsou zde děti skutečně nemocnější, protože zde bylo u dispenzarizovaných dětí evidováno více chorob než v Čechách. To platí za celé sledované období s výjimkou roku 1995.

V roce 2003 bylo na Slovensku hlášeno 359 868 dispenzarizovaných onemocnění a to znamená, že na 100 dětí připadají téměř 4 onemocnění, kdežto v Čechách pouze 3.

V roce 2004 nastala na Slovensku výrazná změna a po 8 letech růstu se snížil počet dispenzarizovaných tak, že na 100 dětí připadlo 3,3 onemocnění, kdežto v Čechách v téže roce, po plynulém nárůstu, připadlo na 100 dětí 3,1 onemocnění. Teprve další roky ukáží, zda jde o náhodný výkyv, nebo o nově nastoupený trend.

Diabetes mellitus

Incidence diabetiků ve srovnávaných zemích mluví v neprospěch obyvatel ČR. Zde na 100 000 obyvatel připadá 6 726 diabetiků, kdežto na Slovensku pouze 5 241 diabetiků.

Podíl léčených jen dietou je na Slovensku nižší a během sledovaných deseti let stále klesá, na rozdíl od ostatních typů léčby. Léčba inzulinem na Slovensku vzrůstá, kdežto v ČR se jím léčí standardně 15% ze všech diabetiků. Trend – zvyšování počtu diabetiků v posledních 25 letech je v obou zemích stejný.

Porovnání se zeměmi EU je velmi obtížné, vzhledem k velmi kusým informacím o diabetických v ostatních evropských zemích. Podle odhadu ze studie provedené International Diabetes Institute byla v roce 2000 v EU prevalence diabetiků 4,1, což by znamenalo, že Slovensko je nepatrně nad průměrem a ČR dosahuje jedné z nejvyšších hodnot v Evropě vůbec.

Přenosné nemoci

Následující komentář se týká všech sledovaných přenosných nemocí s výjimkou TBC a pohlavních nemocí, kterým jsou věnovány samostatné oddíly. V zásadě byl výskyt přenosných nemocí v obou zemích až do roku 1994 zhruba stejný. Poté nastal pokles, opět v obou zemích, ale na Slovensku o něco rychlejší, takže incidence byla v Čechách v roce 2003 o zhruba o 20% vyšší. V roce 2004 došlo ke zvratu, kdy incidence na Slovensku vzrostla o cca 5%, ale v Čechách o více než 20% (podstatná část nárůstu je způsobena nárůstem neštovic). Výsledkem je rozdíl v incidenci v roce 2004 téměř 40%. V obou zemích byla četnost hospitalizace na infekční nemoci v podstatě stejná. Zhruba 33 - 40% onemocnělých na infekční choroby bylo hospitalizováno.

Ze závažnějších infekčních chorob, jako je např. infekční žloutenka, pohybuje se incidence v ČR nepatrně pod a v SR nepatrně nad incidencí žloutenky v EU. Z ostatních mezinárodně sledovaných nemocí, jako jsou spalničky, zarděnky nebo příušnice, je jejich výskyt pod nebo na úrovni EU, nehledě na malárii, dávkový kašel či záškrť, kde jsou obě země výrazně pod hodnotami EU. Standardizovaná úmrtnost na infekční nemoci je v ČR nižší než v SR, ale v obou zemích je hluboko pod průměrem EU.

TBC

Výskyt TBC je na Slovensku rozhodně větším problémem než v České republice. V polovině 90. let byla incidence na Slovensku o 60% vyšší než v ČR a v obou zemích došlo během sledovaných 10ti let k radikálnímu poklesu. Zvláště významný byl pro Slovensko rok 2003, kdy došlo k největšímu snížení incidence z 18,3 na 13,1 a rozdíl proti ČR se snížil na 20%.

Obě země patří v rámci EU k zemím s nižší zátěží TBC. Incidence v ČR je v posledních letech lehce pod průměrem EU, SR, i přes významný pokles zůstává nad tímto průměrem.

Pohlavní nemoci

Pohlavní nemoci se vyskytují výrazně častěji v Čechách než na Slovensku. Četnost syfilis je v ČR téměř dvojnásobná a kapavky dokonce čtyřnásobná než v SR. V roce 2001 nastal v obou zemích značný pokles incidence a i když jsou hodnoty stále vysoké, trend posledních 5ti let je optimistický.

V letech 1980-90 měly obě země hodnoty incidence syfilis pod hodnotami EU. V letech 1991-3 se dostaly na hodnoty EU a od roku 1993 do roku 2000 byl v obou zemích zaznamenán strmý nárůst. V SR dosáhl dvojnásobku a v Čechách dokonce trojnásobku hodnot EU. Co se týká AIDS, patří SR i ČR mezi ty země v EU, kde je výskyt nejnižší.

Psychiatrická péče

I v počtu hlášených pacientů závislých na drogách „předstihla“ Česká republika Slovensko, a to velmi výrazně. Jestliže v polovině devadesátých let byl počet hlášených pacientů závislých na drogách v obou zemích řádově stejný (41,5 na 100 000 obyvatel v ČR, 35,4 na 100 000 obyvatel v SR), díky vývoji v následujících letech se obě země od sebe vzdálily. I když incidence v obou zemích narůstala, strmý nárůst v ČR způsobil, že v roce 2004 byla incidence drogově závislých mužů v ČR téměř trojnásobná než v SR. U žen je situace v incidenci v obou zemích sice podstatně lepší než mužů, zato poměr ČR : SR je podstatně horší – 1 : 5. I přes tuto špatnou relaci zůstává ČR pod hodnotami EU.

Co se týká jednotlivých typů drog, u všech je vyšší incidence v ČR, pouze snad stojí za zmínku, že opiáty jsou na Slovensku výrazně oblíbenější než v Českých zemích (podíl ze všech užívaných drog tvořil zhruba 3/4). Jejich obliba začala v posledních letech klesat a přibližuje se k podílu v ČR, který je kolem 30%.

Na druhou stranu v incidenci alkoholických psychóz je Slovensko na úrovni EU, v Česku je poloviční než v EU

Pracovní neschopnost

Pracovní neschopnost, stejně jako invalidita, vypovídá nejen o skutečném výskytu nemocí (v tomto případě u ekonomicky aktivní části populace), ale i o štedrosti sociálního systému, podle kterého se stanovuje výše vyplácených nemocenských dávek.

Sociální pojišťovna na Slovensku začala svoji činnost jako veřejnoprávní instituce v roce 1995. Stát svěřil sociální pojišťovně výkon nemocenského pojištění a důchodového zabezpečení, vybavil jí potřebnými kompetencemi a poskytl jí relativní nezávislost od ministerstev i vlády SR.

Změny, které přinesl zákon o sociálním pojištění se přenesly do oblasti nemocenského, důchodového a úrazového pojištění. Působnost Sociální pojišťovny se rozšířila o pojištění v nezaměstnanosti a garanční pojištění, jejichž agendu pojišťovna převzala od Národního úřadu práce. Změny jsou i v oblasti výběru pojistného a v lékařské posudkové činnosti.

Statistické zpracování dat o případech pracovní neschopnosti v SR do roku 2003 zajišťoval ÚZIS, v roce 2004 se tato činnost přesunula do působnosti Sociální pojišťovny.

Průměrné procento dočasné PN v SR v roce 2004 dosáhlo hodnoty 3,67 %, což je o 1,45 % méně než v roce 2003 (4,52 %). Je to příznivý vývoj s významnými regionálními rozdíly. Nejnižší průměrné procento vykazovaly Bratislava (1,61 %), Košice (2,63 %) a Zvolen (2,80 %). Nejvyšší procento vykazovaly pobočky Stará Ľubovňa (10,75 %), Svidník (7,87 %) a V. Krtíš (6,50 %).

Průměrný doba trvání 1 případu PN byla v roce 2004 38,46 dne, což je oproti roku 1994 (23,50) nárůst o 14,96 dne. Tato skutečnost poukazuje na tendenci u zaměstnaných osob čerpat dovolenou namísto krátkodobé PN, čímž se uměle snižuje počet ukončených případů PN. Opak se projevuje u skupiny nezaměstnaných a zaměstnanců, kterým podnik zaniká, resp. v rámci reorganizace se v podniku snižuje počet zaměstnanců. Tato skupina se výraznou mírou podílí na zvyšování průměrné doby trvání 1 případu PN.

Průměrné procento PN, které bylo v České republice po celé sledované období vyšší než v SR a od roku 1999 stále rostlo, v roce 2004 prudce kleslo a současně s tím došlo k výraznému prodloužení průměrného trvání jednoho případu PN. Bylo to mimo jiné způsobeno tím, že počínaje 1. lednem 2004 vstoupil v ČR v platnost zákon č. 421/2003 Sb., kterým došlo ke změnám v nemocenském pojištění (např. snížení procentní sazby nemocenského za první tři dny pracovní neschopnosti z 50 % na 25 %). Tato změna a i fakt, že v roce 2004 nebyla žádná chřipková epidemie, měly značný vliv na snížení počtu případů a dnů pracovní neschopnosti.

Obecně platí, že s nárůstem počtu krátkodobých pracovních neschopností (např. při výskytu chřipkové epidemie) se zkracuje průměrná délka trvání 1 pracovní neschopnosti a naopak. Jedním z důvodů prodlužování PN je i to, že lidé velmi často přecházejí banální onemocnění buď z důvodu strachu o práci nebo i z finančních důvodů (nízká procentní sazba za první 3 dny PN), kdy raději volí na vyléčení dovolenou, nebo podnikatelé, pro které krátkodobá neschopenka nemá smysl. Dalším důvodem k prodlužování pracovní neschopnosti se stává i pracovní neschopnost těch zaměstnanců, kterým hrozí v rámci reorganizace podniku výpověď. Ti onemocní a tak si mohou oddálit ukončení pracovního poměru.

Na rozdíl od jiných statistik, uváděných v této publikaci, pracovní neschopnost se týká všech novotvarů, tedy i nezahobných. Ze všech pracovních neschopností způsobených novotvarem tvoří nezahobné novotvary v České republice více než polovinu.

V roce 2004 chybělo v ČR denně v zaměstnání pro nemoc 230 678 osob, pro pracovní úrazy 9 742 a pro ostatní úrazy 16 637 osob.

Invalidita

Rovněž údaje o počtu vyplácených invalidních důchodů (ID) přispívají částečně k dokreslení zdravotního stavu populace, ale právě přiznání invalidního důchodu je, stejně jako PN, velmi ovlivněno sociálním systémem v té které zemi. Obecně platí, že v České republice se každoročně přiznává více než dvojnásobek invalidních důchodů než na Slovensku. Z toho plné ID tvořily v SR 48 %, v ČR o 4% více, tj. 52%. Co ale ještě více reflektuje různé sociální systémy jsou trendy v posledních 10ti letech. Na Slovensku počet nově přiznaných ID pozvolna klesal, kdežto v ČR byl v roce 1996 přijat nový zákon, který se týkal poskytování invalidních důchodů a došlo k enormnímu nárůstu částečných ID, ačkoliv v roce 1995 jich v ČR na 100 000 obyvatel připadlo méně než v SR.

Mezinárodní srovnání je ještě obtížnější než u jiných ukazatelů, protože málo zemí poskytuje SZO dobře srovnatelné údaje. Zhruba řečeno, průměr za EU je 322 nově přiznaných ID na 100 000 obyvatel, jedna z nejvyšších hodnot je v Estonsku (1337) a nejnižší např. v Lotyšsku (146) nebo v Irsku (156)

Hospitalizace

Vývoj četnosti hospitalizace v nemocnicích byl v obou zemích v letech 1994 - 2001 v podstatě stejný. Zásadní změna nastala v roce 2002, kdy oproti roku 2001 vzrostl v ČR počet hospitalizovaných z 21 156 (na 100 000 hospitalizovaných) na 21 870, naproti tomu v SR klesla tato relace z 20 227 na 19 338 a dále klesala. Vývoj ošetřovací doby byl opačný. Na začátku sledovaného období byla delší v SR a v posledních letech byla v obou zemích skoro stejná (7,5 dne).

V roce 2003 byla ošetřovací doba v nemocnicích v ČR a SR zhruba o 1,5 dne delší oproti EU, četnost hospitalizace v SR se prakticky rovnala průměru EU, v ČR byla výrazně vyšší.

Podíváme-li se na hlavní příčiny hospitalizace (podle kapitol 10. revize MKN, nebo vybraných dg.), samozřejmě zjistíme, že v zásadě kopíruje vývoj celkové hospitalizace, ale u některých diagnóz je situace překvapující. Porovnáme-li např. hospitalizaci na ischemickou chorobu srdeční u mužů a žen v obou státech, je hospitalizace na tuto nemoc u slovenských žen vyšší než u českých žen, zato u slovenských mužů je o cca 20% nižší než u českých mužů. Hospitalizace na zhoubné nádory částečně odráží zjištěnou incidenci. Počty hospitalizovaných na zhoubné novotvary jsou v České republice zhruba o 20% vyšší než na Slovensku.

Vzhledem k tomu, že v České republice je vyšší podíl obyvatel v seniorském věku, dalo se předpokládat, že zde bude i vyšší nemocnost, což se i potvrdilo.

2.1 Hospitalizace v lůžkových zařízeních

Počty hospitalizací v nemocnicích na 100 000 obyvatel

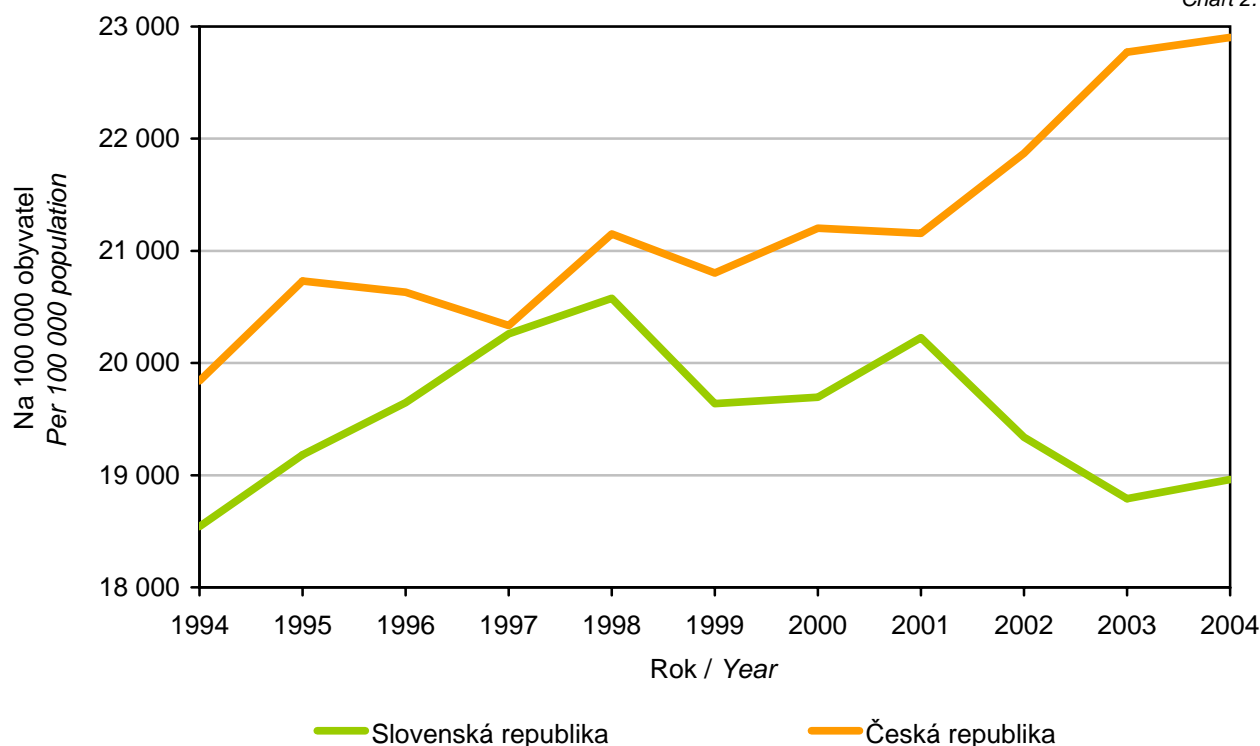
Hospitalizations in hospitals per 100 000 population

Tabulka 2.1
Table 2.1

Rok Year	Slovenská republika			Česká republika		
	počty hospitalizací v nemocnicích <i>hospitalizations in hospitals</i>			počty hospitalizací v nemocnicích <i>hospitalizations in hospitals</i>		
	celkem <i>total</i>	muži <i>males</i>	ženy <i>females</i>	celkem <i>total</i>	muži <i>males</i>	ženy <i>females</i>
1994	18 541,2	15 788,9	21 155,6	19 841,1	17 058,3	22 470,3
1995	19 182,2	16 469,2	21 757,9	20 732,5	18 067,4	23 251,9
1996	19 646,4	16 968,1	22 187,7	20 630,1	18 086,9	23 036,0
1997	20 260,5	17 556,8	22 824,8	20 333,6	17 846,9	22 687,6
1998	20 575,7	17 904,9	23 106,9	21 150,7	18 792,0	23 384,4
1999	19 638,0	17 181,9	21 963,6	20 802,8	18 649,0	22 843,4
2000	19 694,0	17 269,0	21 988,6	21 202,5	18 984,2	23 305,5
2001	20 227,2	17 930,9	22 395,4	21 156,0	19 002,9	23 197,5
2002	19 338,0	17 023,6	21 521,9	21 870,1	19 636,3	23 988,2
2003	18 791,9	16 460,4	20 991,0	22 771,5	20 503,8	24 924,2
2004	18 960,9	16 601,6	21 185,8	22 903,2	20 513,5	25 172,7

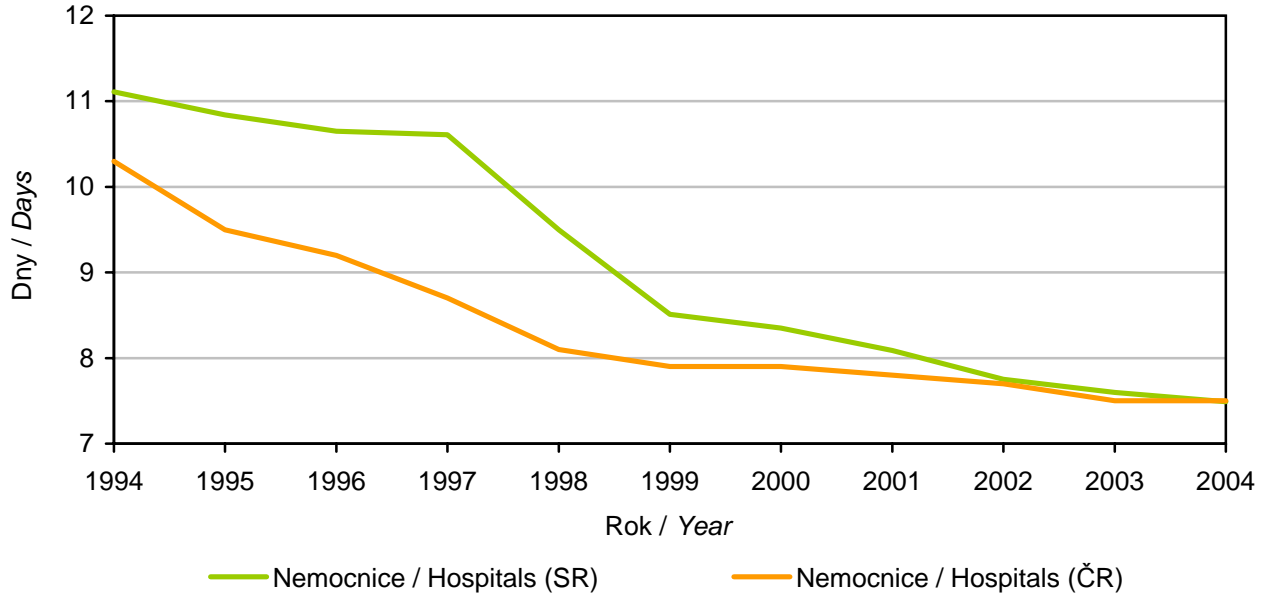
Hospitalizace v nemocnicích *Hospitalizations in hospitals*

Graf 2.1
Chart 2.1

Průměrná ošetrovací doba ve dnech v nemocnicích¹⁾
Average length of stay in days in hospitals¹⁾

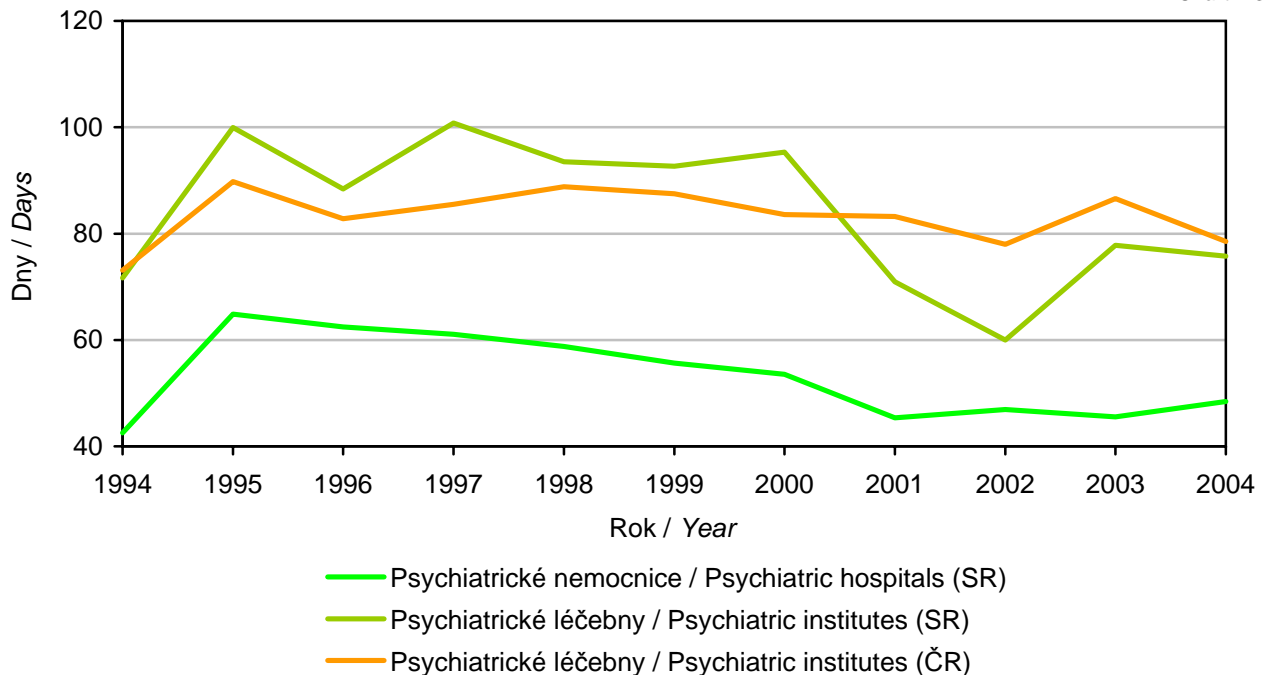
Graf 2.2
Chart 2.2

¹⁾ V SR bez psychiatrických nemocnic / Without psychiatric hospitals in SR

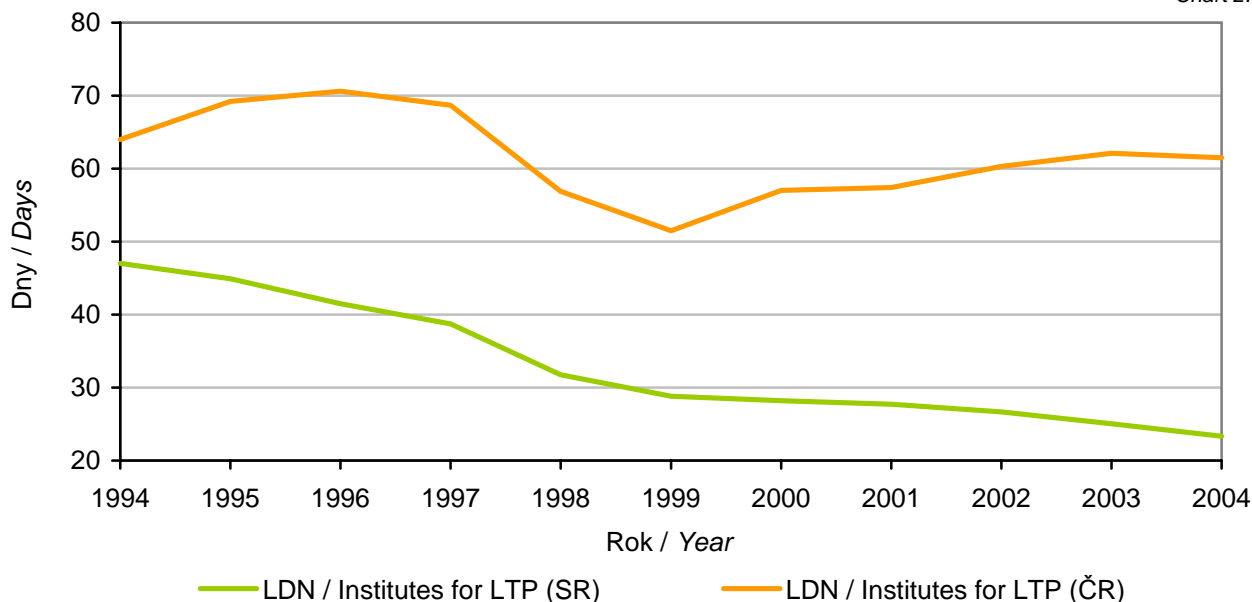
**Průměrná ošetrovací doba ve dnech v psychiatrických léčebnách
a psychiatrických nemocnicích**
*Average length of stay in days in psychiatric institutes
and psychiatric hospitals*

Graf 2.3
Chart 2.3

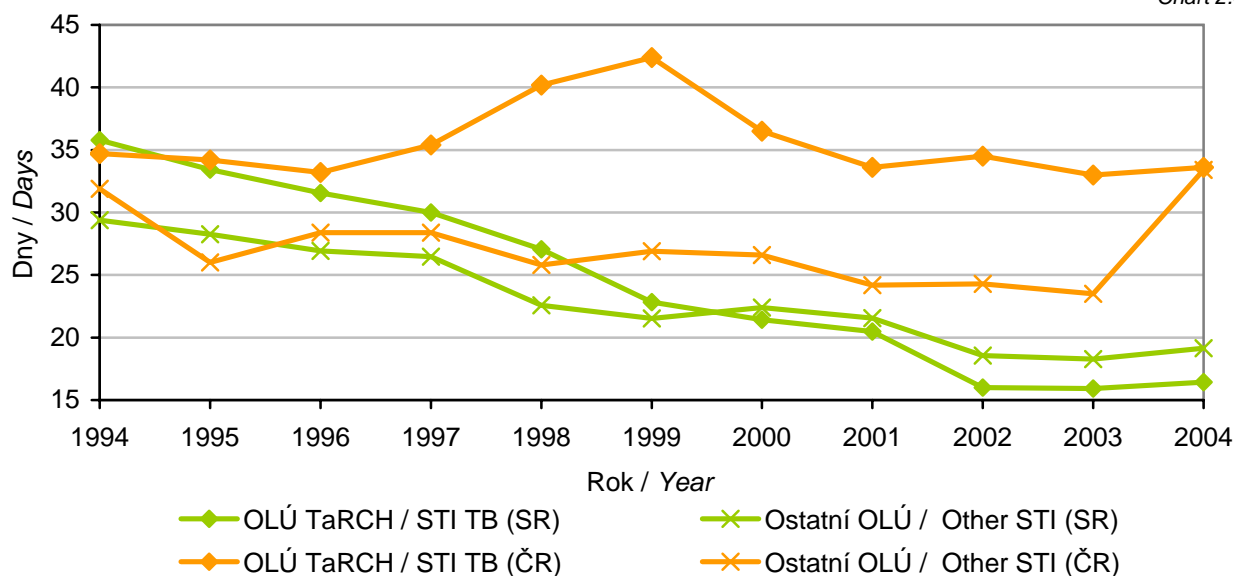
Průměrná ošetrovací doba ve dnech v léčebnách pro dlouhodobě nemocné
Average length of stay in days in institutes for long-term patients

Graf 2.4
 Chart 2.4

Průměrná ošetrovací doba ve dnech v léčebnách tuberkulózy a respiračních onemocnění a v ostatních OLÚ
Average length of stay in days in institutes for TB and respiratory diseases and in other STI

Graf 2.5
 Chart 2.5

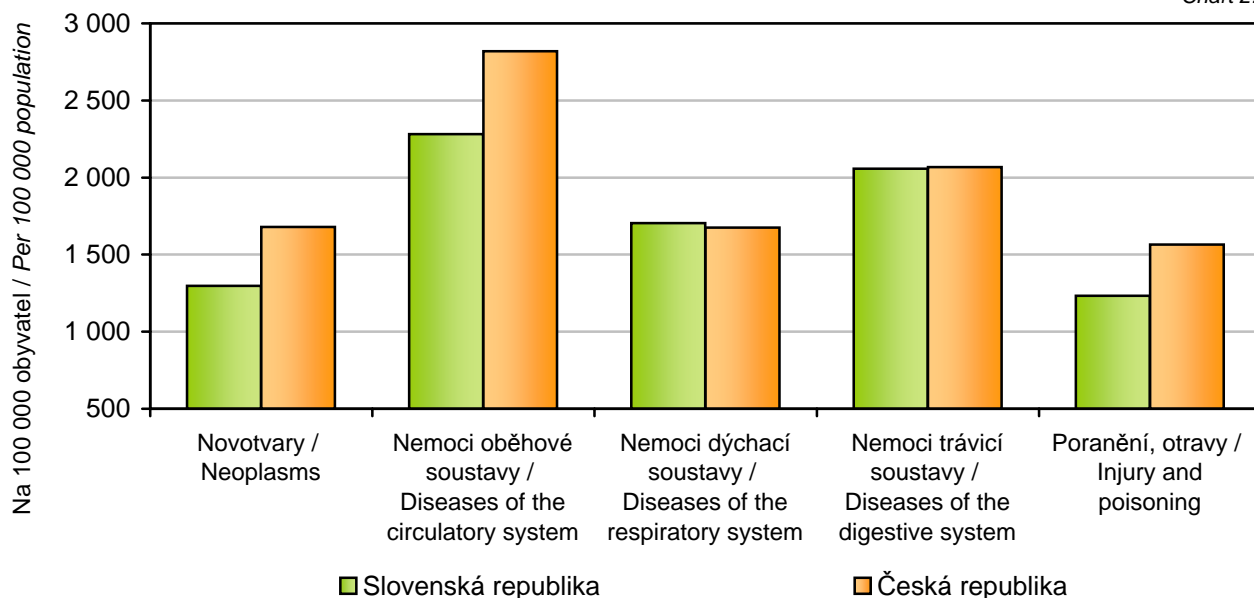
Ostatní OLÚ – všechny OLÚ bez psychiatrických léčen, léčen pro dlouhodobě nemocné a léčen tuberkulózy a respiračních onemocnění

Other STI – all STI without psychiatric institutes, institutes for long-term patients and specialised therapeutic institutes for TB and respiratory diseases

Porovnání hospitalizovanosti v nemocnicích na nejčastější příčiny onemocnění v roce 1994

Comparison of hospitalization in hospitals for the most frequent groups of diseases in 1994

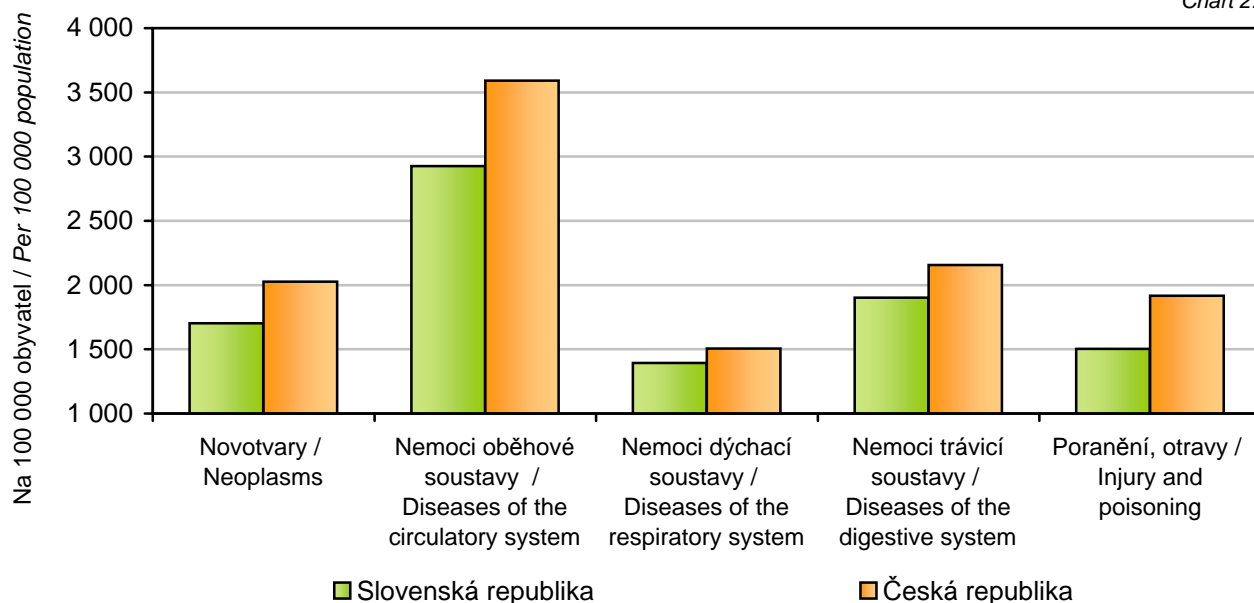
Graf 2.6
Chart 2.6

Porovnání hospitalizovanosti v nemocnicích na nejčastější příčiny onemocnění v roce 2004

Comparison of hospitalization in hospitals for the most frequent groups of diseases in 2004

Graf 2.7
Chart 2.7

2.2 Pracovní neschopnost

Slovní vyjádření skupin diagnóz pro ukončené případy pracovní neschopnosti

Verbal indication of groups of diagnoses for terminated cases of incapacity for work

01	Infekční a parazitární nemoci	<i>Infectious and parasitic diseases</i>
02	Novotvary	<i>Neoplasms</i>
03	Nemoci krve, krvetvorných orgánů a některé poruchy mechanismů imunity	<i>Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>
04	Nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek	<i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>
05	Duševní poruchy a poruchy chování	<i>Mental and behavioural disorders</i>
06	Nemoci nervové soustavy	<i>Diseases of the nervous system</i>
07	Nemoci oka a očních adnex	<i>Diseases of the eye and adnexa</i>
08	Nemoci ucha a bradavkového výběžku	<i>Diseases of the ear and mastoid process</i>
09	Nemoci oběhové soustavy	<i>Diseases of the circulatory system</i>
10	Nemoci dýchací soustavy	<i>Diseases of the respiratory system</i>
11	Nemoci trávicí soustavy	<i>Diseases of the digestive system</i>
12	Nemoci kůže a podkožního vaziva	<i>Disorders of skin and subcutaneous tissue</i>
13	Nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně	<i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>
14	Nemoci močové a pohlavní soustavy	<i>Diseases of the genitourinary system</i>
15	Těhotenství, porod a šestinedělí	<i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>
16	Vrozené vady, deformace a chromozomální abnormality	<i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>
17	Příznaky, znaky a abnormální klinické a laboratorní nálezy nezařazené jinde	<i>Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified</i>
18 – 19	Poranění, otravy a některé jiné následky vnějších příčin	<i>Injury, poisoning and certain other consequences of external causes</i>
18	Poranění, otravy a některé jiné následky vnějších příčin při výkonu zaměstnání	<i>Injury, poisoning and certain other consequences of external causes – in work</i>
19	Poranění, otravy a některé jiné následky vnějších příčin mimo výkon zaměstnání	<i>Injury, poisoning and certain other consequences of external causes out of work</i>
20	Faktory ovlivňující zdravotní stav a kontakt se zdravotnickými službami	<i>Factors influencing health status and contact with health services</i>

Ukončené případy PN na 100 000 nemocensky pojištěných – celkem

Terminated cases of incapacity for work per 100 000 sickness insured – total

Tabulka 2.2
Table 2.2

1/2

Skupina diagnóz <i>Group of diagnosis</i>	Slovenská republika – celkem / <i>total</i>										
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004 ¹⁾
Celkem <i>Total</i>	80 396	81 169	82 541	87 402	78 369	79 965	72 407	66 976	62 902	61 789	37 017
01	1 137	1 118	1 060	1 095	1 147	1 034	1 001	936	976	927	583
02	575	570	615	643	627	626	691	733	757	729	640
03	228	221	195	189	173	157	144	143	152	128	86
04	330	305	315	326	276	286	273	280	274	250	191
05	1 231	1 201	1 226	1 207	1 199	1 111	1 070	1 095	1 143	1 038	826
06	927	823	875	954	997	993	959	982	1 000	907	681
07	1 094	992	945	988	924	826	697	711	597	487	294
08	651	589	614	612	578	541	486	491	461	388	239
09	2 743	2 592	2 805	2 805	2 823	2 701	2 591	2 539	2 598	2 296	1 625
10	36 079	38 105	38 776	43 661	35 968	39 369	33 322	29 388	24 744	27 316	13 836
11	5 263	5 063	5 249	5 504	5 275	4 729	4 471	4 151	4 312	4 026	2 553
12	2 475	2 293	2 305	2 255	2 149	1 934	1 752	1 669	1 678	1 441	836
13	14 057	14 222	15 945	16 177	16 083	15 679	13 287	12 873	13 153	11 594	7 057
14	3 414	3 316	3 303	3 220	2 898	2 890	2 941	2 908	2 887	2 591	1 701
15	1 128	1 093	1 011	937	836	831	1 025	965	993	1 026	931
16	15	11	10	15	14	8	16	16	19	18	15
17	268	265	314	366	430	431	506	520	548	523	380
18	3 014	2 401	1 329	914	800	627	1 173	1 152	1 089	991	811
19	5 721	5 970	5 633	5 499	5 153	5 172	5 910	5 325	5 435	5 036	3 676
20	47	18	16	36	18	16	88	98	86	77	67

¹⁾ Zdroj: Sociální pojišťovna SR / *Source: Social Insurance SR*

Ukončené případy PN na 100 000 nemocensky pojištěných – celkem

Terminated cases of incapacity for work per 100 000 sickness insured – total

Tabulka 2.2
Table 2.2

2/2

Skupina diagnóz <i>Group of diagnosis</i>	Česká republika – celkem / <i>total</i>										
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Celkem <i>Total</i>	92 666	99 054	94 725	86 660	77 709	81 112	84 428	84 982	79 980	81 345	62 060
01	2 249	2 372	2 191	1 799	1 835	1 734	1 877	1 890	2 081	2 039	1 576
02	613	716	710	669	632	679	736	760	800	777	730
03	82	81	70	58	56	58	59	61	63	54	49
04	264	263	247	223	225	223	248	262	271	265	252
05	815	838	823	783	813	906	999	1 081	1 156	1 075	997
06	751	763	751	682	665	661	716	730	778	732	689
07	1 207	1 131	1 050	868	823	716	715	733	710	642	542
08	666	660	645	553	492	451	444	456	438	416	330
09	2 478	2 443	2 331	2 143	2 073	2 018	2 179	2 235	2 375	2 254	2 015
10	41 803	47 206	43 983	41 947	34 989	40 800	40 451	40 241	33 683	37 896	24 738
11	6 497	6 450	6 160	5 199	5 153	4 962	5 398	5 364	5 549	5 240	4 282
12	2 325	2 264	2 079	1 752	1 653	1 493	1 609	1 623	1 623	1 445	1 148
13	12 381	13 405	13 439	12 029	12 052	12 105	13 912	14 490	15 280	13 980	11 627
14	3 583	3 727	3 581	3 186	3 026	2 889	3 064	3 169	3 158	2 922	2 612
15	910	798	715	636	619	618	644	669	666	649	649
16	24	25	25	22	24	41	37	29	17	6	7
17 ²⁾	4 782	4 154	4 339	3 919	3 077	1 820	1 984	1 949	1 971	2 001	1 720
18 – 19	10 625	10 859	10 666	9 328	8 684	8 352	8 690	8 519	8 579	8 127	7 267
20	613	898	921	866	817	586	667	721	782	823	830

²⁾ Skupina 17 v letech 1994 až 1998 včetně diagnóz, které s největší pravděpodobností nemohou být příčinou pracovní neschopnosti
Group 17 in the period of 1994 – 1998 including diagnoses, most probably not causing incapacity for work

Ukončené případy PN na 100 000 nemocensky pojištěných – muži
Terminated cases of incapacity for work per 100 000 sickness insured – males

Tabulka 2.3
 Table 2.3

1/2

Skupina diagnóz <i>Group of diagnosis</i>	Slovenská republika – muži / <i>males</i>										
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004 ¹⁾
Celkem <i>Total</i>	74 168	75 351	77 335	82 121	74 044	75 521	68 274	63 289	59 584	57 941	38 482
01	1 070	1 047	1 002	1 036	1 099	948	925	881	908	878	608
02	296	281	319	359	332	333	332	352	366	342	328
03	77	66	62	62	63	65	54	57	58	53	42
04	286	256	247	262	206	225	214	217	212	188	158
05	861	849	875	899	907	799	824	862	881	793	729
06	861	767	844	932	963	965	938	938	958	864	695
07	1 166	1 050	1 013	1 077	966	896	749	766	638	516	342
08	658	597	609	616	575	530	471	469	445	361	234
09	2 511	2 397	2 664	2 678	2 718	2 688	2 649	2 612	2 683	2 382	1 900
10	31 592	33 696	34 801	39 396	32 473	35 510	29 790	26 317	22 345	24 507	13 959
11	5 221	5 038	5 418	5 623	5 285	4 765	4 424	4 124	4 268	3 907	2 761
12	2 398	2 248	2 282	2 277	2 145	1 968	1 737	1 647	1 665	1 457	944
13	13 599	14 010	16 066	16 430	16 464	16 320	13 865	13 375	13 567	11 970	7 963
14	1 342	1 302	1 347	1 312	1 222	1 218	1 116	1 082	1 078	955	722
15	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
16	10	10	9	12	13	6	14	14	15	16	14
17	226	228	242	307	354	348	426	443	465	443	362
18	4 173	3 358	1 868	1 264	1 106	870	1 708	1 701	1 571	1 436	1 268
19	7 791	8 140	7 653	7 560	7 141	7 052	7 990	7 383	7 420	6 837	5 415
20	30	10	14	20	14	15	48	49	42	36	36

¹⁾ Zdroj: Sociální pojišťovna SR / *Source: Social Insurance SR*

Ukončené případy PN na 100 000 nemocensky pojištěných – muži

Terminated cases of incapacity for work per 100 000 sickness insured – males

Tabulka 2.3
Table 2.3

2/2

Skupina diagnóz <i>Group of diagnosis</i>	Česká republika – muži / <i>males</i>										
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Celkem <i>Total</i>	85 333	92 561	89 644	81 238	72 614	76 436	80 991	80 949	76 457	76 302	59 142
01	2 170	2 287	2 136	1 740	1 769	1 667	1 821	1 828	2 026	1 933	1 529
02	347	395	407	379	371	416	461	484	513	501	466
03	39	40	37	33	31	36	34	34	34	33	30
04	226	217	201	173	174	167	195	203	212	208	195
05	537	564	554	528	548	627	694	746	791	740	698
06	630	643	645	586	556	552	604	619	645	599	559
07	1 231	1 182	1 095	910	855	762	756	777	742	659	559
08	680	669	663	558	497	454	457	468	450	421	327
09	2 353	2 339	2 289	2 107	2 052	2 060	2 267	2 328	2 506	2 367	2 157
10	36 793	42 662	40 049	37 767	31 267	36 970	37 218	36 791	30 814	34 054	22 753
11	6 330	6 326	6 133	5 157	5 031	4 879	5 319	5 243	5 393	5 017	4 176
12	2 229	2 224	2 053	1 734	1 627	1 496	1 632	1 639	1 665	1 472	1 188
13	12 153	13 437	13 906	12 435	12 348	12 544	14 926	15 410	16 252	14 658	12 171
14	1 271	1 298	1 247	1 104	1 030	1 020	1 100	1 137	1 153	1 092	1 034
15	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
16	21	21	22	19	19	32	30	27	14	4	5
17 ²⁾	4 085	3 548	3 767	3 385	2 645	1 524	1 689	1 650	1 673	1 669	1 475
18 – 19	13 994	14 357	14 055	12 295	11 525	11 138	11 663	11 441	11 449	10 724	9 674
20	245	352	383	327	268	90	124	123	123	149	145

²⁾ Skupina 17 v letech 1994 až 1998 včetně diagnóz, které s největší pravděpodobností nemohou být příčinou pracovní neschopnosti
Group 17 in the period of 1994 – 1998 including diagnoses, most probably not causing incapacity for work

Ukončené případy PN na 100 000 nemocensky pojištěných – ženy

Terminated cases of incapacity for work per 100 000 sickness insured – females

Tabulka 2.4
Table 2.4

1/2

Skupina diagnóz <i>Group of diagnosis</i>	Slovenská republika – ženy / <i>females</i>										
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004 ¹⁾
Celkem <i>Total</i>	87 896	88 063	88 715	93 730	83 570	85 134	77 200	71 187	66 709	66 209	35 638
01	1 217	1 202	1 129	1 165	1 204	1 134	1 090	998	1 055	983	558
02	910	912	966	983	981	968	1 109	1 168	1 206	1 172	948
03	409	405	352	341	305	265	249	241	259	215	130
04	384	363	397	403	360	358	340	353	345	320	224
05	1 676	1 619	1 642	1 576	1 551	1 473	1 356	1 362	1 444	1 320	922
06	1 005	889	911	982	1 039	1 025	984	1 033	1 050	956	668
07	1 006	923	865	881	874	744	638	648	551	454	246
08	643	580	620	608	582	554	504	516	479	420	244
09	3 022	2 825	2 974	2 958	2 950	2 717	2 524	2 455	2 501	2 198	1 356
10	41 484	43 330	43 490	48 770	40 171	43 859	37 418	32 896	27 495	30 542	13 740
11	5 313	5 092	5 049	5 362	5 264	4 688	4 525	4 182	4 362	4 162	2 349
12	2 569	2 347	2 332	2 229	2 155	1 895	1 770	1 694	1 693	1 422	729
13	14 608	14 474	15 801	15 874	15 625	14 935	12 617	12 300	12 679	11 161	6 176
14	5 910	5 704	5 624	5 505	4 913	4 835	5 059	4 994	4 963	4 469	2 667
15	2 487	2 388	2 210	2 059	1 841	1 798	2 214	2 067	2 132	2 205	1 848
16	21	11	11	19	15	11	19	19	25	21	16
17	319	308	398	437	522	527	600	608	643	615	397
18	1 619	1 267	689	496	431	345	553	525	535	481	360
19	3 228	3 398	3 237	3 030	2 762	2 986	3 497	2 974	3 156	2 967	1 962
20	67	28	18	54	23	17	134	154	136	124	98

¹⁾ Zdroj: Sociální pojišťovna SR / *Source: Social Insurance SR*

Ukončené případy PN na 100 000 nemocensky pojištěných – ženy*Terminated cases of incapacity for work per 100 000 sickness insured – females*

Tabulka 2.4

Table 2.4

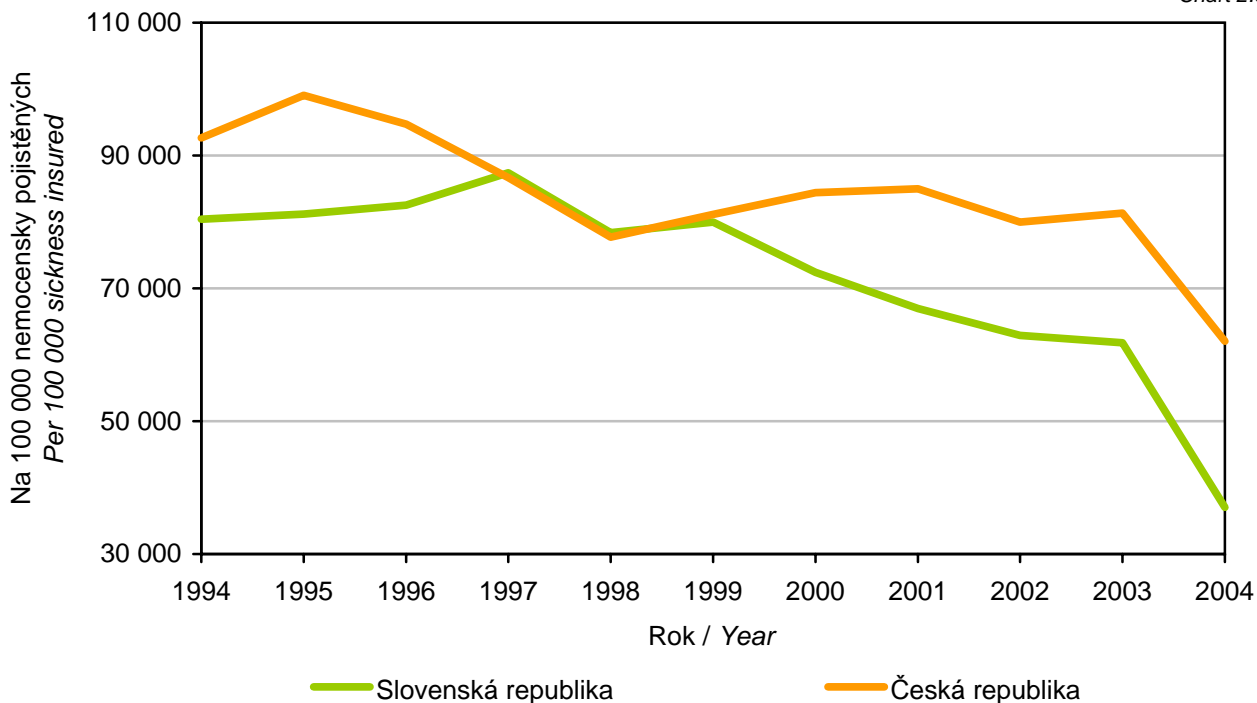
2/2

Skupina diagnóz <i>Group of diagnosis</i>	Česká republika – ženy / <i>females</i>										
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Celkem <i>Total</i>	101 526	106 760	100 678	92 980	83 625	86 405	88 289	89 517	83 945	87 136	65 359
01	2 343	2 473	2 255	1 867	1 912	1 809	1 940	1 960	2 143	2 161	1 629
02	934	1 097	1 065	1 006	936	978	1 044	1 069	1 124	1 093	1 030
03	135	129	108	87	85	84	89	91	95	79	71
04	310	318	301	280	283	286	307	328	338	331	316
05	1 151	1 164	1 138	1 081	1 120	1 222	1 342	1 458	1 567	1 460	1 335
06	896	906	874	793	793	785	841	856	927	885	837
07	1 177	1 070	998	818	785	665	668	684	675	622	522
08	650	648	623	547	485	446	429	442	424	410	333
09	2 629	2 566	2 380	2 185	2 099	1 971	2 080	2 130	2 227	2 125	1 854
10	47 856	52 599	48 592	46 819	39 312	45 135	44 081	44 122	36 910	42 307	26 983
11	6 698	6 598	6 190	5 248	5 296	5 056	5 487	5 500	5 724	5 496	4 400
12	2 440	2 312	2 110	1 773	1 683	1 489	1 583	1 605	1 576	1 414	1 103
13	12 656	13 366	12 891	11 556	11 708	11 608	12 774	13 455	14 186	13 201	11 012
14	6 376	6 609	6 315	5 613	5 343	5 004	5 269	5 454	5 414	5 023	4 396
15	2 010	1 745	1 553	1 376	1 338	1 318	1 366	1 422	1 415	1 394	1 384
16	28	30	29	26	30	51	45	32	20	9	8
17 ²⁾	5 624	4 875	5 009	4 541	3 578	2 155	2 316	2 286	2 305	2 383	1 998
18 – 19	6 554	6 708	6 696	5 869	5 385	5 187	5 350	5 232	5 351	5 145	4 544
20	1 058	1 546	1 551	1 494	1 455	1 147	1 278	1 393	1 523	1 597	1 604

²⁾ Skupina 17 v letech 1994 až 1998 včetně diagnóz, které s největší pravděpodobností nemohou být příčinou pracovní neschopnosti
Group 17 in the period of 1994 – 1998 including diagnoses, most probably not causing incapacity for work

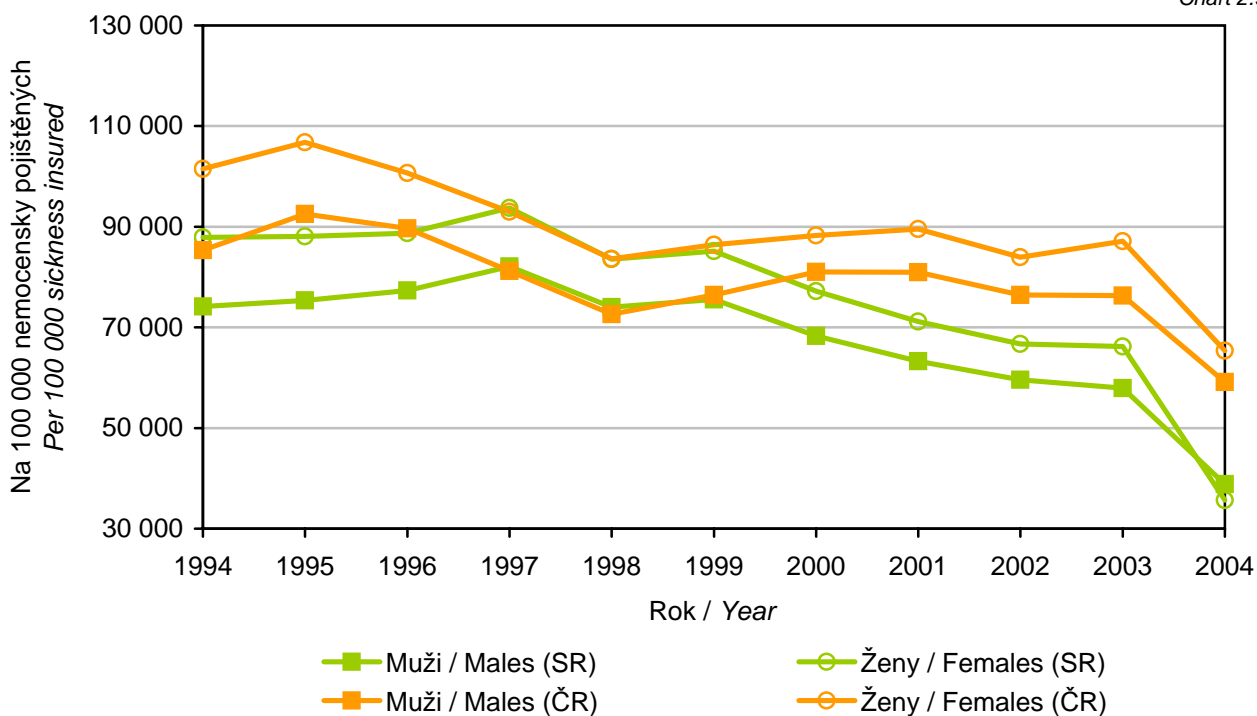
Ukončené případy pracovní neschopnosti *Terminated cases of incapacity for work*

Graf 2.8
Chart 2.8

Ukončené případy pracovní neschopnosti podle pohlaví *Terminated cases of incapacity for work by sex*

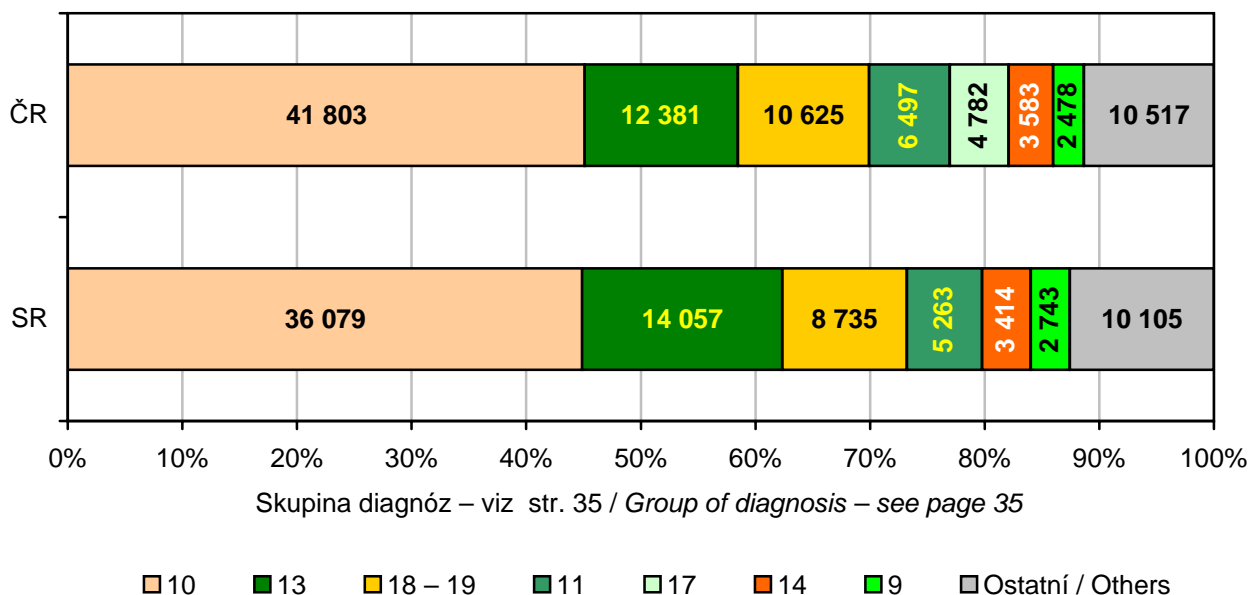
Graf 2.9
Chart 2.9

Podíl nejčastějších příčin pracovní neschopnosti na celkové pracovní neschopnosti v roce 1994

Proportion of the most frequent causes of incapacity for work in total incapacity for work in 1994

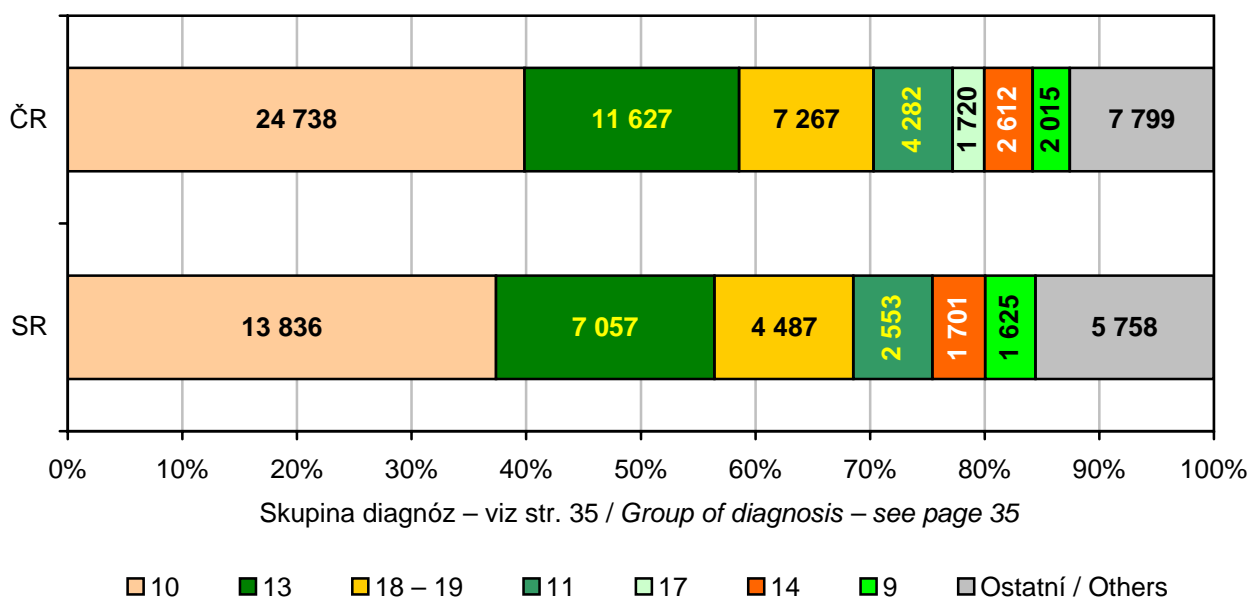
Graf 2.10
Chart 2.10

Podíl nejčastějších příčin pracovní neschopnosti na celkové pracovní neschopnosti v roce 2004

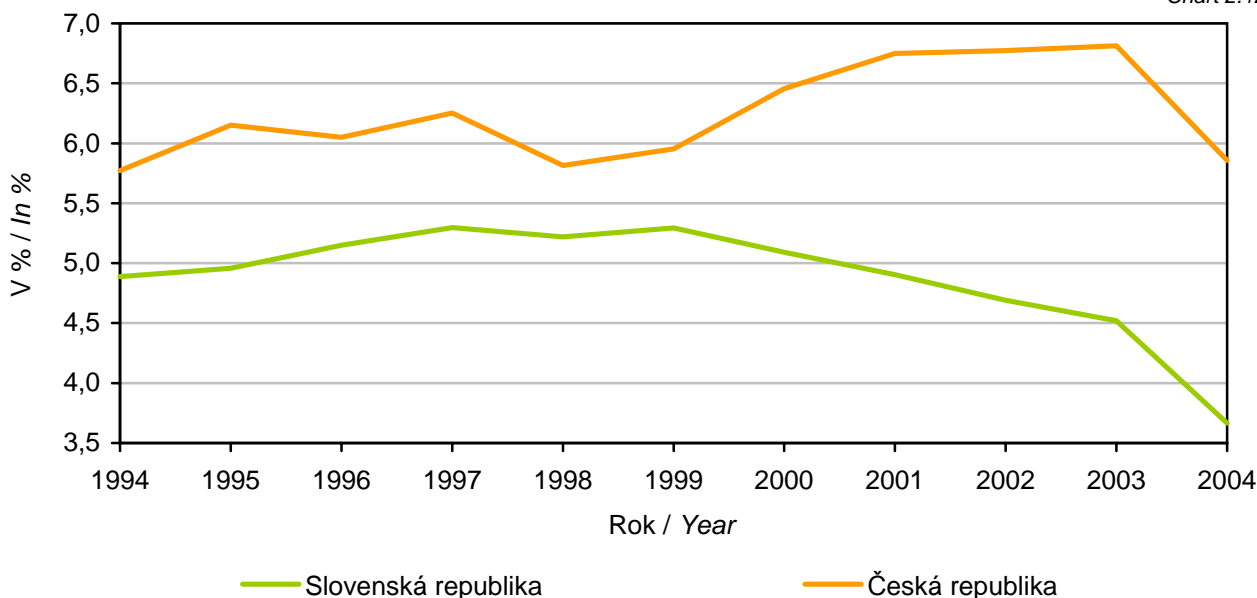
Proportion of the most frequently causes of incapacity for work in total incapacity for work in 2004

Graf 2.11
Chart 2.11

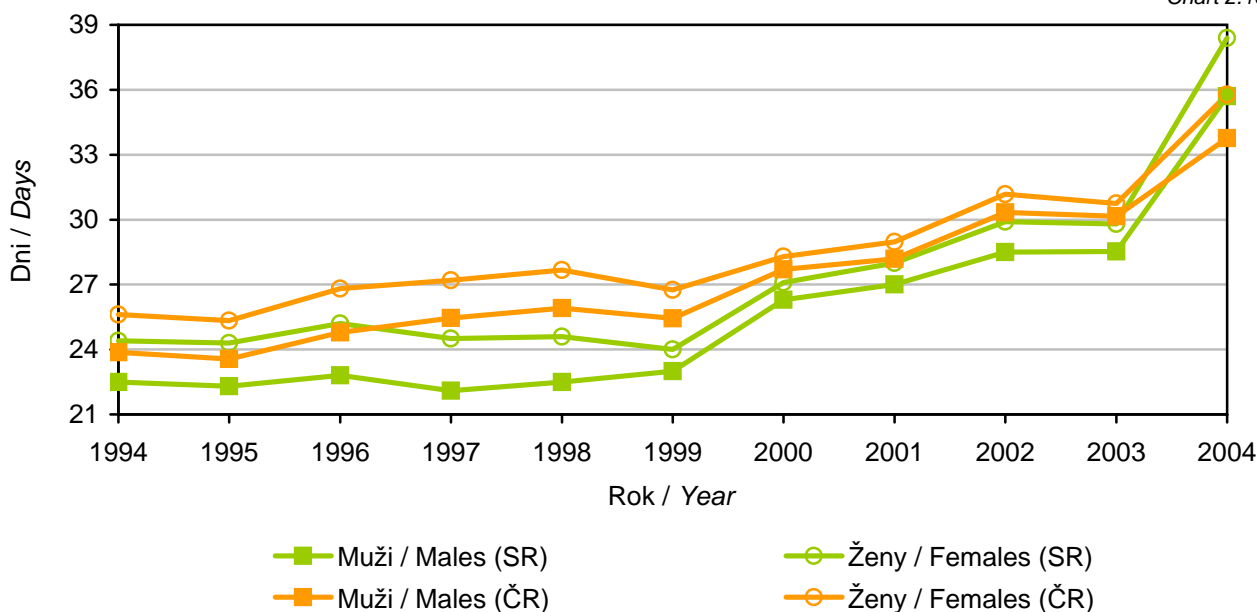
**Průměrné procento pracovní neschopnosti
(z nově hlášených případů pracovní neschopnosti)**
*Average percentage of incapacity for work
(from the new reported cases of incapacity for work)*

Graf 2.12
Chart 2.12

**Průměrné trvání jednoho případu pracovní neschopnosti
(z nově hlášených případů pracovní neschopnosti)**
*Average length of one case of incapacity for work
(from newly reported cases of incapacity for work)*

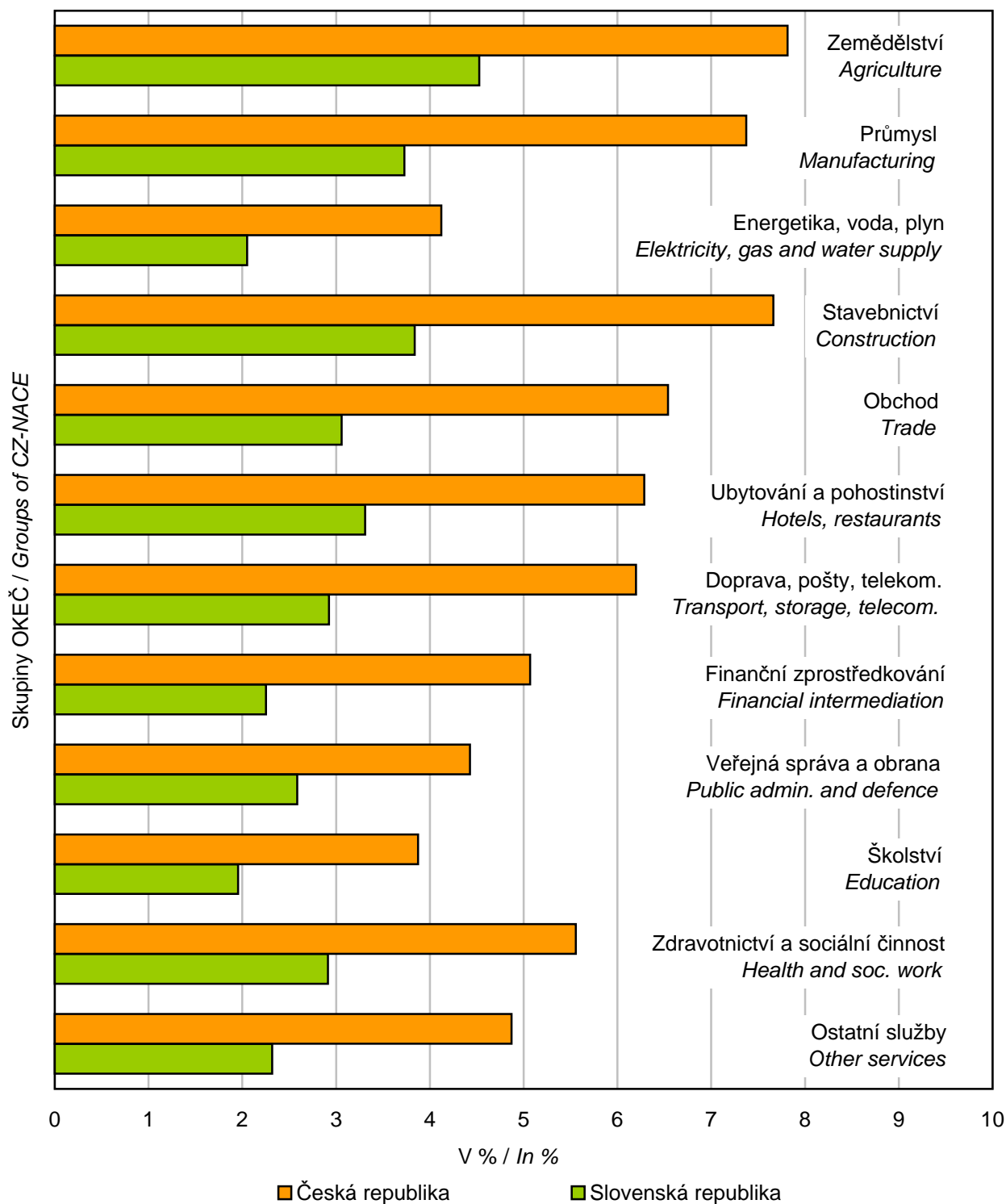
Graf 2.13
Chart 2.13

**Průměrné procento pracovní neschopnosti, r. 2004
(z nově hlášených případů pracovní neschopnosti)**

*Average percentage of incapacity for work, year 2004
(from the new reported cases of incapacity for work)*

Graf 2.14
Chart 2.14

2.3 Nově přiznané invalidní důchody

Nově přiznané invalidní důchody na 100 000 obyvatel

Newly granted invalidity benefits per 100 000 population

Tabulka 2.5
Table 2.5

1/2

Rok Year	Slovenská republika								
	invalidní důchody celkem <i>invalidity benefits total</i>			plné invalidní důchody <i>full invalidity benefits</i>			částečné invalidní důchody <i>partial invalidity benefits</i>		
	celkem <i>total</i>	muži <i>males</i>	ženy <i>females</i>	celkem <i>total</i>	muži <i>males</i>	ženy <i>females</i>	celkem <i>total</i>	muži <i>males</i>	ženy <i>females</i>
1994	332,7	387,3	280,9	201,3	241,7	162,9	131,4	145,6	118,0
1995	337,9	387,7	290,7	176,3	209,4	144,8	161,6	178,3	145,9
1996	330,4	376,5	286,8	180,2	215,4	146,8	150,3	161,1	139,9
1997	319,6	366,5	275,2	172,8	207,8	139,6	146,8	158,7	135,6
1998	315,1	372,6	260,6	163,6	200,8	128,3	151,5	171,8	132,3
1999	291,0	357,5	228,1	159,9	200,8	121,3	131,1	156,7	106,9
2000	294,6	366,9	226,3	163,5	210,0	119,4	131,1	156,9	106,8
2001	277,5	344,8	214,0	152,7	193,6	114,2	124,8	151,2	99,8
2002	268,5	330,6	210,0	145,8	187,1	106,7	122,8	143,5	103,3
2003	275,9	336,9	218,4	150,0	188,8	113,4	125,9	148,0	105,0
2004	215,4	260,1	173,3	103,1	124,5	82,9	112,3	135,6	90,4

Tabulka 2.5
Table 2.5

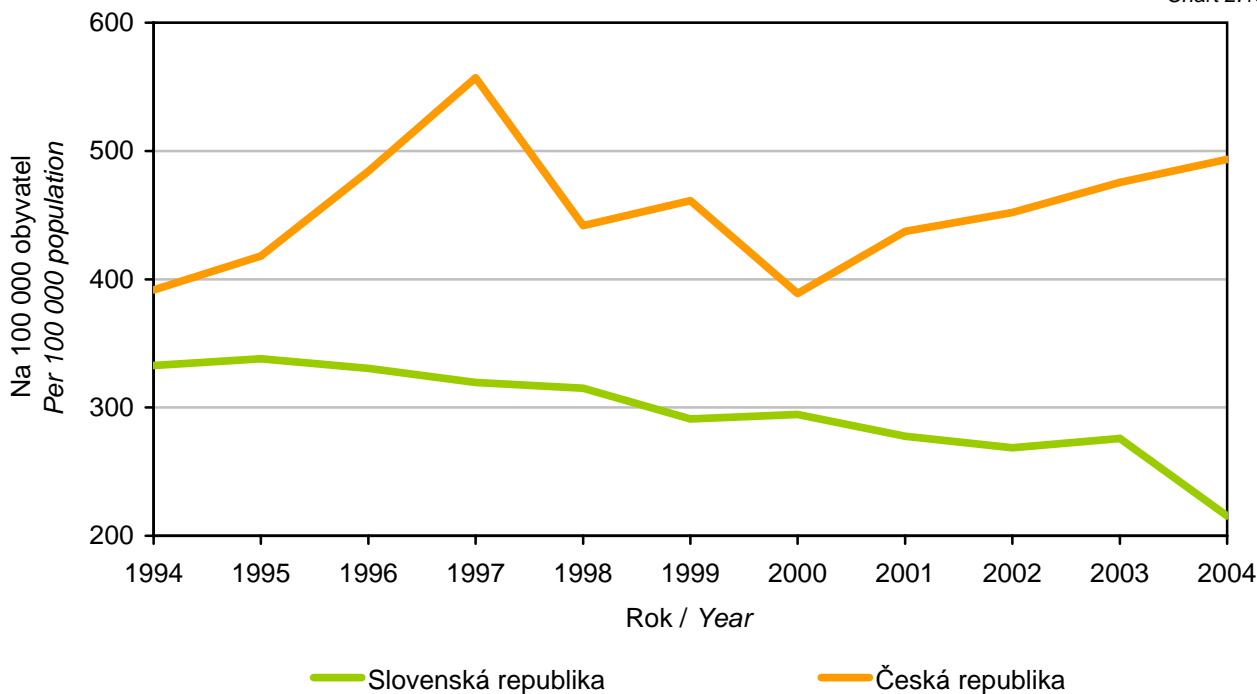
2/2

Rok Year	Česká republika ¹⁾								
	invalidní důchody celkem <i>invalidity benefits total</i>			plné invalidní důchody <i>full invalidity benefits</i>			částečné invalidní důchody <i>partial invalidity benefits</i>		
	celkem <i>total</i>	muži <i>males</i>	ženy <i>females</i>	celkem <i>total</i>	muži <i>males</i>	ženy <i>females</i>	celkem <i>total</i>	muži <i>males</i>	ženy <i>females</i>
1994	391,7	431,5	354,2	276,8	306,7	248,4	115,0	124,8	105,7
1995	418,0	476,6	362,5	290,6	332,7	250,8	127,4	143,9	111,7
1996	484,3	524,0	446,7	225,5	243,2	208,6	258,9	280,8	238,1
1997	557,1	624,3	493,5	205,4	247,2	165,9	351,7	377,2	327,7
1998	441,9	497,3	389,4	188,2	229,4	149,2	253,7	267,9	240,2
1999	461,2	527,6	398,3	202,2	248,1	158,7	259,0	279,5	239,6
2000	388,8	455,1	326,0	174,3	218,6	132,4	214,5	236,5	193,6
2001	437,2	509,7	368,4	197,5	245,1	152,3	239,7	264,6	216,1
2002	451,9	529,3	378,5	239,2	296,0	185,2	212,7	233,3	193,3
2003	475,5	555,4	399,6	250,2	309,0	194,2	225,3	246,3	205,4
2004	493,5	570,6	420,3	257,8	316,3	202,3	235,7	254,3	218,0

¹⁾ Od roku 1996 podle zákona č. 155/1995 Sb. se za nově přiznané částečné invalidní důchody pokládají i případy se změnami plného invalidního důchodu na částečný invalidní důchod
 Since 1996 according to Act No. 155/1995 Col., newly granted partial invalidity benefits involve those changed from full to partial

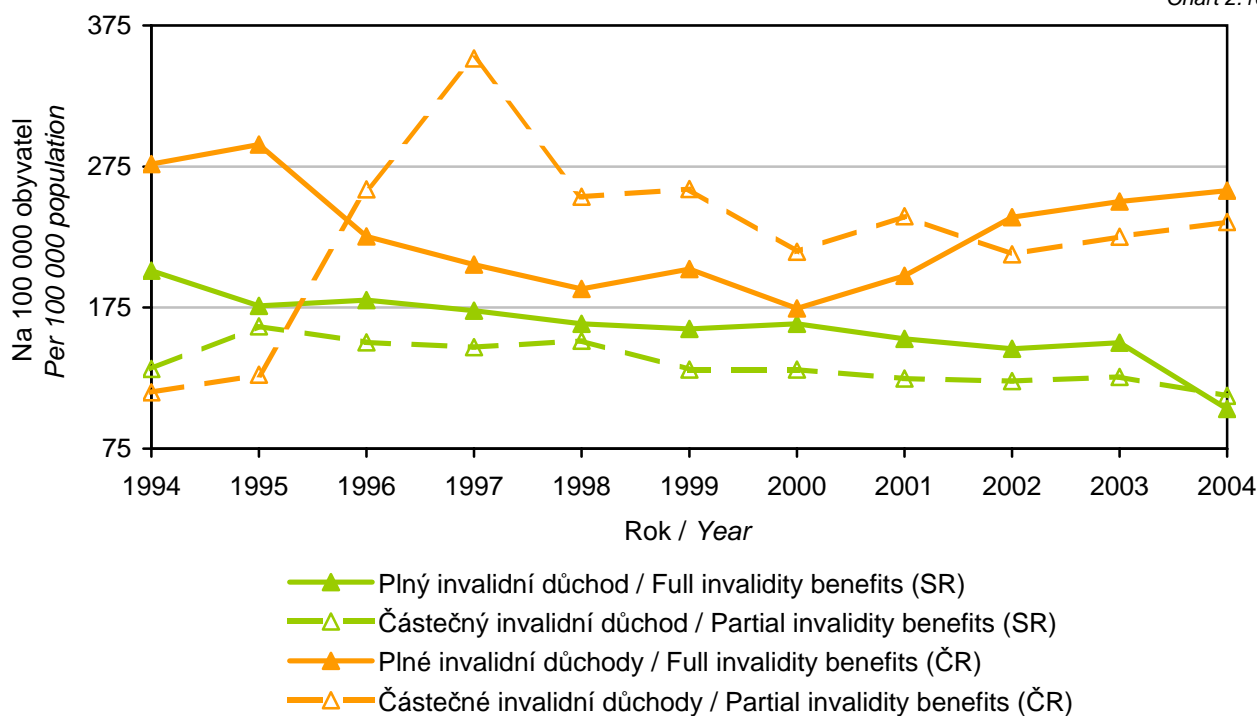
Nově přiznané invalidní důchody – celkem
Newly granted invalidity benefits – total

Graf 2.15
 Chart 2.15

Nově přiznané invalidní důchody podle stupně invalidity
Newly granted invalidity benefits by invalidity level

Graf 2.16
 Chart 2.16

2.4 Hospitalizace v nemocnicích na nemoci oběhové soustavy

Hospitalizace v nemocnicích na nemoci oběhové soustavy na 100 000 obyvatel

*Hospitalizations in hospitals for diseases of the circulatory system
per 100 000 population*

Tabulka 2.6
Table 2.6

1/4

Rok Year	Slovenská republika					
	nemoci oběhové soustavy <i>diseases of the circulatory system (I00 – I99)</i>			cévní nemoci mozku <i>cerebrovascular diseases (I60 – I69)</i>		
	celkem / <i>total</i>	muži / <i>males</i>	ženy / <i>females</i>	celkem / <i>total</i>	muži / <i>males</i>	ženy / <i>females</i>
1994	2 280,7	2 335,1	2 229,2	437,1	461,8	413,7
1995	2 463,6	2 529,1	2 401,5	473,4	487,6	460,0
1996	2 550,7	2 625,4	2 479,9	480,0	498,2	462,7
1997	2 682,6	2 730,5	2 637,2	515,8	529,6	502,8
1998	2 818,3	2 843,3	2 794,6	537,3	549,5	525,8
1999	2 722,4	2 750,4	2 696,0	538,9	550,3	528,2
2000	2 808,9	2 844,4	2 775,4	546,9	560,5	534,1
2001	2 974,3	3 005,1	2 945,2	574,6	586,1	563,7
2002	2 882,7	2 893,6	2 872,5	569,5	560,8	577,6
2003	2 825,4	2 837,9	2 813,7	550,0	546,5	553,3
2004	2 926,3	2 952,2	2 901,7	568,0	569,3	566,8

Tabulka 2.6
Table 2.6

2/4

Rok Year	Slovenská republika					
	ischemické nemoci srdeční <i>ischemic heart diseases (I20 – I25)</i>			infarkt myokardu <i>myocardial infarction (I21, I22)</i>		
	celkem / <i>total</i>	muži / <i>males</i>	ženy / <i>females</i>	celkem / <i>total</i>	muži / <i>males</i>	ženy / <i>females</i>
1994	991,2	1 009,5	973,8	148,2	189,6	108,8
1995	1 060,0	1 090,0	1 031,5	145,8	185,0	108,6
1996	1 091,9	1 127,8	1 057,9	144,0	179,7	110,2
1997	1 131,8	1 164,2	1 101,0	142,9	176,7	110,9
1998	1 140,0	1 165,2	1 116,1	146,7	177,5	117,5
1999	1 070,7	1 098,0	1 044,9	143,0	175,5	112,2
2000	1 092,7	1 133,6	1 054,1	141,9	175,0	110,7
2001	1 109,4	1 156,9	1 064,5	152,1	188,5	117,6
2002	1 038,3	1 081,8	997,3	142,0	175,0	110,8
2003	992,3	1 042,6	945,0	138,6	167,8	111,0
2004	988,5	1 036,5	943,2	146,6	181,2	114,0

Hospitalizace v nemocnicích na nemoci oběhové soustavy na 100 000 obyvatel

*Hospitalizations in hospitals for diseases of the circulatory system
per 100 000 population*

Tabulka 2.6
Table 2.6

3/4

Rok Year	Česká republika					
	nemoci oběhové soustavy <i>diseases of the circulatory system (I00 – I99)</i>			cévní onemocnění mozku <i>cerebrovascular diseases (I60 – I69)</i>		
	celkem / <i>total</i>	muži / <i>males</i>	ženy / <i>females</i>	celkem / <i>total</i>	muži / <i>males</i>	ženy / <i>females</i>
1994	2 818,9	2 821,0	2 816,8	530,3	515,4	544,5
1995	3 050,7	3 091,9	3 011,8	557,8	544,3	570,5
1996	3 290,7	3 357,1	3 227,9	594,4	571,6	616,1
1997	3 101,6	3 158,3	3 047,9	584,0	561,0	605,7
1998	3 299,4	3 423,5	3 181,8	628,9	608,9	647,8
1999	3 273,0	3 391,0	3 161,3	614,9	598,8	630,1
2000	3 379,1	3 526,4	3 239,5	629,3	609,4	648,2
2001	3 417,1	3 589,8	3 253,3	622,5	604,6	639,4
2002	3 495,9	3 703,9	3 298,7	638,9	625,3	651,8
2003	3 592,2	3 815,0	3 380,6	638,2	631,5	644,6
2004	3 634,7	3 844,5	3 435,6	626,2	617,5	634,5

Tabulka 2.6
Table 2.6

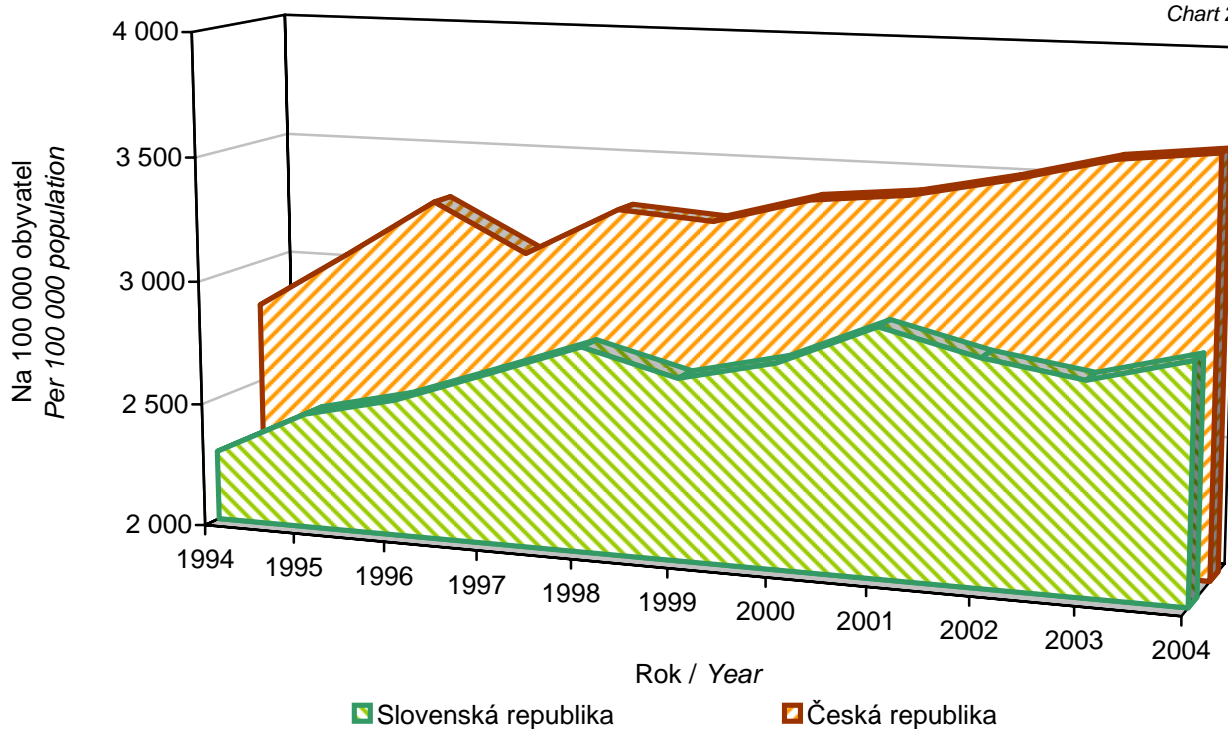
4/4

Rok Year	Česká republika					
	ischemické nemoci srdeční <i>ischemic heart diseases (I20 – I25)</i>			infarkt myokardu <i>myocardial infarction (I21, I22)</i>		
	celkem / <i>total</i>	muži / <i>males</i>	ženy / <i>females</i>	celkem / <i>total</i>	muži / <i>males</i>	ženy / <i>females</i>
1994	1 128,3	1 176,6	1 082,6	244,0	301,0	190,1
1995	1 222,7	1 305,4	1 144,5	256,4	317,5	198,6
1996	1 260,0	1 374,2	1 152,0	253,4	313,5	196,5
1997	1 111,9	1 229,4	1 000,8	207,1	251,8	164,8
1998	1 145,6	1 305,9	993,9	212,4	265,2	162,3
1999	1 089,2	1 248,6	938,1	206,6	256,7	159,1
2000	1 101,1	1 278,0	933,3	219,0	273,2	167,6
2001	1 102,3	1 300,5	914,5	221,2	277,7	167,6
2002	1 087,5	1 301,0	885,0	225,3	289,6	164,3
2003	1 126,4	1 347,7	916,4	243,3	305,7	184,0
2004	1 070,9	1 279,3	872,9	257,8	322,7	196,2

Hospitalizace v nemocnicích na nemoci oběhové soustavy (I00 – I99)

Hospitalizations for diseases of the circulatory system (I00 – I99)

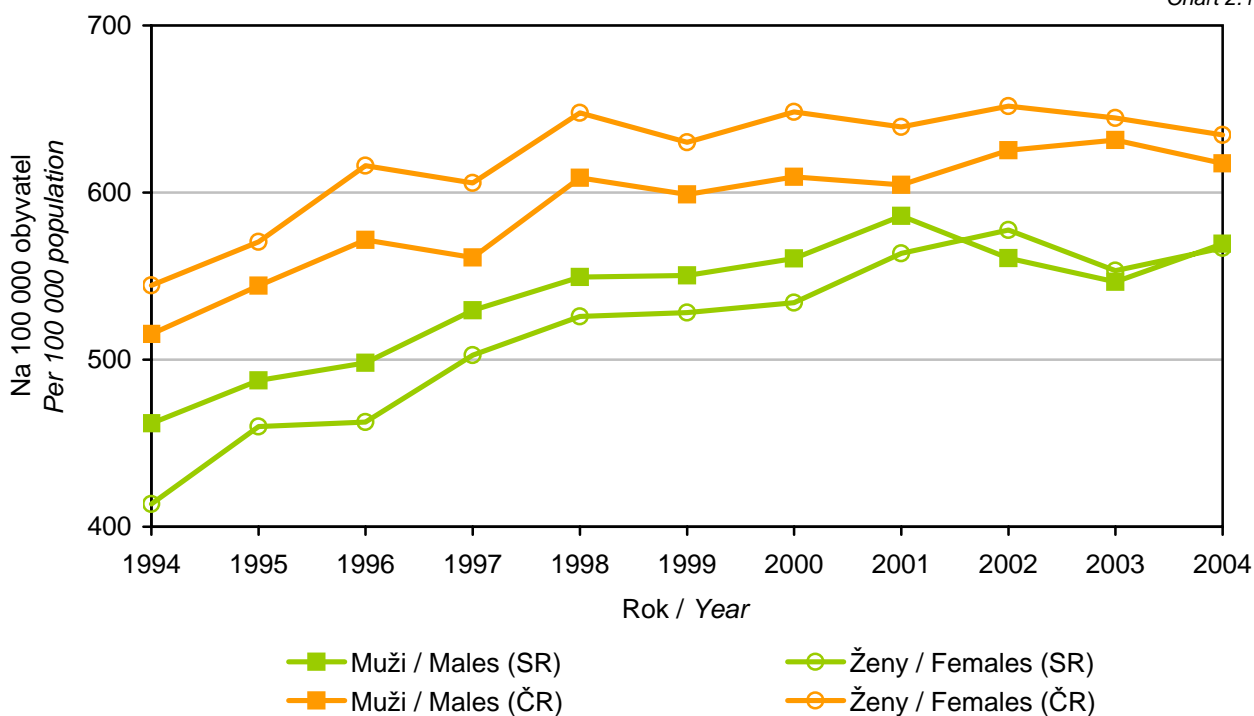
Graf 2.17
Chart 2.17

Hospitalizace v nemocnicích na cévní nemoci mozku (I60 – I69)

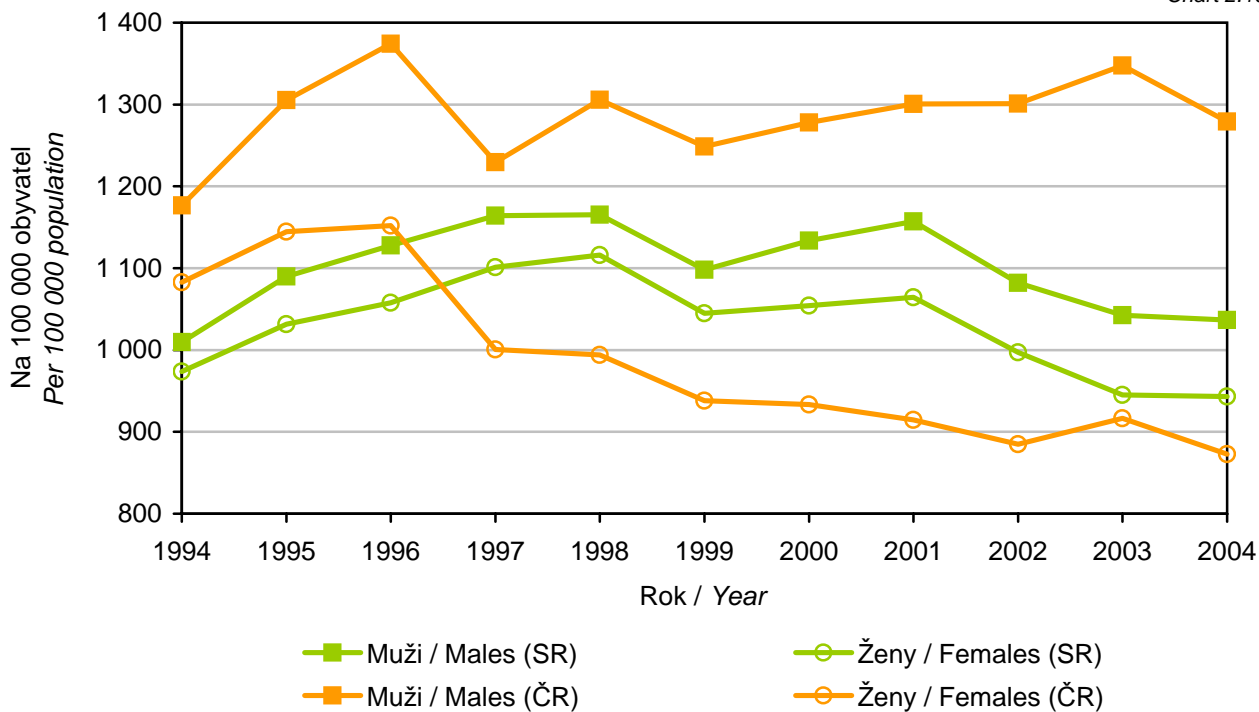
Hospitalizations for cerebrovascular diseases (I60 – I69)

Graf 2.18
Chart 2.18

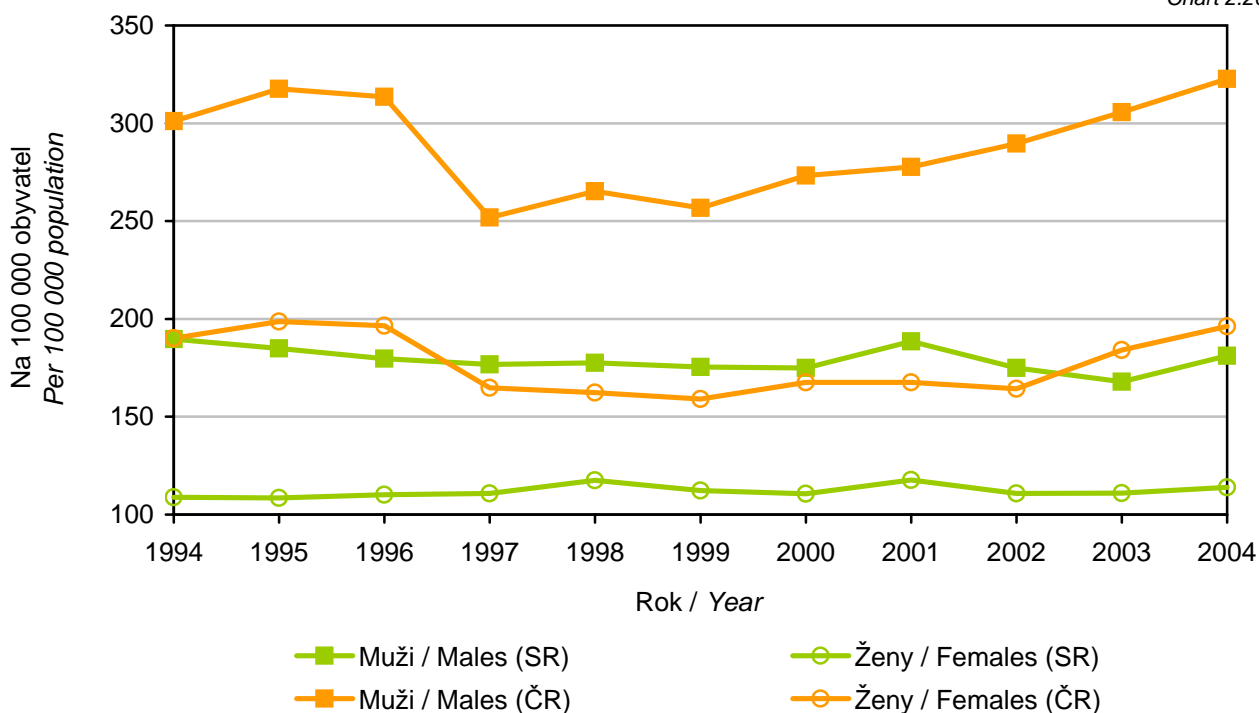
Hospitalizace na ischemické nemoci srdeční (I20 – I25)
Hospitalizations for ischemic heart diseases (I20 – I25)

Graf 2.19
 Chart 2.19

Hospitalizace na infarkt myokardu (I21, I22)
Hospitalizations for myocardial infarction (I21, I22)

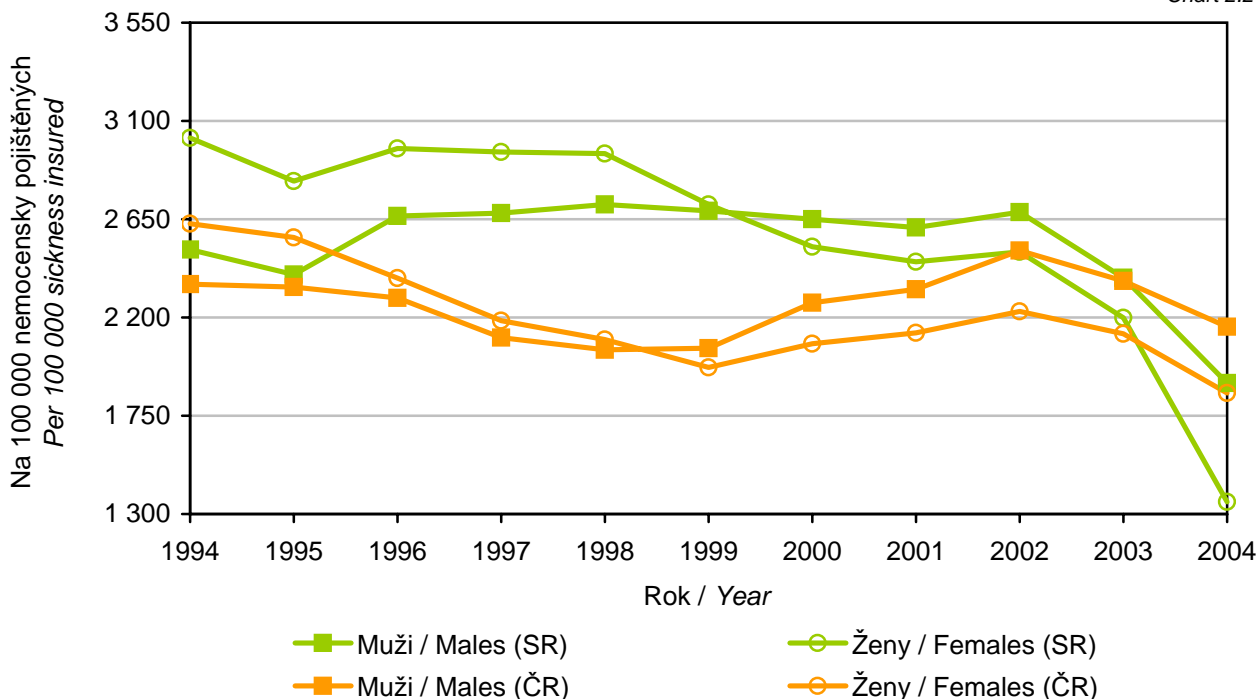
Graf 2.20
 Chart 2.20

2.5 Pracovní neschopnost na nemoci oběhové soustavy

Pracovní neschopnost na nemoci oběhové soustavy (I00 – I99) Incapacity for work for diseases of the circulatory system (I00 – I99)

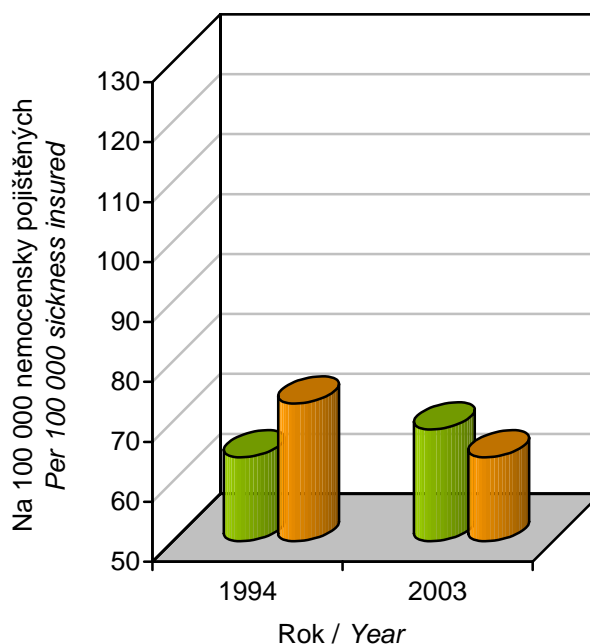
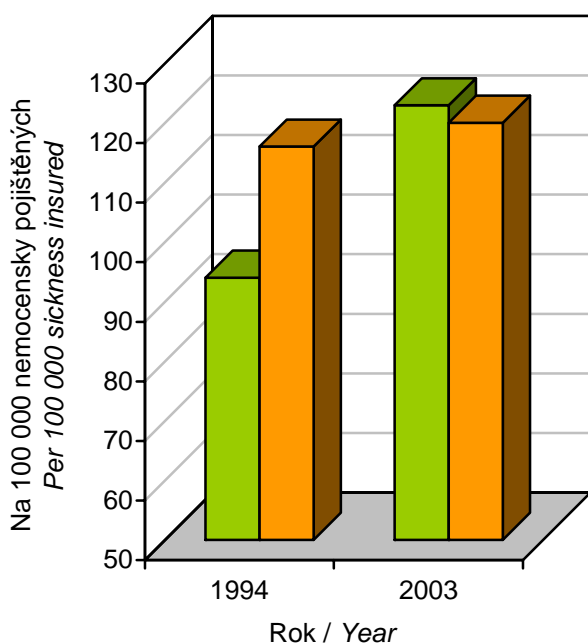
Graf 2.21
Chart 2.21

Porovnání pracovní neschopnosti na cévní nemoci mozku (I60 – I69) Comparison of incapacity for work for cerebrovascular diseases (I60 – I69)

Graf 2.22a
Chart 2.22a

Graf 2.22b
Chart 2.22b

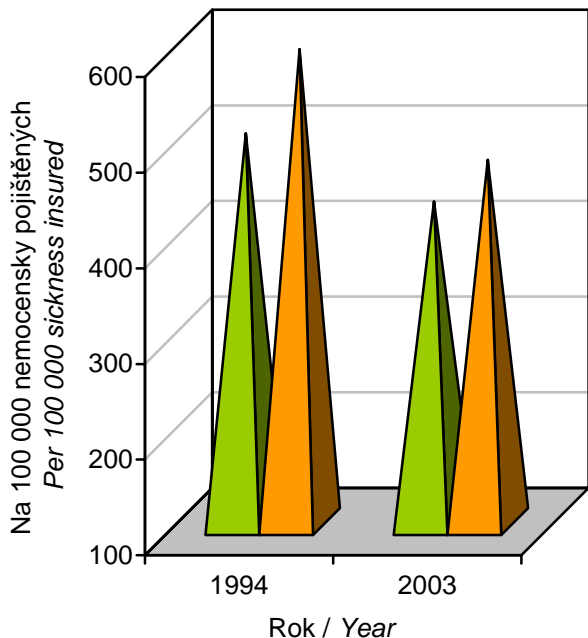
■ Muži / Males (SR) ■ Muži / Males (ČR)

■ Ženy / Females (SR) ■ Ženy / Females (ČR)

Porovnání pracovní neschopnosti na ischemické nemoci srdeční (I20 – I25)

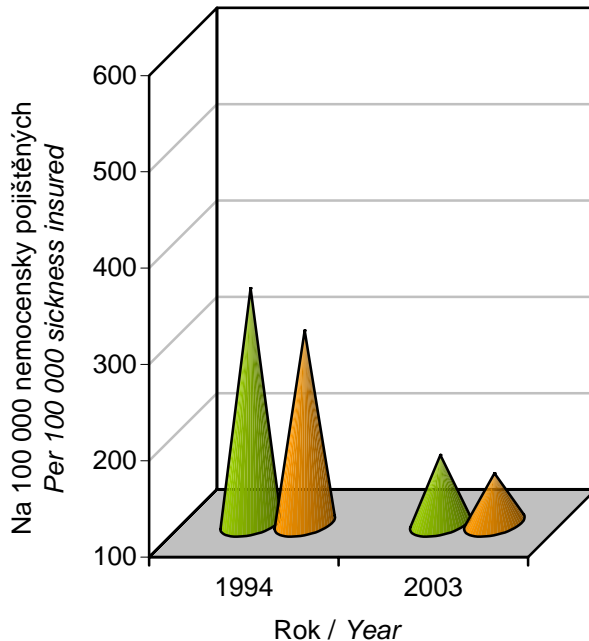
Comparison of incapacity for work for ischemic heart diseases (I20 – I25)

Graf 2.23a
Chart 2.23a

■ Muži / Males (SR) ■ Muži / Males (ČR)

Graf 2.23b
Chart 2.23b

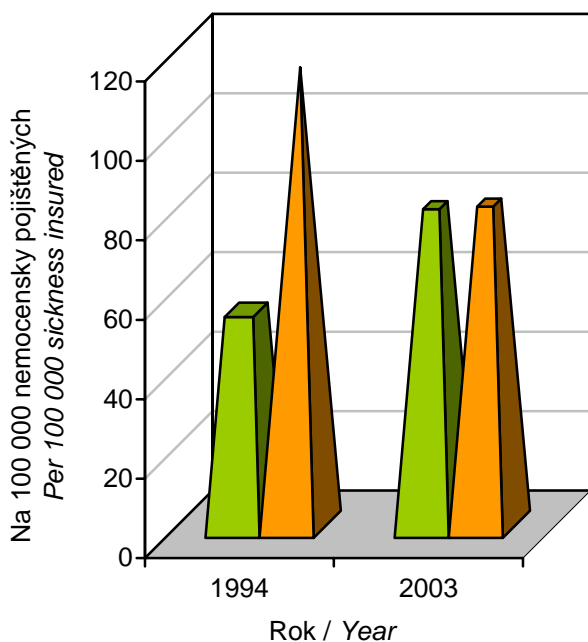

■ Ženy / Females (SR) ■ Ženy / Females (ČR)

Porovnání pracovní neschopnosti na infarkt myokardu (I21, I22)

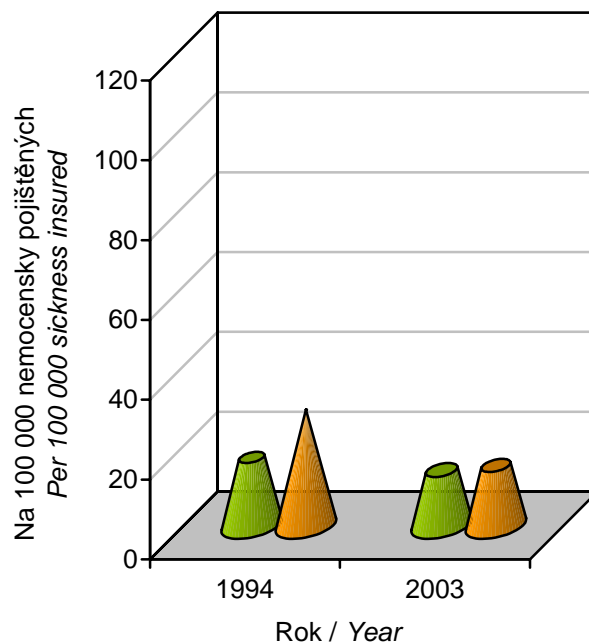
Comparison of incapacity for work for myocardial infarction (I21, I22)

Graf 2.24a
Chart 2.24a

■ Muži / Males (SR) ■ Muži / Males (ČR)

Graf 2.24b
Chart 2.24b

■ Ženy / Females (SR) ■ Ženy / Females (ČR)

2.6 Standardizovaná úmrtnost na vybrané nemoci oběhové soustavy

Standardizovaná úmrtnost na vybrané nemoci oběhové soustavy

– evropský standard

Standardised mortality from selected diseases of the circulatory system

– European standard

Tabulka 2.7

Table 2.7

1/2

Rok Year	Slovenská republika – muži / males			Česká republika – muži / males		
	ischemické nemoci srdeční <i>ischemic heart diseases</i> (I20 – I25)	infarkt myokardu <i>myocardial infarction</i> (I21, I22)	cévní nemoci mozku <i>cerebrovascular diseases</i> (I60 – I69)	ischemické nemoci srdeční <i>ischemic heart diseases</i> (I20 – I25)	infarkt myokardu <i>myocardial infarction</i> (I21, I22)	cévní nemoci mozku <i>cerebrovascular diseases</i> (I60 – I69)
1994	400,6	168,9	126,8	364,1	193,0	187,3
1995	386,6	170,3	119,6	355,3	175,4	176,3
1996	371,2	163,8	114,9	318,0	160,3	163,2
1997	368,1	160,8	114,6	298,4	127,8	145,1
1998	355,4	111,5	120,8	274,2	145,5	150,3
1999	351,6	85,1	105,7	270,1	141,6	151,2
2000	367,1	71,3	103,8	255,8	135,0	156,4
2001	367,1	64,2	106,8	252,4	125,9	148,5
2002	357,2	60,6	108,4	242,4	113,0	144,7
2003	364,5	56,8	106,3	237,4	106,0	147,9
2004	356,7	57,8	101,9	219,9	91,2	127,1

Tabulka 2.7

Table 2.7

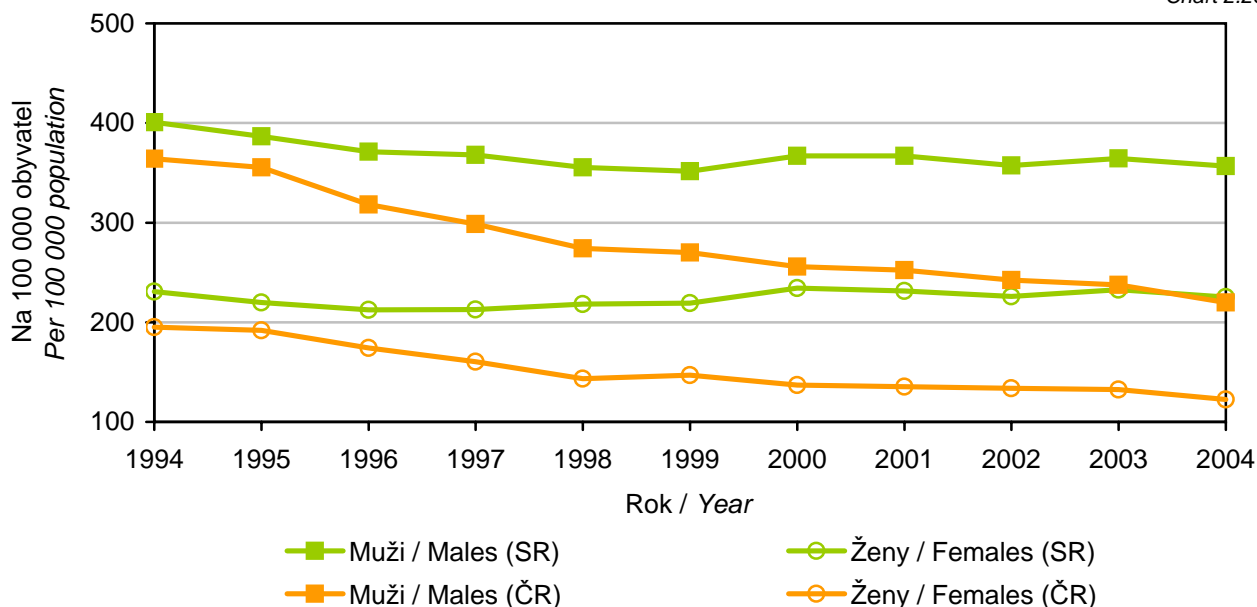
2/2

Rok Year	Slovenská republika – ženy / females			Česká republika – ženy / females		
	ischemické nemoci srdeční <i>ischemic heart diseases</i> (I20 – I25)	infarkt myokardu <i>myocardial infarction</i> (I21, I22)	cévní nemoci mozku <i>cerebrovascular diseases</i> (I60 – I69)	ischemické nemoci srdeční <i>ischemic heart diseases</i> (I20 – I25)	infarkt myokardu <i>myocardial infarction</i> (I21, I22)	cévní nemoci mozku <i>cerebrovascular diseases</i> (I60 – I69)
1994	230,9	70,1	92,1	195,1	83,8	145,5
1995	219,9	70,5	94,7	191,9	77,9	134,8
1996	212,3	68,1	83,4	174,2	72,0	124,4
1997	212,8	69,1	82,5	160,4	54,9	110,9
1998	218,2	48,2	84,8	143,4	62,5	123,3
1999	219,3	34,7	73,5	146,8	64,2	123,5
2000	234,4	28,3	71,6	136,9	60,0	121,9
2001	231,5	25,4	73,8	135,5	56,8	122,4
2002	225,9	23,5	72,9	133,8	52,4	119,4
2003	232,7	25,1	73,9	132,3	48,0	120,6
2004	225,2	21,6	72,7	122,4	41,5	100,6

**Standardizovaná úmrtnost na ischemické nemoci srdeční (I20 – I25)
– evropský standard**

*Standardised mortality from ischemic heart diseases (I20 – I25)
– European standard*

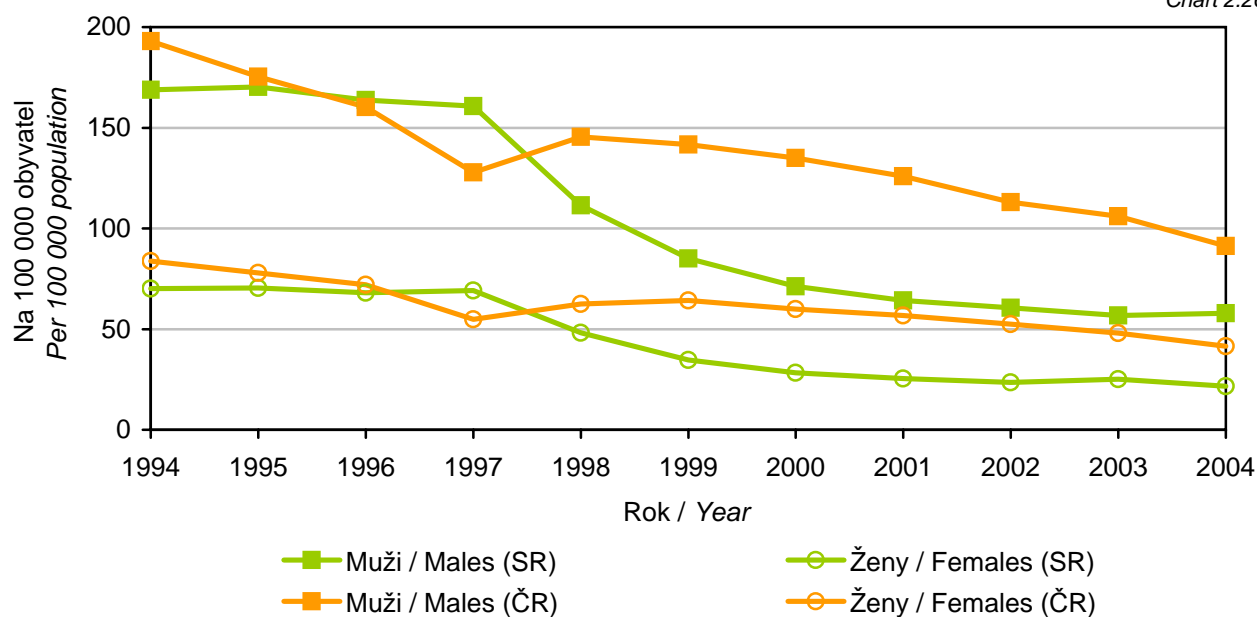
Graf 2.25
Chart 2.25

**Standardizovaná úmrtnost na infarkt myokardu (I21, I22)
– evropský standard**

*Standardised mortality from myocardial infarction (I21, I22)
– European standard*

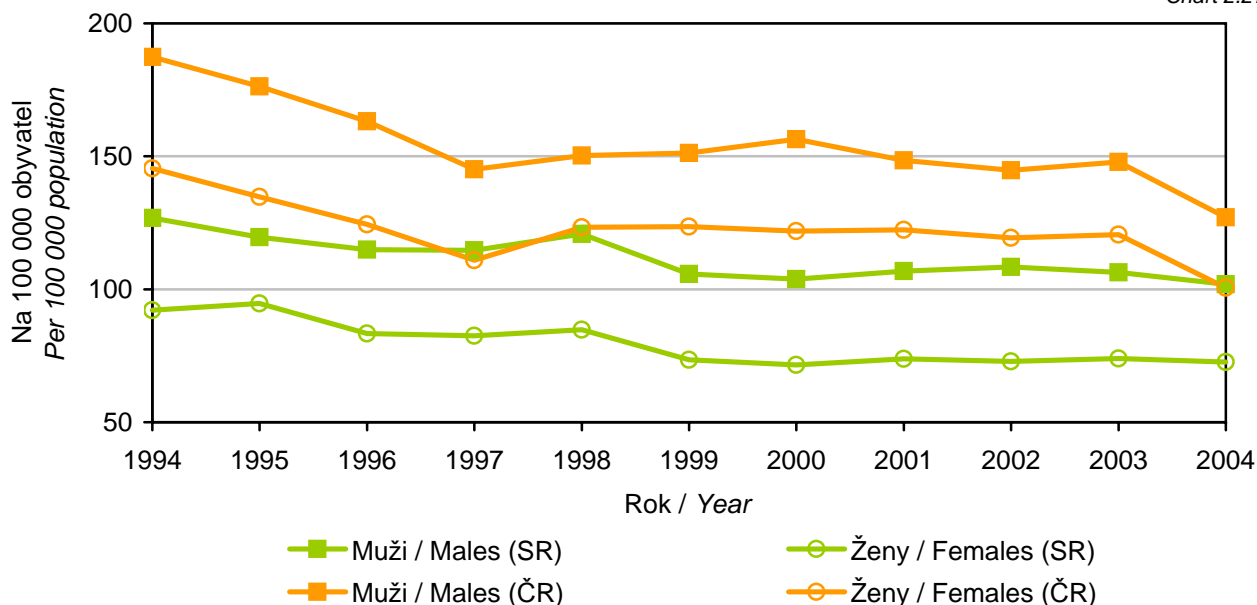
Graf 2.26
Chart 2.26

**Standardizovaná úmrtnost na cévní nemoci mozku (I60 – I69)
– evropský standard**

*Standardised mortality from cerebrovascular diseases (I60 – I69)
– European standard*

Graf 2.27
Chart 2.27

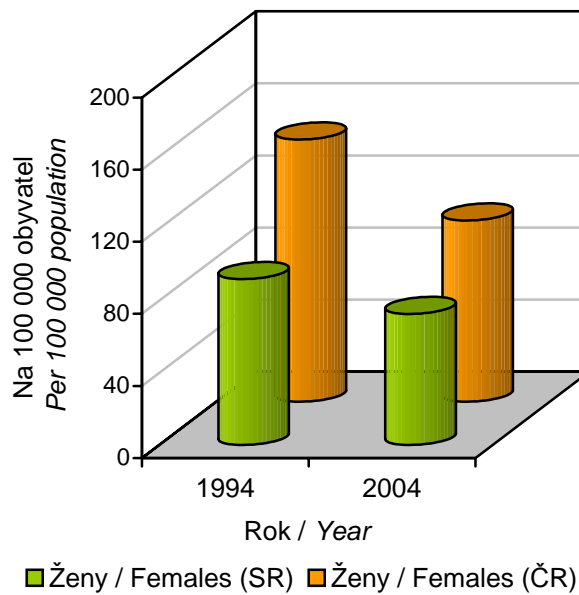
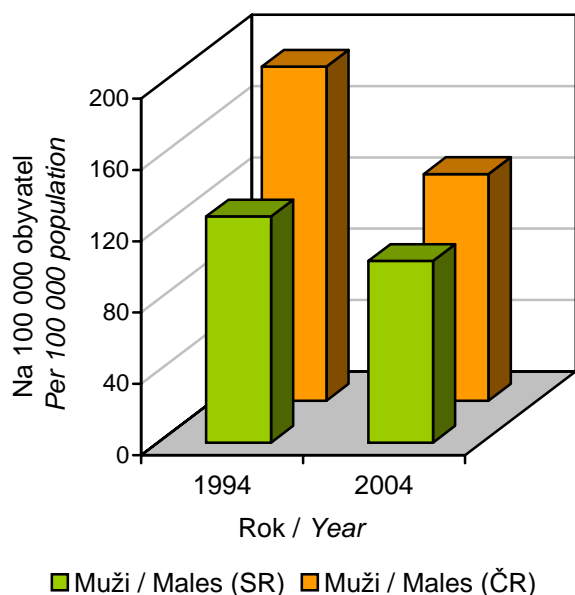

**Porovnání standardizované úmrtnosti na cévní nemoci mozku (I60 – I69)
– evropský standard**

*Comparison of standardised mortality from cerebrovascular diseases (I60 – I69)
– European standard*

Graf 2.28a
Chart 2.28a

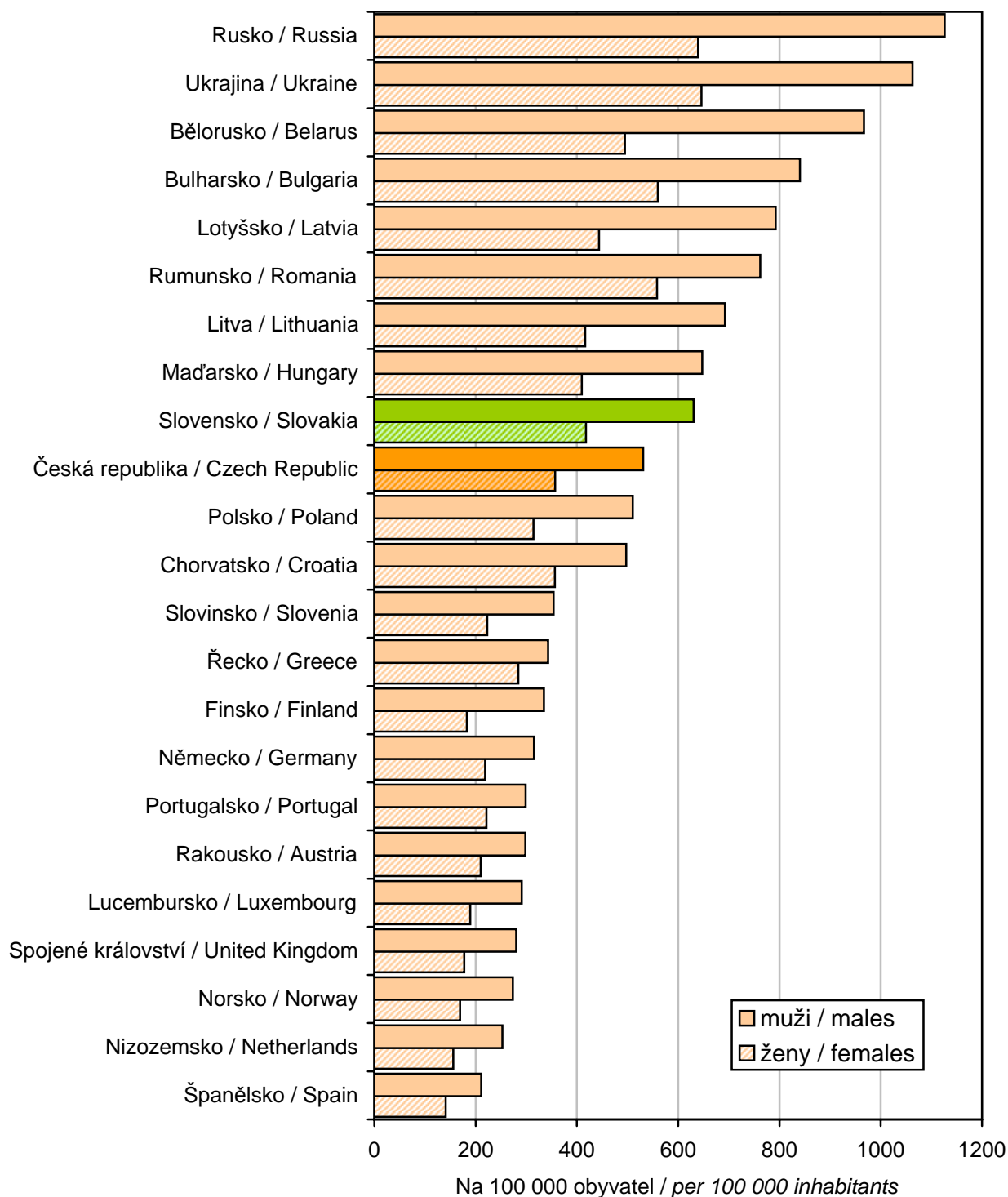
Graf 2.28b
Chart 2.28b

**Standardizovaná úmrtnost na nemoci oběhové soustavy,
vybrané evropské země (2003-2004)**

*Standardised mortality from diseases of circulatory system,
selected European countries (2003-2004)*

Graf 2.29
Chart 2.29

Zdroj dat / Source : WHO Health for All 2006

2.7 Hlášená onemocnění na vybrané zhoubné novotvary

Hlášená onemocnění na vybrané zhoubné novotvary na 100 000 obyvatel

Notified cases of selected malignant neoplasms per 100 000 population

Tabulka 2.8
Table 2.8

1/4

Rok Year	Slovenská republika					
	zhoubné novotvary <i>malignant neoplasms</i> (C00 – C97, D00 – D09)			ZN kolorekta <i>colorectal cancer</i> (C18 – C21)		
	celkem / <i>total</i>	muži / <i>males</i>	ženy / <i>females</i>	celkem / <i>total</i>	muži / <i>males</i>	ženy / <i>females</i>
1994	371,2	409,1	335,3	44,0	51,8	36,6
1995	377,6	408,0	348,8	42,9	49,4	36,8
1996	385,3	421,4	351,0	48,2	57,6	39,3
1997	389,0	423,1	356,7	49,4	58,6	40,6
1998	399,7	430,6	370,3	51,2	60,3	42,5
1999	392,9	421,9	365,4	51,2	62,1	40,8
2000	405,3	436,0	376,2	53,5	63,5	44,0
2001	401,9	431,4	374,1	52,7	62,1	43,9
2002	423,2	446,7	401,0	56,1	65,9	46,9

Tabulka 2.8
Table 2.8

2/4

Rok Year	Slovenská republika				
	zhoubný novotvar průdušnice, průdušky a plic <i>malignant neoplasm of trachea, bronchus and lung</i> (C33 – C34)			ZN prsu <i>malignant neoplasm of breast</i> (C50)	ZN prostaty <i>malignant neoplasm of prostate</i> (C61)
	celkem / <i>total</i>	muži / <i>males</i>	ženy / <i>females</i>	ženy / <i>females</i>	muži / <i>males</i>
1994	44,6	79,1	11,8	54,9	27,9
1995	45,5	81,3	11,5	54,9	29,0
1996	45,8	81,1	12,3	62,0	31,6
1997	44,8	78,0	13,4	60,8	34,7
1998	42,8	73,8	13,4	63,8	35,2
1999	40,5	71,0	11,6	66,3	31,9
2000	42,9	74,3	13,3	67,0	36,3
2001	39,6	68,6	12,2	66,0	38,4
2002	40,7	70,0	13,0	70,3	38,3

Hlášená onemocnění na vybrané zhoubné novotvary na 100 000 obyvatel
Notified cases of selected malignant neoplasms per 100 000 population

Tabulka 2.8
 Table 2.8

3/4

Rok Year	Česká republika					
	zhoubné novotvary <i>malignant neoplasms</i> (C00 – C97, D00 – D09)			ZN kolorekta <i>colorectal cancer</i> (C18 – C21)		
	celkem / <i>total</i>	muži / <i>males</i>	ženy / <i>females</i>	celkem / <i>total</i>	muži / <i>males</i>	ženy / <i>females</i>
1994	517,5	531,8	504,0	63,0	72,2	54,3
1995	528,8	542,3	516,0	65,3	74,1	57,0
1996	552,4	576,0	530,0	67,9	76,7	59,6
1997	564,3	583,5	546,2	71,0	84,3	58,3
1998	568,8	586,5	552,0	71,7	82,7	61,3
1999	581,8	598,4	566,0	72,5	85,3	60,5
2000	579,4	592,4	567,0	72,2	86,0	59,1
2001	601,1	611,6	591,2	75,3	88,7	62,6
2002	632,6	655,7	610,6	78,6	94,9	63,3

Tabulka 2.8
 Table 2.8

4/4

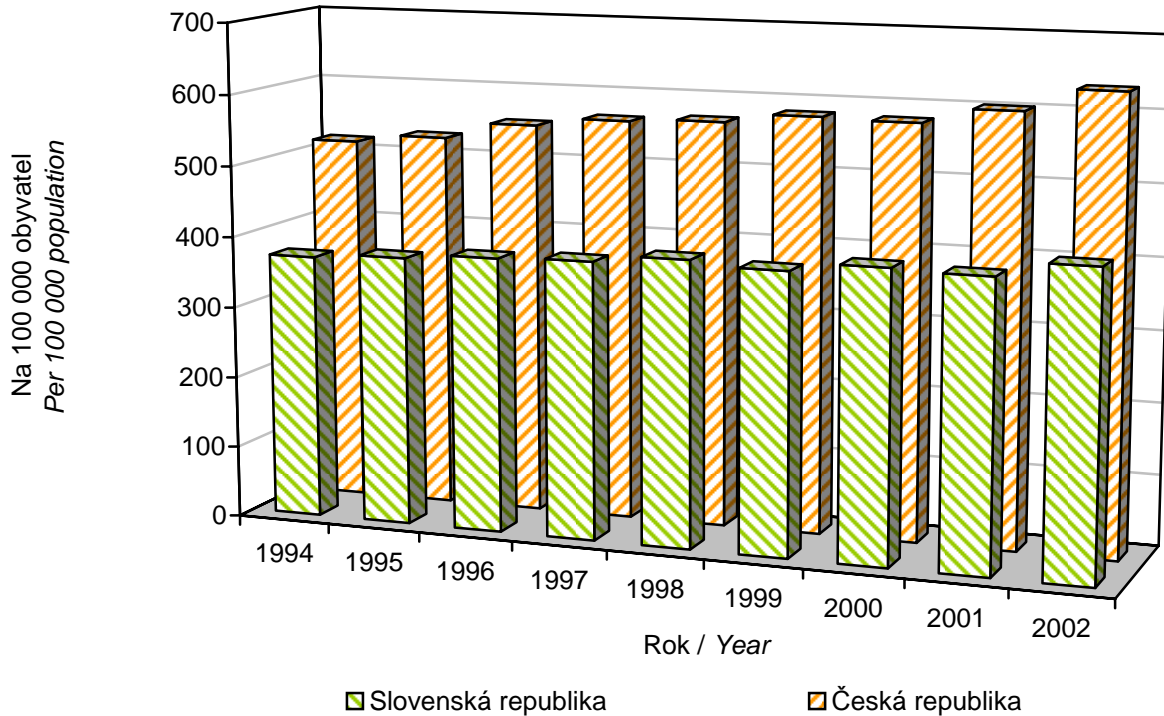
Rok Year	Česká republika				
	zhoubný novotvar průdušnice, průdušky a plic <i>malignant neoplasm of trachea, bronchus and lung</i> (C33 – C34)			ZN prsu <i>malignant neoplasm of breast</i> (C50)	ZN prostaty <i>malignant neoplasm of prostate</i> (C61)
	celkem / <i>total</i>	muži / <i>males</i>	ženy / <i>females</i>	ženy / <i>females</i>	muži / <i>males</i>
1994	58,4	97,3	21,6	86,9	43,0
1995	57,3	95,2	21,5	85,8	45,3
1996	61,5	102,3	22,8	85,6	52,9
1997	57,6	95,0	22,1	86,0	53,6
1998	59,3	95,9	24,6	88,6	57,2
1999	58,2	94,1	24,1	95,5	57,2
2000	58,3	92,2	26,2	92,4	54,4
2001	57,9	90,3	27,2	98,2	62,5
2002	58,3	91,5	26,9	102,7	68,3

2.8 Incidence zhoubných novotvarů

Incidence zhoubných novotvarů (C00 – C97, D00 – D09)

Incidence of malignant neoplasms (C00 – C97, D00 – D09)

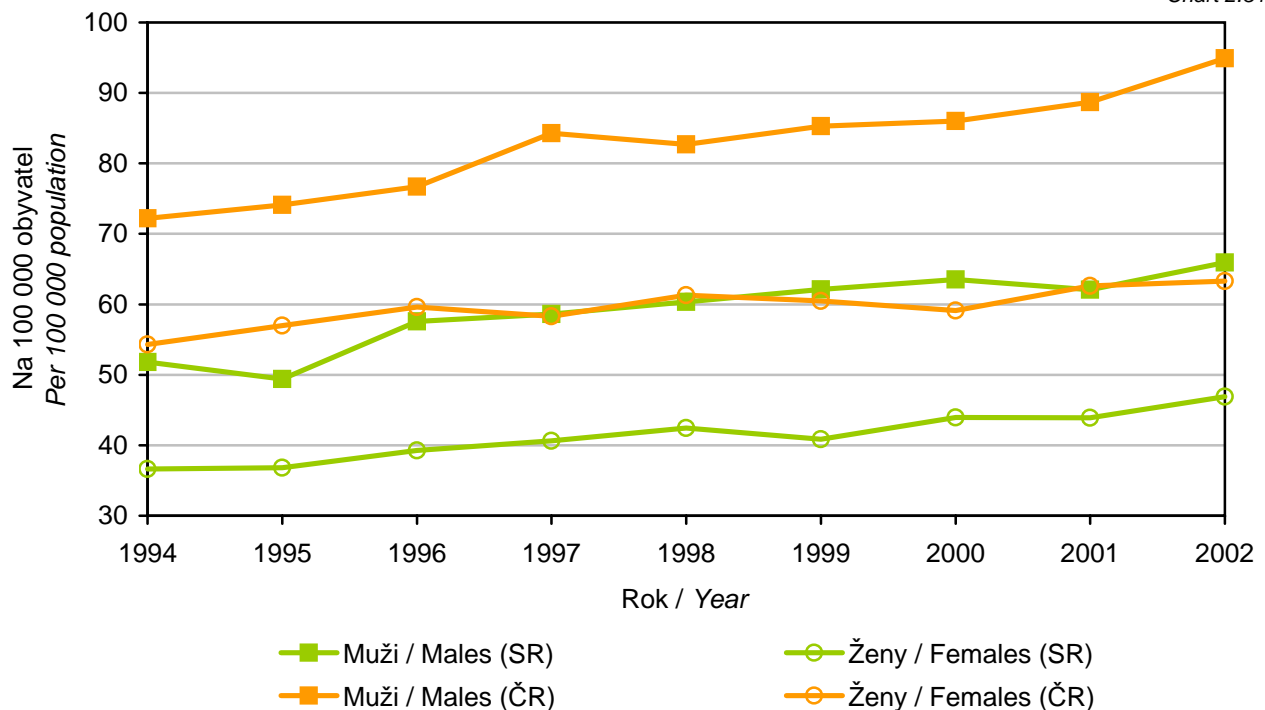
Graf 2.30
Chart 2.30

Incidence zhoubných novotvarů kolorekta (C18 – C21)

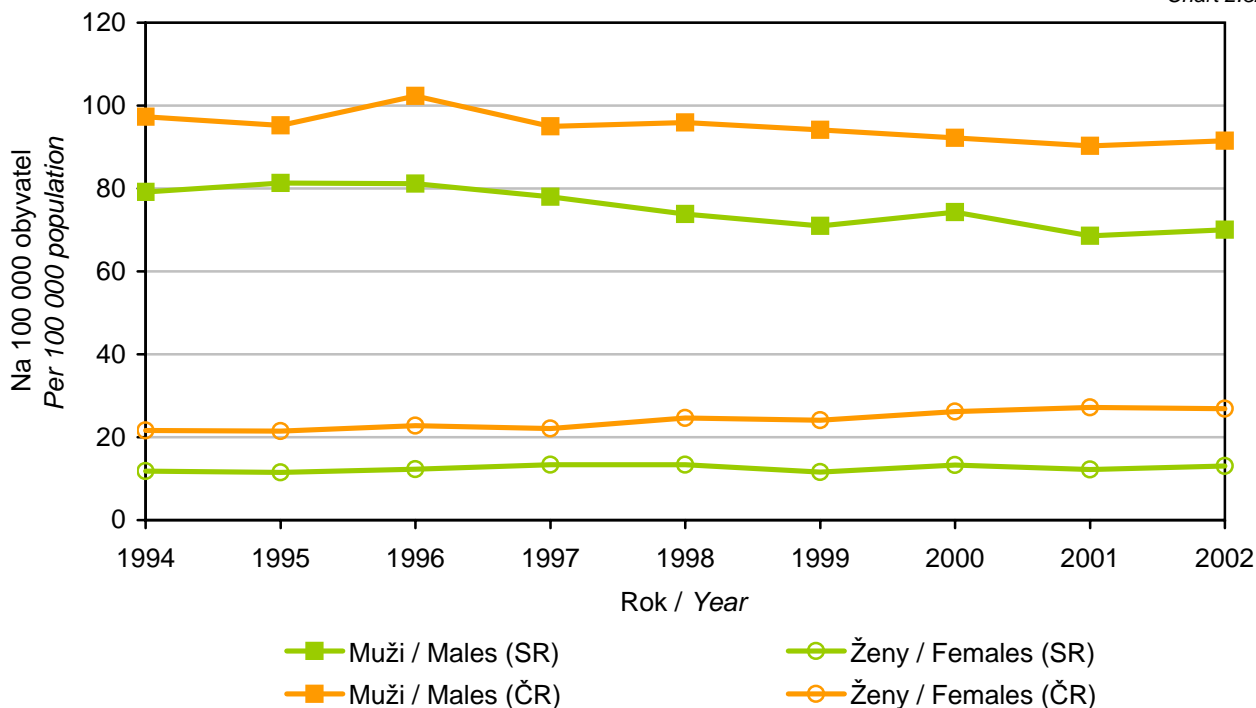
Incidence of colorectal cancer (C18 – C21)

Graf 2.31
Chart 2.31

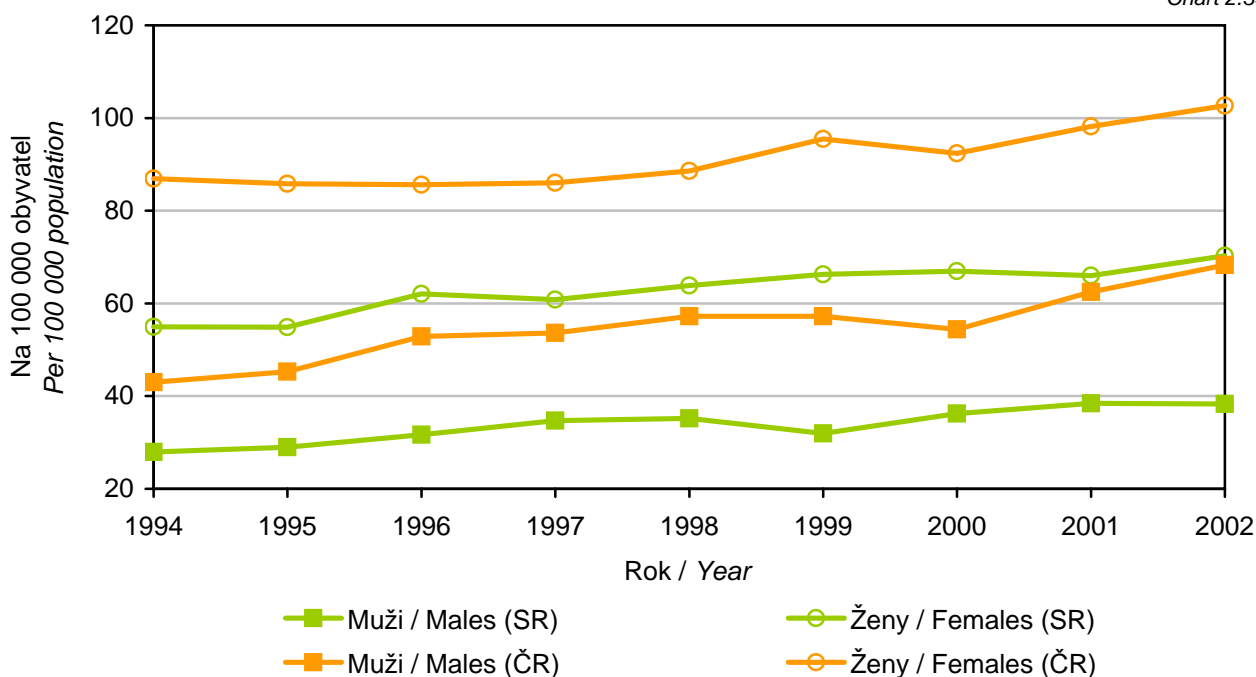
Incidence zhoubného novotvaru průdušnice, průdušky a plic (C33 – C34)
Incidence of malignant neoplasm of trachea, bronchus and lung (C33 – C34)

Graf 2.32
 Chart 2.32

Incidence zhoubného novotvaru prsu (C50) u žen a prostaty (C61) u mužů
Incidence of malignant neoplasm of breast (C50) in females and prostate (C61) in males

Graf 2.33
 Chart 2.33

2.9 Hospitalizace v nemocnicích na vybrané zhoubné novotvary

Hospitalizace v nemocnicích na vybrané zhoubné novotvary na 100 000 obyvatel

Hospitalizations in hospitals for selected malignant neoplasms per 100 000 population

Tabulka 2.9
Table 2.9

1/4

Rok Year	Slovenská republika					
	zhoubné novotvary <i>malignant neoplasms</i> (C00 – C97, D00 – D09)			ZN kolorekta <i>colorectal cancer</i> (C18 – C21)		
	celkem / <i>total</i>	muži / <i>males</i>	ženy / <i>females</i>	celkem / <i>total</i>	muži / <i>males</i>	ženy / <i>females</i>
1994	971,0	1 095,7	852,6	132,8	155,3	111,5
1995	1 188,8	1 279,6	1 102,7	153,1	178,0	129,4
1996	1 269,7	1 363,2	1 181,0	174,4	201,5	148,7
1997	1 337,9	1 437,1	1 243,9	191,2	220,2	163,7
1998	1 379,5	1 480,6	1 283,6	201,4	240,1	164,7
1999	1 382,2	1 488,8	1 281,3	197,5	240,2	157,0
2000	1 379,5	1 506,6	1 259,2	206,1	253,7	161,0
2001	1 395,0	1 525,8	1 271,5	209,9	252,6	169,6
2002	1 296,5	1 431,6	1 168,9	202,2	241,0	165,5
2003	1 257,7	1 367,7	1 154,0	196,1	237,5	157,1
2004	1 308,7	1 436,0	1 188,7	204,0	253,5	157,4

Tabulka 2.9
Table 2.9

2/4

Rok Year	Slovenská republika				
	zhoubný novotvar průdušnice, průdušky a plic <i>malignant neoplasm of trachea, bronchus and lung</i> (C33 – C34)			ZN prsu <i>malignant neoplasm of breast</i> (C50)	ZN prostaty <i>malignant neoplasm of prostate</i> (C61)
	celkem / <i>total</i>	muži / <i>males</i>	ženy / <i>females</i>	ženy / <i>females</i>	muži / <i>males</i>
1994	127,9	223,5	37,2	156,7	55,7
1995	139,3	242,1	41,7	228,8	67,4
1996	141,0	239,9	47,1	255,6	72,5
1997	147,9	251,8	49,4	264,3	81,1
1998	152,3	255,2	54,7	279,7	88,6
1999	154,2	259,0	54,9	278,8	82,6
2000	151,1	253,8	54,0	272,7	86,7
2001	146,9	243,2	56,0	259,8	90,3
2002	131,3	223,9	43,8	211,7	87,6
2003	127,3	207,6	51,6	209,9	76,3
2004	131,0	212,9	53,9	214,8	78,6

Hospitalizace v nemocnicích na vybrané zhoubné novotvary na 100 000 obyvatel
Hospitalizations in hospitals for selected malignant neoplasms per 100 000 population

Tabulka 2.9
 Table 2.9

3/4

Rok Year	Česká republika					
	zhoubné novotvary <i>malignant neoplasms</i> (C00 – C97, D00 – D09)			ZN kolorekta <i>colorectal cancer</i> (C18 – C21)		
	celkem / <i>total</i>	muži / <i>males</i>	ženy / <i>females</i>	celkem / <i>total</i>	muži / <i>males</i>	ženy / <i>females</i>
1994	1 283,7	1 350,0	1 221,1	186,5	214,3	160,2
1995	1 389,4	1 457,6	1 325,0	207,9	237,8	179,7
1996	1 485,0	1 591,7	1 384,1	224,6	261,8	189,4
1997	1 407,5	1 492,4	1 327,1	208,9	242,6	177,0
1998	1 498,3	1 603,9	1 398,2	242,0	284,0	202,2
1999	1 495,2	1 620,4	1 376,6	241,4	280,4	204,5
2000	1 479,8	1 599,9	1 366,0	248,8	301,2	199,2
2001	1 456,0	1 589,4	1 329,6	257,5	312,6	205,2
2002	1 472,6	1 627,3	1 325,9	256,9	313,3	203,5
2003	1 537,3	1 700,4	1 382,5	267,6	327,9	210,3
2004	1 528,9	1 693,6	1 372,4	264,8	325,2	207,4

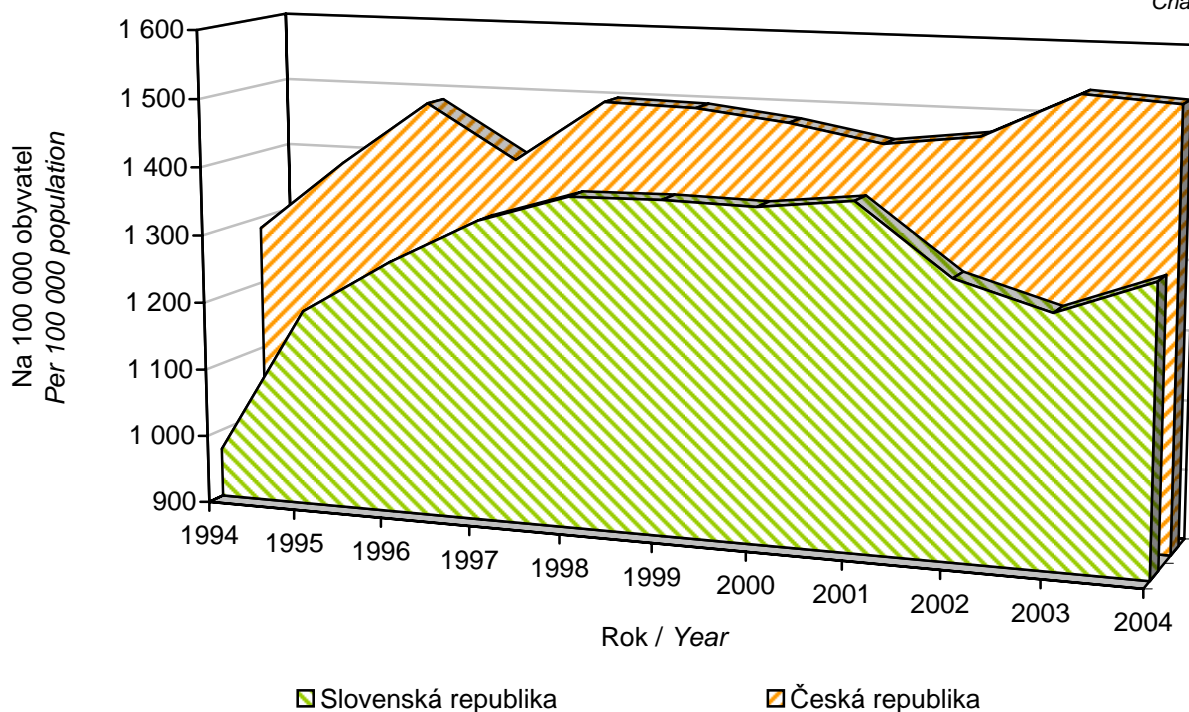
Tabulka 2.9
 Table 2.9

4/4

Rok Year	Česká republika				
	zhoubný novotvar průdušnice, průdušky a plicí <i>malignant neoplasm of trachea, bronchus and lung</i> (C33 – C34)			ZN prsu <i>malignant neoplasm of breast</i> (C50)	ZN prostaty <i>malignant neoplasm of prostate</i> (C61)
	celkem / <i>total</i>	muži / <i>males</i>	ženy / <i>females</i>	ženy / <i>females</i>	muži / <i>males</i>
1994	151,0	249,5	58,0	236,6	99,7
1995	165,3	268,9	67,4	248,1	114,4
1996	177,4	292,1	68,9	248,8	119,4
1997	169,9	278,6	67,1	249,7	112,6
1998	168,8	270,6	72,5	250,0	124,2
1999	175,0	280,0	75,6	245,2	126,9
2000	165,5	259,7	76,2	237,0	120,4
2001	149,5	235,6	67,8	235,2	131,1
2002	149,7	233,5	70,3	237,4	141,2
2003	141,8	219,4	68,1	249,7	153,4
2004	143,3	223,5	67,2	236,7	158,8

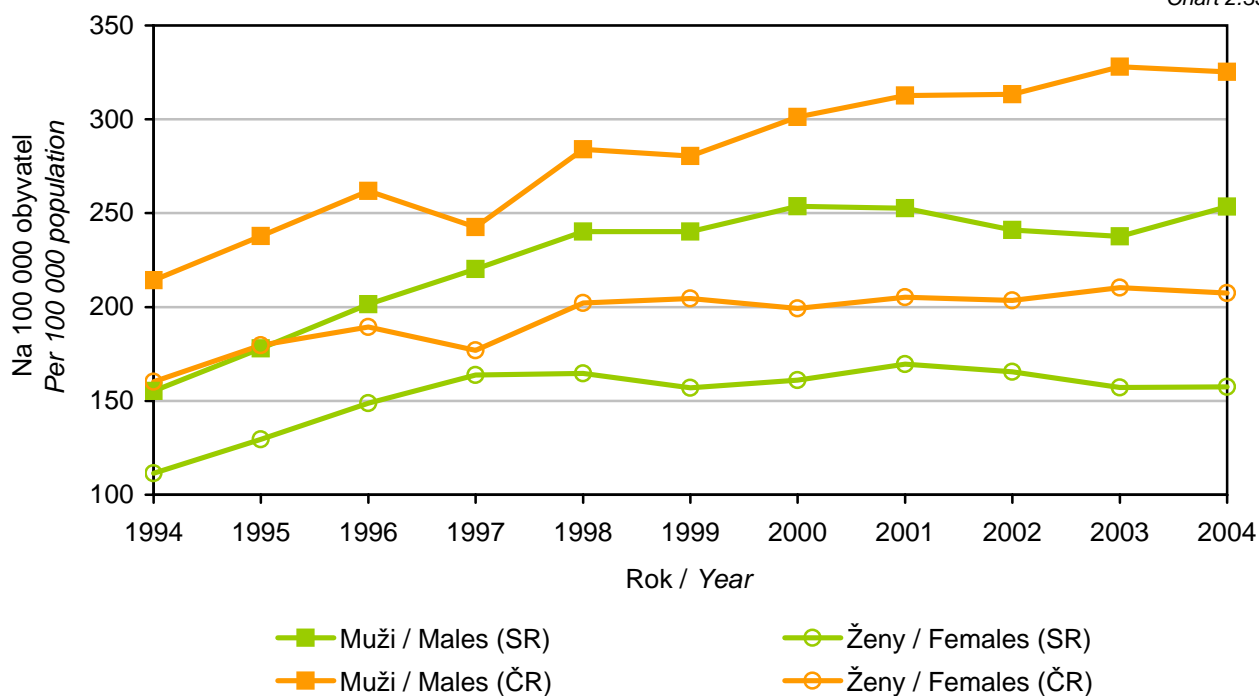
Hospitalizace v nemocnicích na zhoubné novotvary (C00 – C97, D00 – D09)
Hospitalizations in hospitals for malignant neoplasms (C00 – C97, D00 – D09)

Graf 2.34
 Chart 2.34

Hospitalizace v nemocnicích na ZN kolorekta (C18 – C21)
Hospitalizations in hospitals for colorectal cancer (C18 – C21)

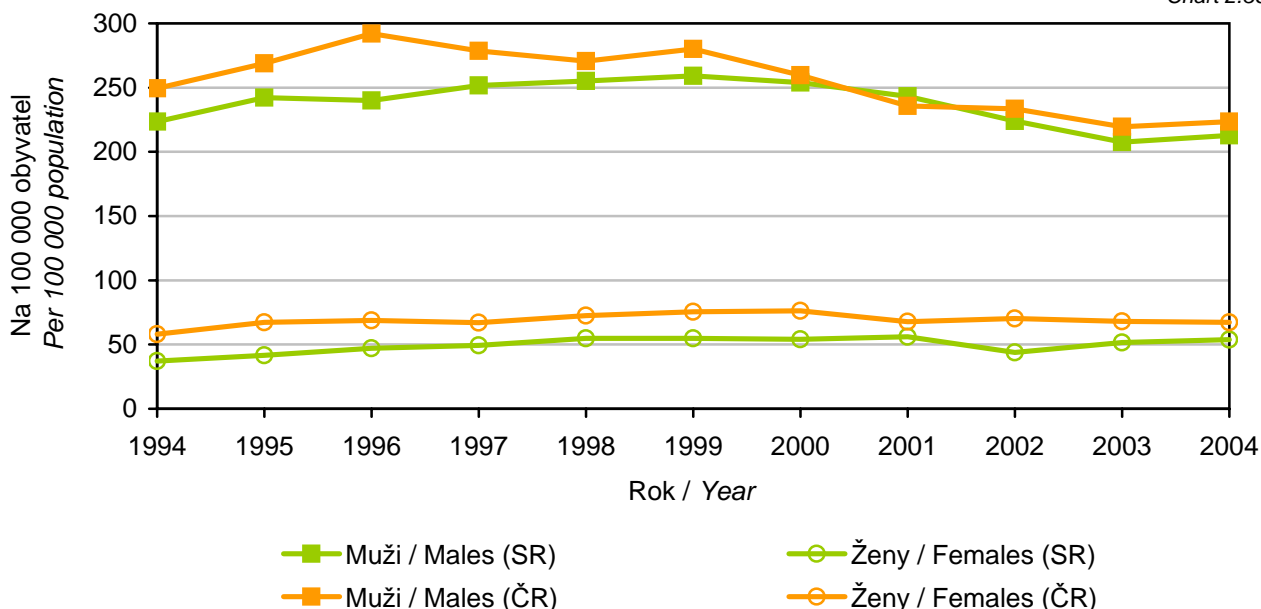
Graf 2.35
 Chart 2.35

Hospitalizace v nemocnicích na zhoubný novotvar průdušnice, průdušky a plic (C33 – C34)

*Hospitalizations in hospitals for malignant neoplasm of trachea, bronchus and lung
(C33 – C34)*

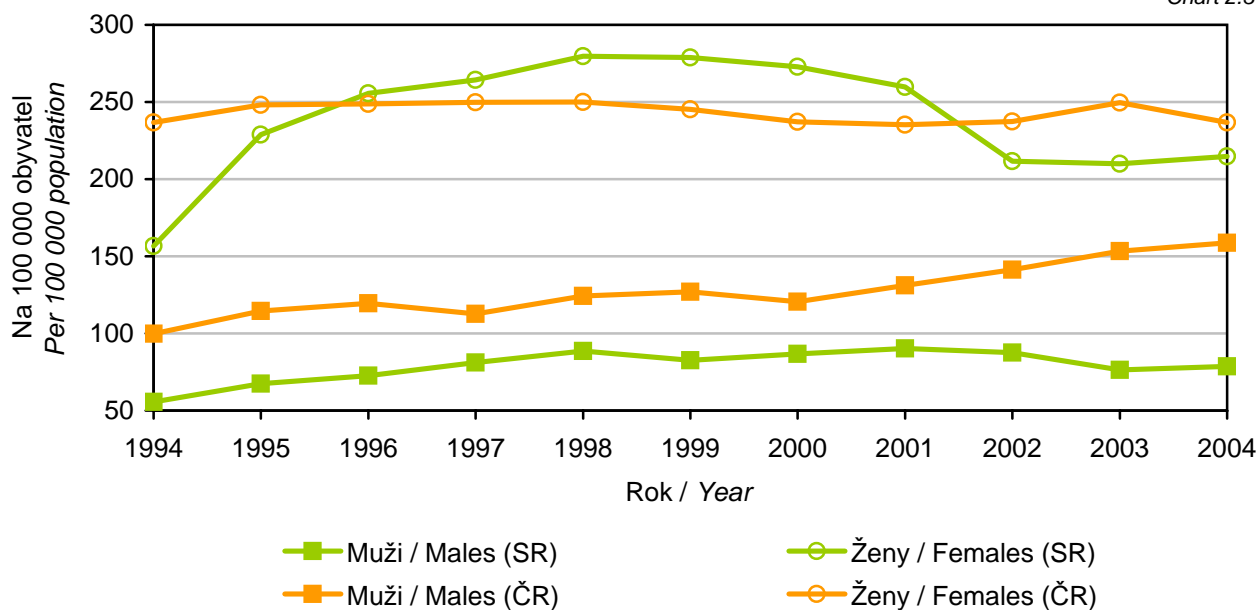
Graf 2.36
Chart 2.36

Hospitalizace v nemocnicích na zhoubný novotvar prsu (C50) u žen a prostaty (C61) u mužů

*Hospitalizations in hospitals for malignant neoplasm of breast (C50) in females
and prostate (C61) in males*

Graf 2.37
Chart 2.37

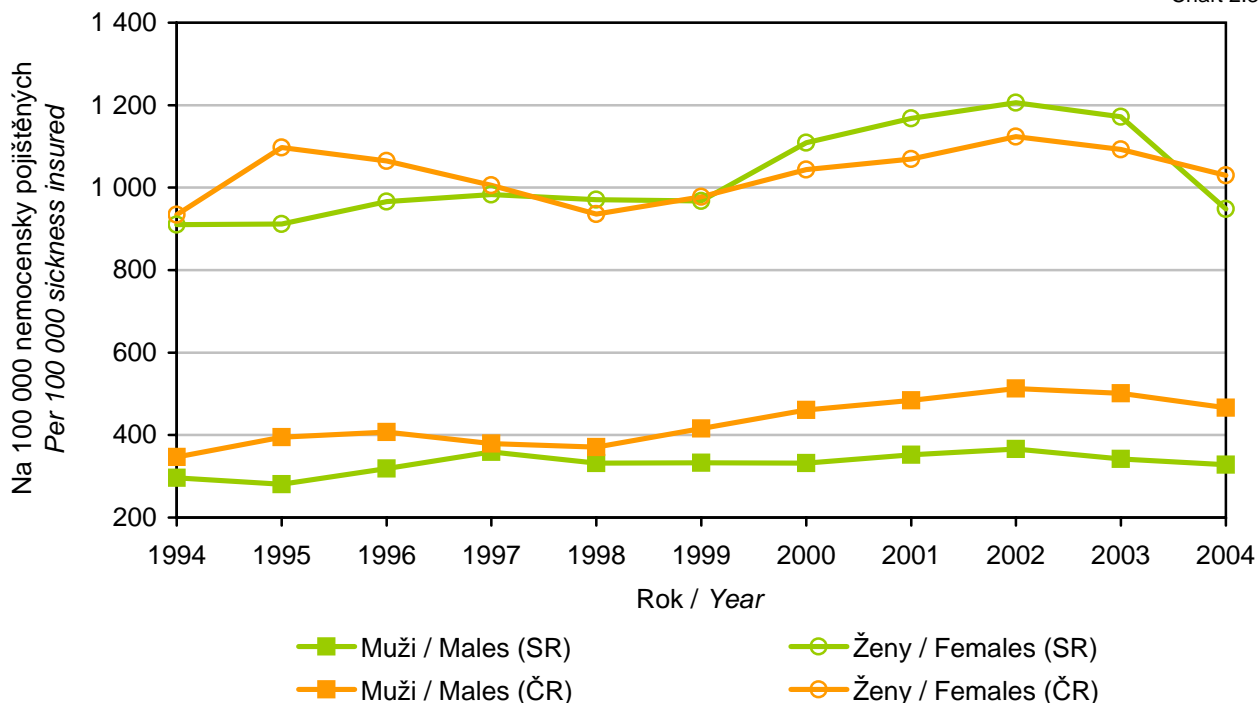

2.10 Pracovní neschopnost na vybrané zhoubné novotvary

Ukončené případy pracovní neschopnosti na novotvary (C00 – D48)

Terminated cases of incapacity for work for neoplasms (C00 – D48)

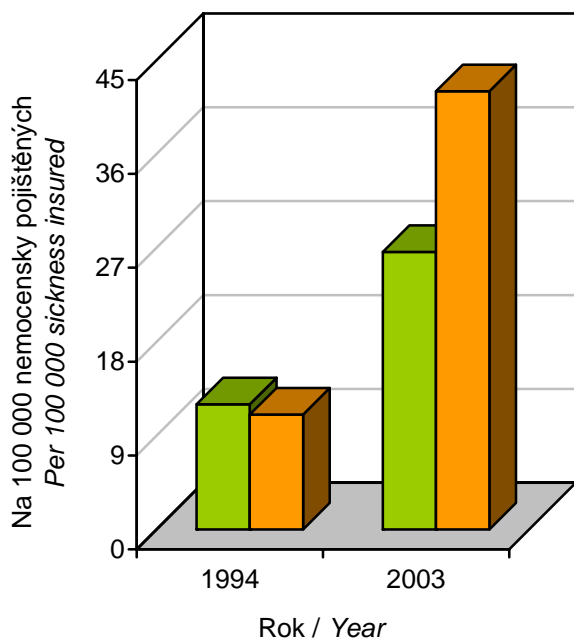
Graf 2.38
Chart 2.38

Porovnání pracovní neschopnosti na ZN kolorekta (C18 – C21)

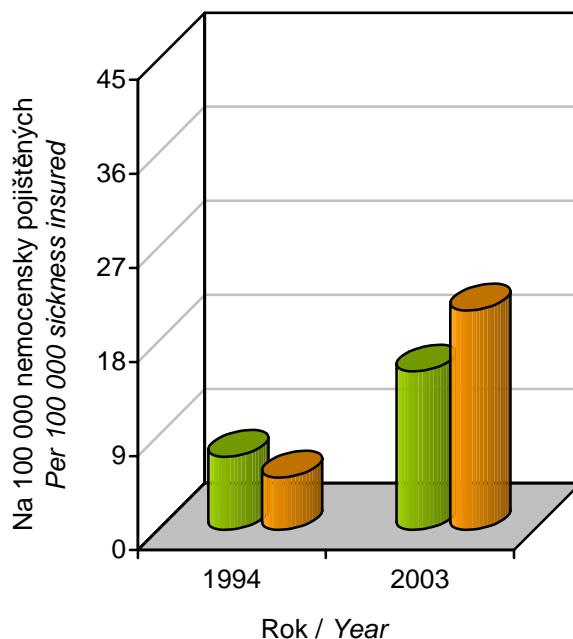
Comparison of incapacity for work for colorectal cancer (C18 – C21)

Graf 2.39a
Chart 2.39a

■ Muži / Males (SR) ■ Muži / Males (ČR)

Graf 2.39b
Chart 2.39b

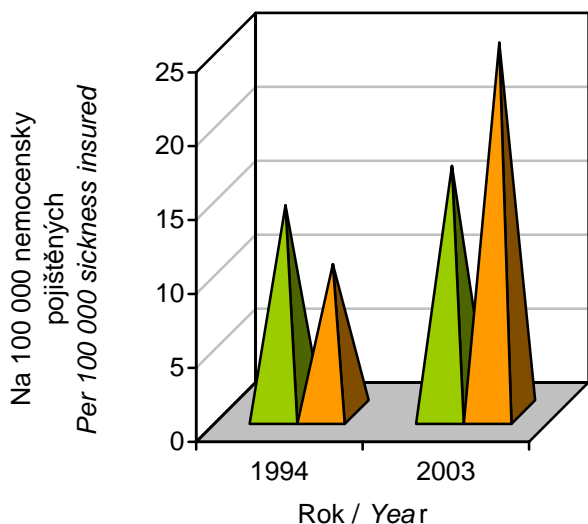

■ Ženy / Females (SR) ■ Ženy / Females (ČR)

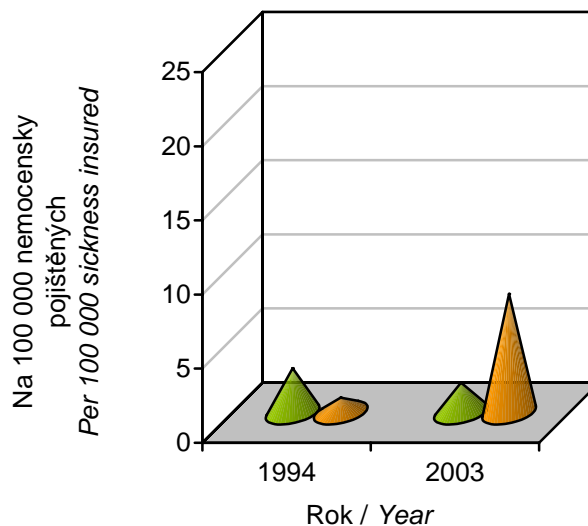
Porovnání pracovní neschopnosti na zhoubný novotvar průdušnice, průdušky a plíce (C33 – C34)

Comparison of incapacity for work for malignant neoplasms of trachea, bronchus and lung (C33 – C34)

Graf 2.40a
Chart 2.40a

Graf 2.40b
Chart 2.40b

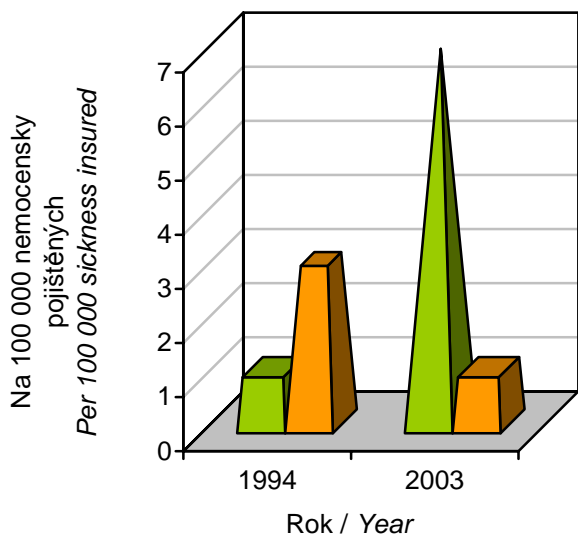
■ Muži / Males (SR) ■ Muži / Males (ČR)

■ Ženy / Females (SR) ■ Ženy / Females (ČR)

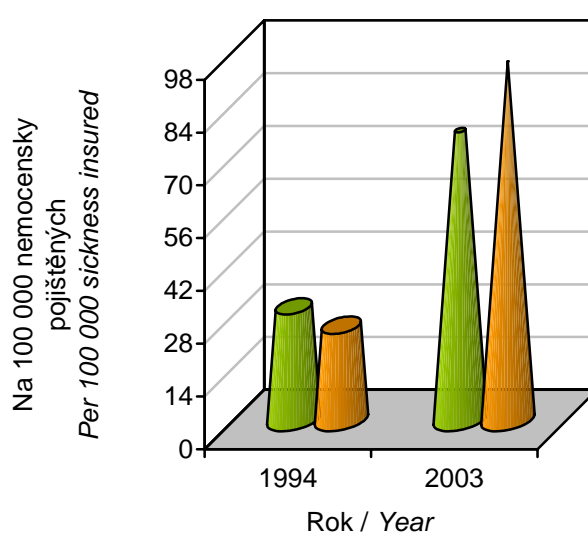
Porovnání pracovní neschopnosti na zhoubný novotvar prsu (C50) u žen a prostaty (C61) u mužů

Comparison of incapacity for work for malignant neoplasms of breast in females (C50) and of prostate (C61) in males

Graf 2.41a
Chart 2.41a

Graf 2.41b
Chart 2.41b

■ Muži / Males (SR) ■ Muži / Males (ČR)

■ Ženy / Females (SR) ■ Ženy / Females (ČR)

2.11 Standardizovaná úmrtnost na vybrané zhoubné novotvary

Standardizovaná úmrtnost na zhoubné novotvary (C00 – C97, D00 – D09)

– evropský standard

Standardised mortality from selected malignant neoplasms (C00 – C97, D00 – D09)

– European standard

Tabulka 2.10

Table 2.10

1/2

Rok Year	Slovenská republika – muži / males				Česká republika – muži / males			
	zhoubné novotvary <i>malignant neoplasms</i> (C00 – C97, D00 – D09)	ZN kolorekta <i>colorectal cancer</i> (C18 – C21)	ZN průdušnice, průdušky a plíce <i>malignant neoplasms of trachea, bronchus and lung</i> (C33 – C34)	ZN prostaty <i>malignant neoplasms of prostate</i> (C61)	zhoubné novotvary <i>malignant neoplasms</i> (C00 – C97, D00 – D09)	ZN kolorekta <i>colorectal cancer</i> (C18 – C21)	ZN průdušnice, průdušky a plíce <i>malignant neoplasms of trachea, bronchus and lung</i> (C33 – C34)	ZN prostaty <i>malignant neoplasms of prostate</i> (C61)
1994	312,4	42,3	89,2	19,9	345,0	54,7	98,2	27,4
1995	324,6	37,8	95,1	21,3	337,2	52,8	101,6	26,9
1996	326,0	44,2	89,6	22,6	337,1	51,6	95,3	27,9
1997	318,2	42,3	87,9	23,3	330,6	52,2	94,7	26,4
1998	349,9	49,8	90,8	26,4	328,7	52,8	89,1	29,1
1999	335,6	52,2	86,0	26,5	320,2	51,7	89,1	28,8
2000	326,6	47,9	88,7	26,9	325,3	52,2	90,2	28,9
2001	325,3	49,4	82,0	24,7	315,8	50,7	86,1	29,0
2002	309,9	47,3	77,6	23,8	321,6	51,7	84,1	30,5
2003	307,5	46,2	73,2	22,8	319,6	51,4	80,9	31,2
2004	302,1	47,5	73,7	23,5	313,8	50,5	82,0	31,5

**Standardizovaná úmrtnost na zhoubné novotvary (C00 – C97, D00 – D09)
– evropský standard**

*Standardised mortality from selected malignant neoplasms (C00 – C97, D00 – D09)
– European standard*

Tabulka 2.10

Table 2.10

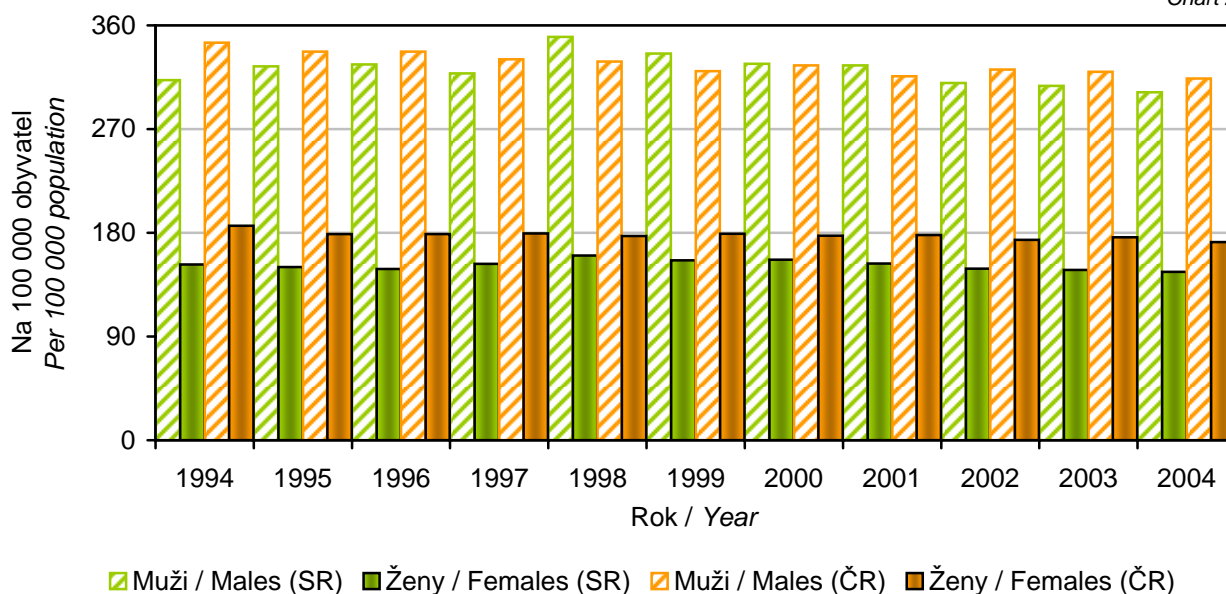
2/2

Rok Year	Slovenská republika – ženy / females				Česká republika – ženy / females			
	zhoubné novotvary <i>malignant neoplasms</i> (C00 – C97, D00 – D09)	ZN kolorekta <i>colorectal cancer</i> (C18 – C21)	ZN průdušnice, průdušky a plíce <i>malignant neoplasms of trachea, bronchus and lung</i> (C33 – C34)	ZN prostaty <i>malignant neoplasms of prostate</i> (C61)	zhoubné novotvary <i>malignant neoplasms</i> (C00 – C97, D00 – D09)	ZN kolorekta <i>colorectal cancer</i> (C18 – C21)	ZN průdušnice, průdušky a plíce <i>malignant neoplasms of trachea, bronchus and lung</i> (C33 – C34)	ZN prostaty <i>malignant neoplasms of prostate</i> (C61)
1994	152,5	20,0	10,8	25,0	186,2	26,8	16,3	31,4
1995	150,2	19,0	10,0	24,6	178,8	27,3	16,8	31,8
1996	148,5	20,6	9,7	24,5	178,8	26,8	16,8	28,9
1997	153,1	23,3	10,9	25,7	179,5	26,7	16,3	29,3
1998	160,3	23,3	10,8	26,0	177,3	25,3	16,9	28,8
1999	156,1	23,9	11,6	27,3	179,1	26,2	18,3	28,1
2000	156,6	22,0	11,7	26,5	177,4	25,2	18,2	27,9
2001	153,5	21,1	10,8	26,6	178,0	25,4	19,1	27,4
2002	148,9	23,3	10,7	24,4	173,9	24,5	18,1	27,4
2003	147,8	21,4	11,4	23,5	176,1	26,3	18,8	27,1
2004	146,2	21,2	12,1	25,0	171,9	24,6	18,5	27,5

**Standardizovaná úmrtnost na zhoubné novotvary (C00 – C97, D00 – D09)
– evropský standard**

*Standardised mortality from malignant neoplasms (C00 – C97, D00 – D09)
– European standard*

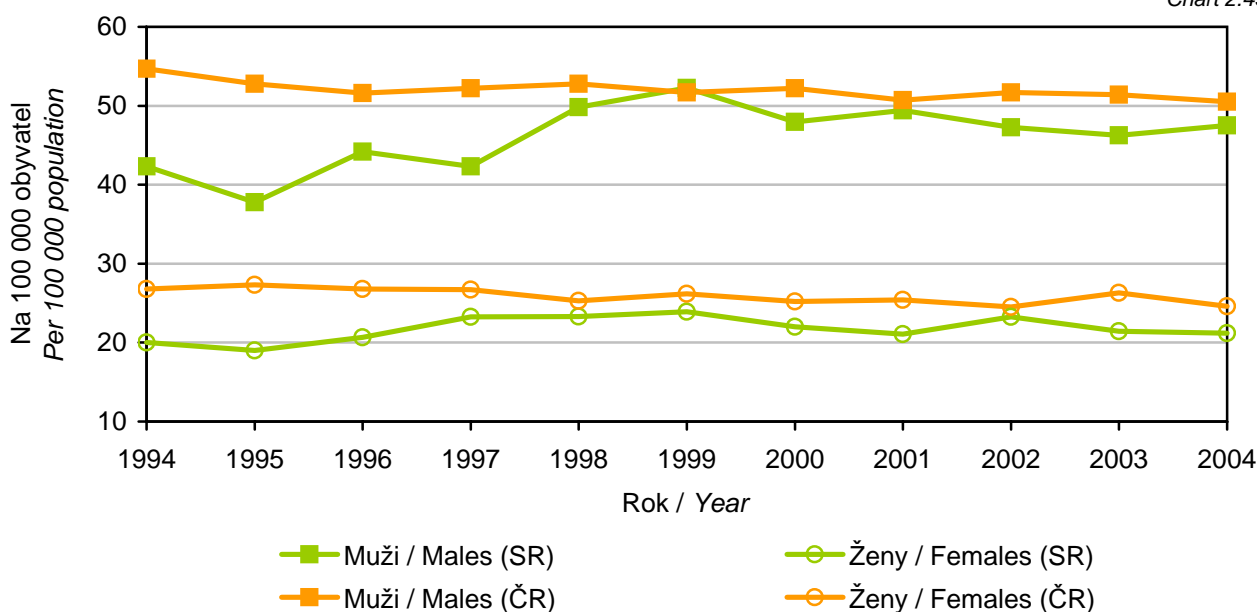
Graf 2.42
Chart 2.42

**Standardizovaná úmrtnost na ZN kolorekta (C18 – C21)
– evropský standard**

*Standardised mortality from colorectal cancer (C18 – C21)
– European standard*

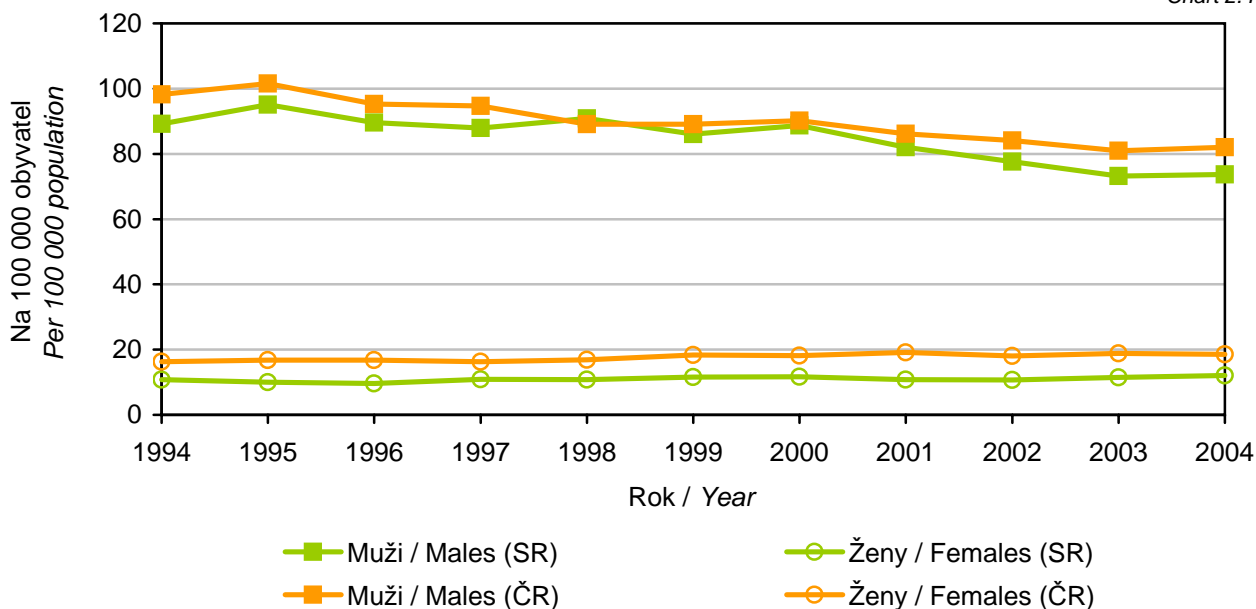
Graf 2.43
Chart 2.43

Standardizovaná úmrtnost na zhoubný novotvar průdušnice, průdušky a plic (C30 – C34) – evropský standard

Standardised mortality from malignant neoplasm of trachea, bronchus and lung (C30 – C34) – European standard

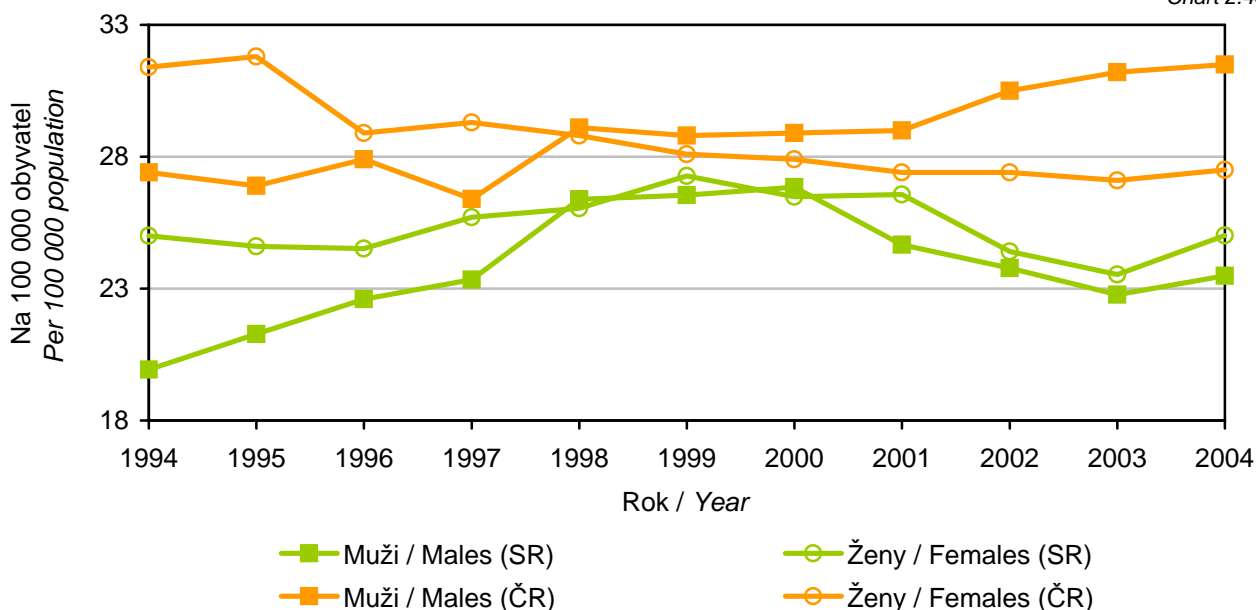
Graf 2.44
Chart 2.44

Standardizovaná úmrtnost na zhoubný novotvar prsu (C50) u žen a prostaty (C61) u mužů – evropský standard

Standardised mortality from malignant neoplasm of breast (C50) in females and prostate (C61) in males – European standard

Graf 2.45
Chart 2.45

2.12 Hlášená onemocnění tuberkulózou

Hlášená onemocnění tuberkulózou

Notified cases of tuberculosis

 Tabulka 2.11
 Table 2.11

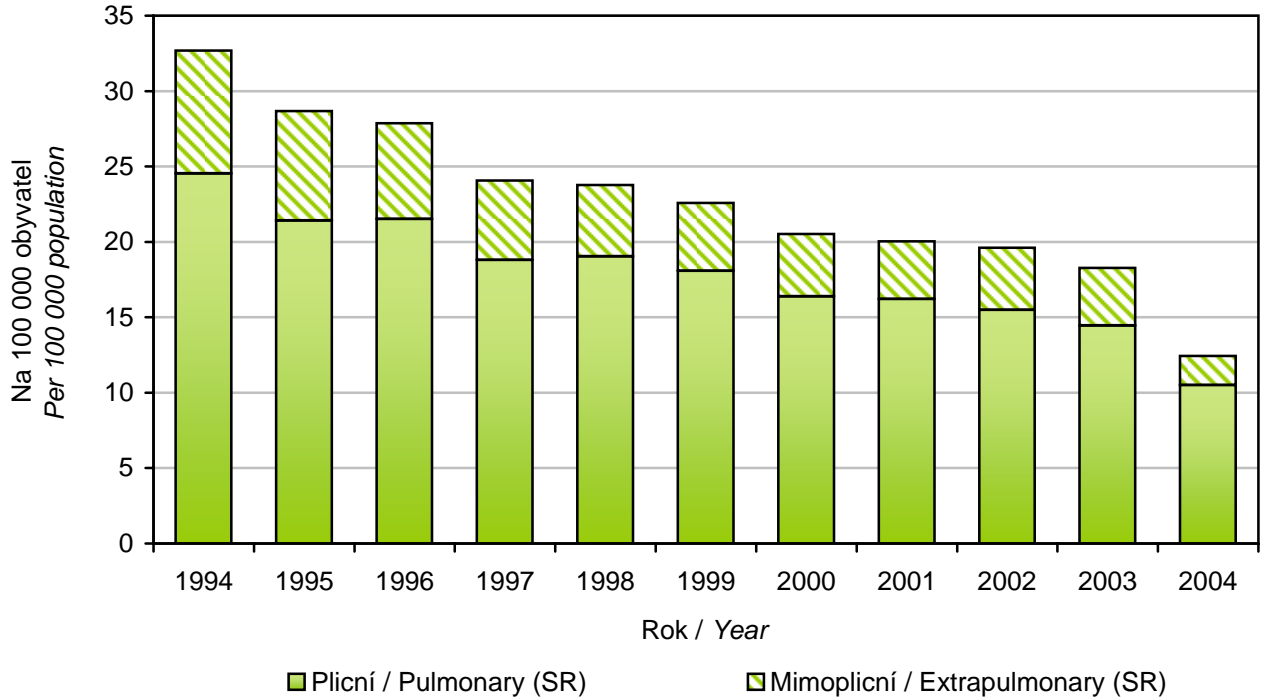
Rok Year	Slovenská republika ¹⁾					Česká republika				
	počet onemocnění tuberkulózou number of tuberculosis cases			v tom included		počet onemocnění tuberkulózou number of tuberculosis cases			v tom included	
	celkem total	muži males	ženy females	plicní pulmonary	mimoplicní extrapulmonary	celkem total	muži males	ženy females	dýchacího ústrojí respiratory system	jiná other
počet / number										
1994	1 748	1 033	715	1 312	436	1 960	1 180	780	1 644	316
1995	1 538	937	601	1 149	389	1 834	1 094	740	1 534	300
1996	1 498	873	625	1 157	341	1 936	1 154	782	1 636	300
1997	1 296	763	533	1 012	284	1 834	1 128	706	1 557	277
1998	1 282	807	475	1 026	256	1 805	1 136	669	1 535	270
1999	1 218	742	476	976	242	1 631	987	644	1 369	262
2000	1 109	676	433	885	224	1 442	916	526	1 244	198
2001	1 078	642	436	872	206	1 350	855	495	1 185	165
2002	1 055	661	394	833	222	1 200	772	428	1 037	163
2003	983	569	414	777	206	1 162	742	420	1 011	151
2004	705	413	292	566	103	1 057	663	394	909	148
na 100 000 obyvatel / per 100 000 population										
1994	32,5	39,7	26,1	24,5	8,2	19,0	23,5	14,7	15,9	3,1
1995	28,6	35,9	21,8	21,4	7,3	17,8	21,8	13,9	14,8	2,9
1996	27,8	33,4	22,7	21,5	6,3	18,8	23,0	14,8	15,9	2,9
1997	24,1	29,2	19,4	18,8	5,3	17,8	22,5	13,3	15,1	2,7
1998	23,8	30,7	17,1	19,0	4,7	17,5	22,7	12,7	14,9	2,6
1999	22,6	28,3	17,0	18,1	4,5	15,9	19,7	12,2	13,3	2,5
2000	20,6	25,9	15,6	16,4	4,1	14,0	18,3	10,0	12,1	1,9
2001	20,1	24,5	15,7	16,2	3,8	13,1	17,0	9,4	11,5	1,6
2002	19,6	25,3	14,4	15,5	4,1	11,8	15,6	8,2	10,2	1,6
2003	18,3	21,8	15,0	14,4	3,8	11,4	14,9	8,0	10,0	1,5
2004	13,1	15,8	10,5	10,5	1,9	10,4	13,3	7,5	8,9	1,4

¹⁾ Zdroj: Národní register tuberkulózy v SR, Vysné Hągy / Source: National Registry of TB in SR, Vysne Hągy

Hlášená onemocnění tuberkulózou ve Slovenské republice

Notified cases of tuberculosis in SR

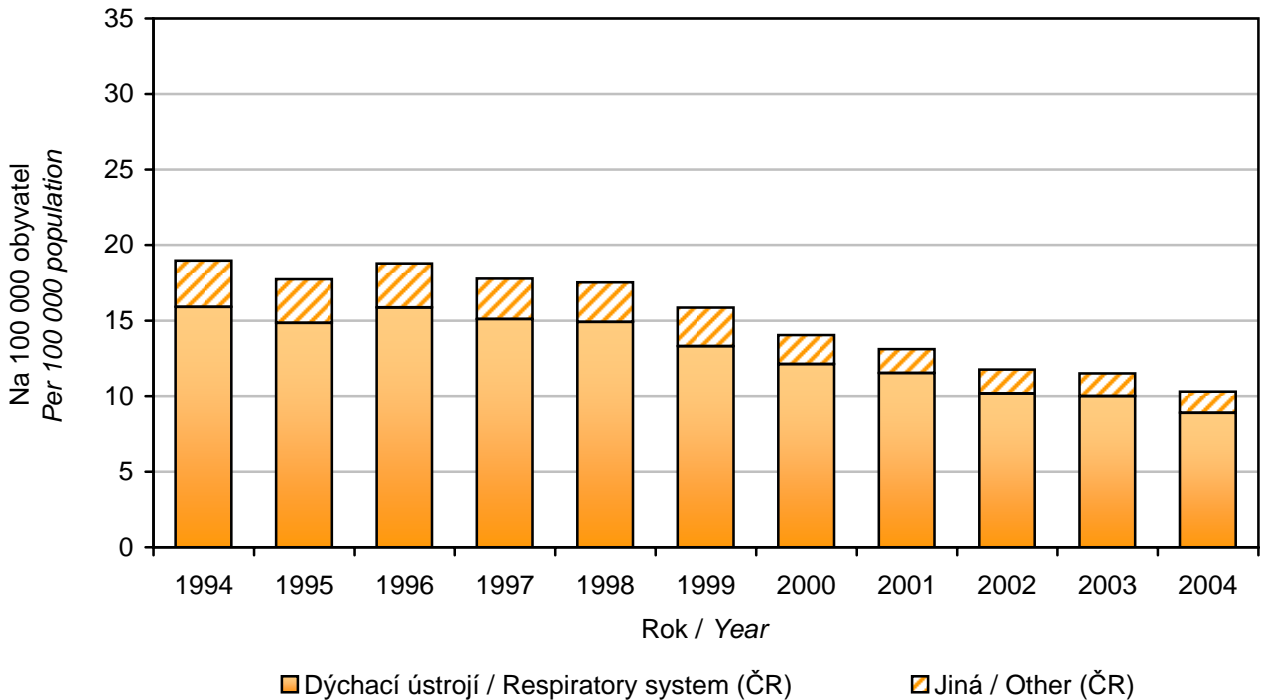
Graf 2.46
Chart 2.46

Hlášená onemocnění tuberkulózou v České republice

Notified cases of tuberculosis in CR

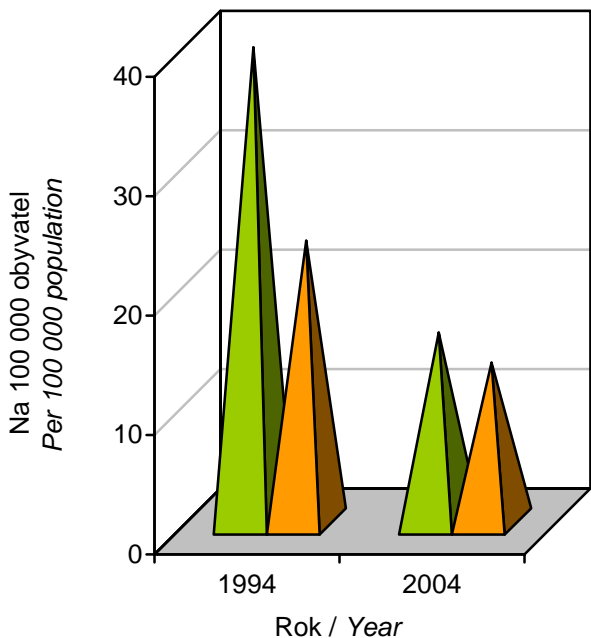
Graf 2.47
Chart 2.47

Porovnání hlášených onemocnění tuberkulózou podle pohlaví

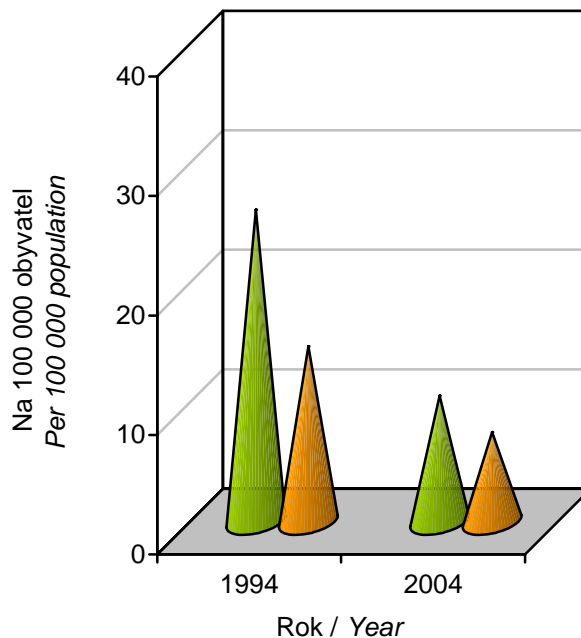
Comparison of notified cases of tuberculosis by sex

Graf 2.48a
Chart 2.48a

■ Muži / Males (SR) ■ Muži / Males (ČR)

Graf 2.48b
Chart 2.48b

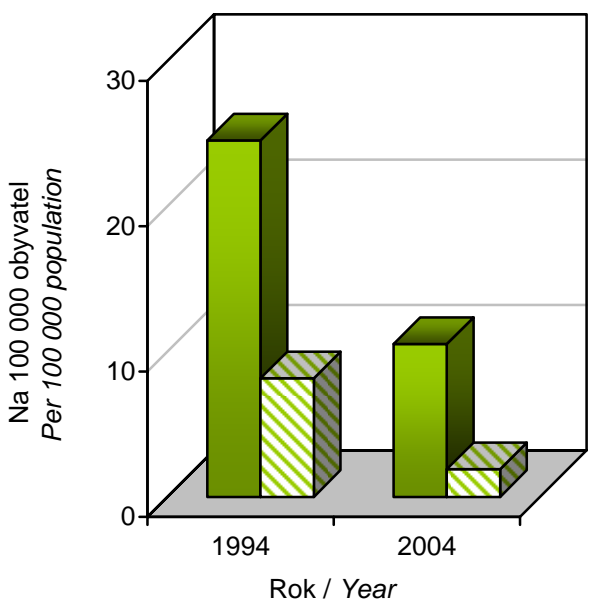

■ Ženy / Females (SR) ■ Ženy / Females (ČR)

Porovnání hlášených onemocnění tuberkulózou

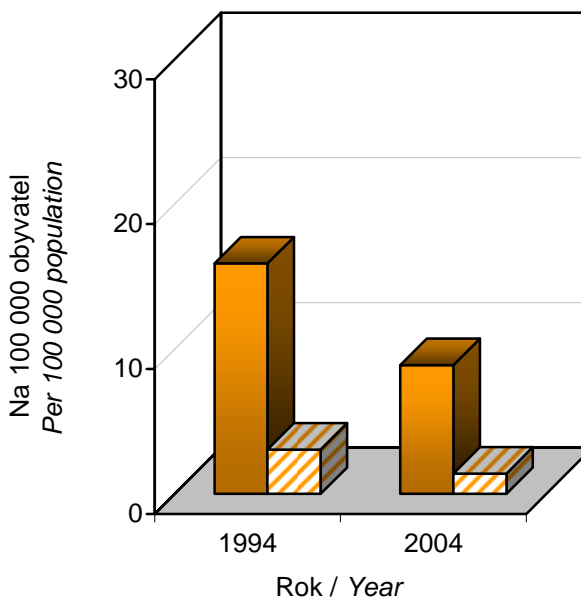
Comparison of notified cases of tuberculosis

Graf 2.49a
Chart 2.49a

■ Plicní / Pulmonary (SR)
■ Mimoplicní / Extrapulmonary (SR)

Graf 2.49b
Chart 2.49b

■ Dýchacího ústrojí / Respiratory system (ČR)
■ Jiná / Other (ČR)

2.13 Diabetes mellitus – léčení pacienti

Léčení diabetici podle pohlaví

Diabetics under treatment by sex

Tabulka 2. 12
Table 2.12

Rok Year	Slovenská republika ¹⁾			Česká republika ²⁾		
	celkem / total	muži / males	ženy / females	celkem / total	muži / males	ženy / females
počet / number						
1994	212 253	92 886	119 367	501 945	222 847	279 098
1995	201 315	88 083	113 232	552 236	243 481	308 755
1996	216 418	94 698	121 720	582 426	258 145	324 281
1997	224 938	98 060	126 878	600 306	266 035	334 271
1998	237 887	104 034	133 853	609 030	271 450	337 580
1999	239 413	104 741	134 672	624 086	278 698	345 388
2000	256 138	112 984	143 154	654 164	296 419	357 745
2001	263 555	115 133	148 422	653 418	297 501	355 917
2002	272 496	120 347	152 149	667 135	304 400	362 735
2003	281 902	123 281	158 621	686 865	314 810	372 055
2004	287 304	125 716	161 588	712 079	328 767	383 312
na 100 000 obyvatel / per 100 000 population						
1994	3 969,3	3 565,8	4 352,7	4 857,6	4 438,8	5 253,4
1995	3 753,3	3 372,0	4 115,4	5 350,4	4 853,6	5 820,3
1996	4 031,8	3 623,1	4 419,6	5 649,6	5 150,5	6 121,9
1997	4 178,5	3 742,2	4 592,3	5 828,7	5 311,4	6 318,5
1998	4 410,7	3 965,2	4 832,8	5 918,9	5 423,1	6 388,5
1999	4 434,7	3 989,9	4 855,6	6 072,0	5 572,8	6 545,1
2000	4 741,1	4 302,4	5 155,9	6 371,8	5 932,3	6 788,6
2001	4 899,0	4 406,7	5 363,8	6 402,0	5 988,4	6 794,3
2002	5 066,0	4 607,6	5 498,6	6 547,5	6 141,7	6 931,9
2003	5 240,8	4 721,8	5 730,4	6 726,4	6 328,0	7 104,7
2004	5 337,7	4 812,4	5 833,0	6 967,1	6 600,5	7 315,6

¹⁾ Údaje za rok 1995 nebyly vyčerpávající z důvodu odstátnění diabetologických ambulancí
Data from the year 1995 are not comprehensive because of privatization of diabetologic out-patient facilities

²⁾ Do roku 1994 jen diabetici léčení v diabetologických poradnách, od roku 1995 včetně diabetiků léčených u praktických lékařů pro dospělé, do roku 1999 údaje za zařízení rezortu zdravotnictví, od roku 2000 včetně mimorezortních zařízení
Till 1994 only diabetics treated in diabetologic consultancy units, since 1995 including patients treated by GP, till 1999 data from the Sector of Health, since 2000 including facilities in all sectors

Léčení diabetici podle způsobu léčby

Diabetics under treatment by the kind of treatment

Tabulka 2.13
Table 2.13

Rok Year	Slovenská republika ¹⁾				Česká republika ²⁾			
	pouze dietou <i>only on diet</i>	PAD <i>by PAD</i>	inzulínem <i>by insulin</i>	inzulínem + PAD <i>by insulin + PAD</i>	pouze dietou <i>only on diet</i>	PAD <i>by PAD</i>	inzulínem <i>by insulin</i>	inzulínem + PAD <i>by insulin + PAD</i>
počet / number								
1994	85 218	91 970	31 017	4 048	202 225	210 342	77 113	12 265
1995	79 432	87 230	30 386	4 267	224 566	230 948	81 947	14 775
1996	83 781	94 388	32 533	5 716	234 294	243 414	87 729	16 989
1997	83 829	99 414	35 383	6 312	239 836	250 366	91 620	18 484
1998	85 062	105 526	39 421	7 878	240 155	251 990	94 819	22 066
1999	83 509	107 617	39 990	8 297	242 097	260 785	95 603	25 601
2000	87 265	117 152	42 167	9 554	248 660	277 303	98 966	29 235
2001	84 664	121 526	46 124	11 241	241 558	280 202	98 448	33 210
2002	88 620	124 342	47 174	12 360	240 022	287 415	102 297	37 401
2003	88 865	128 102	50 525	14 410	241 094	297 456	105 279	43 036
2004	88 474	136 692	62 138	.	242 668	310 659	111 937	46 815
struktura léčby v procentech / treatment structure in %								
1994	40,1	43,3	14,6	1,9	40,3	41,9	15,4	2,4
1995	39,5	43,3	15,1	2,1	40,7	41,8	14,8	2,7
1996	38,7	43,6	15,0	2,6	40,2	41,8	15,1	2,9
1997	37,3	44,2	15,7	2,8	40,0	41,7	15,3	3,1
1998	35,8	44,4	16,6	3,3	39,4	41,4	15,6	3,6
1999	34,9	45,0	16,7	3,5	38,8	41,8	15,3	4,1
2000	34,1	45,7	16,5	3,7	38,0	42,4	15,1	4,5
2001	32,1	46,1	17,5	4,3	37,0	42,9	15,1	5,1
2002	32,5	45,6	17,3	4,5	36,0	43,1	15,3	5,6
2003	31,5	45,4	17,9	5,1	35,1	43,3	15,3	6,3
2004	30,8	47,6	21,6	.	34,1	43,6	15,7	6,6

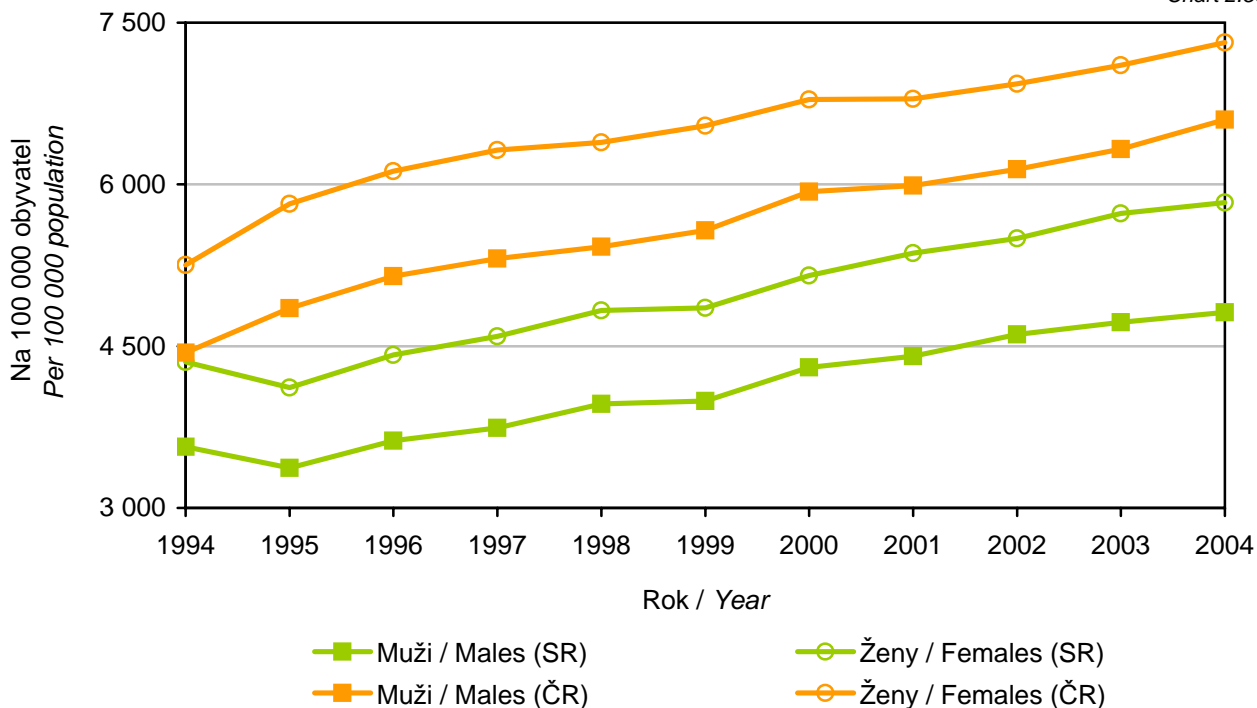
¹⁾ Údaje za rok 1995 nebyly vyčerpávající z důvodu odstátnění diabetologických ambulancí
Data from the year 1995 are not comprehensive because of privatization of diabetologic out-patient facilities

²⁾ Do roku 1994 jen diabetici léčeni v diabetologických poradnách, od roku 1995 včetně diabetiků léčených u praktických lékařů pro dospělé, do roku 1999 údaje za zařízení rezortu zdravotnictví, od roku 2000 včetně mimorezortních zařízení
Till 1994 only diabetics treated in diabetologic consultancy units, since 1995 including patients treated by GP, till 1999 data from the sector of Ministry of Health, since 2000 including facilities in all sectors

. Údaj se nesleduje / Data are not monitored

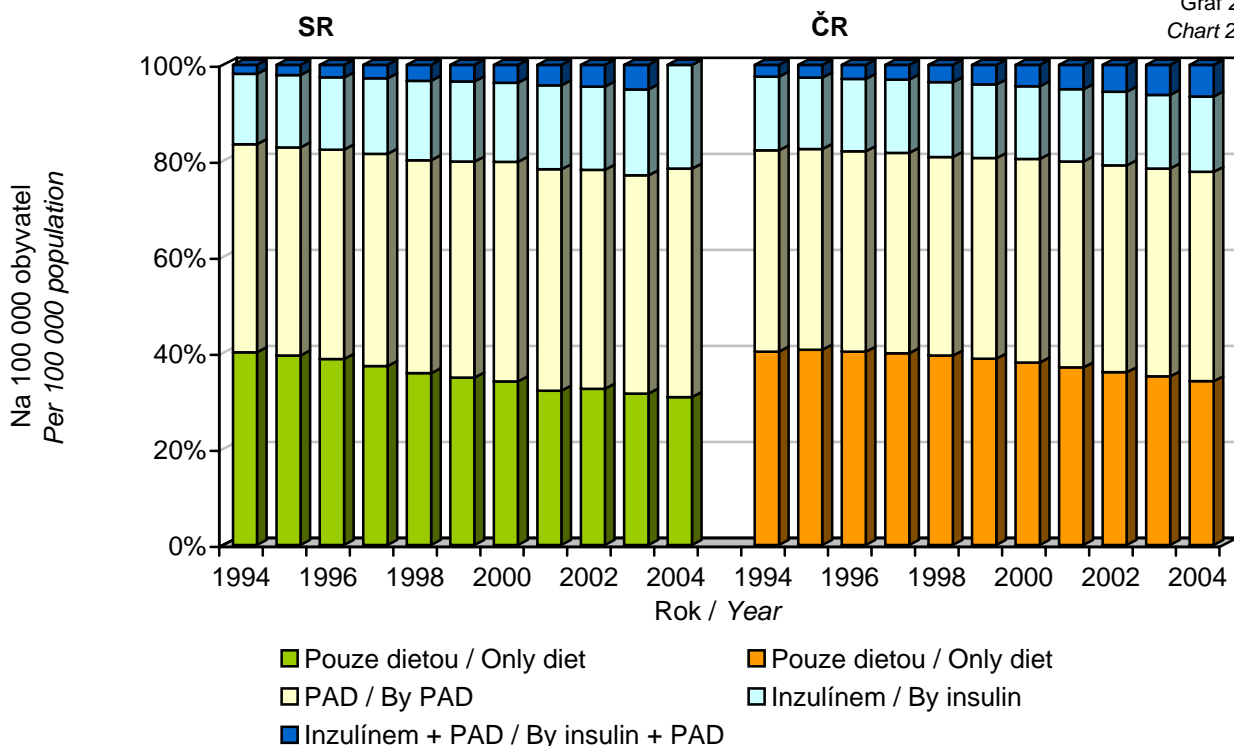
Léčení diabetici podle pohlaví Diabetics under treatment by sex

Graf 2.50
Chart 2.50

Léčení diabetici podle způsobu léčby Diabetics under treatment by the kind of treatment

Graf 2.51
Chart 2.51

2.14 Hlášená infekční onemocnění

Hlášená infekční onemocnění ¹⁾ podle pohlavíNotified infectious diseases ¹⁾ by sexTabulka 2. 14
Table 2.14

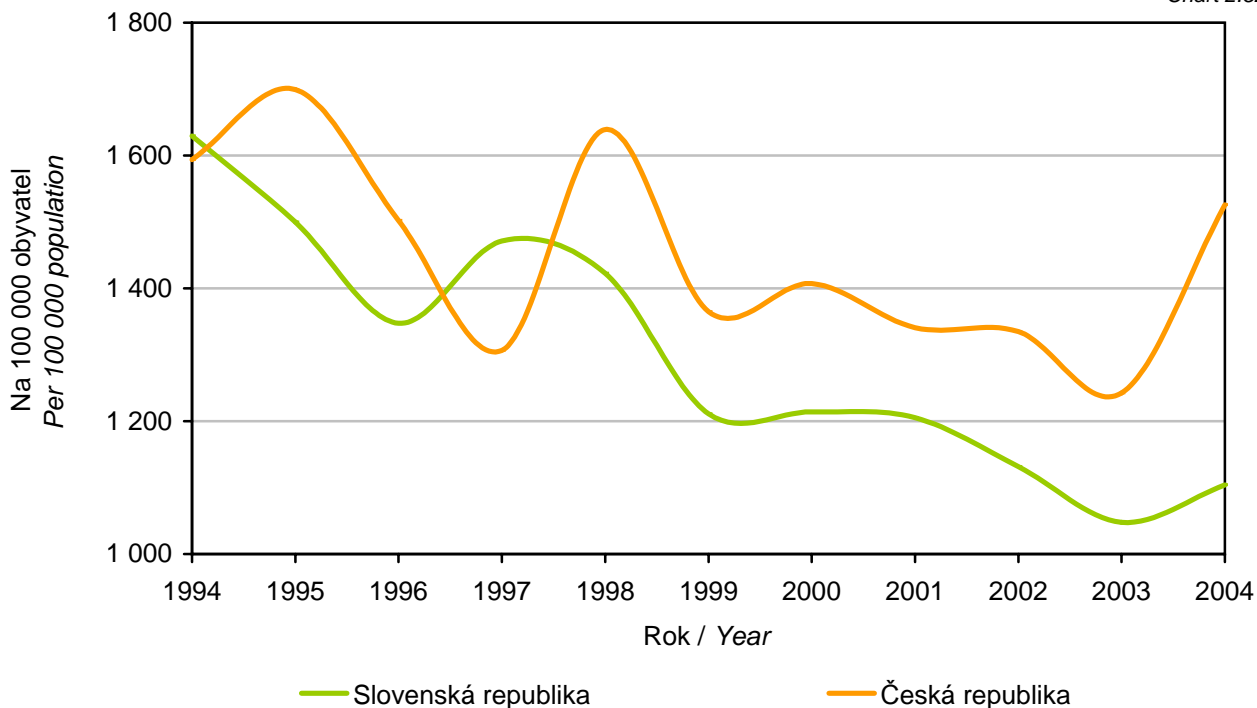
Rok Year	Slovenská republika			Česká republika		
	celkem / total	muži / males	ženy / females	celkem / total	muži / males	ženy / females
počet / number						
1994	87 269	42 911	44 358	166 448	80 018	86 430
1995	80 501	40 563	39 938	177 031	85 315	91 716
1996	72 468	36 408	36 060	151 246	75 322	75 924
1997	79 261	39 609	39 652	132 230	65 460	66 770
1998	76 736	38 189	38 547	158 696	82 071	76 625
1999	65 346	32 297	33 049	137 128	68 280	68 848
2000	65 581	32 402	33 179	141 490	70 357	71 133
2001	65 127	32 108	33 019	133 859	66 752	67 107
2002	60 858	30 464	30 394	130 983	66 264	64 719
2003	56 376	28 133	28 243	124 296	61 720	62 576
2004	59 426	29 854	29 572	152 528	75 867	76 661
na 100 000 obyvatel / per 100 000 population						
1994	1 629,3	1 644,8	1 614,6	1 593,5	1 626,2	1 610,3
1995	1 499,7	1 551,9	1 450,1	1 699,4	1 727,0	1 713,6
1996	1 347,3	1 390,4	1 306,3	1 502,0	1 432,3	1 466,2
1997	1 471,2	1 510,6	1 433,7	1 306,4	1 261,5	1 283,3
1998	1 422,8	1 455,5	1 391,7	1 639,0	1 449,2	1 541,5
1999	1 211,2	1 230,8	1 192,6	1 364,8	1 303,9	1 333,6
2000	1 213,9	1 233,9	1 195,0	1 407,3	1 349,0	1 377,4
2001	1 205,5	1 222,7	1 189,2	1 340,7	1 279,4	1 309,2
2002	1 131,4	1 166,6	1 098,1	1 334,7	1 236,0	1 284,0
2003	1 047,9	1 077,4	1 020,0	1 242,3	1 195,7	1 218,4
2004	1 104,0	1 142,8	1 067,5	1 526,0	1 464,3	1 494,4

¹⁾ MKN-10, kapitola I. bez tuberkulózy (A15 – A19) a pohlavních nemocí (A50 – A64)
ICD-10, Chapter I without tuberculosis (A15 – A19) and sexually transmitted diseases (A50 – A64)

Zdroj: RÚVZ, Banská Bystrica / Source: Regional Office of Public Health, Banská Bystrica

Hlášená infekční onemocnění Notified infectious diseases

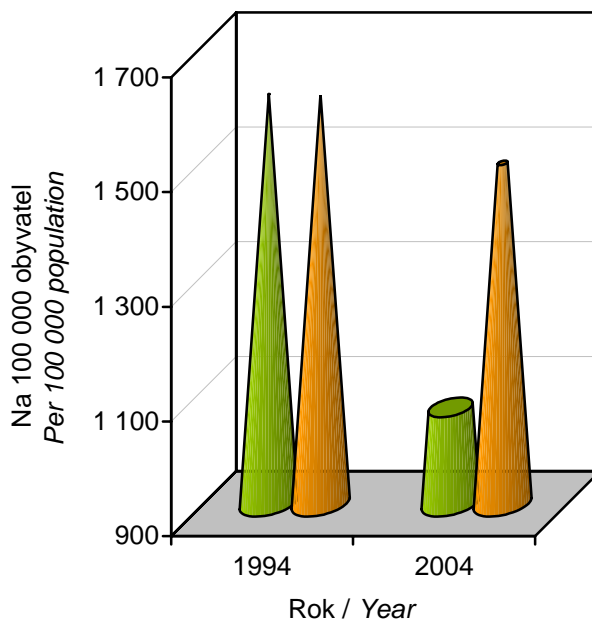
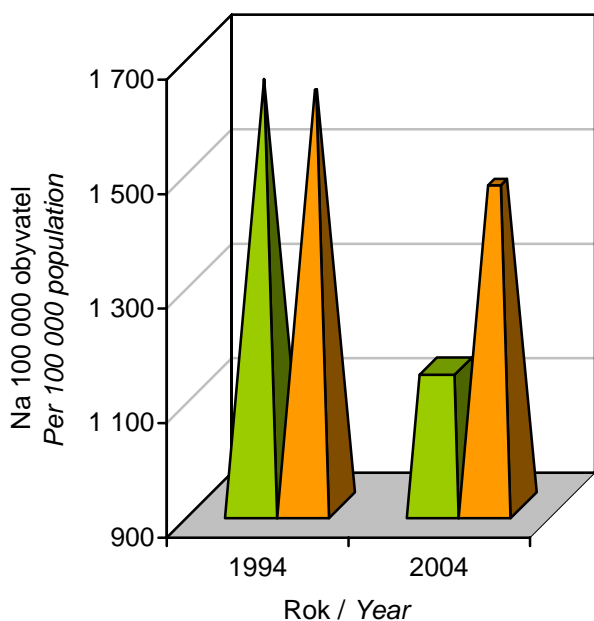
Graf 2.52
Chart 2.52

Porovnání počtu hlášených infekčních onemocnění Comparison of notified infectious diseases

Graf 2.53a
Chart 2.53a

Graf 2.53b
Chart 2.53b

■ Muži / Males (SR) ■ Muži / Males (ČR)

■ Ženy / Females (SR) ■ Ženy / Females (ČR)

Hlášené případy syfilis a gonokokové infekce
Notified cases of syphilis and gonococcal infection

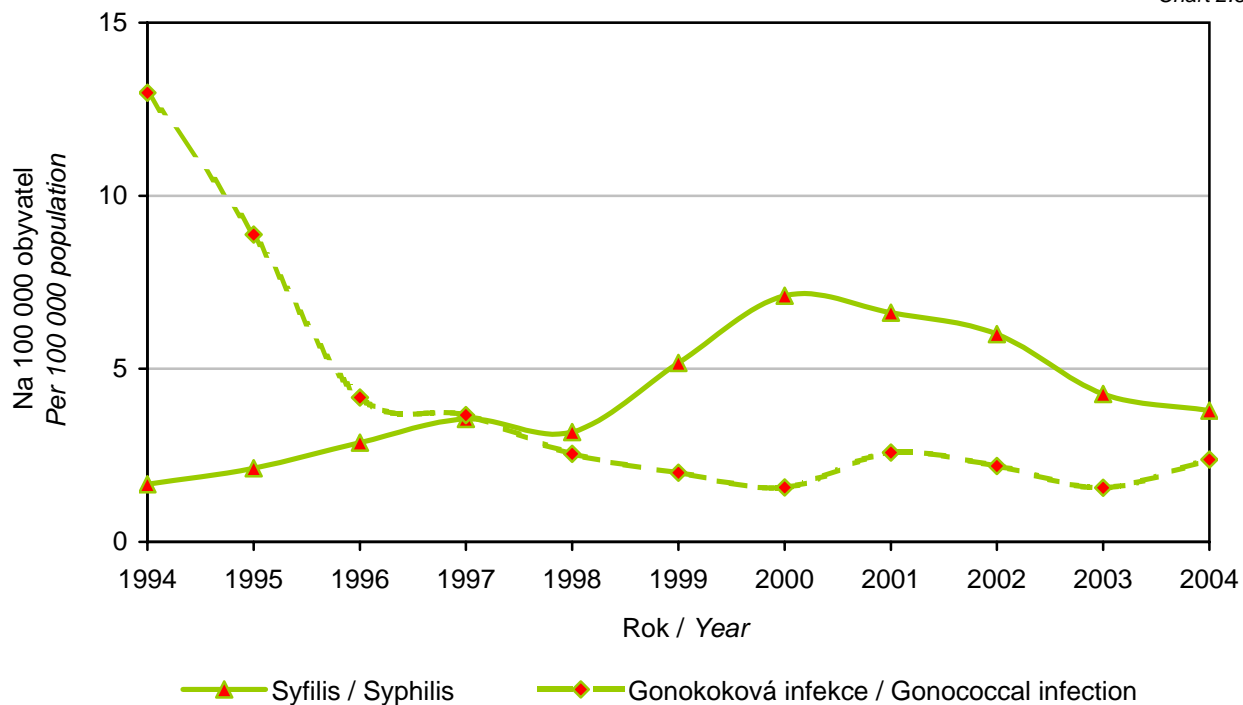
 Tabulka 2.15
 Table 2.15

Rok Year	Slovenská republika						Česká republika					
	syfilis <i>syphilis</i>			gonokoková infekce <i>gonococcal infection</i>			syfilis <i>syphilis</i>			gonokoková infekce <i>gonococcal infection</i>		
	celkem <i>total</i>	muži <i>males</i>	ženy <i>females</i>	celkem <i>total</i>	muži <i>males</i>	ženy <i>females</i>	celkem <i>total</i>	muži <i>males</i>	ženy <i>females</i>	celkem <i>total</i>	muži <i>males</i>	ženy <i>females</i>
<i>počet / number</i>												
1994	89	44	45	694	433	261	369	183	186	2 948	1 840	1 108
1995	114	67	47	476	296	180	433	205	228	2 036	1 330	706
1996	154	97	57	224	149	75	551	264	287	1 194	801	393
1997	191	97	94	197	140	57	604	308	296	1 098	708	390
1998	171	89	82	137	108	29	687	338	349	1 055	608	447
1999	279	166	113	108	85	23	731	374	357	995	680	315
2000	384	205	179	85	60	25	967	535	432	888	603	285
2001	356	197	159	139	92	47	1 376	794	582	880	627	253
2002	323	183	140	118	103	15	976	496	480	911	634	277
2003	230	110	120	84	67	17	849	400	449	1 030	686	344
2004	204	95	109	128	98	30	684	350	334	947	609	338
<i>na 100 000 obyvatel / per 100 000 population</i>												
1994	1,7	1,7	1,6	13,0	16,6	9,5	3,6	3,6	3,5	28,5	36,6	20,8
1995	2,1	2,6	1,7	8,9	11,3	6,5	4,2	4,1	4,3	19,7	26,5	13,3
1996	2,9	3,7	2,1	4,2	5,7	2,7	5,3	5,3	5,4	11,6	16,0	7,4
1997	3,5	3,7	3,4	3,7	5,3	2,1	5,9	6,1	5,6	10,7	14,1	7,4
1998	3,2	3,4	3,0	2,5	4,1	1,0	6,7	6,7	6,6	10,2	12,1	8,5
1999	5,2	6,3	4,1	2,0	3,2	0,8	7,1	7,5	6,8	9,7	13,6	6,0
2000	7,1	7,8	6,5	1,6	2,3	0,9	9,4	10,7	8,2	8,6	12,1	5,4
2001	6,6	7,5	5,7	2,6	3,5	1,7	13,4	15,9	11,0	8,6	12,5	4,8
2002	6,0	7,0	5,1	2,2	3,9	0,5	9,6	10,0	9,2	8,9	12,8	5,3
2003	4,3	4,2	4,3	1,6	2,6	0,6	8,3	8,1	8,6	10,1	13,8	6,6
2004	3,8	1,8	2,0	2,4	1,8	0,6	6,7	7,0	6,4	9,3	12,2	6,5

Hlášené případy onemocnění syfilis a gonokokové infekce v SR

Notified cases of syphilis and gonococcal infection in SR

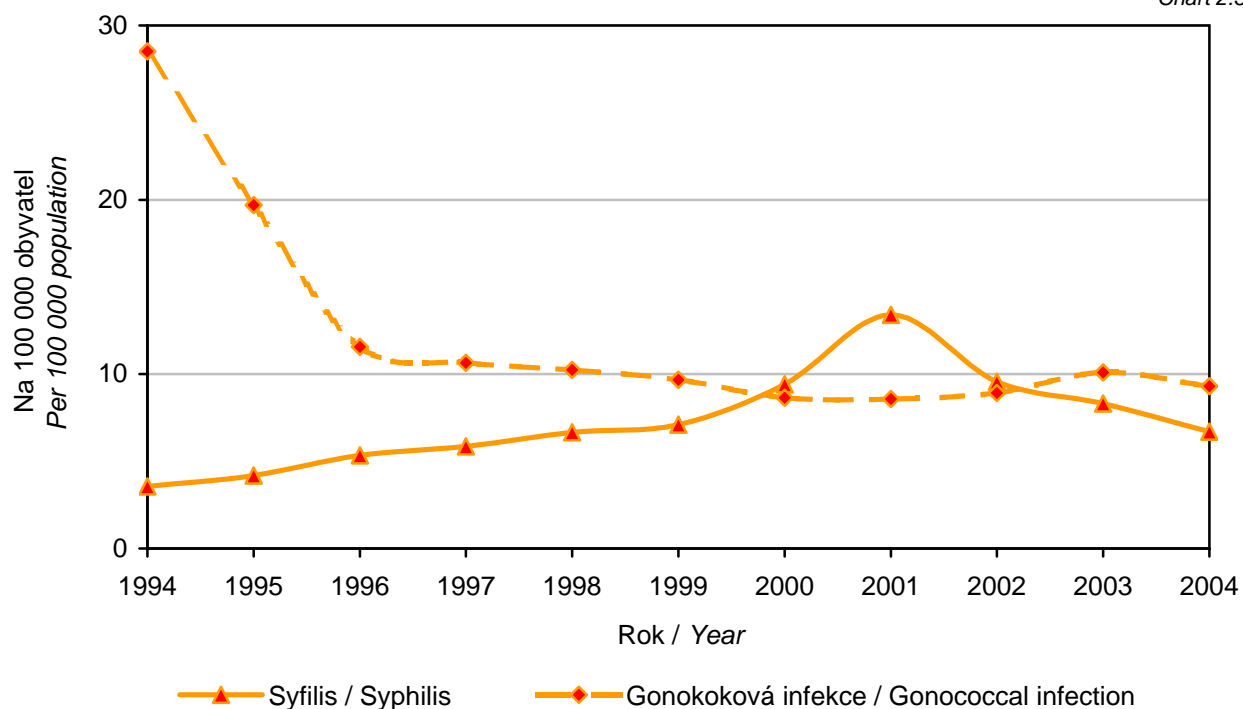
Graf 2.54
Chart 2.54

Hlášené případy onemocnění syfilis a gonokokové infekce v ČR

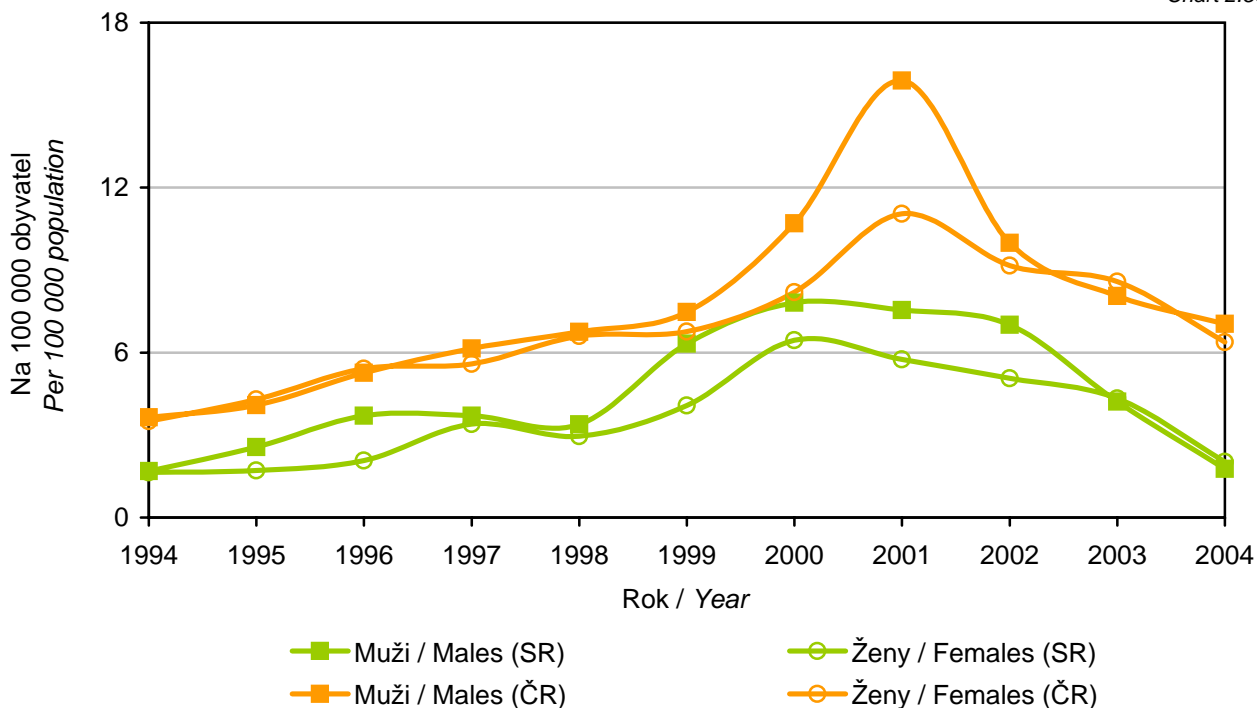
Notified cases of syphilis and gonococcal infection in CR

Graf 2.55
Chart 2.55

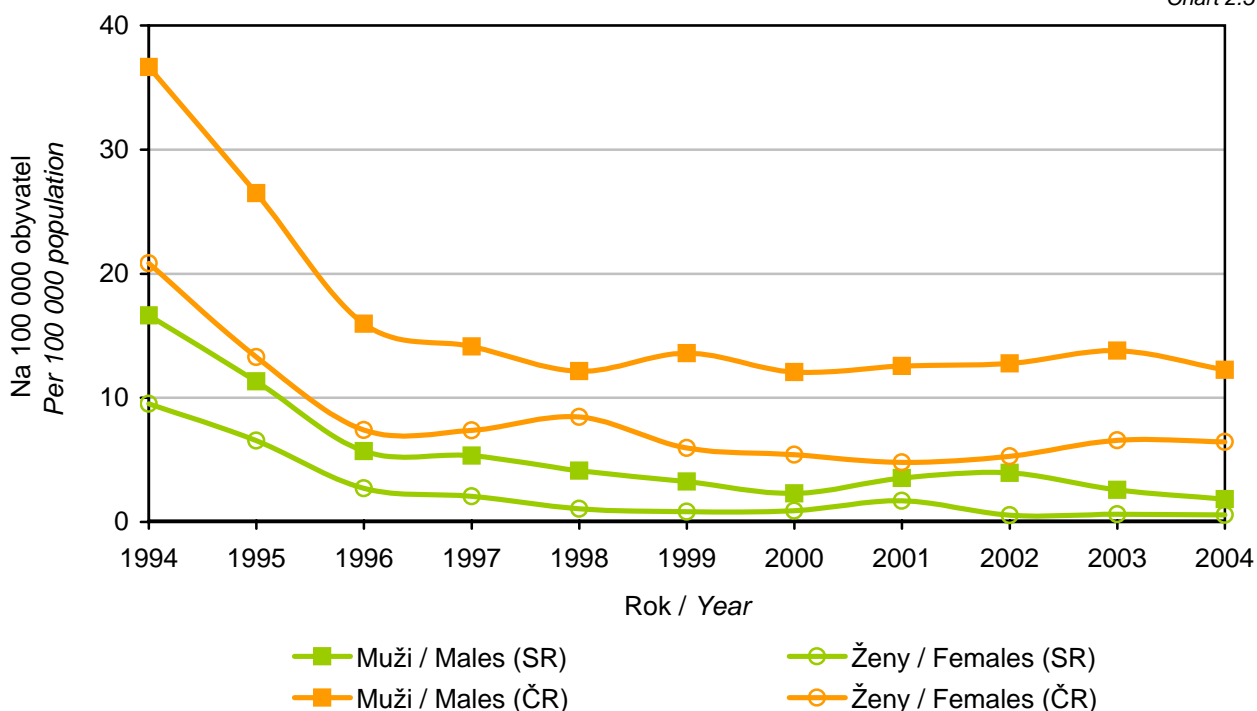
Hlášená onemocnění syfilis *Notified cases of syphilis*

Graf 2.56
Chart 2.56

Hlášená onemocnění gonokokové infekce *Notified cases of gonococcal infection*

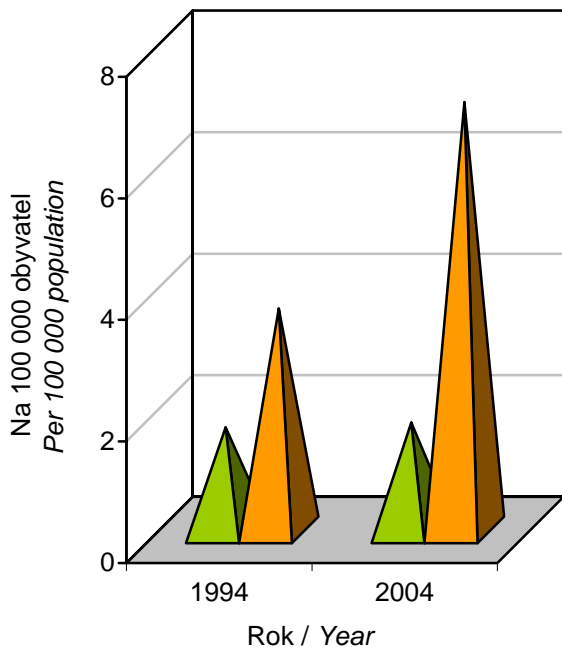
Graf 2.57
Chart 2.57

Porovnání hlášených onemocnění syfilis podle pohlaví

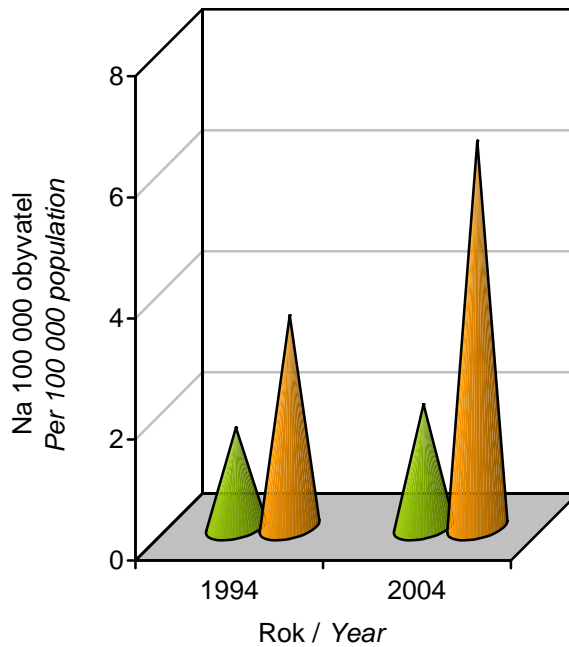
Comparison of notified cases of syphilis by sex

Graf 2.58a
Chart 2.58a

■ Muži / Males (SR) ■ Muži / Males (ČR)

Graf 2.58b
Chart 2.58b

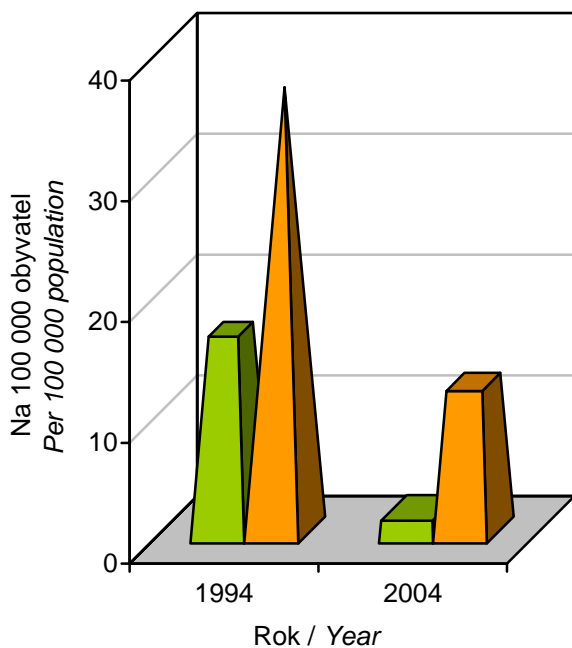

■ Ženy / Females (SR) ■ Ženy / Females (ČR)

Porovnání hlášených onemocnění gonokokové infekce podle pohlaví

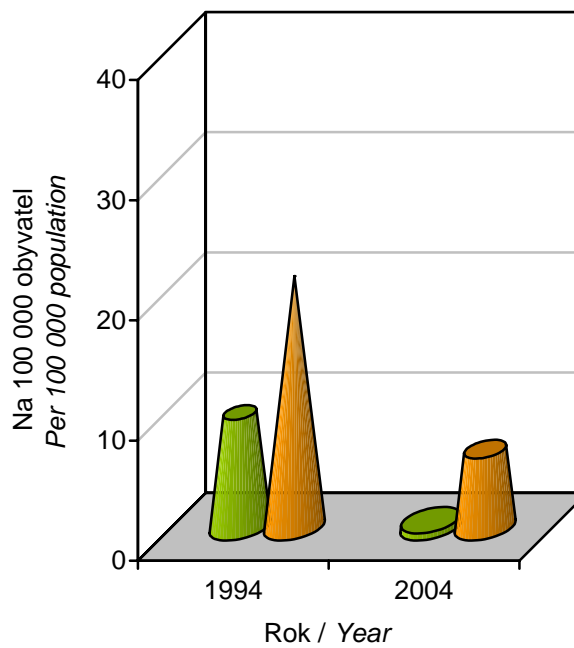
Comparison of notified cases of gonococcal infection by sex

Graf 2.59a
Chart 2.59a

■ Muži / Males (SR) ■ Muži / Males (ČR)

Graf 2.59b
Chart 2.59b

■ Ženy / Females (SR) ■ Ženy / Females (ČR)

2.15 Drogy

Hlášení drogově závislí pacienti podle hlavních skupin užívané primární drogy*Reported drug addicted patients by primary drug groups*Tabulka 2.16
Table 2.16

1/2

Rok Year	Slovenská republika						
	celkem total	v tom podle hlavních skupin užívané primární drogy (nelegální) included according to the main group of primary drug (illegal)					
		heroin a ostatní druhy opiátových drog heroin and other sorts of opiate-like drugs	kokain, amfetamin a ostatní stimulátory cocaine, amphetamine and other stimulants	hypnotika a sedativa hypnotics and sedatives	halucinogeny hallucinogens	prchavá rozpustidla volatile inhalants	ostatní drogy other drugs
celkem / total							
1994	1 189	892	29	89	5	139	35
1995	1 239	1 026	25	51	2	89	46
1996	1 594	1 290	31	63	5	140	65
1997	2 074	1 657	39	109	10	165	94
1998	2 199	1 665	46	134	9	215	130
1999	2 236	1 753	52	82	5	190	154
2000	2 619	2 029	98	106	13	210	163
2001	2 559	1 944	152	89	7	175	192
2002	2 111	1 372	211	120	9	167	232
2003	2 136	1 107	395	122	11	183	318
2004	2 315	987	593	107	18	194	416
na 100 000 obyvatel / per 100 000 population							
1994	22,2	16,7	0,5	1,7	0,1	2,6	0,7
1995	23,1	40,6	0,5	1,0	0,0	1,7	0,9
1996	29,7	24,0	0,6	1,2	0,1	2,6	1,2
1997	38,5	30,8	0,7	2,0	0,2	3,1	1,7
1998	40,8	30,9	0,9	2,5	0,2	4,0	2,4
1999	41,4	32,5	1,0	1,5	0,1	3,5	2,9
2000	48,5	37,6	1,8	2,0	0,2	3,9	3,0
2001	47,6	36,1	2,8	1,7	0,1	3,3	3,6
2002	39,2	25,5	3,9	2,2	0,2	3,1	4,3
2003	39,7	20,6	7,3	2,3	0,2	3,4	5,9
2004	43,0	18,3	11,0	2,0	0,3	3,6	7,7

Hlášení drogově závislí pacienti podle hlavních skupin užívané primární drogy

Reported drug addicted patients by primary drug groups

Tabulka 2.16
Table 2.16

2/2

Rok Year	Česká republika						
	celkem total	v tom podle hlavních skupin užívané primární drogy (nelegální) <i>included according to the main group of primary drug (illegal)</i>					
		heroin a ostatní druhy opiátových drog <i>heroin and other sorts of opiate-like drugs</i>	kokain, amfetamin a ostatní stimulátory <i>cocaine, amphetamine and other stimulants</i>	hypnotika a sedativa <i>hypnotics and sedatives</i>	halucinogeny <i>hallucinogens</i>	prchavá rozpustidla <i>volatile inhalants</i>	ostatní drogy <i>other drugs</i>
celkem / total							
1994
1995	3 338	461	699	712	69	281	1 116
1996	5 941	1 619	1 471	761	84	347	1 659
1997	7 514	2 183	2 125	810	120	347	1 929
1998	7 605	1 823	2 213	906	123	314	2 226
1999	9 987	2 666	2 661	1 376	136	263	2 885
2000	11 423	3 815	3 169	1 122	244	280	2 793
2001	13 050	4 336	3 415	1 787	182	310	3 020
2002	14 203	4 029	3 185	2 292	232	261	4 204
2003	15 786	4 768	3 714	2 090	200	189	4 825
2004	14 040	4 592	3 025	2 257	170	180	3 816
na 100 000 obyvatel / per 100 000 population							
1994
1995	32,3	4,5	6,8	6,9	0,7	2,7	10,8
1996	57,6	15,7	14,3	7,4	0,8	3,4	16,1
1997	72,9	21,2	20,6	7,9	1,2	3,4	18,7
1998	73,9	17,7	21,5	8,8	1,2	3,1	21,6
1999	97,1	25,9	25,9	13,4	1,3	2,6	28,1
2000	111,2	37,1	30,8	10,9	2,4	2,7	27,2
2001	127,6	42,4	33,4	17,5	1,8	3,0	29,5
2002	139,2	39,5	31,2	22,5	2,3	2,6	41,2
2003	154,7	46,7	36,4	20,5	2,0	1,9	47,3
2004	137,6	45,0	29,6	22,1	1,7	1,8	37,4

. Údaj není k dispozici / Data is not available

Hlášení drogově závislí pacienti podle hlavních skupin užívané primární drogy

Reported drug addicted patients by primary drug groups

Tabulka 2.17
Table 2.17

1/2

Rok Year	Slovenská republika – muži / males						
	celkem total	v tom podle hlavních skupin užívané primární drogy (nelegální) included according to the main group of primary drug (illegal)					
		heroin a ostatní druhy opiátových drog heroin and other sorts of opiate-like drugs	kokain, amfetamin a ostatní stimulátory cocaine, amphetamine and other stimulants	hypnotika a sedativa hypnotics and sedatives	halucinogeny hallucinogens	prchavá rozpustidla volatile inhalants	ostatní drogy other drugs
počet / number							
1994	898	678	19	50	5	126	20
1995	924	768	18	26	1	79	32
1996	1 229	984	24	39	2	132	48
1997	1 563	1 255	28	56	9	156	59
1998	1 629	1 199	35	76	7	195	117
1999	1 706	1 314	41	35	4	182	130
2000	2 077	1 601	77	59	11	192	137
2001	2 005	1 507	120	50	7	163	158
2002	1 657	1 056	169	68	7	154	203
2003	1 651	841	318	50	7	168	267
2004	1 833	747	477	44	16	181	368
na 100 000 mužů / per 100 000 males							
1994	34,5	26,0	0,7	1,9	0,2	4,8	0,8
1995	35,4	29,4	0,7	1,0	0,0	3,0	1,2
1996	47,0	37,6	0,9	1,5	0,1	5,0	1,8
1997	59,6	47,9	1,1	2,1	0,3	6,0	2,3
1998	62,1	45,7	1,3	2,9	0,3	7,4	4,5
1999	65,0	50,1	1,6	1,3	0,2	6,9	5,0
2000	79,1	61,0	2,9	2,2	0,4	7,3	5,2
2001	76,7	57,7	4,6	1,9	0,3	6,2	6,0
2002	63,5	40,4	6,5	2,6	0,3	5,9	7,8
2003	63,2	32,2	12,2	1,9	0,3	6,4	10,2
2004	70,2	28,6	18,3	1,7	0,6	6,9	14,1

Hlášení drogově závislí pacienti podle hlavních skupin užívané primární drogy

Reported drug addicted patients by primary drug groups

Tabulka 2.17
Table 2.17

2/2

Rok Year	Česká republika – muži / males						
	celkem total	v tom podle hlavních skupin užívané primární drogy (nelegální) included according to the main group of primary drug (illegal)					
		heroin a ostatní druhy opiátových drog heroin and other sorts of opiate-like drugs	kokain, amfetamin a ostatní stimulátory cocaine, amphetamine and other stimulants	hypnotika a sedativa hypnotics and sedatives	halucinogeny hallucinogens	prchavá rozpustidla volatile inhalants	ostatní drogy other drugs
počet / number							
1994
1995	2 085	295	431	294	45	242	778
1996	3 658	1 021	950	313	59	283	1 032
1997	4 692	1 424	1 312	334	83	294	1 245
1998	4 633	1 137	1 327	345	91	267	1 466
1999	6 433	1 811	1 609	682	104	220	2 007
2000	7 858	2 714	2 216	478	178	252	2 020
2001	8 976	3 062	2 511	843	135	256	2 169
2002	9 325	2 797	2 225	879	148	241	3 035
2003	10 722	3 305	2 686	966	132	173	3 460
2004	9 267	3 239	2 122	866	112	157	2 771
na 100 000 mužů / per 100 000 males							
1994
1995	41,5	5,9	8,6	5,9	0,9	4,8	15,5
1996	72,9	20,4	18,9	6,2	1,2	5,6	20,6
1997	93,6	28,4	26,2	6,7	1,7	5,9	24,8
1998	92,5	22,7	26,5	6,9	1,8	5,3	29,3
1999	128,6	36,2	32,2	13,6	2,1	4,4	40,1
2000	157,2	54,3	44,3	9,6	3,6	5,0	40,4
2001	180,3	61,5	50,4	16,9	2,7	5,1	43,6
2002	187,8	56,3	44,8	17,7	3,0	4,9	61,1
2003	215,8	66,5	54,1	19,4	2,7	3,5	69,6
2004	186,4	65,1	42,7	17,4	2,3	3,2	55,7

. Údaj není k dispozici / Data is not available

Hlášení drogově závislí pacienti podle hlavních skupin užívané primární drogy

Reported drug addicted patients by primary drug groups

Tabulka 2.18
Table 2.18

1/2

Rok Year	Slovenská republika – ženy / females						
	celkem total	v tom podle hlavních skupin užívané primární drogy (nelegální) included according to the main group of primary drug (illegal)					
		heroin a ostatní druhy opiátových drog heroin and other sorts of opiate-like drugs	kokain, amfetamin a ostatní stimulátory cocaine, amphetamine and other stimulants	hypnotika a sedativa hypnotics and sedatives	halucinogeny hallucinogens	prchavá rozpustidla volatile inhalants	ostatní drogy other drugs
počet / number							
1994	291	214	10	39	–	13	15
1995	315	258	7	25	1	10	14
1996	365	306	7	24	3	8	17
1997	511	402	11	53	1	9	35
1998	570	466	11	58	2	20	13
1999	530	439	11	47	1	8	24
2000	542	428	21	47	2	18	26
2001	554	437	32	39	–	12	34
2002	454	316	42	52	2	13	29
2003	485	266	77	72	4	15	51
2004	482	240	116	63	2	13	48
na 100 000 žen / per 100 000 females							
1994	10,6	7,8	0,4	1,4	–	0,5	0,5
1995	11,4	9,4	0,3	0,9	0,0	0,4	0,5
1996	13,2	11,1	0,3	0,9	0,1	0,3	0,6
1997	18,5	14,5	0,4	1,9	0,0	0,3	1,3
1998	20,6	16,8	0,4	2,1	0,1	0,7	0,5
1999	19,1	15,8	0,4	1,7	0,0	0,3	0,9
2000	19,5	15,4	0,8	1,7	0,1	0,6	0,9
2001	20,0	15,8	1,2	1,4	–	0,4	1,2
2002	16,4	11,4	1,5	1,9	0,1	0,5	1,0
2003	17,5	9,6	2,8	2,6	0,1	0,5	1,8
2004	17,4	8,7	4,2	2,3	0,1	0,5	1,7

– Údaj se nevyskytoval / Data did not occur

Hlášení drogově závislí pacienti podle hlavních skupin užívané primární drogy

Reported drug addicted patients by primary drug groups

Tabulka 2.18
Table 2.18

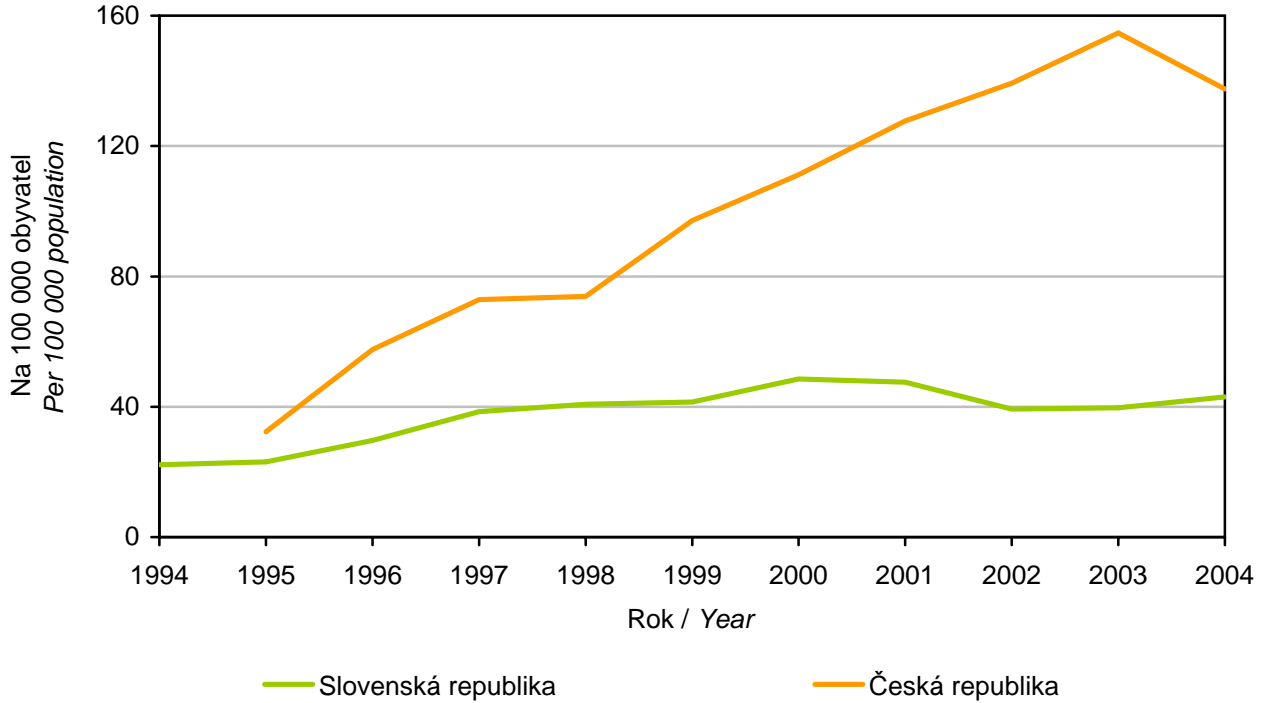
2/2

Rok Year	Česká republika – ženy / females						
	celkem total	v tom podle hlavních skupin užívané primární drogy (nelegální) included according to the main group of primary drug (illegal)					
		heroin a ostatní druhy opiátových drog heroin and other sorts of opiate-like drugs	kokain, amfetamin a ostatní stimulátory cocaine, amphetamine and other stimulants	hypnotika a sedativa hypnotics and sedatives	halucinogeny hallucinogens	prchavá rozpustidla volatile inhalants	ostatní drogy other drugs
počet / number							
1994
1995	1 253	166	268	418	24	39	338
1996	2 283	598	521	448	25	64	627
1997	2 822	759	813	476	37	53	684
1998	2 972	686	886	561	32	47	760
1999	3 554	855	1 052	694	32	43	878
2000	3 565	1 101	953	644	66	28	773
2001	4 074	1 274	904	944	47	54	851
2002	4 878	1 232	960	1 413	84	20	1 169
2003	5 064	1 463	1 028	1 124	68	16	1 365
2004	4 773	1 353	903	1 391	58	23	1 045
na 100 000 žen / per 100 000 females							
1994
1995	23,6	3,1	5,0	7,9	0,5	0,7	6,4
1996	43,1	11,3	9,8	8,5	0,5	1,2	11,8
1997	53,3	14,3	15,4	9,0	0,7	1,0	12,9
1998	56,2	13,0	16,8	10,6	0,6	0,9	14,4
1999	67,3	16,2	19,9	13,1	0,6	0,8	16,6
2000	67,6	20,9	18,1	12,2	1,3	0,5	14,7
2001	77,7	24,3	17,2	18,0	0,9	1,0	16,2
2002	93,2	23,5	18,3	27,0	1,6	0,4	22,3
2003	96,8	28,0	19,6	21,5	1,3	0,3	26,1
2004	91,2	25,8	17,2	26,6	1,1	0,4	20,0

. Údaj není k dispozici / Data is not available

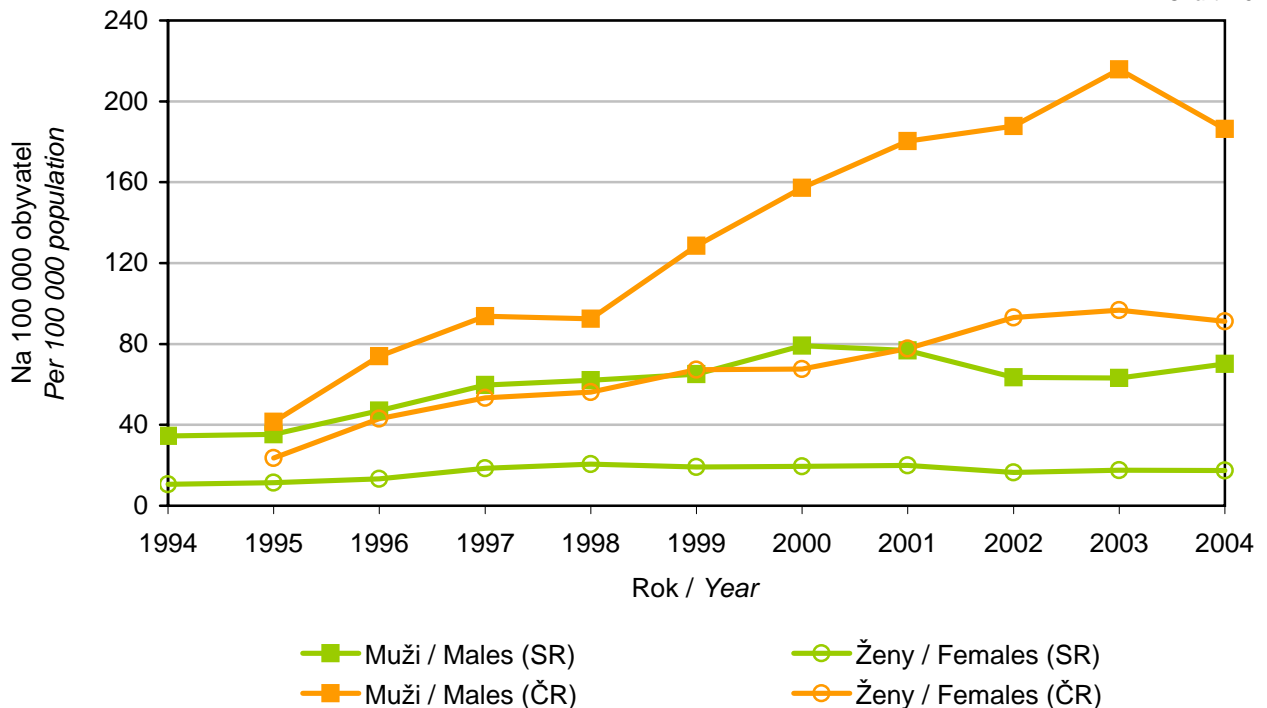
Hlášení drogově závislí pacienti – celkem
Reported drug addicted patients – total

Graf 2.60
 Chart 2.60

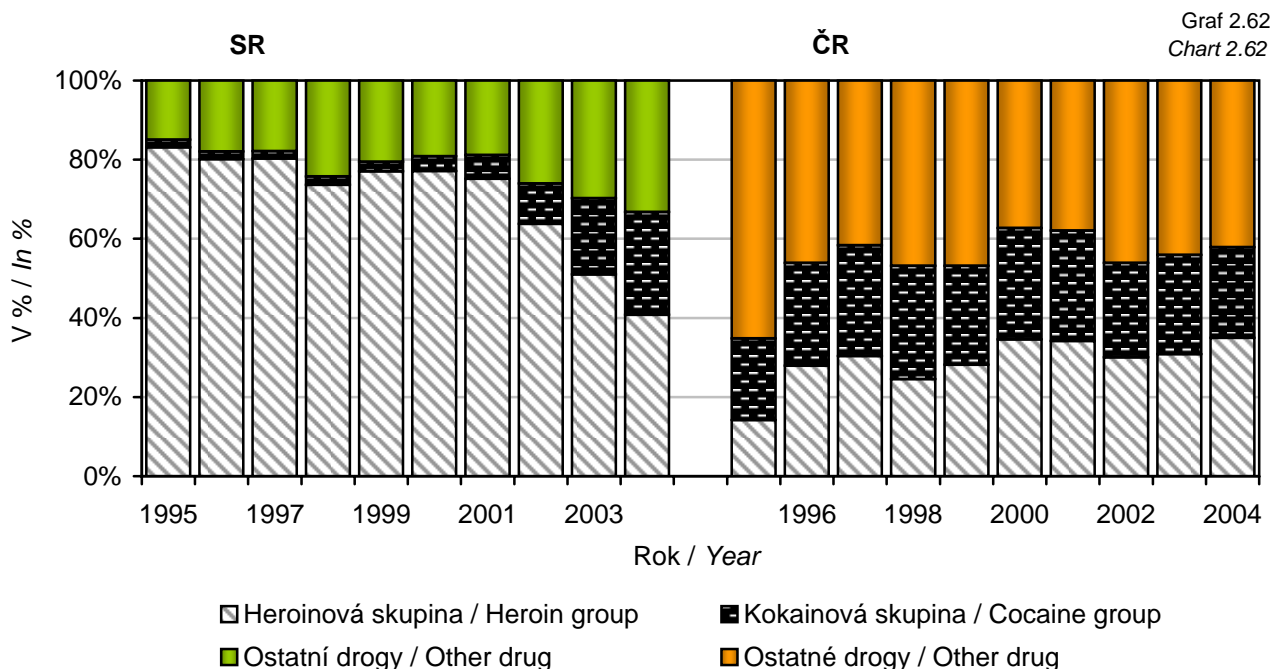
Hlášení drogově závislí pacienti podle pohlaví
Reported drug addicted patients by sex

Graf 2.61
 Chart 2.61

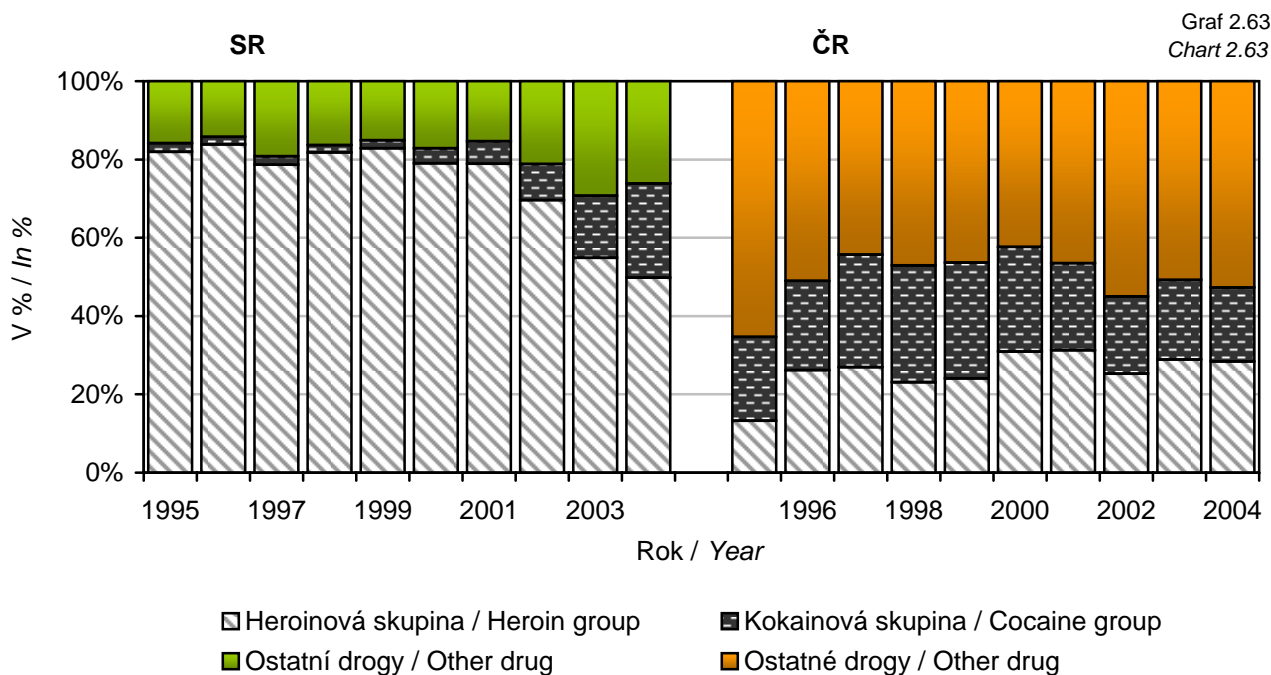
Podíl heroinové a kokainové skupiny drog na celkovém počtu hlášených drogově závislých pacientů – muži

Proportion of heroin and cocaine drug group on the total number of reported drug addicted patients – males

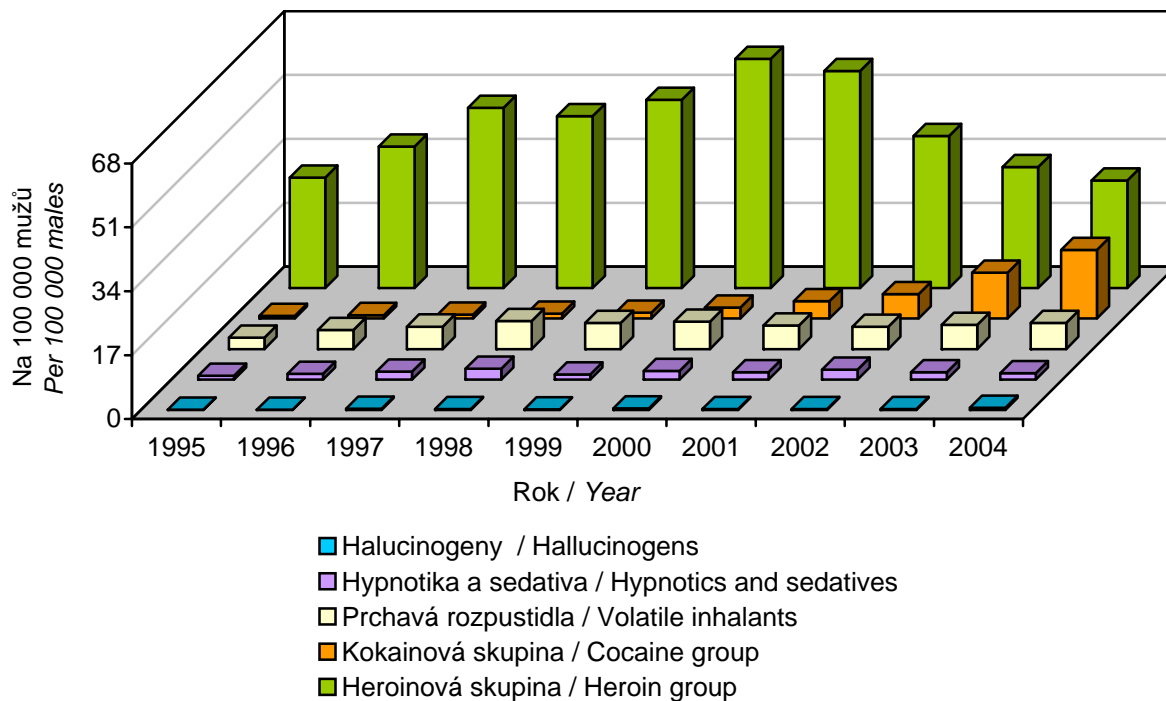
Podíl heroinové a kokainové skupiny drog na celkovém počtu hlášených drogově závislých pacientů – ženy

Proportion heroin and cocaine drug group on the total number of reported drug addicted patients – females

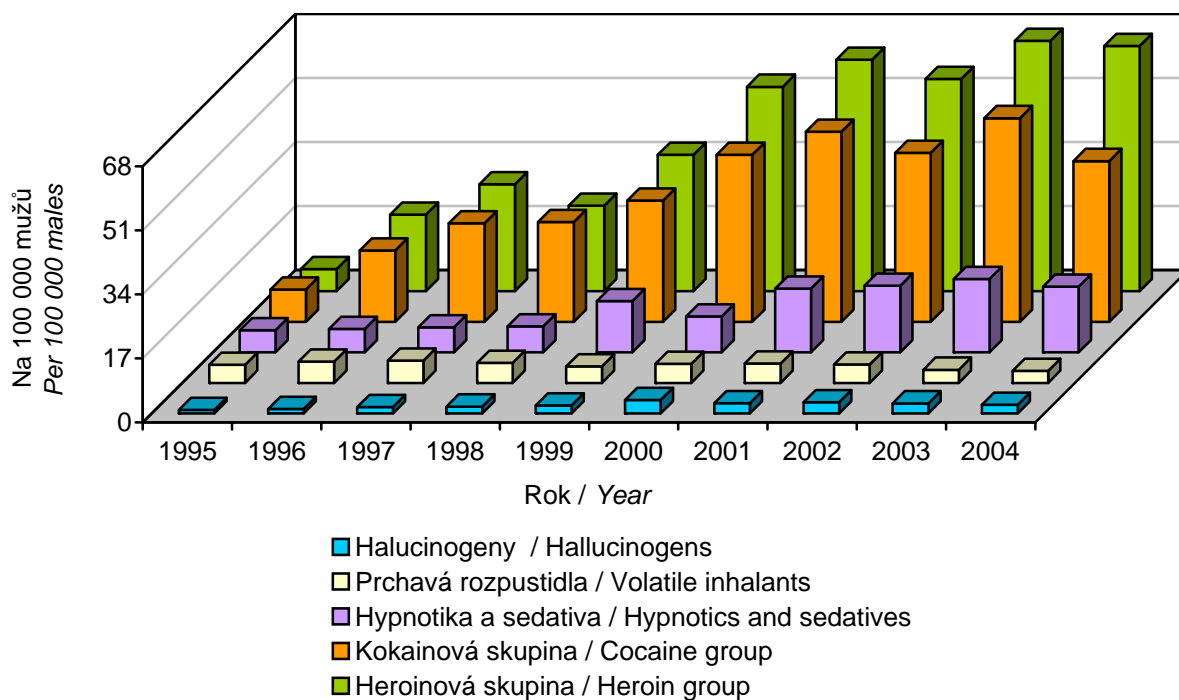
Hlášení drogově závislí pacienti podle skupin drog v SR – muži
Reported drug addicted patients in SR by drug groups – males

Graf 2.64
 Chart 2.64

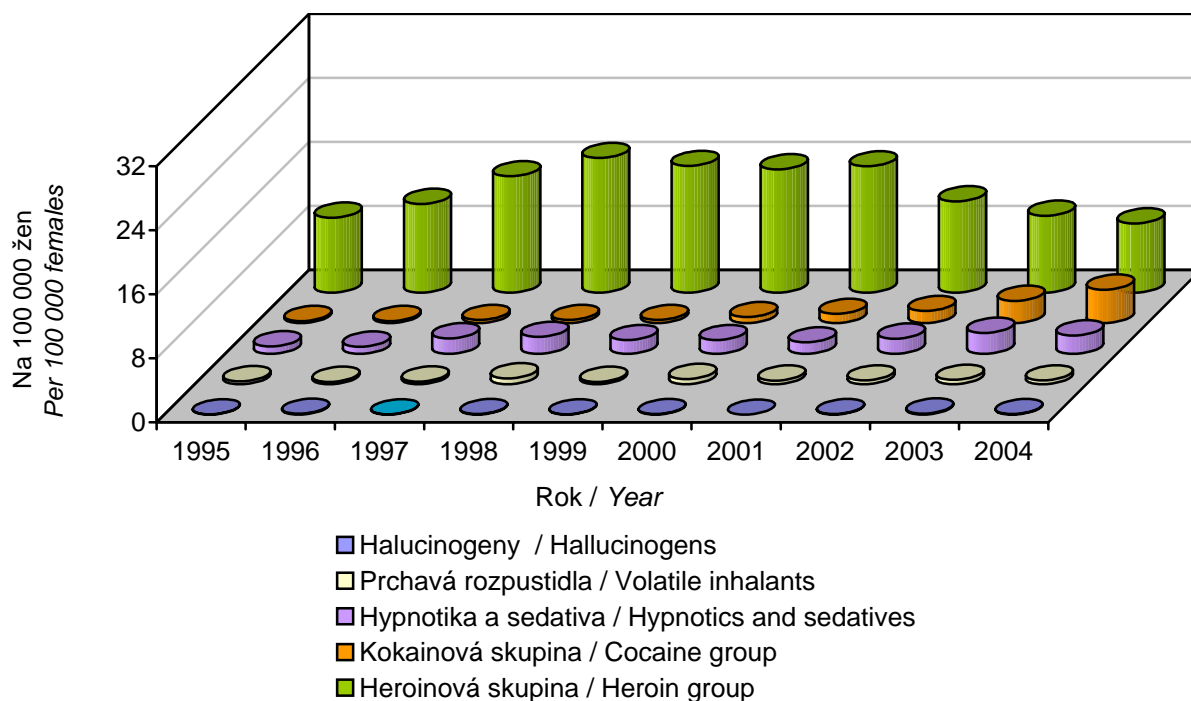
Hlášení drogově závislí pacienti podle skupin drog v ČR – muži
Reported drug addicted patients in CR by drug groups – males

Graf 2.65
 Chart 2.65

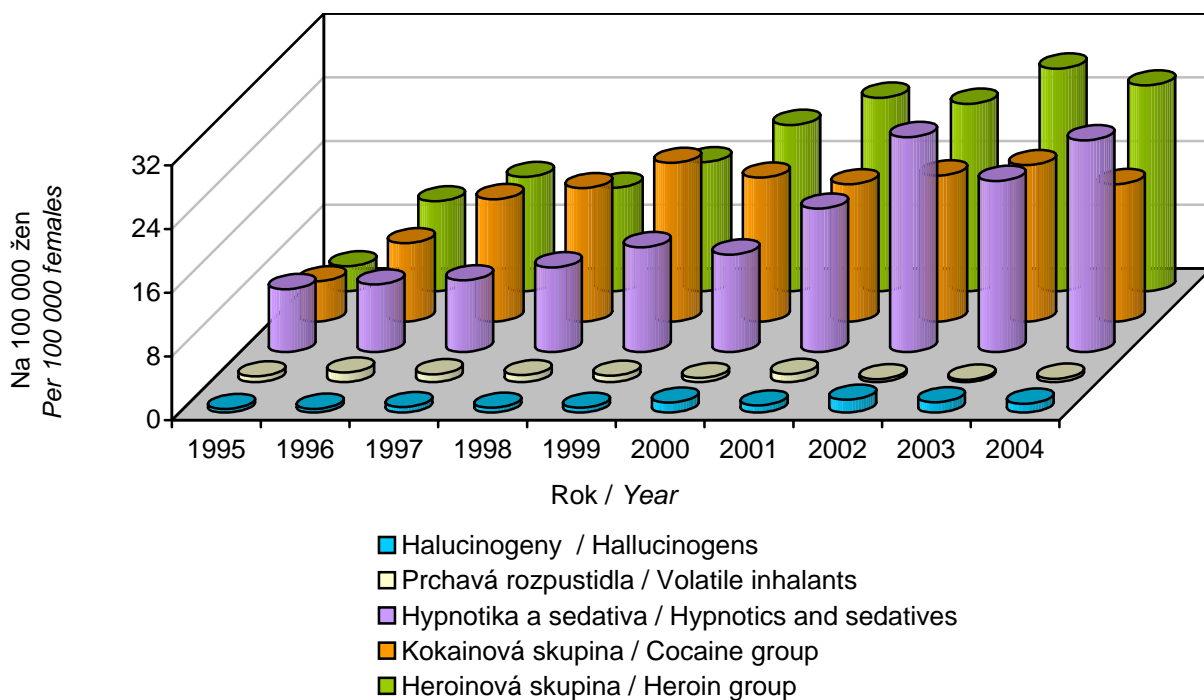
Hlášení drogově závislí pacienti podle skupin drog v SR – ženy
Reported drug addicted patients in SR by drug groups – females

Graf 2.66
 Chart 2.66

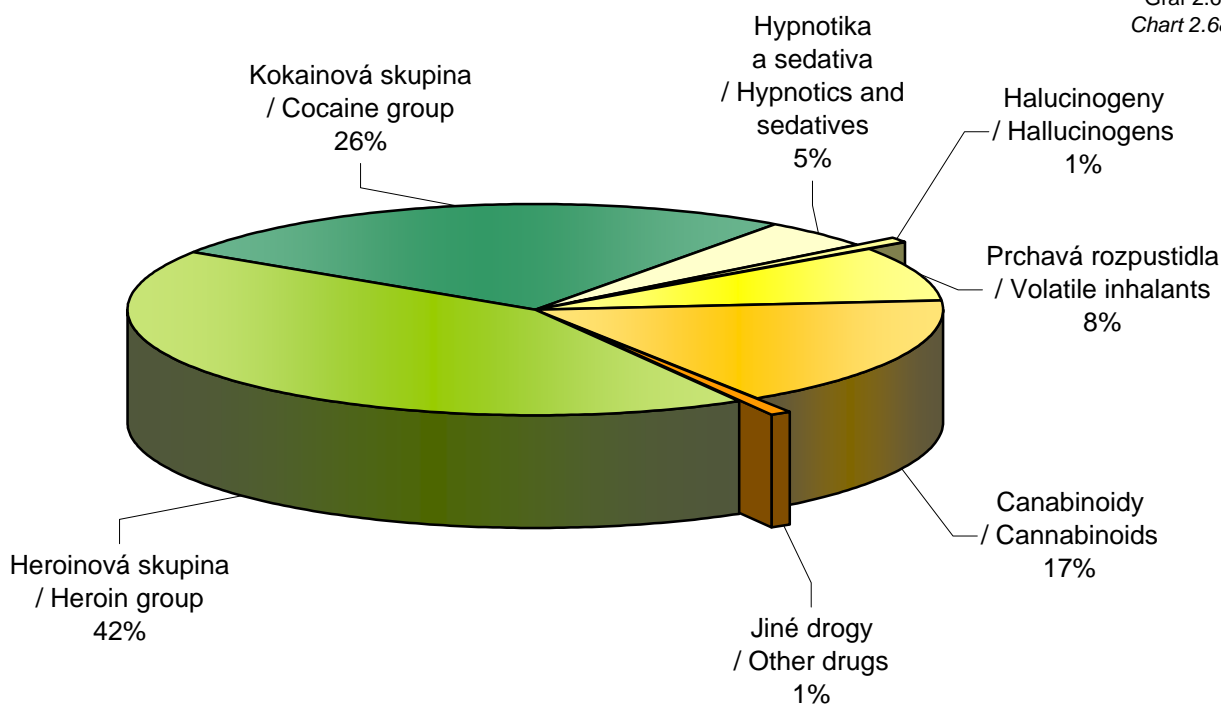
Hlášení drogově závislí pacienti podle skupin drog v ČR – ženy
Reported drug addicted patients in CR by drug groups – females

Graf 2.67
 Chart 2.67

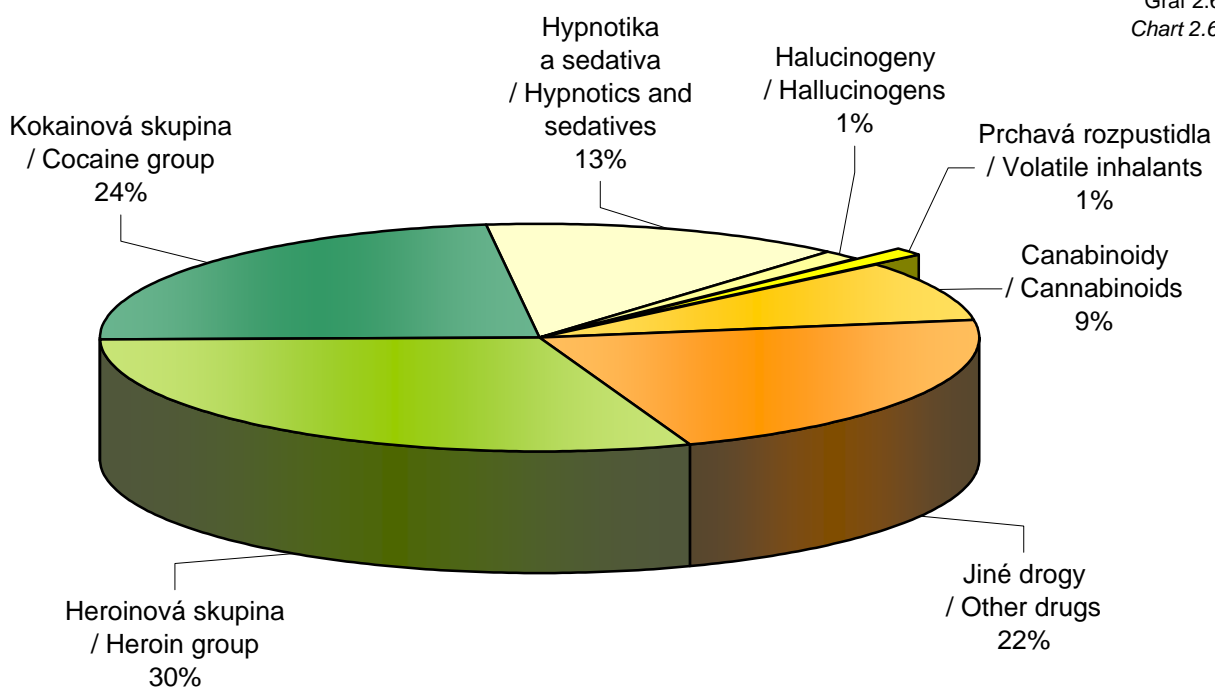
Léčení uživatelé drog podle primárně užívané drogy v SR *Treated patients by the primary drug used in SR*

Graf 2.68
Chart 2.68

Léčení uživatelé drog podle primárně užívané drogy v ČR *Treated patients by the primary drug used in CR*

Graf 2.69
Chart 2.69

2.16 Dispenzarizovaná onemocnění u dětí

Dispenzarizovaná onemocnění u dětí (0 – 14 let)

Diseases followed up in children (aged 0 – 14)

Tabulka 2.19
Table 2.19

Rok Year	Slovenská republika			Česká republika ¹⁾		
	dispenzarizovaná onemocnění <i>followed up diseases</i>			dispenzarizovaná onemocnění <i>followed up diseases</i>		
	celkem / <i>total</i>	z toho / <i>of that</i>		celkem / <i>total</i>	z toho / <i>of that</i>	
		J00 – J99	J30, J45		J00 – J99	pouze J45 <i>only J45</i>
počet / <i>number</i>						
1994	280 188	42 181	21 834	377 538	67 391	13 040
1995	201 687	33 533	18 487	403 635	80 525	14 200
1996	287 947	52 991	31 287	449 800	97 332	18 278
1997	310 496	57 159	36 369	410 890	86 680	18 869
1998	326 741	63 588	40 761	409 237	85 151	23 470
1999	365 359	83 454	49 013	419 278	92 841	27 997
2000	357 600	79 788	51 210	433 801	100 259	32 321
2001	360 929	84 362	53 745	442 582	104 722	36 667
2002	351 777	82 182	55 920	452 009	109 072	40 866
2003	359 868	85 429	59 202	462 074	113 351	42 752
2004	300 678	90 884	59 435	471 596	117 710	45 634
na 10 000 dětí ²⁾ / <i>per 10 000 children</i> ²⁾						
1994	2 285,4	344,1	178,1	1 938,1	345,9	66,9
1995	1 687,4	280,5	154,7	2 132,0	425,3	75,0
1996	2 471,9	454,9	268,6	2 441,0	528,2	99,2
1997	2 738,2	504,1	320,7	2 289,0	482,9	105,1
1998	2 965,4	577,1	369,9	2 336,5	486,2	134,0
1999	3 416,6	780,4	458,3	2 455,9	543,8	164,0
2000	3 450,3	769,8	494,1	2 606,3	602,4	194,2
2001	3 584,3	837,8	533,7	2 728,9	645,7	226,1
2002	3 608,0	842,9	573,5	2 843,2	686,1	257,1
2003	3 810,3	904,5	626,8	2 972,5	729,2	275,0
2004	3 272,1	989,0	646,8	3 088,5	770,9	298,9

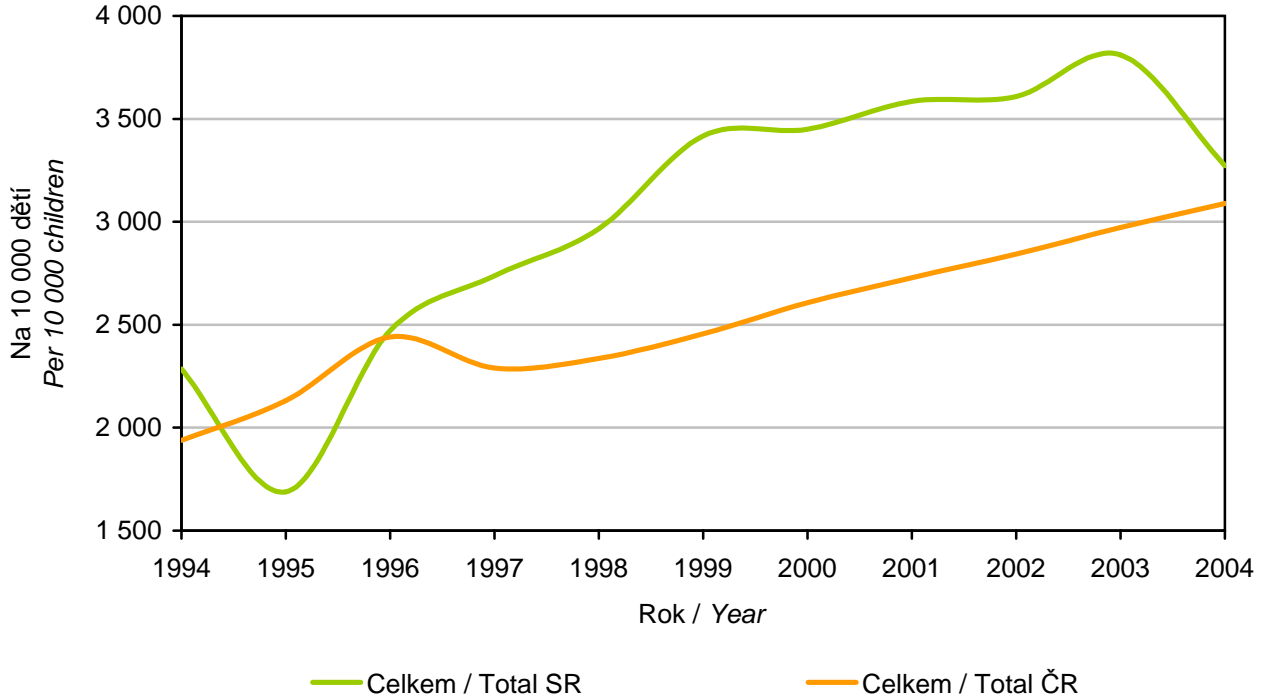
¹⁾ Neevidují se odděleně dispenzarizovaní na dg. J30 / *Dg. J30 in not registered separately*

²⁾ Děti 0 – 14 k 31. 12. / *Children aged 0 – 14 as of 31. 12.*

Dispenzarizovaná onemocnění u dětí - celkem

Diseases followed up in children - total

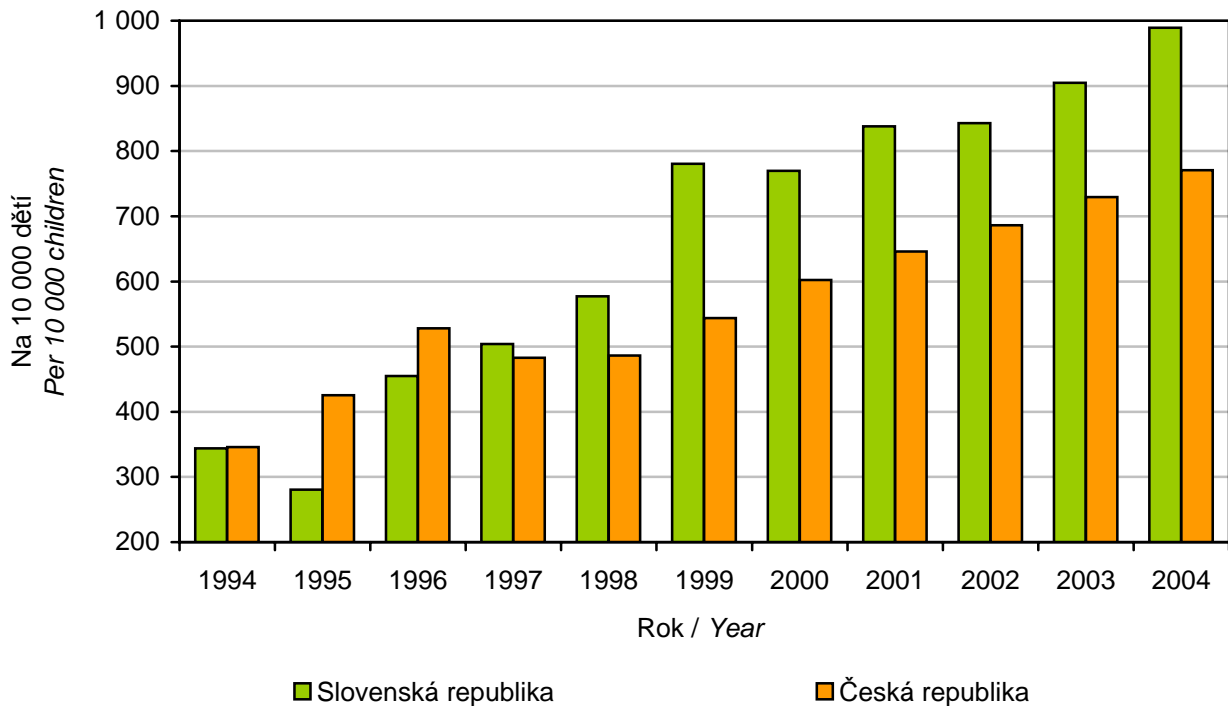
Graf 2.70
Chart 2.70

Dispenzarizovaná onemocnění na nemoci dýchací soustavy u dětí

Diseases of the respiratory system followed up in children

Graf 2.71
Chart 2.71

3. Síť a činnost zdravotnických zařízení

Síť zdravotnických zařízení definuje soustavu státních i nestátních zařízení tak, aby svým počtem a uspořádáním vytvářela podmínky pro poskytování státem garantované zdravotní péče.

Až do roku 1990 byla struktura sítě zdravotnických zařízení v České i Slovenské republice shodná, v důsledku předchozí společné existence v jednom státě (i když na národním principu). Síť zdravotnických zařízení byla budována na přísně třístupňové struktuře (republika, kraje, okresy), veškerá zařízení byla státní, léčebně preventivní péče byla poskytována bez přímých plateb, financována byla státem ze všeobecných daní.

Po politických změnách koncem roku 1989 byl pod patronací národních ministerstev zdravotnictví ČR a SR vypracován návrh nového systému zdravotní péče. Hlavními principy této koncepce byla státem garantovaná adekvátní zdravotní péče všem občanům. Dále možnost svobodné volby lékaře a zdravotnického zařízení, odstranění monopolního postavení státního zdravotnictví a rozvoj konkurenčního prostředí. Za základní prvek veřejného zdravotnictví byla stanovena samostatná zdravotnická zařízení s vlastní právní subjektivitou. Těžiště léčebné péče se přesunulo na ambulantní péči (zejména primární). Zdravotnictví má být financováno z více zdrojů (státní rozpočet, zdravotní pojištění, prostředky obcí, podniků, obyvatel, atd.), jeho nedílnou součástí v systému zdravotní péče se stalo povinné zdravotní pojištění. Tento dokument byl schválen na konci roku 1990 a stal se základním materiálem pro další návrhy reformy zdravotnictví v ČR i SR.

V souladu s vládním usnesením byly koncem roku 1990 zrušeny krajské ústavy národního zdraví a zařízení v nich sdružená přešla až na výjimky do přímé působnosti ministerstev zdravotnictví obou republik. Následně v roce 1991 byly v obou republikách decentralizovány okresní ústavy národního zdraví na menší, ekonomicky samostatné celky (právní subjekty).

V posledních letech procházela síť zdravotnických zařízení v obou republikách zásadní restrukturalizací. Začátky změn v letech 1990 až 1992 byly v ČR i SR velmi podobné. Teprve po rozdělení státu v roce 1993 nastaly výrazné změny, které odrážejí dopad postupných restrukturalizačních kroků a zejména rozdělení legislativy v obou samostatných státech.

V prosinci 1991 vešel v platnost zákon č. 550/1991 Sb. „O všeobecném zdravotním pojištění“ a zákon České národní rady č. 551/1991 Sb. „O Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky“. S účinností od 1.7.1992 byl přijat zákon České národní rady č. 280/1992 Sb. „O rezortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách“, vnášející do zdravotního pojištění konkurenční prostředí. Přijetí nedokonalé legislativy se projevilo nejprve rychlým nárůstem počtu zdravotních pojišťoven až na 27, bez jakékoliv regulace a kontroly ze strany státu se však brzy ocitly ve značných finančních potížích. To vedlo ke krachu a následnému zániku některých pojišťoven, případně ke sloučení s jinými, finančně úspěšnějšími. Postupně se počet fungujících zdravotních pojišťoven reguloval na současných devět.

V prvních třech letech existence zdravotních pojišťoven byla poskytnutá léčebná péče financována výkonovými platbami, což vedlo k honbě za body a ke značnému plýtvání finančními prostředky. Od roku 1997 se přešlo převážně na smíšené kapitační a paušální platby v ambulantní péči a zálohované platby v lůžkové péči, odvozené od vykázaného minulého období.

Privatizace zdravotnictví byla v České republice zahájena v druhé polovině roku 1992 přijetím zákona České národní rady č. 160/1992 Sb. „O zdravotní péči poskytované v nestátních zdravotnických zařízeních“. Rychlý průběh privatizace způsobil, že zatímco koncem roku 1992 působilo v ČR 2 953 nestátních zdravotnických zařízení, o rok později jich bylo 14 461.

Také Slovenská republika zahájila po roce 1990 decentralizaci velkých zdravotnických celků na menší právní subjekty. K privatizaci prvních zdravotnických zařízení přistoupila o dva roky později než ČR, konkrétně zákonem č. 277/1994 Sb. Zákon č. 272/1994 Sb. „O zdravotním pojištění, financování zdravotního pojištění, o zřízení Všeobecné zdravotní pojišťovny a o zřizování rezortních odvětvových, podnikových a občanských zdravotních pojišťoven“ dal legislativní základ pro vznik zdravotních pojišťoven v SR. VšZP jako veřejnoprávní instituce pro poskytování zdravotního pojištění započala svoji činnost 1.1.1995. Postupně vznikaly další rezortní a odvětvové zdravotní pojišťovny, jejichž osud byl víceméně podobný těm v ČR. Z původního počtu 15 zdravotních pojišťoven se jejich počet ustálil k roku 2000 na pět, které fungují stabilně. Decentralizace, zejména v ambulantní péči, vedla tak jako v ČR především k nárůstu samostatných ordinací lékařů, zejména ambulantních specialistů a nárůstu zařízení lékárenské péče. Decentralizace velkých lůžkových zařízení vedla v první fázi k osamostatnění některých detašovaných pracovišť. Po roce 2001 začíná postupný přechod působnosti i v oblasti státní správy na úseku zdravotní péče na obce a kraje. Nastupuje transformace některých rozpočtových a příspěvkových organizací na neziskové organizace poskytující všeobecně prospěšné služby.

Ambulantní péče

V důsledku uvolněného financování zdravotní péče formou výkonových plateb ze zdravotního pojištění se specializovaná péče dosud vázaná převážně na ambulantní části nemocnic začala vyčleňovat do samostatných ordinací lékařů specialistů. V současné době je v ČR 75 % ambulantní péče poskytováno mimo ambulantní části lůžkových zařízení (v roce 1990 jen zhruba polovina). Mimo ambulantní části lůžkových zařízení existuje nyní téměř 23 900 samostatných ambulantních zařízení, z toho více než 19,5 tisíce samostatných ordinací.

V roce 1990 připadalo na 10 000 obyvatel ČR necelých 20 ambulantních lékařů bez ohledu na obor, v současné době 28 lékařů (vč. komplementu). Polovinu všech ambulantních lékařů představují lékaři primární péče (pro děti, dorost a dospělé, registrující gynekologové a zubní lékaři). Na 1 obyvatele připadá dlouhodobě 14 až 15 ambulantních ošetření za rok. Ve státních zařízeních pracuje již jen 13 % ambulantních lékařů.

V období mezi roky 1994 až 2004 se v SR zvýšil počet praktických lékařů primární péče o 17,9%. Největší nárůst byl zaznamenán u praktických gynekologů. Zatímco v roce 1994 připadalo na 1 gynekologa 7 109 žen, v roce 2004 to bylo „jen“ 5 288.

V druhé etapě odstátňování se začaly vyčleňovat specializované ambulance, které byly součástí poliklinik (ať už samostatných nebo v rámci nemocnic). Zatímco v roce 1994 připadalo na 100 000 obyvatel 31,29 samostatných ambulancí (jakožto samostatných zdravotnických zařízení), v roce 2004 to bylo už 161,74.

Relace počtu obyvatel na 1 lékaře primární péče jsou v SR ve všech případech (péče o dospělé, děti a dorost, péče o ženy a stomatologická péče) mírně vyšší, než v ČR, vyšší je i návštěvnost ambulantních lékařů. Jak v personálním zajištění, tak v návštěvnosti lékařů překračuje Česká i Slovenská republika výrazně relace EU.

Lůžková péče

Až do roku 1990 se hodnocení kvality poskytované lůžkové péče opíralo především o kvantitativní nárůst ukazatelů (personální zajištění, lůžková kapacita). Počet lůžek na 10 000 obyvatel se dlouhodobě udržoval mírně nad 130 (zhruba 85 v nemocnicích, 25 v odborných léčebných ústavech a 20 v lázních). V letech 1990 až 2000 lůžková kapacita klesala, výrazně v nemocnicích, mírnější pokles zaznamenaly odborné léčebné ústavy (s výjimkou lázní). Regulovaný pokles nemocničních lůžek byl zahájen v polovině roku 1997 (zahájena výběrová

řízení na poskytování akutní lůžkové péče). Stanoveným cílem byla relace 5 lůžek akutní péče na 1 000 obyvatel. Uvolněná lůžková kapacita byla v České republice převáděna ve prospěch ošetrovatelské následné péče, jejíž potřeba v důsledku stárnutí populace roste. Pouhá redukce lůžek však neprokázala ekonomickou efektivnost a v polovině roku 1998 byla výběrová řízení pozastavena. Od roku 1990 klesla lůžková kapacita nemocnic celkem o 29 %, akutní lůžka o 36 %. Lůžka ošetrovatelské následné péče vzrostla o 62 %, vysoká poptávka po těchto lůžkách však trvá. Ve státních lůžkových zařízeních je nyní 31 % veškeré lůžkové kapacity ČR (nemocnice i odborné léčebné ústavy vč. lázní). V roce 1996 bylo v České republice otevřeno první zařízení paliativní lůžkové péče – hospic. V současné době existuje v republice 13 zařízení tohoto druhu s 335 lůžky. Pokud jde o síť odborných léčebných ústavů, řízená regulace jejich lůžkové kapacity zatím zahájena nebyla.

Obdobný vývoj prodělala lůžková péče i na Slovensku. Kapacita nemocnic na Slovensku zaznamenala zhruba stejný pokles jako v ČR. Výraznější pokles nemocničních lůžek na 1 000 obyvatel byl zaznamenán v SR až po roce 2000. Zatímco rozdíl počtu lůžek na 1 000 obyvatel mezi roky 1994 až 1999 představoval úbytek pouze 0,48 lůžka, za celou dekádu 1994 až 2004 se počet lůžek snížil o 1,32 lůžek na 1 000 obyvatel. V roce 1994 připadalo v nemocnicích v SR 7,1 lůžka na 1 000 obyvatel a v roce 2004 už jenom 5,78 lůžka na 1 000 obyvatel. Došlo zde i k výrazné redukci lůžkové kapacity odborných léčebných ústavů (s výjimkou lázní). I přes pokles počtu lůžek v nemocnicích, jejich využití i nadále klesá. V nemocnici tento pokles představuje 9% (ze 76,6% v roce 1994 na 67,6% v roce 2004). Změna využití v odborných léčebných ústavech z 84,9% v roce 1994 na 59,5% v roce 2004 představuje pokles o 25,4%. Redukce lůžkového fondu, zejména akutních lůžek, směřuje k poskytování zdravotní péče prostřednictvím tzv. jednodenní ambulantní péče. MZ SR podporuje ošetrovatelskou péči v rodinném prostředí formou agentur domácí ošetrovatelské služby (ADOS). První takováto zařízení vznikala v roce 1997, přičemž tehdy připadalo na 100 000 obyvatel 0,04 ADOS, v roce 2004 to bylo už 2,34 ADOS na 100 000 obyvatel. Jejich celkový počet na území SR dosahuje 126.

V roce 1991 připadalo v ČR na 10 000 obyvatel 81 lůžek akutní péče, v SR 76. Do konce roku 2004 klesla tato relace v ČR na 62, na Slovensku na 61 lůžek . Evropská unie vykázala koncem roku 2004 v průměru 52 akutních lůžek na 10 000 obyvatel.

Využití nemocničních lůžek v SR je trvale nižší, než v ČR (zhruba o 10 %). Také využití lůžkové kapacity odborných léčebných ústavů (přes výraznou redukci) je na Slovensku podstatně nižší (necelých 60 %), než v ČR (90 %).

Průměrná délka hospitalizace v České i Slovenské republice od počátku 90. let výrazně klesla (cca o 5 dnů), stále však převyšuje téměř o 1 den průměr EU. V současné době leží pacient v obou republikách na akutním lůžku o něco déle než 8 dní.

Míra privatizace lůžkové péče je na Slovensku výrazně nižší, než v ČR. Měřeno lůžkovou kapacitou představuje jen 5 % z celku.

Vybavenost lůžky v obou republikách výrazně převyšuje průměrné hodnoty EU, svou roli tu ovšem hraje i dosud nedostatečné rozšíření a využívání služeb domácí zdravotní péče.

3.1 Zdravotnická zařízení ústavní péče

Zdravotnická zařízení ústavní péče (ÚZZ)

Establishments of bed care (EBC)

Tabulka 3.1
Table 3.1

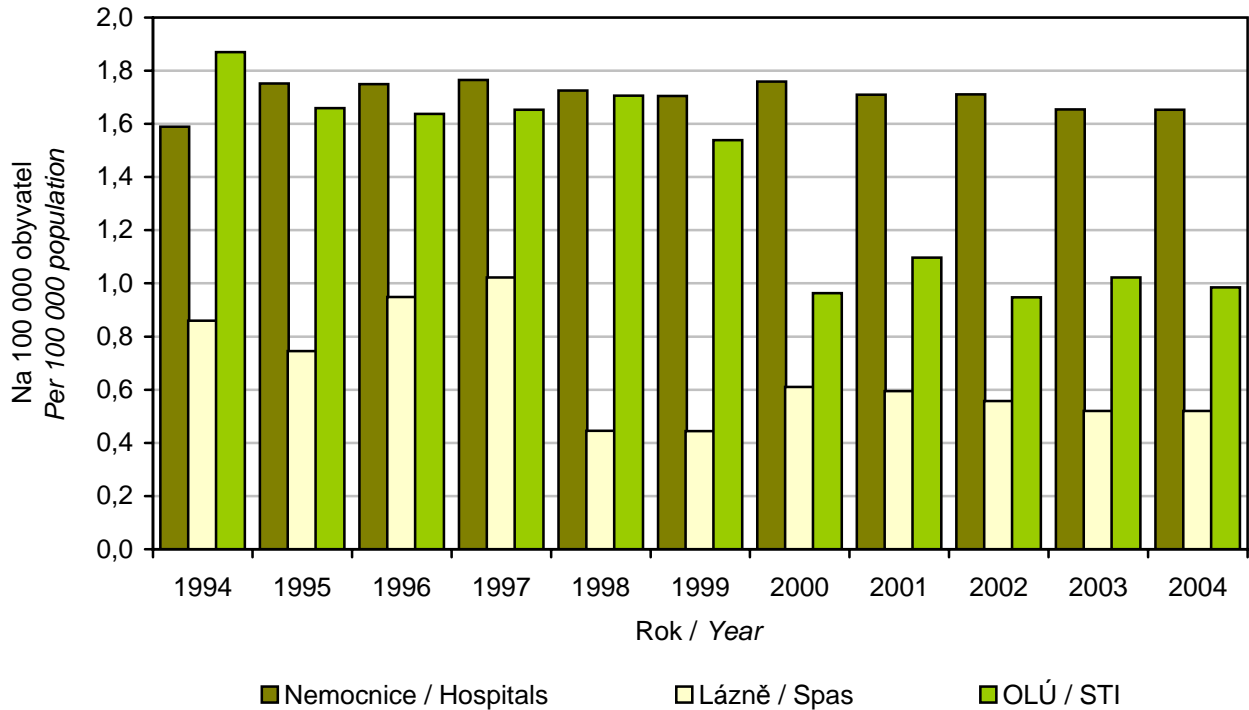
Rok Year	Slovenská republika			Česká republika		
	nemocnice <i>hospitals</i>	lázně <i>spas</i>	OLÚ <i>STI</i>	nemocnice <i>hospitals</i>	lázně <i>spas</i>	OLÚ <i>STI</i>
počet ÚZZ / number of EBC						
1994	85	46	100	199	51	176
1995	94	40	89	207	55	171
1996	94	51	88	208	51	170
1997	95	55	89	217	51	171
1998	93	24	92	216	56	162
1999	92	24	83	203	53	161
2000	95	33	52	211	63	160
2001	92	32	59	202	67	164
2002	92	30	51	201	68	169
2003	89	28	55	201	82	164
2004	89	28	53	197	83	166
na 100 000 obyvatel / per 100 000 inhabitants						
1994	1,59	0,86	1,87	1,93	0,49	1,70
1995	1,75	0,75	1,66	2,01	0,53	1,66
1996	1,75	0,95	1,64	2,02	0,49	1,65
1997	1,76	1,02	1,65	2,11	0,50	1,66
1998	1,73	0,45	1,71	2,10	0,54	1,57
1999	1,71	0,44	1,54	1,98	0,52	1,57
2000	1,76	0,61	0,96	2,06	0,61	1,56
2001	1,71	0,59	1,10	1,98	0,66	1,61
2002	1,71	0,56	0,95	1,97	0,67	1,66
2003	1,65	0,52	1,02	1,97	0,80	1,61
2004	1,65	0,52	0,98	1,93	0,81	1,62
průměrný počet obyvatel na 1 ÚZZ / average population per 1 EBC						
1994	62 911	116 248	53 474	51 925	202 611	58 711
1995	57 060	134 092	60 266	49 862	187 661	60 359
1996	57 168	105 368	61 066	49 563	202 140	60 642
1997	56 666	97 877	60 486	47 461	201 944	60 229
1998	57 966	224 619	58 596	47 637	183 743	63 516
1999	58 645	224 805	65 004	50 631	193 926	63 839
2000	56 849	163 657	103 859	48 657	162 961	64 166
2001	58 476	168 118	91 183	50 527	152 335	62 234
2002	58 465	179 294	105 467	50 763	150 048	60 374
2003	60 438	192 105	97 799	50 803	124 530	62 265
2004	60 478	192 235	101 558	51 881	123 139	61 570

OLÚ - odborné léčebné ústavy, včetně specializovaných odborných léčebných ústavů

STI - Specialized therapeutic institutes, incl. highly specialized therapeutic institutes

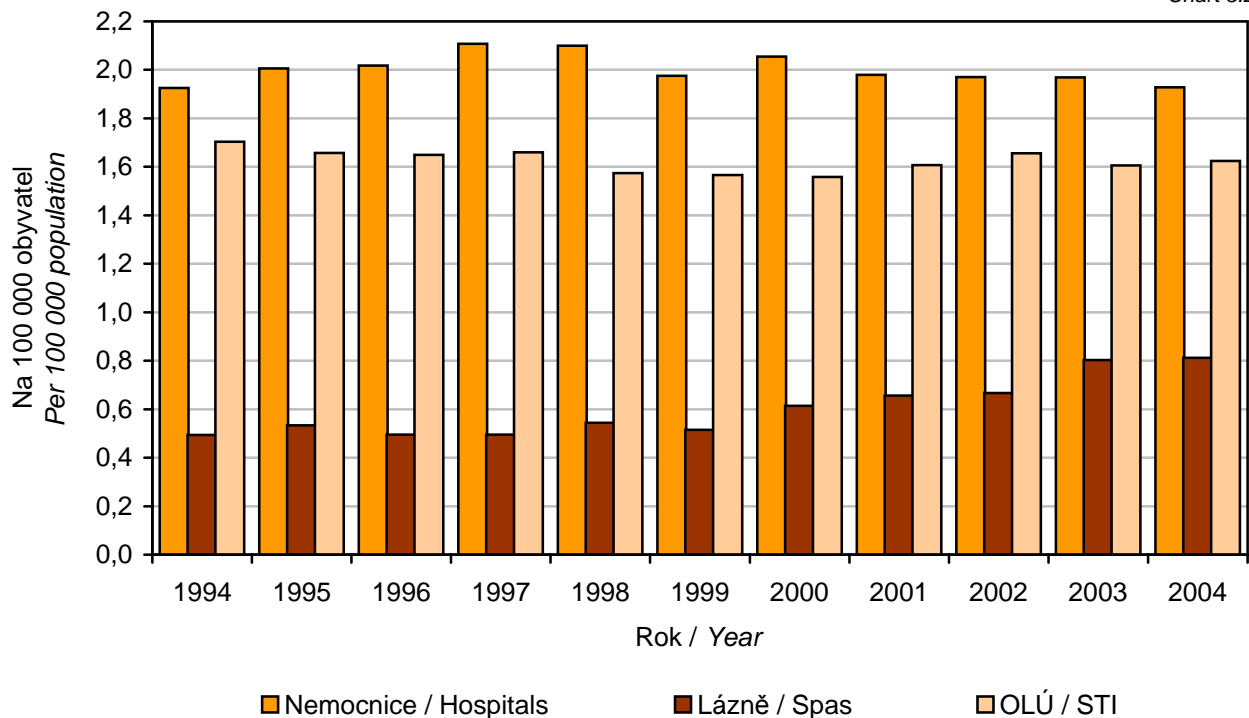
Zdravotnická zařízení ústavní péče v SR
Establishments of bed care in SR

Graf 3.1
 Chart 3.1

Zdravotnická zařízení ústavní péče v ČR
Establishments of bed care in CR

Graf 3.2
 Chart 3.2

3.2 Lůžkový fond

Lůžka v SR
Beds in SRLůžka v ČR
Beds in CRTabulka 3.2
Table 3.2Tabulka 3.3
Table 3.3

Rok Year	Slovenská republika ¹⁾			Česká republika ²⁾		
	počet lůžek k 31.12. number of beds	na 1 000 obyvatel per 1 000 inhabitants	využití lůžek v % bed occupancy %	průměrný počet lůžek average number of beds	na 1 000 obyvatel per 1 000 inhabitants	využití lůžek v % bed occupancy %
Nemocnice ³⁾ / Hospitals ³⁾				Nemocnice / Hospitals		
1994	37 962	7,10	76,6	80 798	7,82	76,0
1995	38 139	7,11	78,9	77 654	7,52	75,7
1996	38 038	7,08	79,5	72 368	7,02	77,5
1997	36 801	6,84	78,4	73 398	7,12	75,5
1998	35 999	6,68	77,9	71 948	6,99	72,1
1999	35 709	6,62	69,5	70 129	6,82	71,2
2000	34 903	6,46	70,7	67 768	6,60	74,3
2001	33 974	6,32	70,6	66 945	6,51	74,6
2002	33 806	6,29	65,9	66 744	6,54	76,4
2003	32 722	6,08	64,2	66 843	6,55	78,0
2004	31 096	5,78	67,6	65 879	6,45	79,0
OLÚ / STI				OLÚ (bez lázni) / STI (without spas)		
1994	8 084	1,51	84,9	23 372	2,26	86,2
1995	5 471	1,02	87,5	22 809	2,21	86,5
1996	5 672	1,06	87,7	23 721	2,30	87,5
1997	5 717	1,06	87,0	22 691	2,20	87,6
1998	5 961	1,11	79,6	21 951	2,13	86,4
1999	5 758	1,07	66,3	22 361	2,17	85,9
2000	5 836	1,08	66,9	22 562	2,20	86,6
2001	5 639	1,05	66,7	23 027	2,24	87,1
2002	5 259	0,98	59,4	23 264	2,28	88,3
2003	5 062	0,94	55,6	23 097	2,26	89,3
2004	4 759	0,90	59,5	23 055	2,26	90,0
Psychiatrické nemocnice / Psychiatric hospitals				Psychiatrické nemocnice ⁴⁾ / Psychiatric hospitals ⁴⁾		
1994	-	-	-	.	.	.
1995	2 300	0,43	85,2	.	.	.
1996	2 300	0,43	84,8	.	.	.
1997	2 295	0,43	82,5	.	.	.
1998	2 255	0,42	78,4	.	.	.
1999	2 255	0,42	74,3	.	.	.
2000	2 300	0,43	76,6	.	.	.
2001	2 300	0,43	76,2	.	.	.
2002	2 300	0,43	71,4	.	.	.
2003	1 774	0,33	74,1	.	.	.
2004	1 884	0,35	84,5	.	.	.

1) Všechny rezorty / All sectors

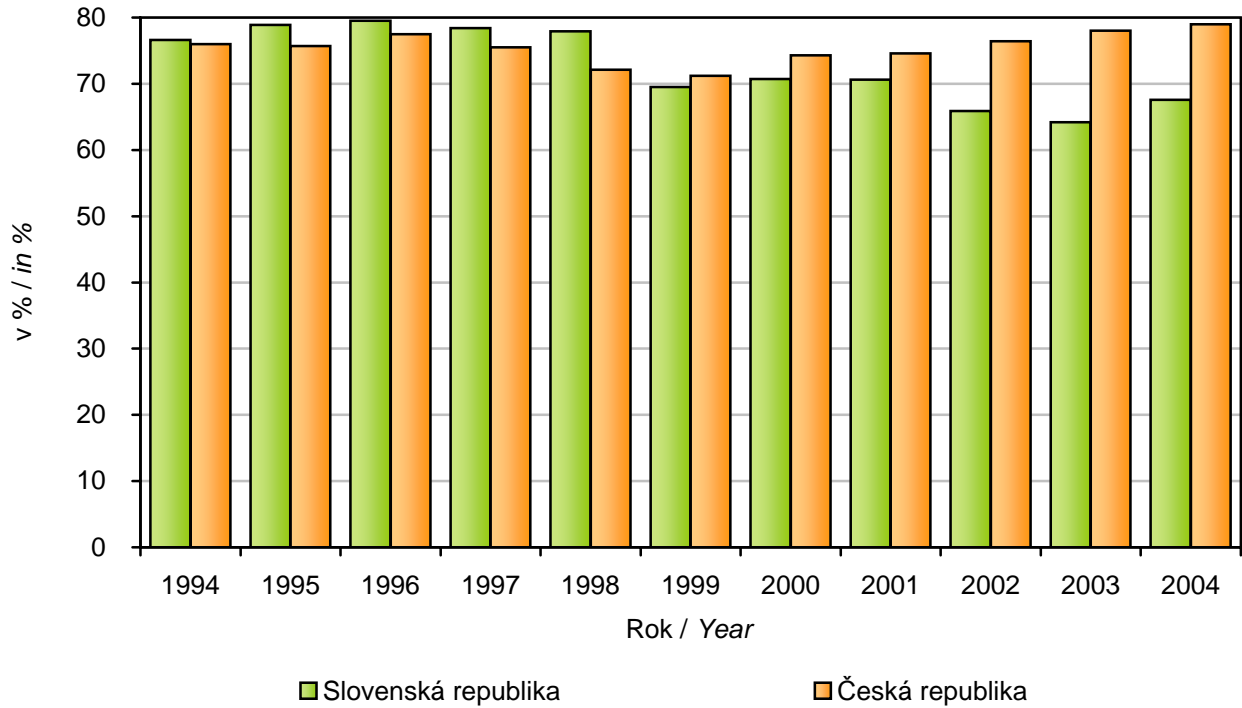
2) Do r. 1996 jen rezort zdravotnictví, od r. 1997 všechny rezorty / Till 1996 only Sector of health, since 1997 all sectors

3) Včetně porodnic, bez psychiatrických nemocnic / Inc. Maternity hospitals, without psychiatric hospitals

4) V ČR nejsou psychiatrické nemocnice / In CR are no psychiatric hospitals

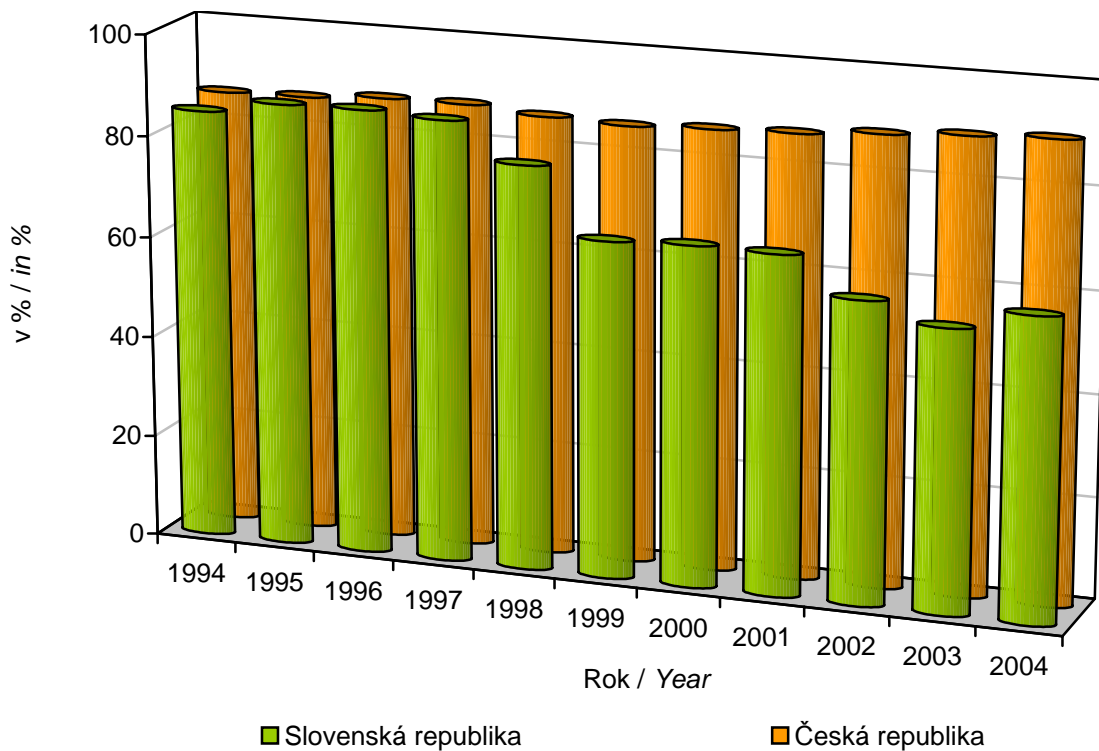
Využití lůžek v nemocnicích
Bed occupancy in hospitals

Graf 3.3
 Chart 3.3

Využití lůžek v OLÚ
Bed occupancy in STI

Graf 3.4
 Chart 3.4

3.3 Ambulantní zdravotnická zařízení

Ambulantní zdravotnická zařízení (AZZ) v SR

Out-patient establishment (OPE) in SR

Tabulka 3.4
Table 3.4

Rok Year	Slovenská republika								
	ADOS HCA	samostatné ambulance ¹⁾ independent OPE ¹⁾	dialyzační střediska dialysis centres	ostatní others	polikliniky policlinics	SVLZ IEET	stacionáře day clinics	stanice LSP MFA stations	záchr. a dopr. zdrav. služby emerg. & transp. services
počet AZZ / number of OPE									
1994	-	1 673	-	21	54	-	-	-	52
1995	-	4 055	-	20	52	-	-	-	54
1996	-	4 892	2	40	61	-	-	-	46
1997	2	6 728	9	-	63	-	-	-	3
1998	46	8 281	15	17	64	-	10	6	3
1999	48	8 421	15	-	51	-	12	13	4
2000	89	8 817	17	-	59	1	43	29	3
2001	110	8 865	18	-	61	11	37	36	3
2002	141	9 058	28	-	66	80	43	39	3
2003	113	8 623	44	-	75	107	42	16	6
2004	126	8 706	46	117	56	159	28	18	13
na 100 000 obyvatel / per 100 000 inhabitants									
1994	-	31,29	-	0,39	1,01	-	-	-	0,97
1995	-	75,60	-	0,37	0,97	-	-	-	1,01
1996	-	91,03	0,04	0,74	1,14	-	-	-	0,86
1997	0,04	124,98	0,17	-	1,17	-	-	-	0,06
1998	0,85	153,61	0,28	0,32	1,19	-	0,19	0,11	0,06
1999	0,89	156,08	0,28	-	0,95	-	0,22	0,24	0,07
2000	1,65	163,26	0,31	-	1,09	0,02	0,80	0,54	0,06
2001	2,04	164,78	0,33	-	1,13	0,20	0,69	0,67	0,06
2002	2,62	168,40	0,52	-	1,23	1,49	0,80	0,73	0,06
2003	2,10	160,31	0,82	-	1,39	1,99	0,78	0,30	0,11
2004	2,34	161,74	0,85	-	1,04	2,95	0,52	0,33	0,24
průměrný počet obyvatel na 1 AZZ / average population per 1 OPE									
1994	-	3 196	-	254 639	99 026	-	-	-	102 835
1995	-	1 323	-	268 184	103 148	-	-	-	99 327
1996	-	1 098	2 686 897	134 345	88 095	-	-	-	116 822
1997	2 691 617	800	598 137	-	85 448	-	-	-	1 794 411
1998	117 193	651	359 391	317 110	84 232	-	539 087	898 478	1 796 955
1999	112 403	641	359 688	-	105 791	-	449 610	415 025	1 348 831
2000	60 682	613	317 687	-	91 537	5 400 679	125 597	186 230	1 800 226
2001	48 907	607	298 877	-	88 193	489 071	145 399	149 438	1 793 260
2002	38 148	594	192 100	-	81 497	67 235	125 089	137 918	1 792 936
2003	47 601	624	122 249	-	71 719	50 271	128 070	336 184	896 492
2004	42 719	618	117 012	46 005	96 117	33 853	192 235	299 032	414 044

ADOS - agentura domácí zdravotní péče / HCA - Home care agencies

SVLZ - samostatná vyšetřovací a léčebná zařízení / IEET - Independent establishment for examination and treatment

LSP - lékařská služba první pomoci / MFA - Medical first aid

¹⁾ Samostat. ambulance - samostat. ZZ (nezahrnují ambulance jako součásti jiných ZZ) / Independent out-patient estab.

Ambulantní zdravotnická zařízení (AZZ) v ČR

Out-patient establishment (OPE) in CR

Tabulka 3.5
Table 3.5

Rok Year	Česká republika								
	ADOS HCA	samostatné ambulance ¹⁾ independent OPE ¹⁾	dialyzační střediska dialysis centres	ostatní others	polikliniky policlinics	SVLZ IEET	stacionáře day clinics	stanice LSP MFA stations	záchr. a dopr. zdrav. služby emerg. & transp. services
počet AZZ / number of OPE									
1994	329	16 802	6	1 406	180	683	77	8	291
1995	387	17 851	10	1 544	212	795	82	26	317
1996	410	18 148	14	1 599	184	858	85	41	332
1997	394	18 255	13	1 623	168	917	83	47	320
1998	396	18 472	12	1 657	159	888	79	41	303
1999	415	18 745	13	1 695	152	919	77	41	303
2000	435	19 073	14	1 700	171	934	75	37	300
2001	440	19 332	16	1 702	182	948	74	45	297
2002	446	19 670	17	1 722	193	970	72	42	303
2003	440	20 062	17	1 743	189	1 002	74	38	289
2004	437	20 303	22	1 770	194	1 000	77	28	279
na 100 000 obyvatel / per 100 000 inhabitants									
1994	3,18	162,56	0,06	13,60	1,74	6,61	0,74	0,08	2,82
1995	3,75	172,79	0,10	14,95	2,05	7,70	0,79	0,25	3,07
1996	3,97	175,93	0,14	15,50	1,78	8,32	0,82	0,40	3,22
1997	3,82	177,17	0,13	15,75	1,63	8,90	0,81	0,46	3,11
1998	3,85	179,43	0,12	16,10	1,54	8,63	0,77	0,40	2,94
1999	4,04	182,29	0,13	16,48	1,48	8,94	0,75	0,40	2,95
2000	4,23	185,67	0,14	16,55	1,66	9,09	0,73	0,36	2,92
2001	4,28	187,92	0,16	16,54	1,77	9,22	0,72	0,44	2,89
2002	4,37	192,83	0,17	16,88	1,89	9,51	0,71	0,41	2,97
2003	4,31	196,65	0,17	17,09	1,85	9,82	0,73	0,37	2,83
2004	4,28	198,91	0,22	17,34	1,90	9,80	0,75	0,27	2,73
průměrný počet obyvatel na 1 AZZ / average population per 1 OPE									
1994	31 417	615	1 722 694	7 351	57 423	15 133	134 236	1 292 020	35 519
1995	26 694	579	1 033 076	6 691	48 730	12 995	125 985	397 337	32 589
1996	25 159	568	736 811	6 451	56 062	12 023	121 357	251 594	31 070
1997	26 151	564	792 588	6 349	61 331	11 236	124 140	219 226	32 199
1998	25 997	557	857 912	6 213	64 748	11 587	130 316	251 096	33 977
1999	24 778	549	790 983	6 067	67 650	11 189	133 543	250 800	33 937
2000	23 615	539	733 750	6 043	60 073	10 998	136 967	277 635	34 242
2001	23 381	532	642 968	6 044	56 525	10 852	139 020	228 611	34 638
2002	22 872	519	600 046	5 924	52 854	10 516	141 677	242 876	33 666
2003	23 186	509	600 097	5 853	53 977	10 181	137 860	268 465	35 300
2004	23 357	503	463 951	5 767	52 613	10 207	132 557	364 533	36 584

ADOS - agentura domácí zdravotní péče / HCA - Home care agencies

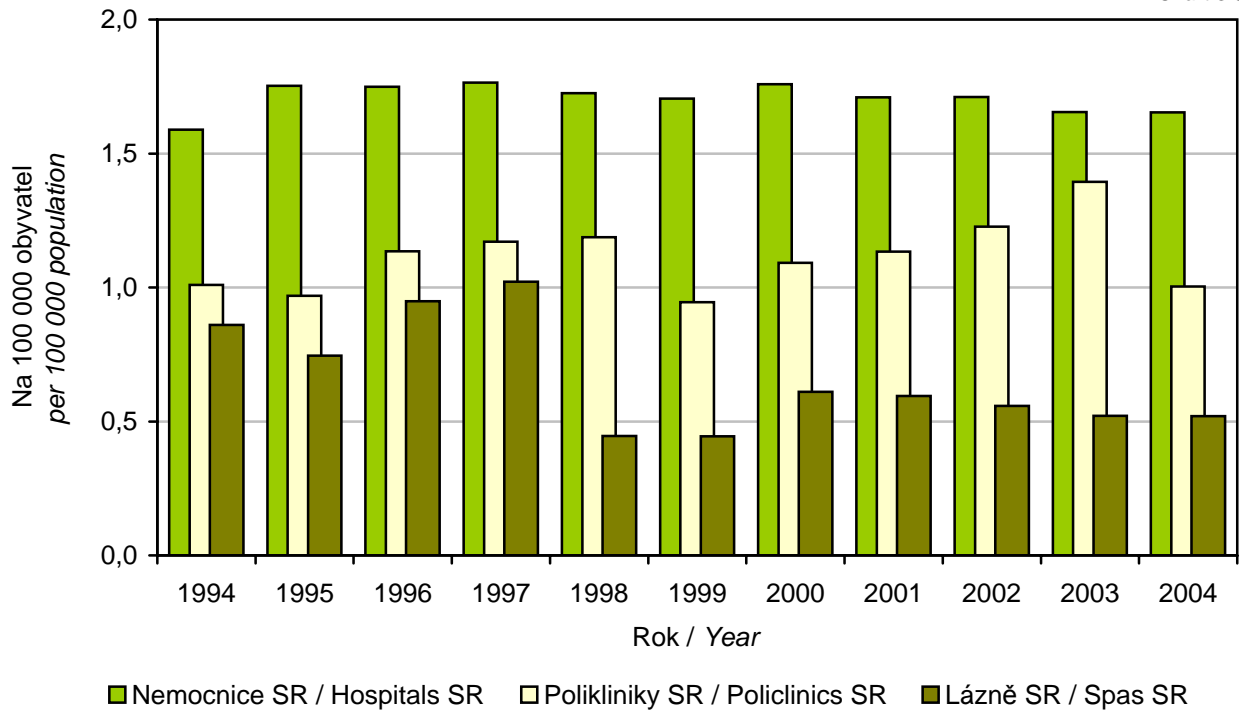
SVLZ - samostatná vyšetřovací a léčebná zařízení / IEET - Independent establishment for examination and treatment

LSP - lékařská služba první pomoci / MFA - Medical first aid

¹⁾ Samostat. ambulance - samostat. ZZ (nezahrnují ambulance jako součásti jiných ZZ) / Independent out-patient estab.

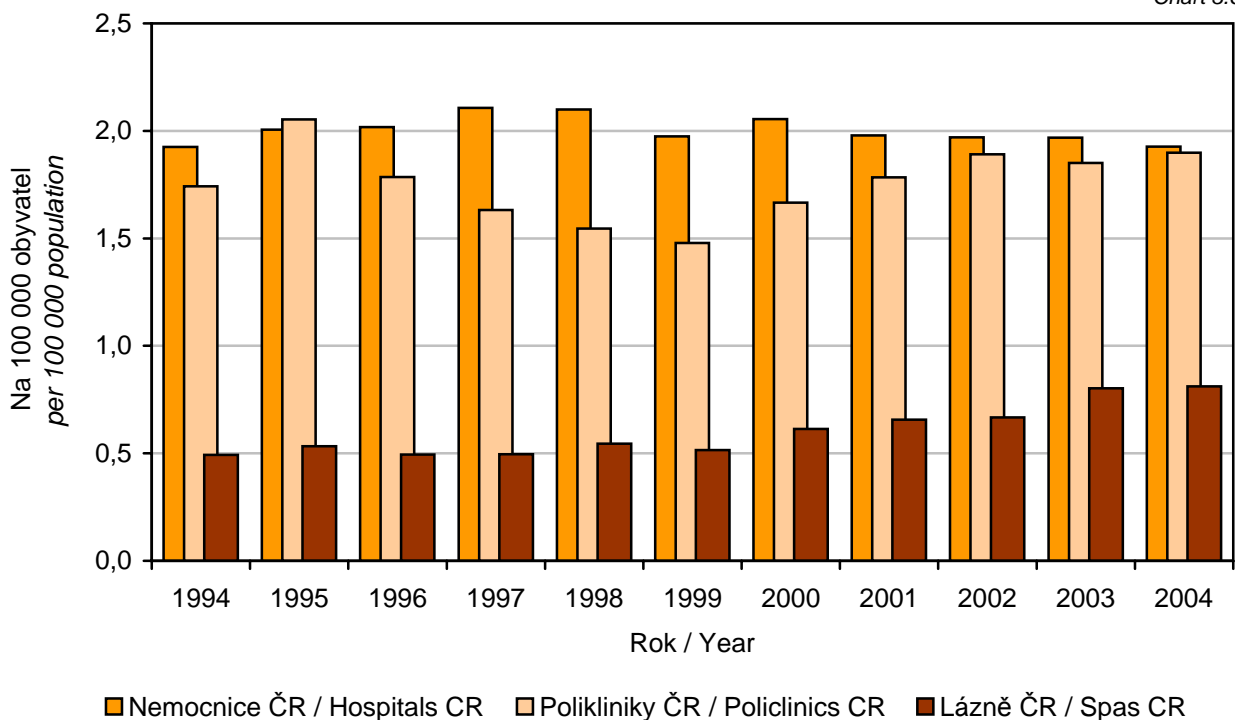
Počet vybraných druhů zdravotnických zařízení v SR
Number of selected types of health establishments in SR

Graf 3.5
 Chart 3.5

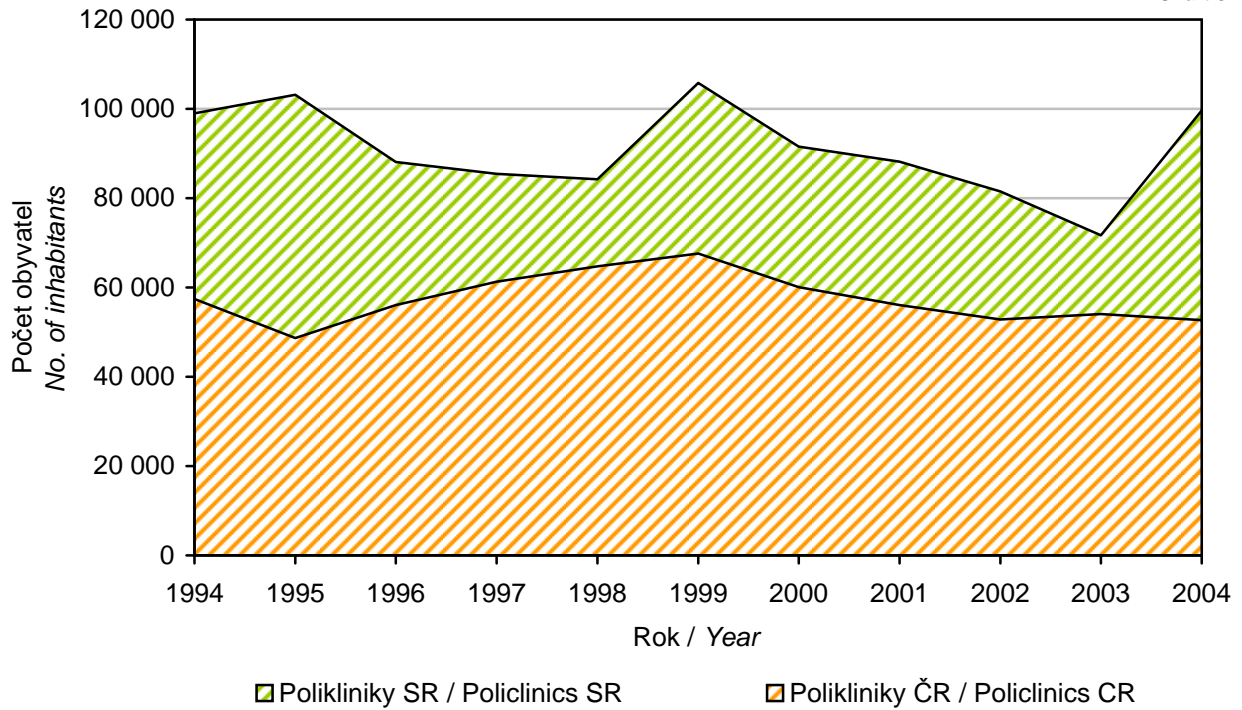
Počet vybraných druhů zdravotnických zařízení v ČR
Number of selected types of health establishments in CR

Graf 3.6
 Chart 3.6

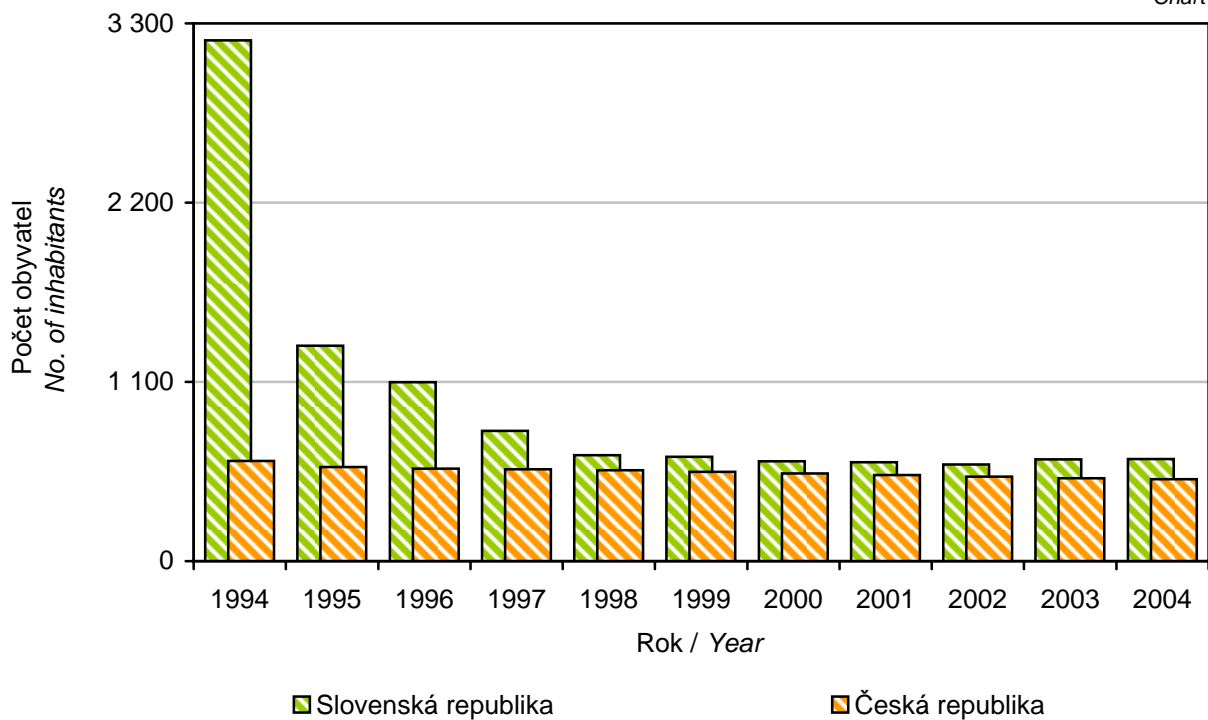
Průměrný počet obyvatel na jednu polikliniku
Average population per 1 policlinic

Graf 3.7
 Chart 3.7

Průměrný počet obyvatel na jednu samostatnou ambulanci
Average population per 1 independent out-patient facility

Graf 3.8
 Chart 3.8

3.4 Primární péče

Primární péče v SR

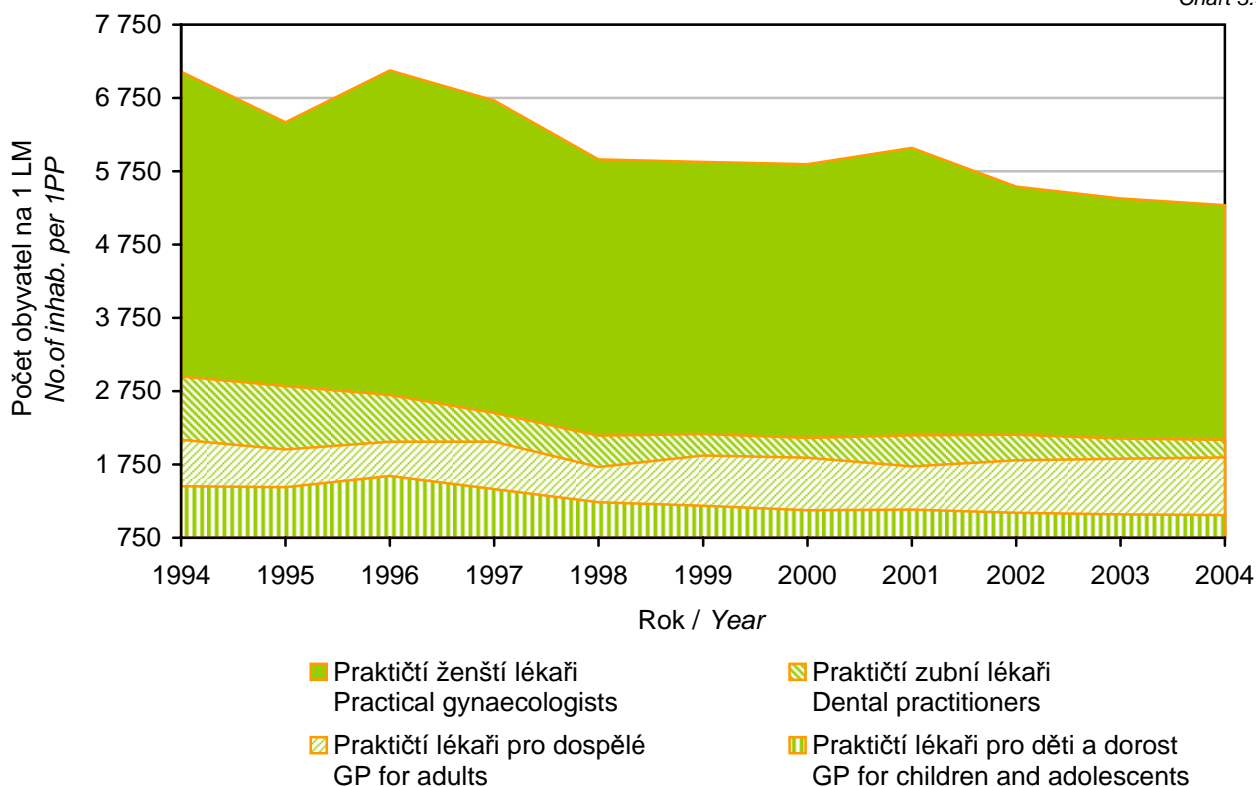
Primary care in SR

Tabulka 3.6
Table 3.6

Rok Year	Praktičtí lékaři pro děti a dorost <i>GP for children and adolescents</i>		Praktičtí lékaři pro dospělé <i>GP for adults</i>		Praktičtí žensktí lékaři <i>Practical gynaecologists</i>		Praktičtí zubní lékaři <i>Dental practitioners</i>	
	počet LM <i>no. of PP</i>	počet obyvatel (0-18 r.) na 1 LM <i>no. of population (0-18) per 1 PP</i>	počet LM <i>no. of PP</i>	počet obyvatel (19+ r.) na 1 LM <i>no. of population (19+) per 1 PP</i>	počet LM <i>no. of PP</i>	počet všech žen na 1 LM <i>no. of women per 1 PP</i>	počet LM <i>no. of PP</i>	počet obyvatel na 1 LM <i>no. of population per 1 PP</i>
1994	1 173,13	1 451,23	1 981,65	2 084,24	386,41	7 109,83	1 814,00	2 952,71
1995	1 160,72	1 438,36	1 893,28	1 953,36	429,20	6 416,77	1 903,09	2 820,57
1996	1 046,80	1 594,90	1 796,37	2 058,74	386,40	7 127,54	1 988,30	2 699,69
1997	1 143,34	1 412,47	1 829,78	2 059,42	411,44	6 715,06	2 194,17	2 453,42
1998	1 216,85	1 233,44	2 141,58	1 714,90	467,96	5 910,01	2 514,71	2 142,46
1999	1 201,58	1 186,58	2 121,25	1 872,90	471,94	5 876,87	2 495,77	2 163,12
2000	1 236,83	1 124,18	2 416,83	1 843,71	474,84	5 847,20	2 555,83	2 113,81
2001	1 196,58	1 136,30	2 330,66	1 724,53	455,91	6 069,25	2 505,69	2 146,70
2002	1 212,40	1 089,35	2 247,33	1 805,89	499,57	5 540,47	2 493,94	2 157,76
2003	1 199,93	1 069,54	2 240,07	1 828,82	514,72	5 379,48	2 555,23	2 105,51
2004	1 175,50	1 061,87	2 243,23	1 844,03	524,07	5 288,10	2 582,36	2 085,23

Primární péče v SR

Primary care in SR

Graf 3.9
Chart 3.9

Primární péče v ČR

Primary care in CR

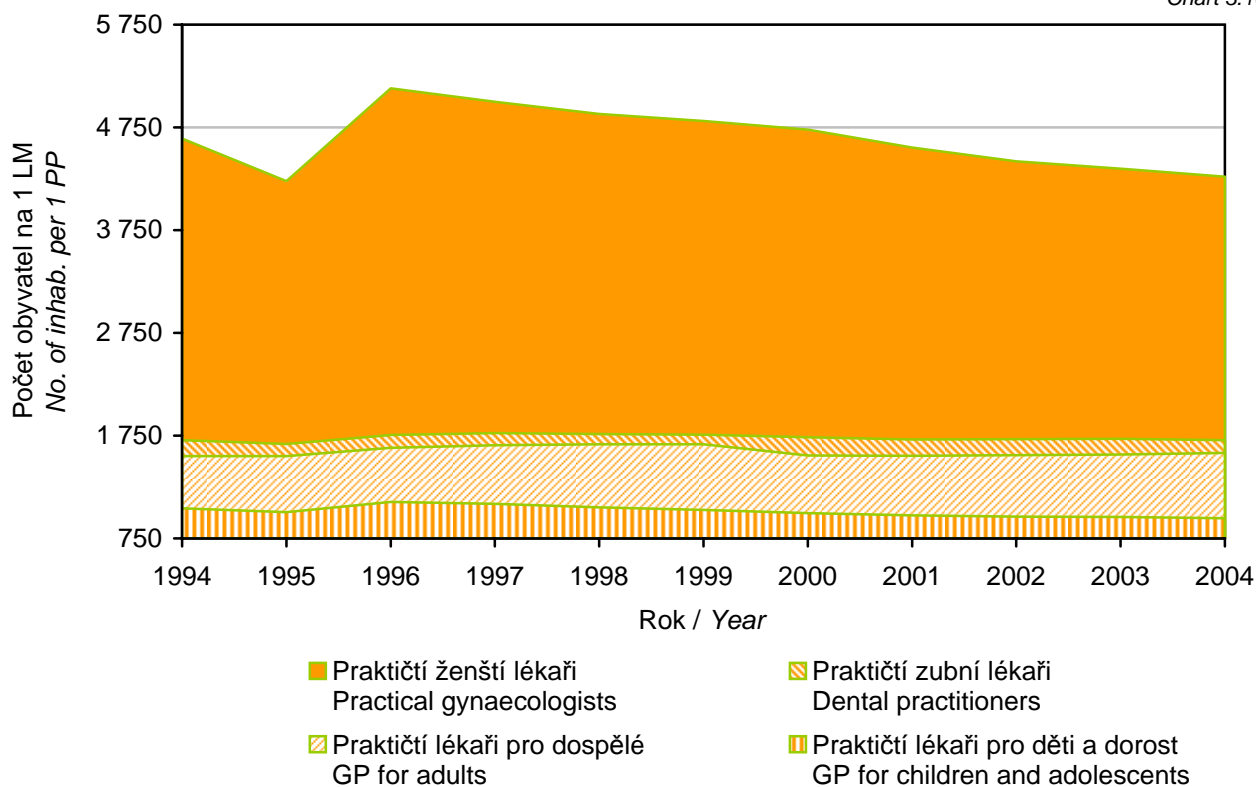
Tabulka 3.7
Table 3.7

Rok Year	Praktičtí lékaři pro děti a dorost <i>GP for children and adolescents</i>		Praktičtí lékaři pro dospělé <i>GP for adults</i>		Praktičtí žensktí lékaři <i>Practical gynaecologists</i>		Praktičtí zubní lékaři <i>Dental practitioners</i>	
	počet LM <i>no. of PP</i>	počet obyvatel (0-18 r.) na 1 LM <i>no. of population (0-18) per 1 PP</i>	počet LM <i>no. of PP</i>	počet obyvatel (19+ r.) na 1 LM <i>no. of population (19+) per 1 PP</i>	počet LM <i>no. of PP</i>	počet všech žen na 1 LM <i>no. of women per 1 PP</i>	počet LM <i>no. of PP</i>	počet obyvatel na 1 LM <i>no. of population per 1 PP</i>
1994	2 543,95	1 041,37	4 956,25	1 550,36	1 144,42	4 642,26	6 057,15	1 705,94
1995	2 548,67	1 005,59	4 998,72	1 552,08	1 255,10	4 226,62	6 187,51	1 668,09
1996	2 243,72	1 103,68	4 796,68	1 632,96	1 032,59	5 129,87	5 872,38	1 755,53
1997	2 205,00	1 085,49	4 776,65	1 655,05	1 058,18	4 999,52	5 804,76	1 774,26
1998	2 202,21	1 052,00	4 790,19	1 664,42	1 082,61	4 880,97	5 827,29	1 765,76
1999	2 193,11	1 028,71	4 819,04	1 664,65	1 096,33	4 813,36	5 841,18	1 759,59
2000	2 215,22	995,64	5 173,87	1 558,02	1 114,32	4 729,18	5 922,32	1 733,53
2001	2 212,16	974,89	5 184,19	1 552,76	1 150,19	4 554,42	5 954,18	1 714,16
2002	2 201,12	963,20	5 186,12	1 558,61	1 184,86	4 419,56	5 946,54	1 715,83
2003	2 170,41	959,61	5 192,55	1 565,46	1 204,00	4 349,43	5 942,63	1 718,34
2004	2 162,01	947,56	5 167,84	1 581,31	1 226,73	4 271,24	5 987,75	1 706,91

Primární péče v ČR

Primary care in CR

Graf 3.10
Chart 3.10

3.5 Dialyzační místa

Počet dialyzačních míst v SR ¹⁾*Number of dialysis places in SR ¹⁾*Tabulka 3.8a
Table 3.8a

Rok Year	Počet dialyzačních míst <i>No. of dialysis places</i>	Počet dialyzačních míst na 100 000 obyvatel <i>No. of dialysis places per 100 000 inhab.</i>	Přepočtený počet lékařů u dialyzačních míst <i>No. of physicians (WTE) at dialysis places</i>	Přepočtený počet sester u dialyzačních míst <i>No. of nurses (WTE) at dialysis places</i>
1994	177	3,31	47,80	343,00
1995	206	3,84	47,23	348,00
1996	226	4,21	50,12	383,52
1997	321	5,96	71,11	432,00
1998	351	6,51	78,71	436,60
1999	355	6,58	78,53	489,50
2000	367	6,80	89,56	445,10
2001	382	7,10	90,41	481,40
2002	412	7,66	98,19	530,62
2003	483	8,98	114,22	578,28
2004	520	9,66	120,37	603,71

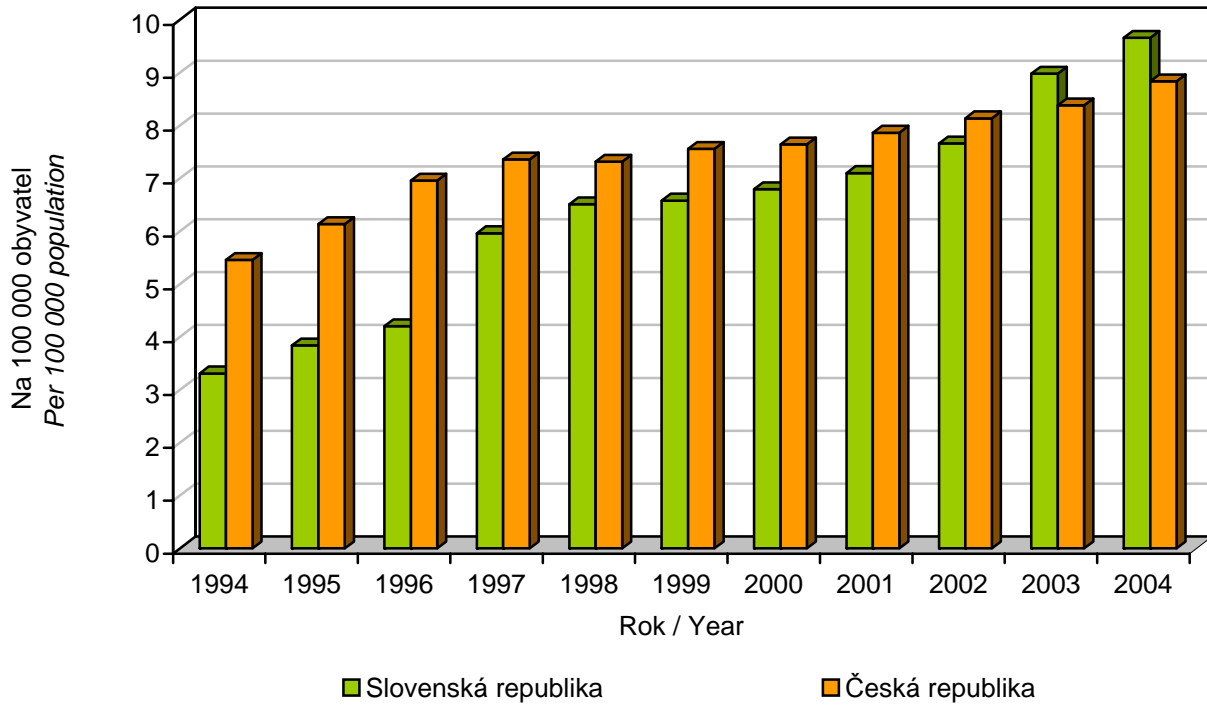
¹⁾ Jen rezort zdravotnictví / *Only Sector of Health***Počet dialyzačních míst v ČR ¹⁾***Number of dialysis places in CR ¹⁾*Tabulka 3.8b
Table 3.8b

Rok Year	Počet dialyzačních míst <i>No. of dialysis places</i>	Počet dialyzačních míst na 100 000 obyvatel <i>No. of dialysis places per 100 000 inhab.</i>	Přepočtený počet lékařů u dialyzačních míst <i>No. of physicians (WTE) at dialysis places</i>	Přepočtený počet sester u dialyzačních míst <i>No. of nurses (WTE) at dialysis places</i>
1994	564	5,46	110,82	829,42
1995	634	6,14	120,76	926,45
1996	718	6,96	141,16	958,20
1997	758	7,36	130,79	963,36
1998	753	7,31	135,05	931,36
1999	777	7,56	138,78	966,22
2000	785	7,64	132,92	971,42
2001	809	7,86	170,74	1 065,68
2002	830	8,14	147,83	1 035,91
2003	855	8,38	159,73	1 032,91
2004	902	8,84	162,54	1 054,17

¹⁾ Do r. 2003 jen rezort zdravotnictví, od r. 2004 všechny rezorty / *Till 2003 only Sector of Health, since 2004 all sectors*

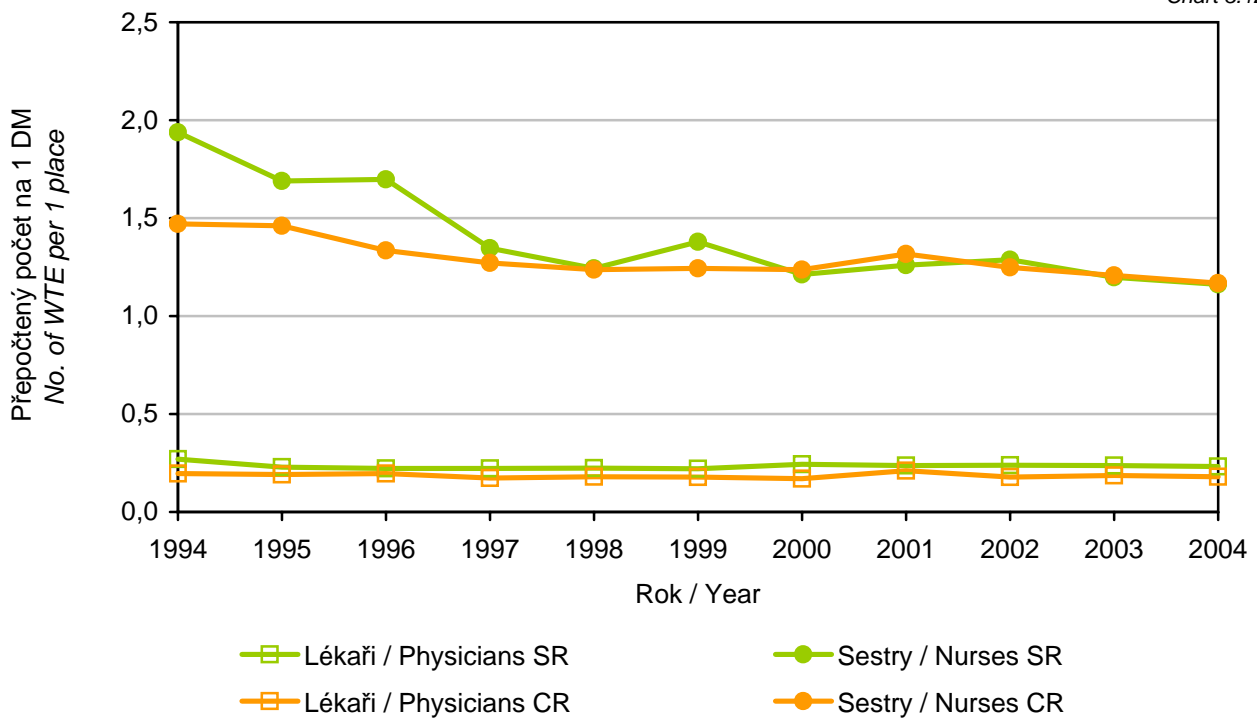
Počet dialyzačních míst
Number of dialysis places

Graf 3.11
 Chart 3.11

Počet lékařů a sester u dialyzačních míst
No. of physicians and nurses at dialysis places

Graf 3.12
 Chart 3.12

3.6 Lékárny a výdejny zdravotnických pomůcek

Počet lékáren a výdejen zdravotnických pomůcek v SR*Number of pharmacies and dispensaries of medical devices in SR*Tabulka 3.9a
Table 3.9a

Rok Year	Počet lékáren <i>Number of pharmacies</i>	Počet výdejen ZP ^{1) 2)} <i>Number of dispensaries of medical devices ^{1) 2)}</i>	Průměrný počet obyvatel na 1 lékárně <i>Average population per 1 pharmacy</i>
1994	322	50	16 607
1995	120	5	44 697
1996	70	6	76 768
1997	73	7	73 743
1998	940	42	5 735
1999	992	119	5 439
2000	1 031	128	5 238
2001	1 033	141	5 208
2002	1 044	114	5 152
2003	1 037	99	5 187
2004	1 060	131	5 078

¹⁾ V letech 1996, 1997 - výdejny ZP jenom státní, nestátní se nesledovaly
In 1996 and 1997 only state dispensaries (non-state dispensaries not registered)

²⁾ V roce 1997 včetně optik, které jsou výdejny ZP / *In 1997 including dispensaries of optical glasses*

Počet lékáren a výdejen zdravotnických pomůcek v ČR*Number of pharmacies and dispensaries of medical devices in CR*Tabulka 3.9b
Table 3.9b

Rok Year	Počet lékáren <i>Number of pharmacies</i>	Počet výdejen ZP <i>Number of dispensaries of medical devices</i>	Průměrný počet obyvatel na 1 lékárně <i>Average population per 1 pharmacy</i>
1994	1 192	65	8 661
1995	1 319	80	7 825
1996	1 417	100	7 275
1997	1 503	125	6 852
1998	1 580	135	6 512
1999	1 659	147	6 195
2000	1 747	146	5 877
2001	2 109	175	4 839
2002	2 254	163	4 527
2003	2 293	185	4 453
2004	2 378	191	4 298

4. Zaměstnanci a zdravotnické školství

Změna struktury sítě zdravotnických zařízení v České a Slovenské republice po roce 1990 má vliv i na složení pracovníků ve zdravotnictví. Vzhledem k rozdílným transformačním krokům a v důsledku rozdílné legislativy nejen na úseku zdravotnictví dochází k odlišnému vývoji struktury a počtu zdravotnických pracovníků a zaměstnanců ve zdravotnictví v obou republikách. Nároky kladené na zdravotnická povolání rostou v souladu s vývojem poznatků v medicíně a farmakologii v posledních desetiletích a též se zapojováním výpočetní techniky do diagnostiky a léčebných postupů. Úměrně s vyššími nároky na zdravotnická povolání vzrůstá i potřeba vyššího vzdělání a společenského ocenění pracovníků ve zdravotnictví.

Ve Slovenské republice došlo po roce 1990 k decentralizaci velkých zdravotnických celků. Krajské hygienické stanice, krajské a fakultní nemocnice a velké odborné léčebné ústavy přešly pod přímé řízení Ministerstva zdravotnictví Slovenské republiky. Okresní ústavy národního zdraví se rozčlenily na samostatné právní subjekty. Samostatnými právními subjekty se stala zařízení lékárenské péče, psychiatrické léčebny i střední zdravotní školy. Vznikají nestátní zdravotnická zařízení hlavně na úseku ambulantní péče. Rovněž v České republice docházelo po roce 1990 k decentralizaci zdravotnictví. Došlo k zániku krajských ústavů národního zdraví a k postupnému rozpadu okresních ústavů národního zdraví na menší celky. V roce 1990 existovalo v ČR 93 zdravotnických zařízení (právních subjektů) řízených národními výbory a 49 zdravotnických zařízení (právních subjektů) řízených přímo Ministerstvem zdravotnictví. Ke konci roku 1992 počet zdravotnických zařízení – právních subjektů řízených okresními úřady činil 833, přímo řízeno Ministerstvem zdravotnictví bylo 179 právních subjektů. Urychleně probíhala privatizace ve zdravotnictví. Ke konci roku 1992 působilo 2 953 nestátních zdravotnických zařízení, o rok později již 14 461 nestátních zdravotnických zařízení.

Po roce 2001 dochází v SR k postupnému přechodu působnosti v oblasti státní správy na úseku zdravotní péče na obce a na samosprávné kraje, dochází též k transformaci některých rozpočtových organizací a příspěvkových organizací na neziskové organizace poskytující všeobecně prospěšné služby a k vytvoření služebních úřadů pro výkon státní služby na Ministerstvu zdravotnictví a v dalších rozpočtových zdravotnických zařízeních.

Obdobná významná změna struktury zdravotnictví v ČR se uskutečnila v roce 2003, kdy od počátku roku byla většina zdravotnických zařízení dosud spravovaná okresními úřady převedena do kompetence krajů, malá část do přímé působnosti Ministerstva zdravotnictví, případně měst a obcí. Všechny tyto privatizační a transformační kroky na úseku zdravotnictví vedly i ke změně struktury a počtu zdravotnických pracovníků a zaměstnanců ve zdravotnictví v obou republikách. Ve statistickém zjišťování počtu zaměstnanců ve zdravotnických zařízeních v SR od roku 1994 do roku 1997 je zaznamenán pokles počtu zaměstnanců ve všech kategoriích zdravotnických pracovníků, neboť pracovníci nestátních zdravotnických zařízení vznikajících v procesu privatizace se do statistického zjišťování dostávali postupně až v roce 1997. Od roku 1997 až do roku 2000 zaznamenáváme nárůst počtu zaměstnanců ve všech kategoriích zdravotnických pracovníků i v celkové zaměstnanosti v rezortu zdravotnictví. Vysoký pokles evidenčního počtu pracovníků v letech 2000 – 2004 nastal v kategorii sester. Tento úbytek sester je též důsledkem jejich nízkého společenského ohodnocení. V roce 2004 se evidenční počet pracovníků ve zdravotnictví v SR dostal na úroveň roku 1994. V porovnání let 1994 a 2004 byl zaznamenán nárůst v evidenčním počtu pracovníků v kategorii lékařů a zubních lékařů o 14,26 %, v kategorii farmaceutů o 64,43 %, v kategorii technicko – hospodářští zaměstnanci o 41,82 %, pokles byl zaznamenán v kategorii sestry o 5,8 % a v kategorii ostatní zaměstnanci ve zdravotnictví o 11,45 %.

Z celkového počtu 258 840 pracovníků ve zdravotnictví v České republice v roce 1990 se do roku 1995 počet snížil na 228 610, převážně z toho důvodu, že hospodářské organizace rezortu

zdravotnictví přešly do jiných rezortů, což představovalo úbytek cca 17 tis. pracovníků. Poté postupně docházelo k nárůstu počtu pracovníků ve zdravotnictví až na celkový počet 241 983 v roce 2004 (tyto a veškeré další údaje o pracovnících jsou v přepočtených počtech na úvazky, pokud není uvedeno jinak). Současně probíhal další významný pohyb u pracovníků, a to přesun ze státního do nestátního zdravotnického sektoru. Tento přesun souvisel nejen se změnami struktury zdravotnictví a s privatizací, ale i s převodem zařízení zřizovaných okresními úřady od roku 2003 na nestátní sektor (kraje, město, obec). V roce 2004 pracovalo přes 27 % zdravotnických pracovníků v zařízeních státního sektoru, tj. v zařízeních řízených Ministerstvem zdravotnictví a v zařízeních jiných rezortů, cca 45 % pracovníků pracovalo v privátních zdravotnických zařízeních a 28 % pracovníků pracovalo v ostatních zdravotnických zařízeních (krajských, obecních, církevních atd.). V roce 2004 připadá na 100 000 obyvatel 34,2 lékaře, 65,77,29 sester a 5,1,19 farmaceutů.

V SR v roce 2004 ženy lékařky představovaly 57,8 % z celkového počtu lékařů, což je o 0,7 % více než byl tento podíl v roce 1994. V porovnání let 1994 až 2004 se věk lékařů posouvá do vyšších věkových hranic. V roce 2004 byl nejvyšší podíl lékařů ve věkové skupině 50 - 59 let a představoval 33,2 % z celkového počtu lékařů.

Na 10 000 obyvatel ČR připadalo v roce 1990 celkem 31,5 lékařů, v roce 2004 dosáhl tento počet 40 lékařů. Podíl žen – lékařek na celkovém počtu lékařů v roce 2004 mírně převyšuje polovinu. Průměrný věk lékařů činil 45,7 let. Podíl lékařů ve věku 60 let a více představoval u lékařů – mužů 14,6 %, u lékařek 12,2 %. Zubní lékařky tvoří cca 67 % celkového počtu zubních lékařů. Průměrný věk zubních lékařů je 48,4 let. Věková skupina nad 60 let představuje 12 % aktivních zubních lékařů.

Struktura zdravotnických pracovníků

Vývoj zdravotnického povolání v České i Slovenské republice postupuje v souladu s vývojem poznatků v medicíně a farmakologii v posledních desetiletích a též se zaváděním výpočetní techniky do diagnostiky a léčebných postupů. Stále užší specializační zaměření v jednotlivých oborech neustále zvyšuje požadavky na kvalifikační předpoklady a odbornou způsobilost zdravotnických pracovníků. Do popředí se v neposlední řadě dostává i organizace a řízení zdravotnictví v mechanismu tržního hospodářství. To si vyžádalo i podrobnější členění zdravotnických pracovníků.

V roce 1994 ve Slovenské republice studovalo na třech lékařských fakultách a jedné farmaceutické fakultě 4 971 studentů na denním studiu a 23 při zaměstnání. Nejrozšířenějším typem studií bylo magisterské studium, které zahrnovalo všeobecné lékařství a zubní lékařství. Na 33 středních zdravotních školách v denním studiu studovalo 16 219 studentů a dále 593 studentů při zaměstnání. V roce 2004 bylo vysokoškolské studium zdravotních oborů zabezpečované na Slovenské zdravotnické univerzitě, na soukromé Vysoké škole zdravotnictví a sociální práce sv. Alžběty v Bratislavě a na osmi fakultách veřejných vysokých škol, které navštěvovalo 7 151 studentů v denní formě studia a 5 292 studentů v externí formě studia. Na 30 středních zdravotních školách studovalo 8 078 studentů v denním studiu a 2 693 studentů ve studiu při zaměstnání. V roce 1994 z celkového počtu zdravotnických pracovníků dosáhlo vysokoškolského vzdělání 25 % pracovníků, v roce 2004 to bylo téměř 32 % pracovníků.

Na sedmi lékařských fakultách v České republice studovalo v roce 1994 celkem 9 004 studentů a na 1 farmaceutické fakultě 1 103 studentů. V roce 1994 absolvovalo studium lékařské fakulty 1 546 posluchačů a dalších 185 absolventů farmaceutické fakulty. Na středních zdravotnických školách studovalo celkem 23 166 studentů a dalších 1 240 studentů při zaměstnání. K 31.10.2004 na 7 lékařských fakultách studovalo celkem 12 676 studentů, z nichž ženy představují 2/3. Nejrozšířenějším typem studia na těchto fakultách je magisterské studium,

kteří zahrnuje všeobecné lékařství a zubní lékařství. Podíl tohoto typu studia se v posledních letech mírně snižuje, v roce 2004 činil 60 %. Od roku 2000 se počty přijatých do prvních ročníků pohybují v oboru všeobecného lékařství zhruba mezi 900 až 1 100 posluchačů a v oboru zubního lékařství kolem 140 posluchačů. V roce 2004 ukončilo studium 841 všeobecných lékařů a 119 zubních lékařů. Počet studentů na farmaceutických fakultách v magisterském studiu se výrazně nemění, v posledních třech letech se pohybuje kolem 1 550 a studium ročně absolvuje 270 studentů. Na zdravotnických školách se připravovalo na své povolání téměř 27 tisíc studentů, z toho $\frac{3}{4}$ na středních zdravotnických školách a $\frac{1}{4}$ na vyšších zdravotnických školách. Počet absolventů v letech 2001 - 2003 se pohyboval kolem 6 300 osob ročně, v roce 2004 se zvýšil na 6 470.

Mzdy

Ve Slovenské republice vzrostla celková průměrná mzda ve zdravotnictví v průběhu let 1994 - 2004 cca 2,6krát. Největší mzdový nárůst byl u kategorie lékaři a zubní lékaři, kde mzdy vzrostly na 3,31násobek mzdy roku 1994. U kategorie sestry byl tento nárůst přibližně 2,56násobek mzdy roku 1994 (v roce 1994 byly mzdy sester sledované v rámci kategorie středních zdravotnických pracovníků, kde sestry tvořily 77 %). Celková průměrná mzda zaměstnanců v roce 2004 ve zdravotnických rozpočtových a příspěvkových organizacích ve zřizovatelské působnosti MZ SR, VÚC, měst a obcí byla 14 839 Sk, což představovalo 0,94násobek průměrné mzdy ve Slovenské republice. Průměrná mzda lékařů a zubních lékařů byla 29 794 Sk, což představovalo 1,88násobek průměrné mzdy v SR. Odměny za pracovní pohotovost tvořily přibližně 13 % průměrné mzdy lékařů a zubních lékařů. U sester byla průměrná mzda 14 030 Sk, což představovalo 0,89násobek průměrné mzdy v SR a odpovídalo přibližně 47 % platu lékaře. Co se týče srovnání s průměrnou mzdou v národním hospodářství, zůstává plat sester na úrovni roku 1994.

Do roku 1990 byly v ČR sledovány jako mzdy ve zdravotnictví pouze mzdy pracovníků ve zdravotnických zařízeních spravovaných národními výbory, což bylo asi 85 % všech pracovníků ve zdravotnictví. Průměrná mzda lékaře v roce 1990 činila 5 444 Kč a středního zdravotního pracovníka 3 109 Kč. V České republice jsou zaměstnanci ve zdravotnictví od roku 1992 odměňováni podle dvou zákonů. Zaměstnanci příspěvkových organizací a organizačních složek státu jsou odměňováni podle zákona č. 143/1992 Sb., jejichž zřizovatelem je Ministerstvo zdravotnictví, kraj, obec a město, ostatní centrální orgány (rezort obrany) – viz tabulka 4.4. Podle tohoto zákona je odměňována více než polovina všech zaměstnanců ve zdravotnictví. V souvislosti s vydáním zákona č. 96/2004 Sb. (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních) došlo ke změně kategorií pracovníků, za které jsou vykazovány mzdy, z původních zůstaly zachovány kategorie lékaři a zubní lékaři, farmaceuti, pedagogičtí pracovníci, technicko – hospodářští pracovníci a dělníci a provozní pracovníci. Celková průměrná mzda v rezortu zdravotnictví v roce 2004 činila 18 911 Kč, průměrná mzda lékařů a zubních lékařů 37 094 Kč. Průměrná měsíční mzda všeobecných sester a porodních asistentek, nově sledovaná u této kategorie od roku 2004, činila 17 926 Kč, což představuje o něco méně než polovinu mzdy lékařů a zubních lékařů. Podle zákona č. 1/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů jsou odměňováni zaměstnanci ve zdravotnických zařízeních, jejichž zřizovatelem je fyzická osoba, jiná právnická osoba, církev a dále všechny lázeňské organizace. Průměrná mzda podle tohoto zákona dosáhla částky 15 922 Kč. Do výpočtu celkové průměrné mzdy podle tohoto zákona jsou započtení pouze lékaři zaměstnanci, jejich průměrná měsíční mzda činila 35 136 Kč. Lékaři zaměstnavatelé, kteří tvoří v privátních zařízeních převážnou část lékařů, zahrnutí nejsou, protože pobírají podnikatelskou odměnu. Ve srovnání s průměrnou mzdou v ČR je průměrná mzda ve zdravotnictví s odměňováním podle zákona č. 143/1992 Sb. o 1,8 % vyšší a průměrná mzda podle zákona č. 1/1992 Sb. o zhruba 14 % nižší.

4.1 Evidenční přepočtené počty pracovníků ve zdravotnictví

Evidenční přepočtený počet zaměstnanců v rezortu zdravotnictví ¹⁾ v SR*Numbers of employees (on record, WTE) in Sector of MH ¹⁾, in SR*Tabulka 4.1
Table 4.1

Rok Year	Lékaři a zubní lékaři <i>Physicians and dentists</i>	Sestry <i>Nurses</i>	Farmaceuti <i>Pharmacists</i>	THP <i>Technical and economic staff</i>	Ostatní pracovníci ve zdravotnictví <i>Other employees in health care</i>	Pracovníci ve zdravotnictví celkem <i>All employees in health care</i>
1994	16 103,63	37 581,91	1 042,47	6 203,93	46 059,34	106 991,28
1995 ²⁾	13 081,82	34 600,39	473,66	6 143,41	42 374,54	96 673,82
1996 ²⁾	10 985,01	32 062,23	293,01	6 776,49	43 074,99	93 191,73
1997 ³⁾	16 785,46	37 685,69	1 345,56	7 238,00	43 314,08	106 368,79
1998	18 453,10	39 862,36	2 048,45	8 297,14	50 073,76	118 734,81
1999	18 412,95	39 045,49	2 212,44	8 077,07	48 410,88	116 158,83
2000	19 214,44	39 973,30	2 361,02	8 607,64	48 475,88	118 632,28
2001	18 831,89	38 968,74	2 309,91	8 159,05	46 600,81	114 870,40
2002	18 711,07	38 066,34	2 512,09	8 388,64	44 599,41	112 277,55
2003	18 391,49	36 235,63	2 346,26	7 021,37	40 658,15	104 652,90
2004	18 399,52	35 394,00	2 756,62	8 798,58	40 785,44	106 134,16

Počet pracovníků na 100 000 obyvatel (k 31. 12.) v SR*Numbers of personnel per 100 000 inhabitants (as of 31. 12.) in SR*Tabulka 4.2
Table 4.2

Rok Year	Lékaři a zubní lékaři <i>Physicians and dentists</i>	Sestry <i>Nurses</i>	Farmaceuti <i>Pharmacists</i>	THP <i>Technical and economic staff</i>	Ostatní pracovníci ve zdravotnictví <i>Other employees in health care</i>	Pracovníci ve zdravotnictví celkem <i>All employees in health care</i>
1994	300,65	701,65	19,46	115,83	859,92	1 997,52
1995 ²⁾	243,71	644,59	8,82	114,45	789,42	1 801,00
1996 ²⁾	204,22	596,07	5,45	125,98	800,81	1 732,53
1997 ³⁾	311,55	699,48	24,97	134,34	803,95	1 974,31
1998	342,14	739,10	37,98	153,84	928,43	2 201,49
1999	341,07	723,24	40,98	149,61	896,72	2 151,62
2000	355,66	739,90	43,70	159,33	897,28	2 195,86
2001	350,10	724,47	42,94	151,68	866,35	2 135,55
2002	347,84	707,66	46,70	155,95	829,11	2 087,27
2003	341,85	673,52	43,61	130,51	755,72	1 945,20
2004	341,69	657,29	51,19	163,40	757,41	1 970,99

¹⁾ Do r.1999 jen za rezort zdravotnictví, od r.2000 všechny rezorty / *Till 1999 only Sector of MH, since 2000 all Sectors*²⁾ V sledovaném roce se počet lékařů ve státních zdravotnických organizacích rezortu zdravotnictví snížil v důsledku přechodu lékařů do soukromé praxe a postupné privatizace zdravotnických zařízení
*In that year the number of physicians in state health establishments in the Sector of MH diminished as a result of establishment of private practices and gradual privatisation of health facilities*³⁾ Bez lázní / *Without Spa*

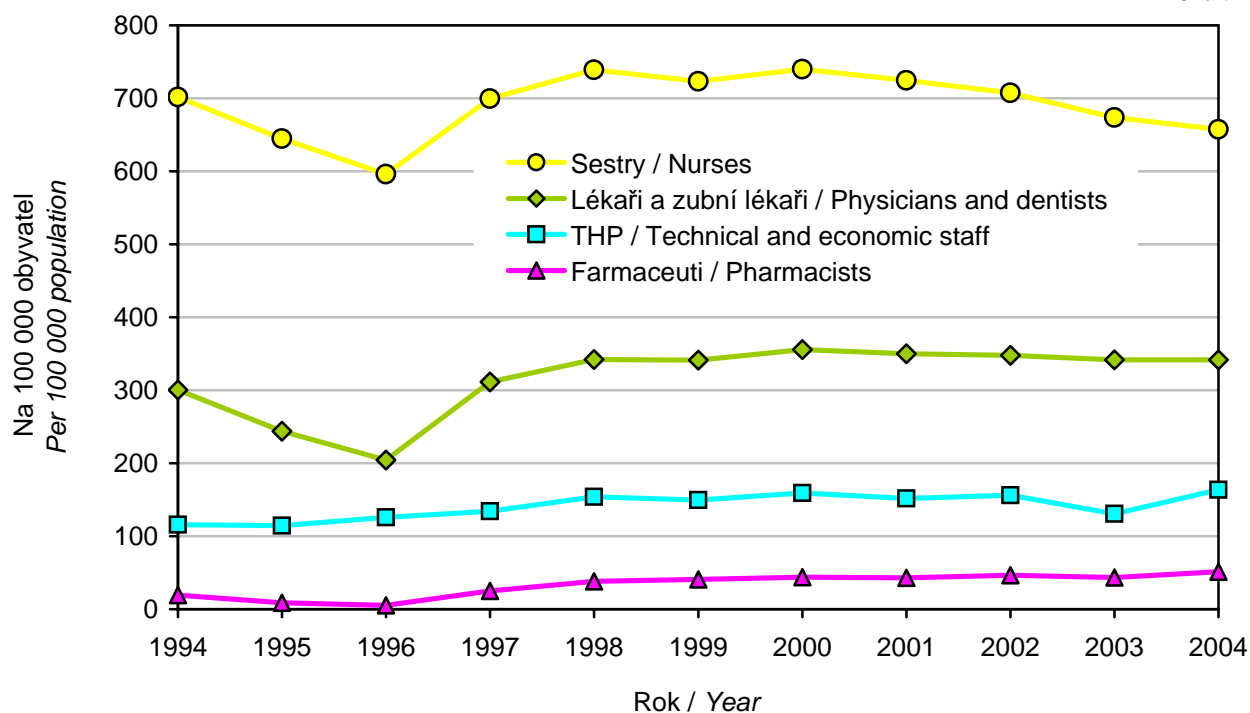
Průměrný počet obyvatel (k 31. 12.) na 1 pracovníka sledované kategorie v SR
Average population (as of 31.12.) per 1 worker of selected category, in SR

Tabulka 4.3
 Table 4.3

Rok Year	Lékaři a zubní lékaři Physicians and dentists	Sestry Nurses	Farmaceuti Pharmacists	THP Technical and economic staff	Ostatní pracovníci ve zdravotnictví Other employees in health care	Pracovníci ve zdravotnictví celkem All employees in health care
1994	332,61	142,52	5 138,00	863,36	116,29	50,06
1995	410,32	155,14	11 332,58	873,75	126,67	55,52
1996	489,66	167,77	18 357,50	793,76	124,87	57,72
1997	320,97	142,96	4 004,02	744,36	124,39	50,65
1998	292,28	135,30	2 632,91	650,03	107,71	45,42
1999	293,20	138,27	2 440,14	668,39	111,52	46,48
2000	281,17	135,15	2 288,23	627,65	111,45	45,54
2001	285,63	138,03	2 328,64	659,26	115,43	46,83
2002	287,49	141,31	2 141,31	641,24	120,61	47,91
2003	292,53	148,47	2 293,03	766,24	132,32	51,41
2004	292,66	152,14	1 953,41	612,01	132,03	50,74

Průměrný počet pracovníků v rezortu zdravotnictví na 100 000 obyvatel v SR
Numbers of workers in Sector of MH per 100 000 inhabitants in SR

Graf 4.1
 Chart 4.1

Počet pracovníků (přepočtený počet) v rezortu zdravotnictví ^{1) 2)} v ČR
Numbers of personnel (WTE) in Sector of MH ^{1) 2)}, in CR

Tabulka 4.4
Table 4.4

Rok Year	Lékaři a zubní lékaři <i>Physicians and dentists</i>	Sestry <i>Nurses</i>	Farmaceuti <i>Pharmacists</i>	THP <i>Technical and economic staff</i>	Ostatní pracovníci ve zdravotnictví <i>Other employees in health care</i>	Pracovníci ve zdravotnictví celkem <i>All employees in health care</i>
1994	34 933,97	78 557,33	3 333,61	15 074,01	94 694,45	226 593,37
1995	35 713,57	79 274,71	3 602,28	15 559,38	94 459,76	228 609,70
1996	36 359,10	78 682,25	3 904,30	15 588,95	91 284,91	225 819,51
1997	36 675,62	78 139,87	4 170,74	15 538,03	89 088,75	223 613,01
1998	36 685,79	78 150,19	4 326,93	15 243,95	88 088,73	222 495,59
1999	36 852,30	78 397,20	4 514,93	15 794,75	87 066,85	222 626,03
2000	38 330,96	80 826,35	4 725,97	16 681,25	88 822,02	229 386,55
2001	39 127,18	82 858,59	4 876,40	17 016,17	90 049,41	233 927,75
2002	39 783,93	84 327,35	5 114,63	17 146,66	90 605,10	236 977,67
2003	40 036,60	84 172,05	5 288,56	17 511,59	90 145,52	237 154,32
2004 ³⁾	40 369,57	82 347,36	5 477,74	18 002,73	91 935,09	238 132,49

Počet pracovníků ^{1) 2)} na 100 000 obyvatel (k 31. 12.) v ČR
Numbers of personnel ^{1) 2)} per 100 000 inhabitants (as of 31. 12.) in CR

Tabulka 4.5
Table 4.5

Rok Year	Lékaři a zubní lékaři <i>Physicians and dentists</i>	Sestry <i>Nurses</i>	Farmaceuti <i>Pharmacists</i>	THP <i>Technical and economic staff</i>	Ostatní pracovníci ve zdravotnictví <i>Other employees in health care</i>	Pracovníci ve zdravotnictví celkem <i>All employees in health care</i>
1994	338,08	760,24	32,26	145,88	916,41	2 192,88
1995	346,02	768,07	34,90	150,75	915,19	2 214,92
1996	352,69	763,23	37,87	151,21	885,48	2 190,48
1997	356,10	758,70	40,50	150,87	865,01	2 171,18
1998	356,53	759,51	42,05	148,15	856,09	2 162,33
1999	358,55	762,76	43,93	153,67	847,11	2 166,02
2000	373,36	787,28	46,03	162,48	865,16	2 234,31
2001	383,36	811,83	47,78	166,72	882,28	2 291,96
2002	389,91	826,47	50,13	168,05	888,00	2 322,57
2003	392,08	824,29	51,79	171,49	882,79	2 322,43
2004 ³⁾	394,98	805,70	53,60	176,14	899,51	2 329,93

¹⁾ Do r.1999 jen za rezort zdravotnictví, od r.2000 všechny rezorty / *Till 1999 only Sector of MH, since 2000 all Sectors*

²⁾ Bez smluvních pracovníků / *Without contractual workers*

³⁾ V roce 2004 sestry včetně porodních asistentek / *In 2004 nurses including midwives*

Průměrný počet obyvatel (k 31. 12.) na 1 pracovníka sledované kategorie v ČR
Average population (as of 31.12.) per 1 worker of selected category, in CR

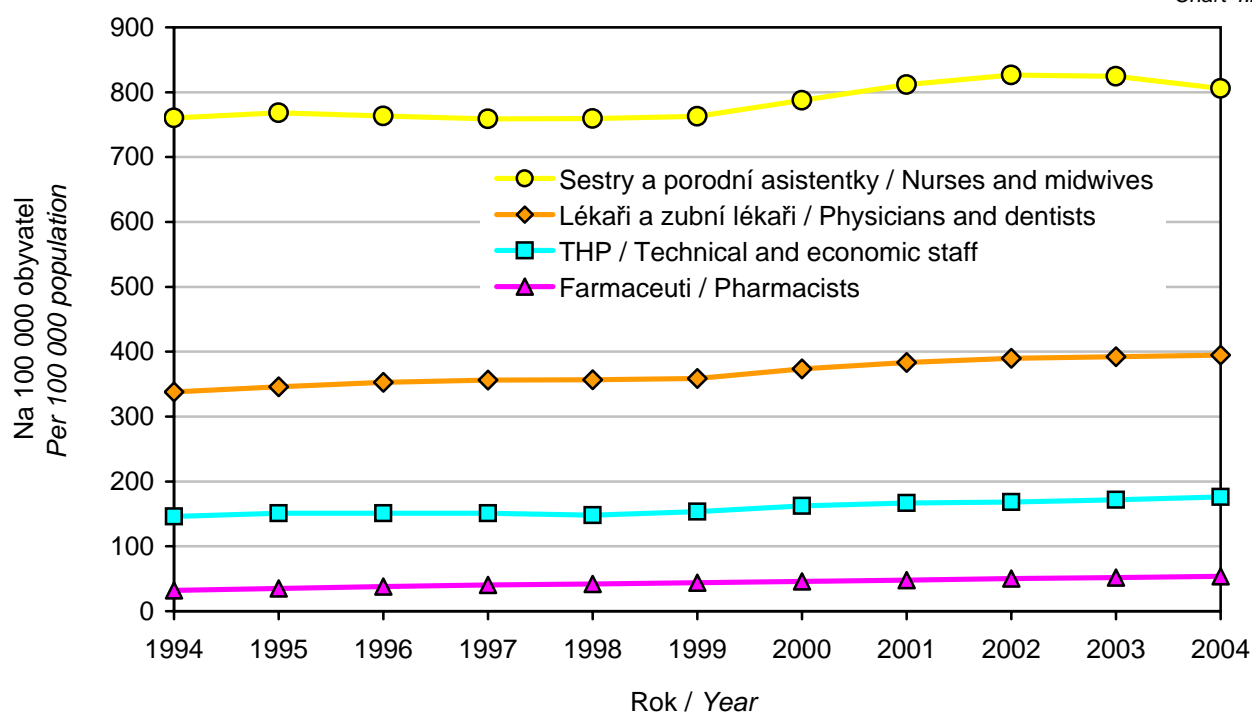
Tabulka 4.6
 Table 4.6

Rok Year	Lékaři a zubní lékaři Physicians and dentists	Sestry Nurses	Farmaceuti Pharmacists	THP Technical and economic staff	Ostatní pracovníci ve zdravotnictví Other employees in health care	Pracovníci ve zdravotnictví celkem All employees in health care
1994	295,79	131,54	3 099,69	685,50	109,12	45,60
1995	289,00	130,20	2 865,23	663,35	109,27	45,15
1996	283,54	131,02	2 640,46	661,31	112,93	45,65
1997	280,82	131,80	2 469,38	662,83	115,61	46,06
1998	280,48	131,66	2 378,04	675,00	116,81	46,25
1999	278,90	131,10	2 276,47	650,73	118,05	46,17
2000	267,84	127,02	2 172,37	615,45	115,59	44,76
2001	260,85	123,18	2 093,03	599,81	113,34	43,63
2002	256,47	121,00	1 994,92	595,06	112,61	43,06
2003	255,05	121,32	1 930,86	583,13	113,28	43,06
2004 ¹⁾	253,18	124,12	1 865,84	567,72	111,17	42,92

¹⁾ V roce 2004 sestry včetně porodních asistentek / In 2004 nurses including midwives

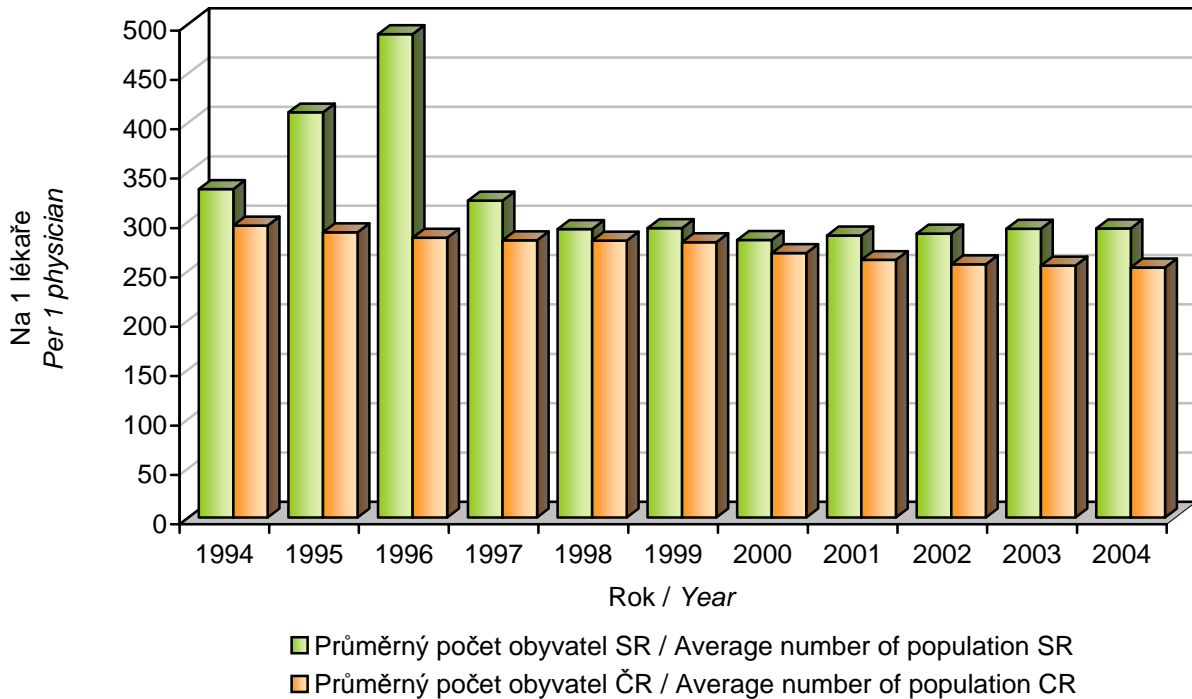
Průměrný počet pracovníků v rezortu zdravotnictví na 100 000 obyvatel v ČR
Numbers of workers in Sector of MH per 100 000 inhabitants in CR

Graf 4.2
 Chart 4.2

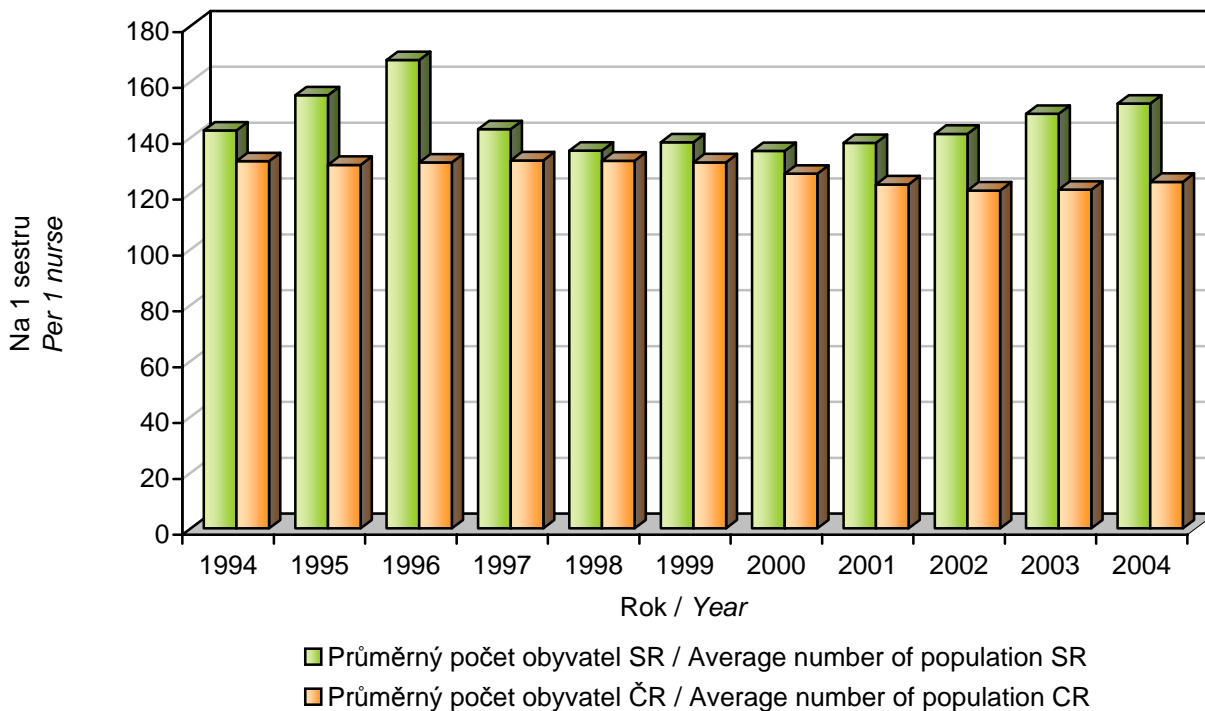
Průměrný počet obyvatel na 1 lékaře v rezortu zdravotnictví
Average population per 1 physician in the Sector of MH

Graf 4.3
 Chart 4.3

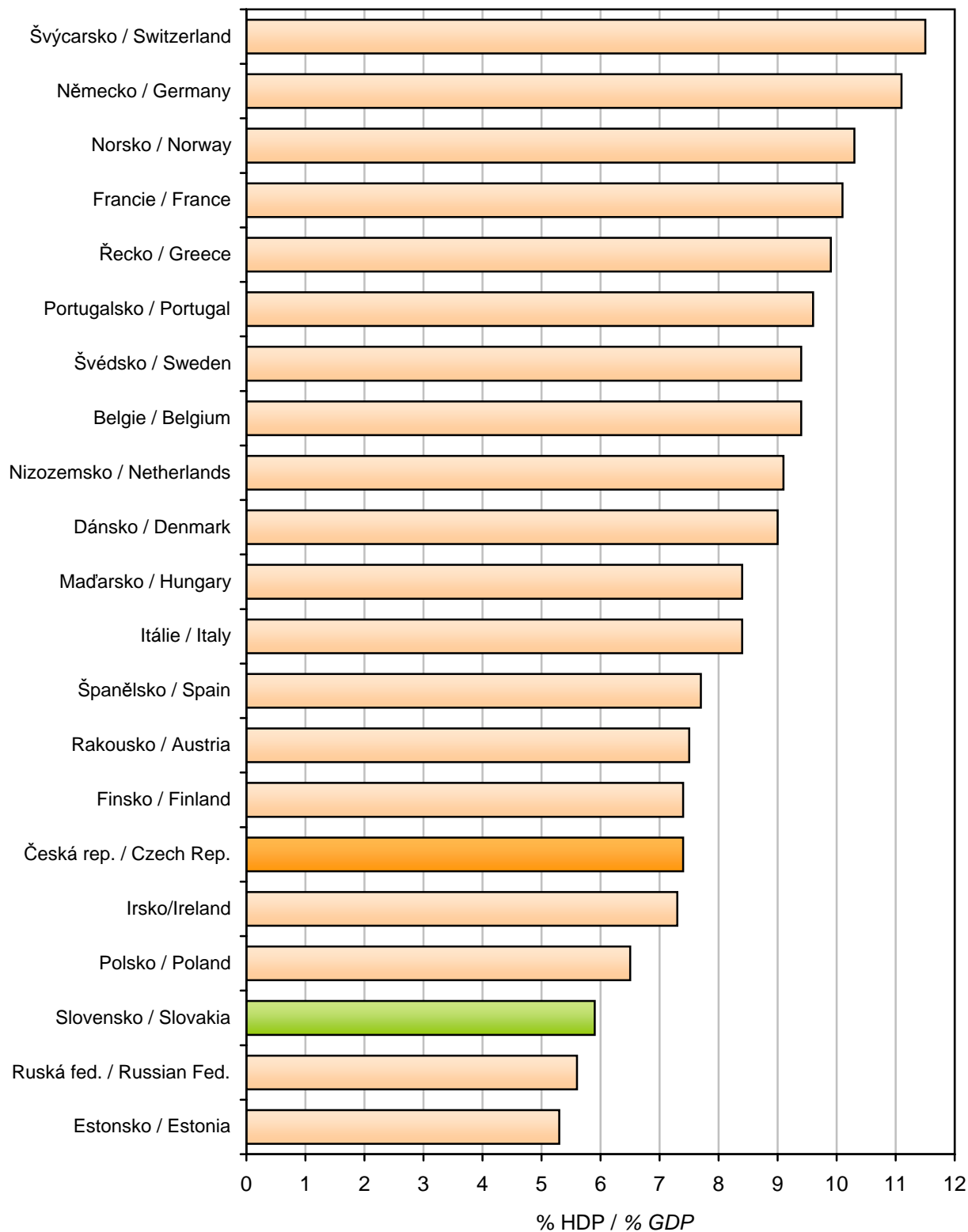
Průměrný počet obyvatel na 1 sestru v rezortu zdravotnictví
Average population per 1 nurse in the Sector of MH

Graf 4.4
 Chart 4.4

Výdaje na zdravotnictví jako % z HDP v roce 2003
Health expenditure as % of GDP in 2003

Graf 4.5
Chart 4.5

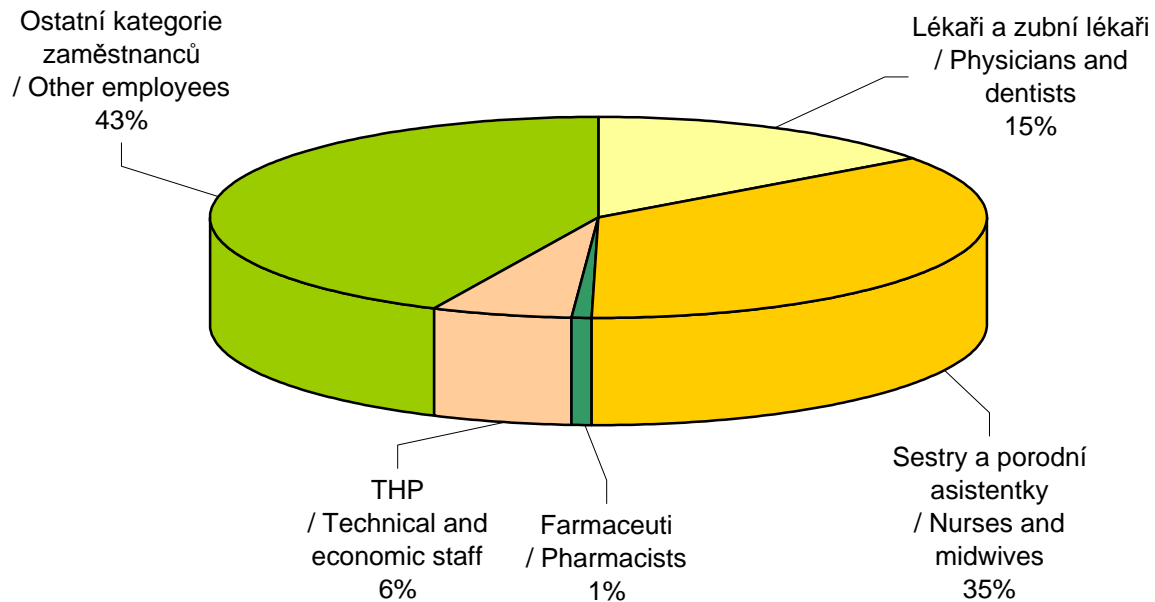

Zdroj dat / Source : WHO Health for All 2006

**Evidenční přepočtený počet zaměstnanců v rezortu zdravotnictví
v SR k 31.12.1994**

Graf 4.6
Chart 4.6

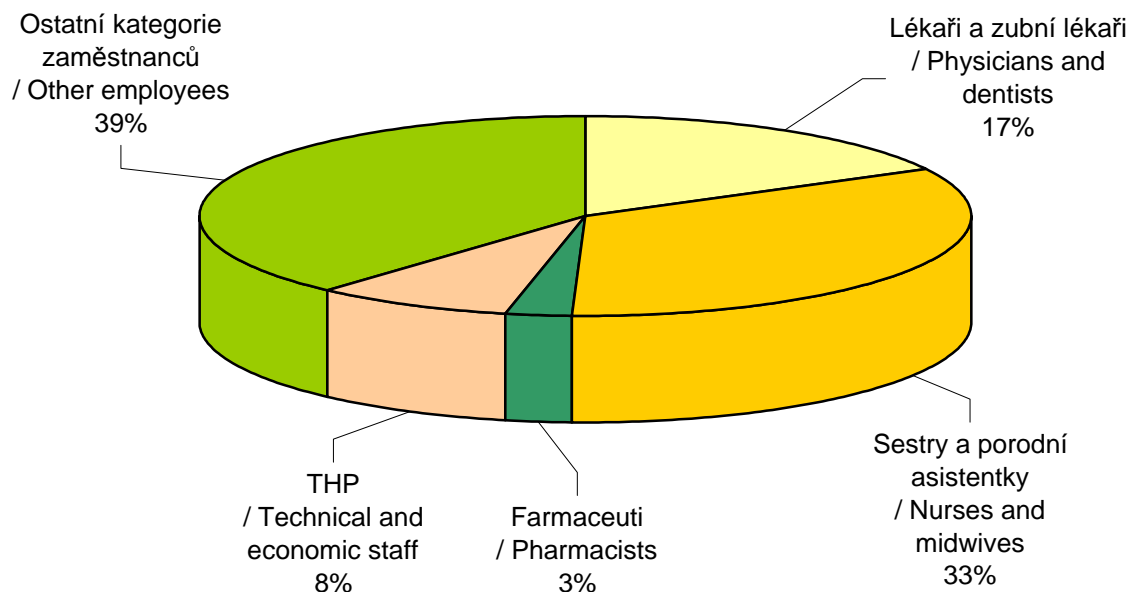
*Employees (on record, WTE) in sector of MH in SR
as of 31.12.1994*

**Evidenční přepočtený počet zaměstnanců ve zdravotnictví
ve všech rezortech v SR k 31.12.2004**

Graf 4.7
Chart 4.7

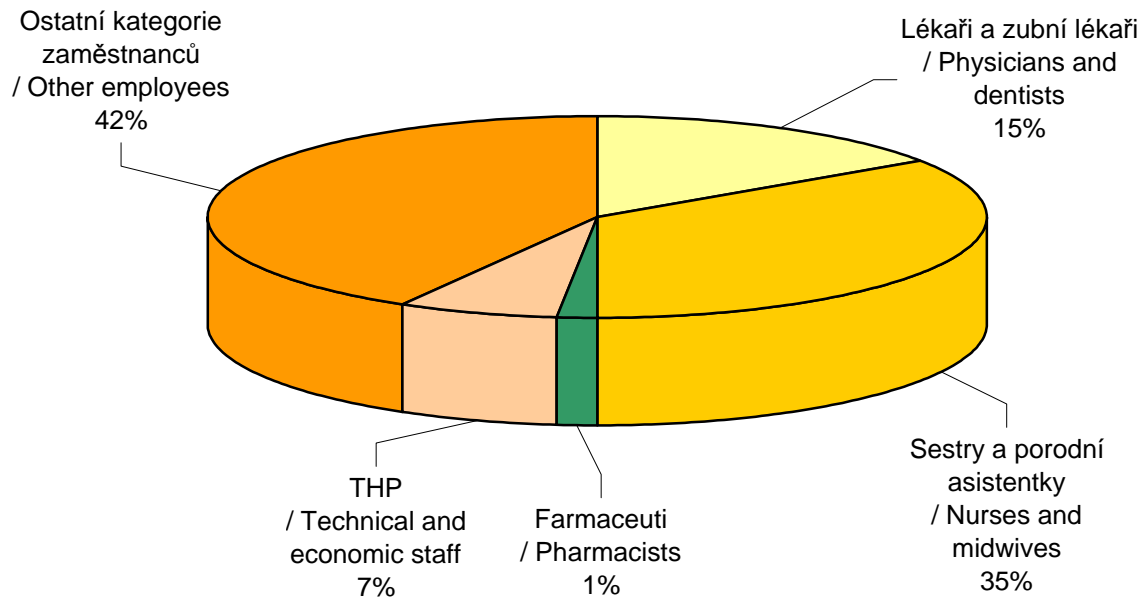
*Employees (on record, WTE) in health care in all Sectors in SR
as of 31.12.2004*

**Počet pracovníků (přepočtený počet) v rezortu zdravotnictví
v ČR k 31.12.1994**

*Numbers of personnel (WTE) in sector of MH in CR
as of 31.12.1994*

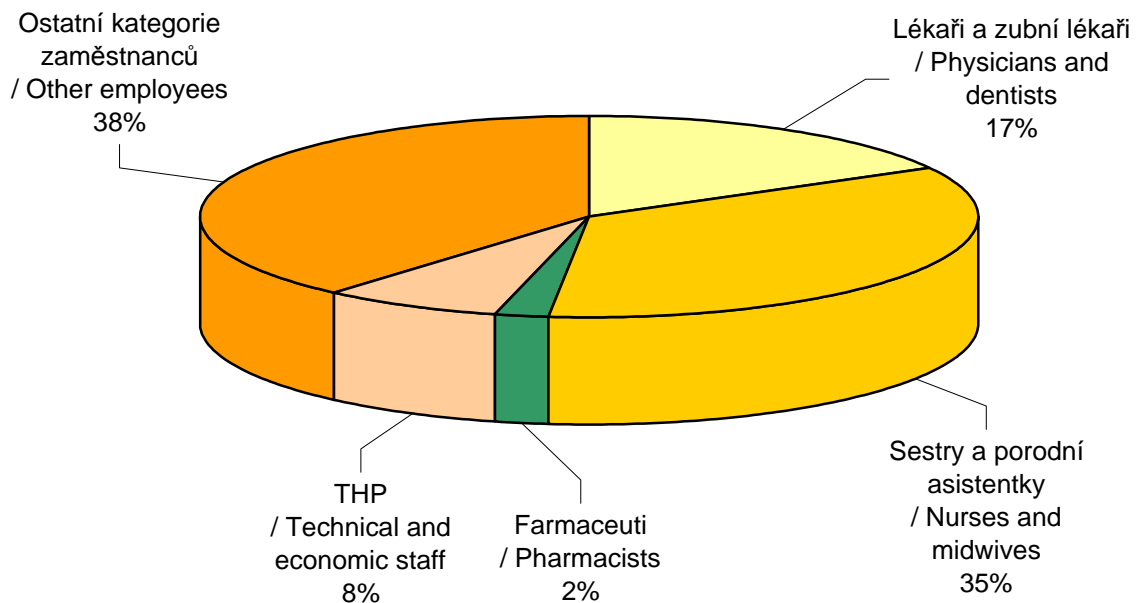
Graf 4.8
Chart 4.8

**Počet pracovníků (přepočtený počet) ve zdravotnictví
ve všech rezortech v ČR k 31.12.2004**

*Numbers of personnel (WTE) in health care in all Sectors in CR
as of 31.12. 2004*

Graf 4.9
Chart 4.9

4.2 Počet lékařů a zubních lékařů v rezortech MZ SR a ČR

Počet lékařů a zubních lékařů v rezortech MZ SR a MZ ČR podle věku a pohlaví

No. of physicians and dentists in the sectors of MH SR and MH CR, by age and sex

Tabulka 4.7
Table 4.7

Stav k 31. 12. ve fyzických osobách

Rok Year	Slovenská republika ¹⁾²⁾						Česká republika ³⁾					
	celkem subtotal	věk / age					celkem subtotal	věk / age				
		-29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 +		-29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 +
muži / males												
1994	7 286	909	1 898	2 489	1 203	787	17 077	2 097	4 790	5 238	2 451	2 501
1995	6 094	922	1 465	2 066	978	663	17 359	2 199	4 560	5 593	2 482	2 525
1996	5 355	1 047	1 182	1 756	836	534	16 905	2 243	4 225	5 567	2 495	2 375
1997	19 946	2 363	4 725	6 740	3 308	2 810
1998	7 920	768	1 637	2 736	1 732	1 047	18 745	2 202	4 390	6 354	3 184	2 615
1999	8 876	1 185	1 737	3 047	1 935	972	19 061	2 119	4 339	6 422	3 454	2 727
2000	8 497	1 264	1 730	2 883	1 845	775	19 048	1 971	4 309	6 295	3 706	2 767
2001	8 223	953	1 745	2 536	2 119	870	19 288	1 942	4 433	6 069	4 006	2 838
2002	7 954	759	1 766	2 303	2 267	859	19 547	1 898	4 585	5 714	4 459	2 891
2003	7 893	654	1 806	2 096	2 419	918	19 687	1 888	4 628	5 306	4 893	2 972
2004	7 604	619	1 932	1 294	2 676	1 083	19 403	1 898	4 526	4 944	5 159	2 876
ženy / females												
1994	9 470	1 297	2 876	3 460	1 640	197	20 760	2 871	6 431	7 177	3 355	926
1995	7 576	1 360	2 071	2 559	1 378	208	21 103	3 055	5 909	7 524	3 630	985
1996	6 162	1 559	1 596	1 820	1 016	171	21 421	3 124	5 598	7 656	3 972	1 071
1997	23 130	3 226	5 566	8 315	4 781	1 242
1998	10 187	1 312	2 270	3 658	2 489	458	22 734	3 021	5 234	8 268	4 904	1 307
1999	11 448	1 917	2 385	4 039	2 683	424	23 334	2 855	5 306	8 399	5 326	1 448
2000	10 631	1 746	2 141	3 895	2 496	353	23 459	2 559	5 421	8 232	5 611	1 636
2001	10 436	1 290	2 235	3 617	2 741	553	23 913	2 406	5 700	8 042	5 832	1 933
2002	10 443	1 083	2 342	3 424	2 940	654	24 277	2 425	5 838	7 629	6 171	2 214
2003	10 262	882	2 369	3 127	3 109	775	24 412	2 515	5 857	6 990	6 491	2 559
2004	10 416	811	2 468	2 818	3 315	1 004	23 921	2 530	5 477	6 395	6 805	2 714
celkem / total												
1994	16 756	2 206	4 774	5 949	2 843	984	37 837	4 968	11 221	12 415	5 806	3 427
1995	13 670	2 282	3 536	4 625	2 356	871	38 462	5 254	10 469	13 117	6 112	3 510
1996	11 517	2 606	2 778	3 576	1 852	705	38 326	5 367	9 823	13 223	6 467	3 446
1997	43 076	5 589	10 291	15 055	8 089	4 052
1998	18 107	2 080	3 907	6 394	4 221	1 505	41 479	5 223	9 624	14 622	8 088	3 922
1999	20 324	3 102	4 122	7 086	4 618	1 396	42 395	4 974	9 645	14 821	8 780	4 175
2000	19 128	3 010	3 871	6 778	4 341	1 128	42 507	4 530	9 730	14 527	9 317	4 403
2001	18 659	2 243	3 980	6 153	4 860	1 423	43 201	4 348	10 133	14 111	9 838	4 771
2002	18 397	1 842	4 108	5 727	5 207	1 513	43 824	4 323	10 423	13 343	10 630	5 105
2003	18 155	1 536	4 175	5 223	5 528	1 693	44 099	4 403	10 485	12 296	11 384	5 531
2004	18 020	1 430	4 400	4 112	5 991	2 087	43 324	4 428	10 003	11 339	11 964	5 590

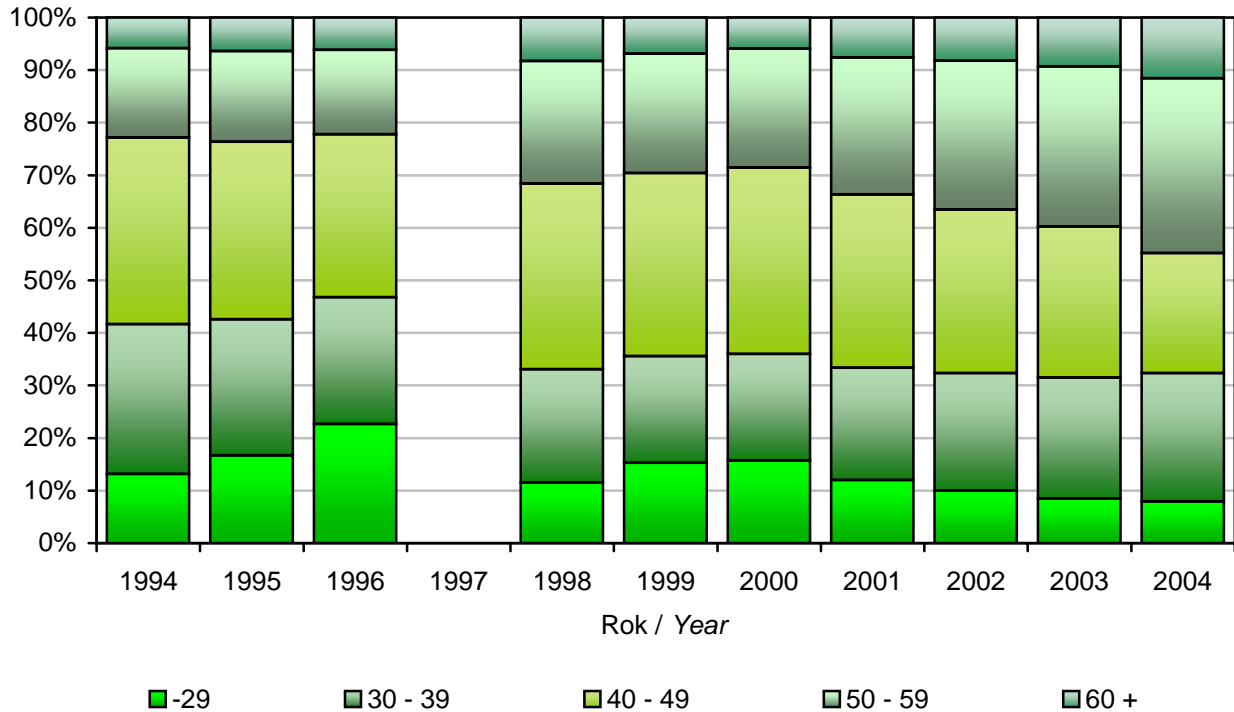
Údaje jsou převzaty z Registru lékařů a farmaceutů / Data from Register of physicians and pharmacists .

. Údaj není k dispozici / Date not available

¹⁾ V roce 1998 je vykázaný stav k 30.6. / In 1998 data as of 30.6.²⁾ V roce 1998 a 1999 jsou data jen za všechny rezorty / In 1999 data for all Sectors³⁾ Do r.1999 jen za rezort zdravotnictví, od r.2000 všechny rezorty / Till 1999 only Sector of MH, since 2000 all Sectors

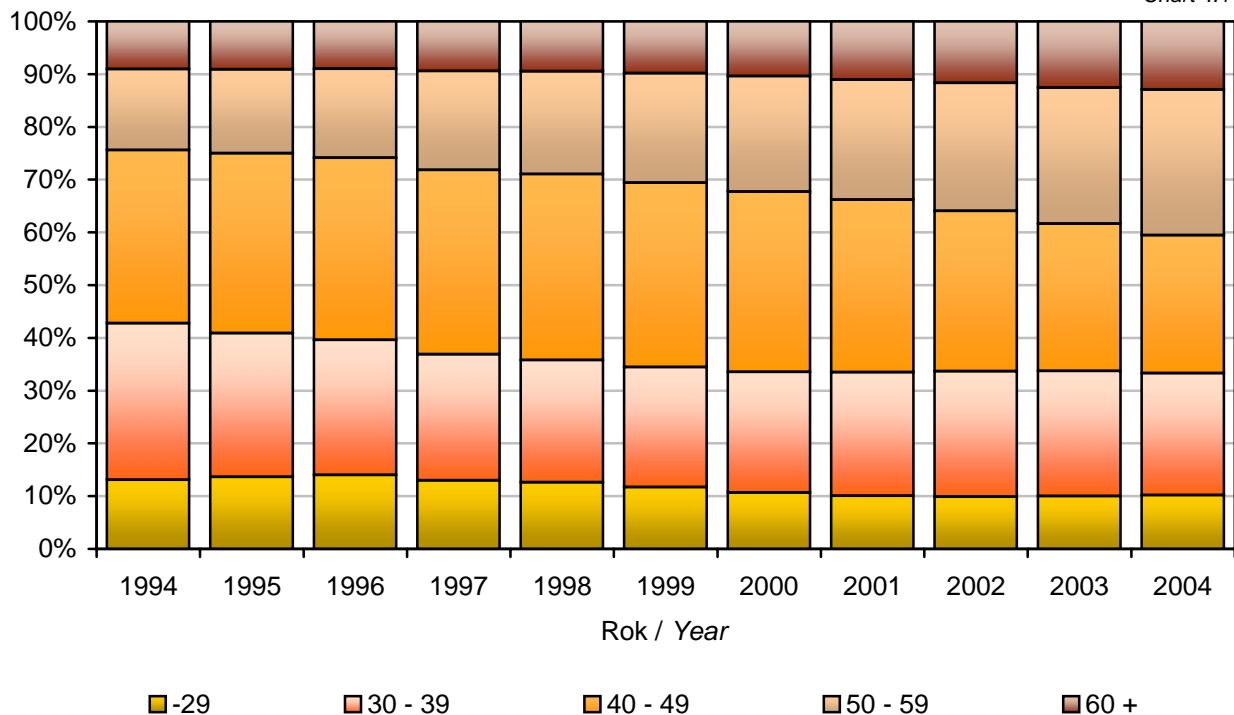
Věková struktura lékařů a zubních lékařů v SR - celkem
Age structure of physicians and dentists in the SR - total

Graf 4.10
 Chart 4.10

Věková struktura lékařů a zubních lékařů v ČR - celkem
Age structure of physicians and dentists in the CR - total

Graf 4.11
 Chart 4.11

4.3 Počet studujících zdravotnické a lékařské obory

Počet studujících zdravotnické a lékařské obory

Numbers of students in health care education

Tabulka 4.8
Table 4.8

Rok Year	Slovenská republika (studující slovenské národnosti) (Slovak nationals students)			Česká republika		
	fakulty ¹⁾ / faculties ¹⁾		střední zdravotnické školy ³⁾ paramedical schools ³⁾	fakulty ⁴⁾ / faculties ⁴⁾		střední zdravotnické školy ⁵⁾ paramedical schools ⁵⁾
	lékařské ²⁾ medical studies ²⁾	farmaceutické pharmacy		lékařské a zdravotně-sociální medical, health and social care	farmaceutické pharmacy	
počet / number						
1994	4 344	741	12 685	8 157	1 103	24 406
1995	4 238	815	12 461	7 463	1 182	24 278
1996	3 870	873	12 330	7 327	1 287	21 912
1997	3 824	886	12 811	7 496	1 366	21 324
1998	3 804	866	13 147	7 342	1 436	22 025
1999	4 276	864	12 365	7 387	1 489	21 889
2000	4 320	849	13 174	7 364	1 508	26 301
2001	4 432	861	13 177	7 525	1 534	26 403
2002	5 871	861	12 613	7 726	1 547	26 556
2003	8 494	890	12 160	7 930	1 551	27 559
2004	11 443	1 000	10 771	8 100	1 577	26 953
na 100 000 obyvatel / per 100 000 inhabitants						
1994	81,2	13,9	237,2	78,9	10,7	236,1
1995	79,0	15,2	232,3	72,2	11,4	235,0
1996	72,0	16,2	229,4	71,0	12,5	212,4
1997	71,0	16,5	238,0	72,8	13,3	207,0
1998	70,6	16,1	243,9	71,3	13,9	213,9
1999	79,3	16,0	229,2	71,8	14,5	212,9
2000	80,0	15,7	243,9	71,7	14,7	256,0
2001	82,4	16,0	244,9	73,1	14,9	256,7
2002	109,2	16,0	234,5	75,7	15,2	260,3
2003	157,9	16,5	226,1	77,7	15,2	270,1
2004	212,6	18,6	200,1	79,4	15,5	264,1

1) Všechny formy studia (denní i externí) / All forms of study (full-time and external)

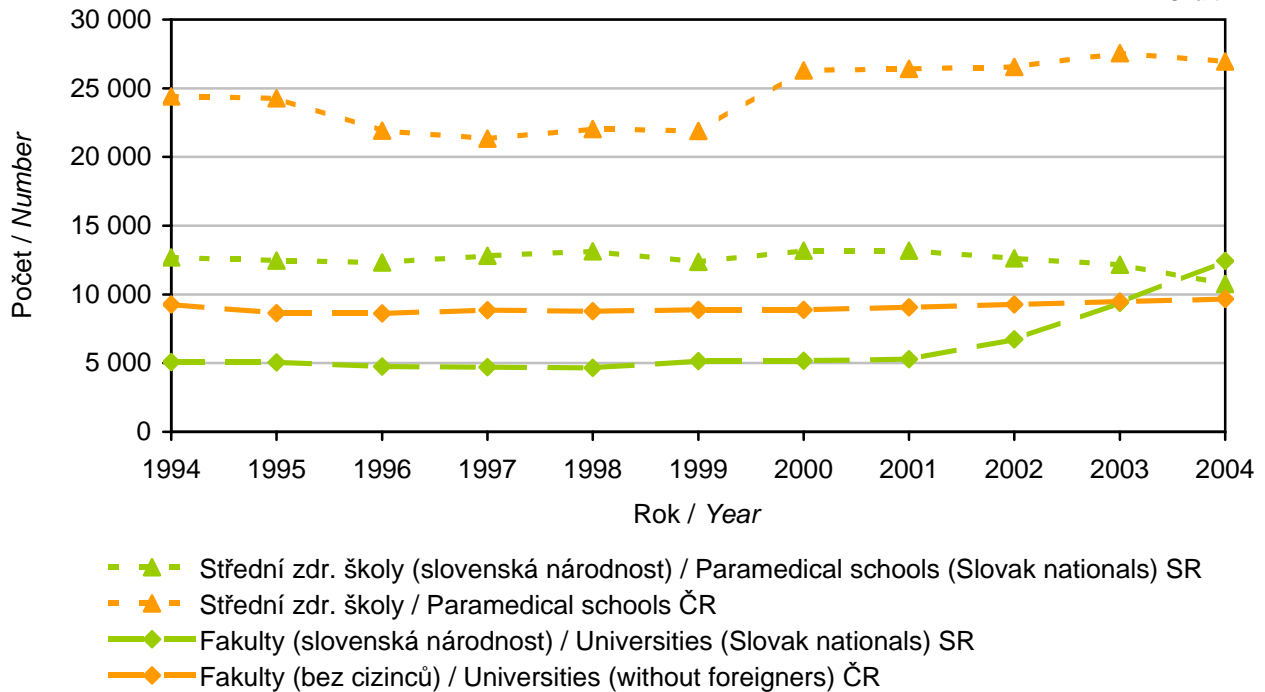
2) V tom: stomatologie, ošetrovatelství, všeobecné lékařství, veřejné zdravotnictví, porodní asistence, ošetrovatelství a rehabilitace, včetně fyzioterapie a léčebné rehabilitace a laboratorní vyšetřovací metody
Including: stomatology, nursing, general medicine, public health, midwifery, rehabilitation, laboratory technique)3) SZŠ včetně církevních a vyšších zdravotnických škol, všechny formy studia (denní i při zaměstnání)
Secondary and tertiary paramedical schools, including church schools, all forms of study

4) Denní studium + ostatní formy studia (při zaměstnání) / Full time study and other forms of study

5) Střední zdravotnické školy a vyšší zdravotnické školy včetně cizinců
Secondary and tertiary paramedical schools including foreigners

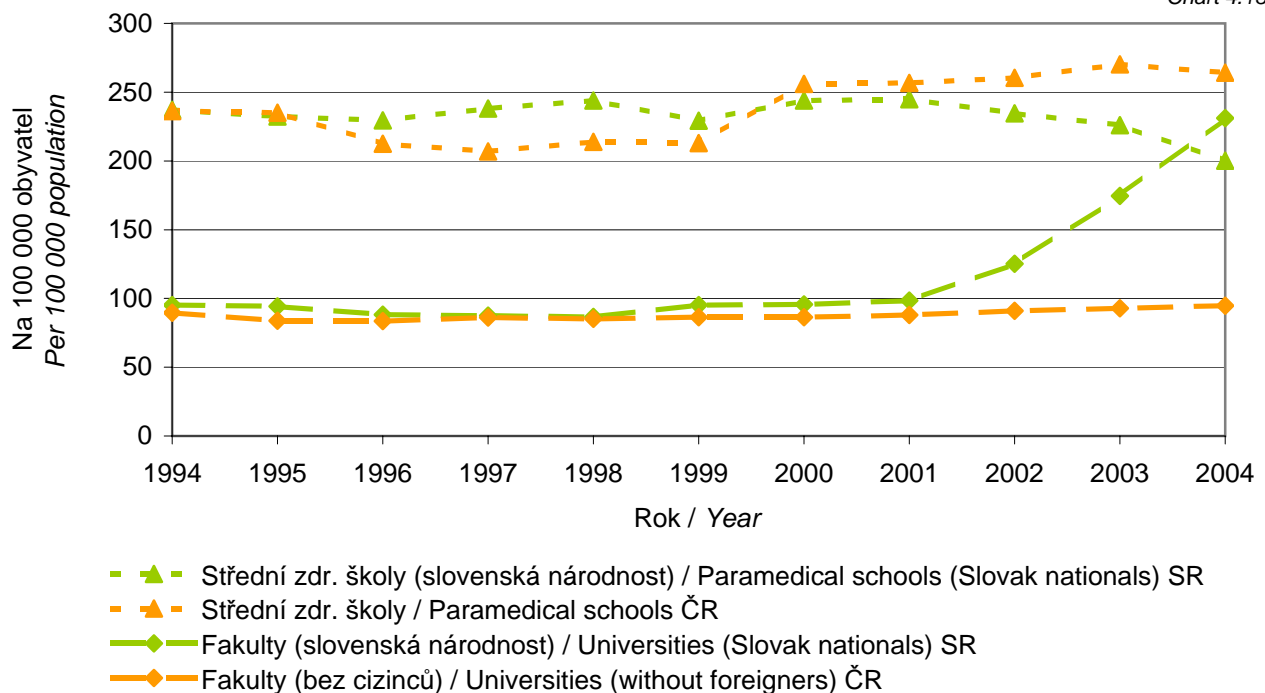
Počet studujících zdravotnické a lékařské obory
Numbers of students in health care education

Graf 4.12
 Chart 4.12

Počet studujících zdravotnické a lékařské obory na 100 000 obyvatel
Numbers of students in health care education per 100 000 population

Graf 4.13
 Chart 4.13

4.4 Průměrná mzda zaměstnanců ve zdravotnictví v SR a ČR

Dosažená průměrná mzda zaměstnanců ve zdravotnictví v SR (v SKK)*Average wage of employees in health services in the SR (SKK)*Tabulka 4.9
Table 4.9

Rok Year	Lékaři a zubní lékaři <i>Physicians and dentists</i>		Farmaceuti <i>Pharmacists</i>		SZP <i>Paramedical workers</i>	
	bez odměn za pracovní pohotovost <i>without stand-by payment</i>	včetně odměn za pracovní pohotovost <i>including stand- by payment</i>	bez odměn za pracovní pohotovost <i>without stand-by payment</i>	včetně odměn za pracovní pohotovost <i>including stand- by payment</i>	bez odměn za pracovní pohotovost <i>without stand-by payment</i>	včetně odměn za pracovní pohotovost <i>including stand- by payment</i>
1994	8 302	9 005	.	.	5 405	5 486
1995	10 054	11 008	9 417	9 712	6 226	6 323
1996	12 131	13 275	11 709	11 893	7 004	7 107
1997	16 139	17 819	14 680	14 918	8 543	8 677
1998	17 438	19 457	15 687	15 961	9 172	9 325
1999	17 497	19 452	15 522	15 752	-	-
2000	18 017	20 050	16 267	16 522	-	-
2001	21 423	23 837	19 146	19 456	-	-
2002	24 856	28 311	22 850	23 331	-	-
2003	25 220	28 973	23 295	23 847	-	-
2004	25 917	29 794	23 971	24 403	-	-
Rok Year	Sestry ¹⁾ <i>Nurses ¹⁾</i>		THP <i>Technical and economic personnel</i>		Zaměstnanci celkem <i>All employees</i>	
	bez odměn za pracovní pohotovost <i>without stand-by payment</i>	včetně odměn za pracovní pohotovost <i>including stand- by payment</i>	bez odměn za pracovní pohotovost <i>without stand-by payment</i>	včetně odměn za pracovní pohotovost <i>including stand- by payment</i>	bez odměn za pracovní pohotovost <i>without stand-by payment</i>	včetně odměn za pracovní pohotovost <i>including stand- by payment</i>
1994	-	-	.	.	5 503	5 664
1995	-	-	6 666	6 675	6 343	6 539
1996	-	-	7 913	7 927	7 144	7 345
1997	-	-	8 509	8 529	8 610	8 890
1998	-	-	9 006	9 032	9 258	9 593
1999	9 196	9 278	9 217	9 241	9 397	9 727
2000	9 522	9 613	9 790	9 822	9 799	10 150
2001	11 252	11 360	10 483	10 523	11 268	11 683
2002	13 292	13 437	11 821	11 862	13 241	13 827
2003	13 470	13 635	12 326	12 373	13 510	14 152
2004	13 861	14 030	13 577	13 623	14 162	14 839

Zahrnuté jsou státní rozpočtové a příspěvkové organizace, jejichž zřizovatelem jsou MZ, VÚC, města a obce
State-controlled organisations in competence of MH, regions, cities and municipalities

¹⁾ Do počtu sester nejsou zahrnuté porodní asistentky / *Number of nurses does not include midwives*

Dosažená průměrná mzda zaměstnanců ve zdravotnictví ^{1) 2)} v ČR (v CZK)
Average wage of employees in health services ^{1) 2)} in the CR (CZK)

Tabulka 4.10
Table 4.10

Rok Year	Lékaři a zubní lékaři Physicians and dentists		Farmaceuti Pharmacists		SZP Paramedical workers	
	bez odměn za pracovní pohotovost <i>without stand-by payment</i>	včetně odměn za pracovní pohotovost <i>including stand- by payment</i>	bez odměn za pracovní pohotovost <i>without stand-by payment</i>	včetně odměn za pracovní pohotovost <i>including stand- by payment</i>	bez odměn za pracovní pohotovost <i>without stand-by payment</i>	včetně odměn za pracovní pohotovost <i>including stand- by payment</i>
1994	11 833	13 384	10 521	10 915	6 763	6 896
1995	14 104	15 860	13 214	13 527	7 844	7 990
1996	17 067	19 116	16 680	17 025	9 547	9 722
1997	17 894	20 258	18 331	18 719	9 994	10 193
1998	18 504	20 857	19 352	19 737	10 150	10 339
1999	21 016	23 692	22 213	22 632	11 545	11 760
2000	22 008	24 936	22 859	23 310	11 979	12 211
2001	26 700	28 814	25 686	26 054	14 134	14 326
2002	30 867	33 240	29 071	29 453	16 205	16 418
2003	33 227	35 814	31 064	31 426	17 606	17 837
2004	34 517	37 077	31 899	32 272	-	-
Rok Year	Sestry ³⁾ Nurses ³⁾		THP Technical and economic personnel		Zaměstnanci celkem All employees	
	bez odměn za pracovní pohotovost <i>without stand-by payment</i>	včetně odměn za pracovní pohotovost <i>including stand- by payment</i>	bez odměn za pracovní pohotovost <i>without stand-by payment</i>	včetně odměn za pracovní pohotovost <i>including stand- by payment</i>	bez odměn za pracovní pohotovost <i>without stand-by payment</i>	včetně odměn za pracovní pohotovost <i>including stand- by payment</i>
1994	-	-	7 037	7 054	6 857	7 127
1995	-	-	8 295	8 316	7 991	8 288
1996	-	-	10 207	10 248	9 721	10 073
1997	-	-	10 785	10 836	10 193	10 608
1998	-	-	11 411	11 469	10 487	10 896
1999	-	-	12 931	13 004	11 944	12 409
2000	-	-	13 489	13 583	12 447	12 962
2001	-	-	14 892	14 970	14 570	14 962
2002	-	-	16 422	16 516	16 617	17 054
2003	-	-	17 427	17 533	17 996	18 477
2004	17 783	17 950	17 940	18 058	18 482	18 964

¹⁾ Odměňování podle zákona č. 143/1992 Sb., odměňování zaměstnanců v příspěvkových organizacích a organizačních složkách státu; zřizovatel MZ, kraj, obec a město, další centrální orgány
Wages according to Act No. 143/1992 in state-controlled organisations in competence of MH, regions, cities and municipalities

²⁾ Do r.1999 jen rezort zdravotnictví, od r.2000 všechny rezorty / *Till 1999 only Sector of MH, since 2000 all Sectors*

³⁾ V roce 2004 sestry včetně porodních asistentek / *In 2004 nurses including midwives*

Dosažená průměrná mzda zaměstnanců ve zdravotnictví v SR (v US\$)
Average wage of employees in health services in the SR (US\$)

Tabulka 4.11
 Table 4.11

Rok Year	Lékaři a zubní lékaři <i>Physicians and dentists</i>		Farmaceuti <i>Pharmacists</i>		SZP <i>Paramedical workers</i>	
	bez odměn za pracovní pohotovost <i>without stand-by payment</i>	včetně odměn za pracovní pohotovost <i>including stand- by payment</i>	bez odměn za pracovní pohotovost <i>without stand-by payment</i>	včetně odměn za pracovní pohotovost <i>including stand- by payment</i>	bez odměn za pracovní pohotovost <i>without stand-by payment</i>	včetně odměn za pracovní pohotovost <i>including stand- by payment</i>
1994	259,12	281,06	.	.	168,70	171,23
1995	338,12	370,20	316,70	326,62	209,38	212,65
1996	395,83	433,16	382,06	388,06	228,54	231,90
1997	480,10	530,07	436,70	443,78	254,13	258,12
1998	494,81	552,10	445,12	452,90	260,26	264,60
1999	422,46	469,66	374,77	380,33	-	-
2000	389,98	433,98	352,10	357,62	-	-
2001	443,11	493,04	396,01	402,42	-	-
2002	548,27	624,48	504,03	514,64	-	-
2003	685,83	787,89	633,48	648,49	-	-
2004	803,50	923,70	743,17	756,56	-	-
Rok Year	Sestry ¹⁾ <i>Nurses ¹⁾</i>		THP <i>Technical and economic personnel</i>		Zaměstnanci celkem <i>All employees</i>	
	bez odměn za pracovní pohotovost <i>without stand-by payment</i>	včetně odměn za pracovní pohotovost <i>including stand- by payment</i>	bez odměn za pracovní pohotovost <i>without stand-by payment</i>	včetně odměn za pracovní pohotovost <i>including stand- by payment</i>	bez odměn za pracovní pohotovost <i>without stand-by payment</i>	včetně odměn za pracovní pohotovost <i>including stand- by payment</i>
1994	-	-	.	.	171,76	176,78
1995	-	-	224,18	224,48	213,32	219,91
1996	-	-	258,20	258,66	233,11	239,66
1997	-	-	253,12	253,72	256,13	264,46
1998	-	-	255,55	256,29	262,70	272,20
1999	222,03	224,01	222,54	223,12	226,89	234,86
2000	206,10	208,07	211,90	212,60	212,10	219,70
2001	232,73	234,97	216,83	217,66	233,07	241,65
2002	293,20	296,39	260,75	261,65	292,07	305,00
2003	366,30	370,79	335,19	336,47	367,39	384,85
2004	429,73	434,98	420,93	422,35	439,06	460,05

Zahrnuté jsou státní rozpočtové a příspěvkové organizace, jejichž zřizovatelem jsou MZ, VÚC, města a obce
State-controlled organisations in competence of MH, regions, cities and municipalities

¹⁾ Do počtu sester nejsou zahrnuté porodní asistentky / *Number of nurses does not include midwives*

Dosažená průměrná mzda zaměstnanců ve zdravotnictví ^{1) 2)} v ČR (v US\$)
Average wage of employees in health services ^{1) 2)} in the CR (US\$)

Tabulka 4.12
Table 4.12

Rok Year	Lékaři a zubní lékaři Physicians and dentists		Farmaceuti Pharmacists		SZP Paramedical workers	
	bez odměn za pracovní pohotovost <i>without stand-by payment</i>	včetně odměn za pracovní pohotovost <i>including stand- by payment</i>	bez odměn za pracovní pohotovost <i>without stand-by payment</i>	včetně odměn za pracovní pohotovost <i>including stand- by payment</i>	bez odměn za pracovní pohotovost <i>without stand-by payment</i>	včetně odměn za pracovní pohotovost <i>including stand- by payment</i>
1994	411,13	465,01	365,54	379,23	234,97	239,59
1995	533,15	599,53	499,51	511,34	296,51	302,03
1996	628,90	704,40	614,64	627,35	351,79	358,24
1997	564,28	638,83	578,06	590,30	315,16	321,43
1998	573,34	646,25	599,62	611,54	314,49	320,35
1999	607,40	684,74	641,99	654,10	333,67	339,88
2000	570,30	646,18	592,36	604,04	310,42	316,43
2001	701,93	757,51	675,27	684,95	371,58	376,62
2002	942,91	1 015,40	888,04	899,71	495,02	501,53
2003	1 177,14	1 268,79	1 100,51	1 113,33	623,73	631,91
2004	1 343,02	1 442,63	1 241,16	1 255,67	-	-
Rok Year	Sestry ³⁾ Nurses ³⁾		THP <i>Technical and economic personnel</i>		Zaměstnanci celkem <i>All employees</i>	
	bez odměn za pracovní pohotovost <i>without stand-by payment</i>	včetně odměn za pracovní pohotovost <i>including stand- by payment</i>	bez odměn za pracovní pohotovost <i>without stand-by payment</i>	včetně odměn za pracovní pohotovost <i>including stand- by payment</i>	bez odměn za pracovní pohotovost <i>without stand-by payment</i>	včetně odměn za pracovní pohotovost <i>including stand- by payment</i>
1994	-	-	244,49	245,08	238,24	247,62
1995	-	-	313,56	314,36	302,07	313,30
1996	-	-	376,11	377,63	358,21	371,18
1997	-	-	340,10	341,71	321,43	334,52
1998	-	-	353,57	355,36	324,94	337,61
1999	-	-	373,73	375,84	345,20	358,64
2000	-	-	349,55	351,98	322,54	335,89
2001	-	-	391,50	393,55	383,04	393,34
2002	-	-	501,65	504,52	507,61	520,96
2003	-	-	617,39	621,14	637,55	654,59
2004	691,92	698,42	698,03	702,62	719,12	737,87

¹⁾ Odměňování podle zákona č. 143/1992 Sb., odměňování zaměstnanců v příspěvkových organizacích a organizačních složkách státu; zřizovatel MZ, kraj, obec a město, další centrální orgány
Wages according to Act No. 143/1992 in state-controlled organisations in competence of MH, regions, cities and municipalities

²⁾ Do r.1999 jen rezort zdravotnictví, od r.2000 všechny rezorty / *Till 1999 only Sector of MH, since 2000 all Sectors*

³⁾ V roce 2004 sestry včetně porodních asistentek / *In 2004 nurses including midwives*

Dosažená průměrná mzda zaměstnanců ve zdravotnictví v SR (v EURO)*Average wage of employees in health services in the SR (EUR)*Tabulka 4.13
Table 4.13

Rok Year	Lékaři a zubní lékaři <i>Physicians and dentists</i>		Farmaceuti <i>Pharmacists</i>		SZP <i>Paramedical workers</i>	
	bez odměn za pracovní pohotovost <i>without stand-by payment</i>	včetně odměn za pracovní pohotovost <i>including stand- by payment</i>	bez odměn za pracovní pohotovost <i>without stand-by payment</i>	včetně odměn za pracovní pohotovost <i>including stand- by payment</i>	bez odměn za pracovní pohotovost <i>without stand-by payment</i>	včetně odměn za pracovní pohotovost <i>including stand- by payment</i>
1994	-	-	-	-	-	-
1995	-	-	-	-	-	-
1996	-	-	-	-	-	-
1997	-	-	-	-	-	-
1998	-	-	-	-	-	-
1999	396,62	440,94	351,85	357,07	-	-
2000	423,04	470,78	381,95	387,94	-	-
2001	494,65	550,39	442,08	449,24	-	-
2002	582,12	663,04	535,14	546,41	-	-
2003	607,84	698,30	561,45	574,75	-	-
2004	647,20	744,01	598,60	609,39	-	-
Rok Year	Sestry ¹⁾ <i>Nurses ¹⁾</i>		THP <i>Technical and economic personnel</i>		Zaměstnanci celkem <i>All employees</i>	
	bez odměn za pracovní pohotovost <i>without stand-by payment</i>	včetně odměn za pracovní pohotovost <i>including stand- by payment</i>	bez odměn za pracovní pohotovost <i>without stand-by payment</i>	včetně odměn za pracovní pohotovost <i>including stand- by payment</i>	bez odměn za pracovní pohotovost <i>without stand-by payment</i>	včetně odměn za pracovní pohotovost <i>including stand- by payment</i>
1994	-	-	-	-	-	-
1995	-	-	-	-	-	-
1996	-	-	-	-	-	-
1997	-	-	-	-	-	-
1998	-	-	-	-	-	-
1999	208,46	210,31	208,93	209,48	213,01	220,49
2000	223,58	225,72	229,87	230,62	230,08	238,32
2001	259,81	262,30	242,05	242,97	260,18	269,76
2002	311,30	314,69	276,84	277,81	310,10	323,82
2003	324,65	328,63	297,08	298,21	325,61	341,09
2004	346,14	350,36	339,04	340,19	353,65	370,56

Zahrnuté jsou státní rozpočtové a příspěvkové organizace, jejichž zřizovatelem jsou MZ, VÚC, města a obce
State-controlled organisations in competence of MH, regions, cities and municipalities

¹⁾ Do počtu sester nejsou zahrnuté porodní asistentky / *Number of nurses does not include midwives*

Dosažená průměrná mzda zaměstnanců ve zdravotnictví ^{1) 2)} v ČR (v EURO)
Average wage of employees in health services ^{1) 2)} in the CR (EUR)

Tabulka 4.14
Table 4.14

Rok Year	Lékaři a zubní lékaři Physicians and dentists		Farmaceuti Pharmacists		SZP Paramedical workers	
	bez odměn za pracovní pohotovost <i>without stand-by payment</i>	včetně odměn za pracovní pohotovost <i>including stand- by payment</i>	bez odměn za pracovní pohotovost <i>without stand-by payment</i>	včetně odměn za pracovní pohotovost <i>including stand- by payment</i>	bez odměn za pracovní pohotovost <i>without stand-by payment</i>	včetně odměn za pracovní pohotovost <i>including stand- by payment</i>
1994	-	-	-	-	-	-
1995	-	-	-	-	-	-
1996	-	-	-	-	-	-
1997	-	-	-	-	-	-
1998	-	-	-	-	-	-
1999	569,82	642,37	602,27	613,63	313,03	318,85
2000	618,03	700,25	641,93	654,59	336,39	342,91
2001	783,38	845,41	753,63	764,43	414,69	420,33
2002	1 001,79	1 078,80	943,50	955,89	525,93	532,84
2003	1 043,43	1 124,67	975,51	986,87	552,88	560,14
2004	1 081,90	1 162,14	999,84	1 011,53	-	-
Rok Year	Sestry ³⁾ Nurses ³⁾		THP <i>Technical and economic personnel</i>		Zaměstnanci celkem <i>All employees</i>	
	bez odměn za pracovní pohotovost <i>without stand-by payment</i>	včetně odměn za pracovní pohotovost <i>including stand- by payment</i>	bez odměn za pracovní pohotovost <i>without stand-by payment</i>	včetně odměn za pracovní pohotovost <i>including stand- by payment</i>	bez odměn za pracovní pohotovost <i>without stand-by payment</i>	včetně odměn za pracovní pohotovost <i>including stand- by payment</i>
1994	-	-	-	-	-	-
1995	-	-	-	-	-	-
1996	-	-	-	-	-	-
1997	-	-	-	-	-	-
1998	-	-	-	-	-	-
1999	-	-	350,60	352,58	323,84	336,45
2000	-	-	378,80	381,44	349,54	364,00
2001	-	-	436,93	439,22	427,49	438,99
2002	-	-	532,97	536,02	539,30	553,49
2003	-	-	547,26	550,59	565,13	580,23
2004	557,39	562,63	562,31	566,01	579,30	594,41

¹⁾ Odměňování podle zákona č. 143/1992 Sb., odměňování zaměstnanců v příspěvkových organizacích a organizačních složkách státu; zřizovatel MZ, kraj, obec a město, další centrální orgány
Wages according to Act No. 143/1992 in state-controlled organisations in competence of MH, regions, cities and municipalities

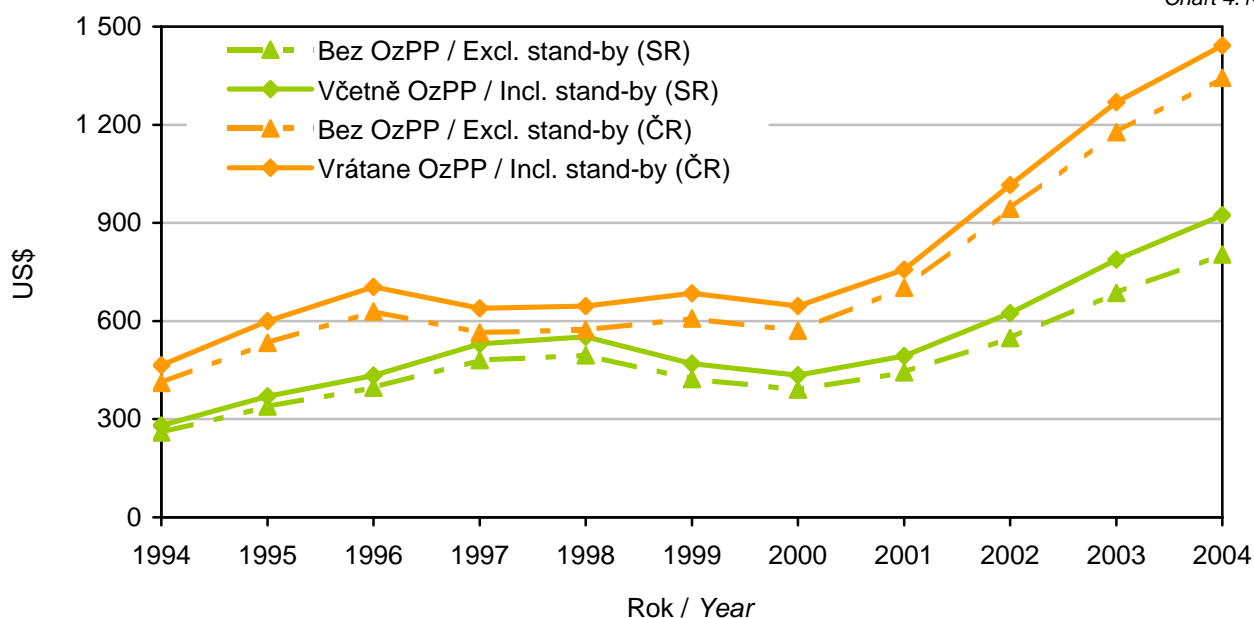
²⁾ Do r.1999 jen rezort zdravotnictví, od r.2000 všechny rezorty / *Till 1999 only Sector of MH, since 2000 all Sectors*

³⁾ V roce 2004 sestry včetně porodních asistentek / *In 2004 nurses including midwives*

**Dosažená průměrná mzda (v US\$) bez / včetně odměn
za pracovní pohotovost u lékařů a zubních lékařů**

*Average salary (US\$) of physicians and dentists,
without/including stand-by payment*

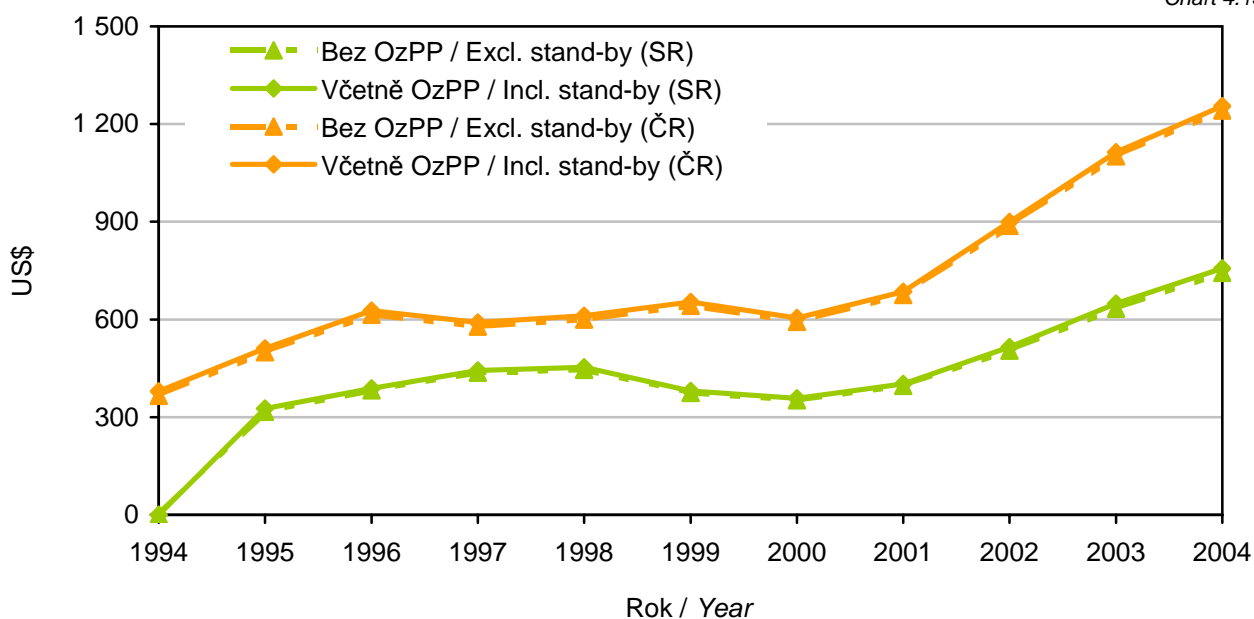
Graf 4.14
Chart 4.14

**Dosažená průměrná mzda (v US\$) bez / včetně odměn
za pracovní pohotovost u farmaceutů**

*Average salary (US\$) of pharmacists,
without/including stand-by payment*

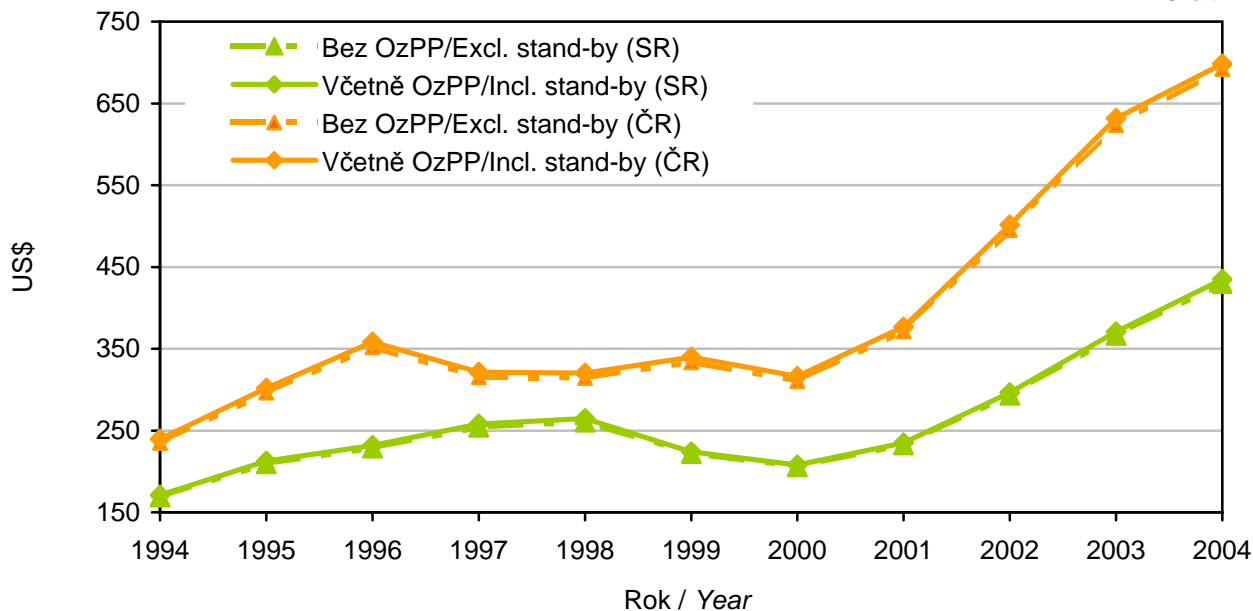
Graf 4.15
Chart 4.15

**Dosažená průměrná mzda (v US\$) bez / včetně odměn
za pracovní pohotovost u SZP a sester**

*Average salary (US\$) of paramedical workers and nurses,
without/including stand-by payment*

Graf 4.16
Chart 4.16

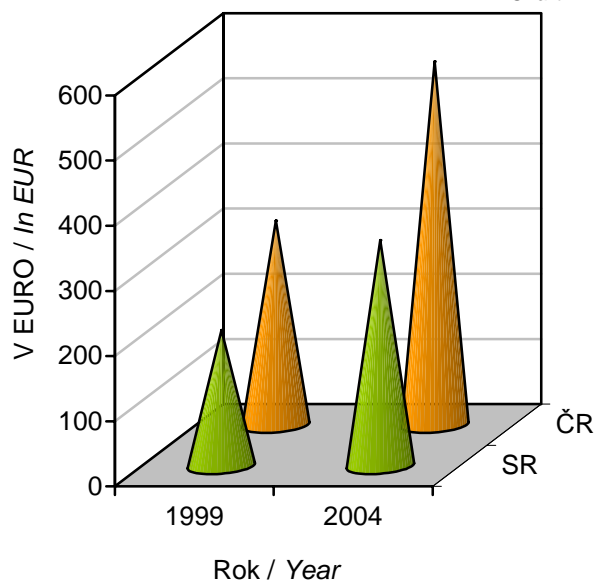
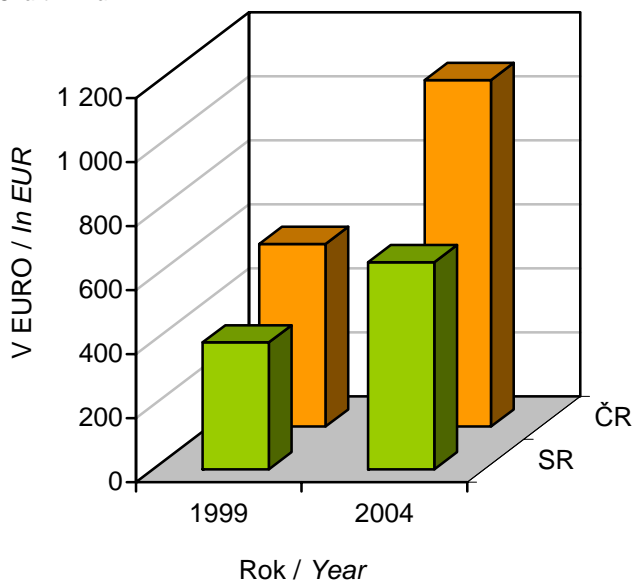

Dosažená průměrná mzda (v EURO) bez odměn za pracovní pohotovost

Average salary (EUR), without/including stand-by payment

Graf 4.17a
Chart 4.17a

Graf 4.17b
Chart 4.17b

Lékaři a zubní lékaři
Physician and dentists

Sestry (SZP)
Nurses (paramedics)

5. Definice

Úhrnná plodnost - průměrný počet živě narozených dětí připadajících na jednu ženu v době skončení reprodukčního období za předpokladu, že by specifické plodnosti podle věku zůstaly trvale na úrovni daného kalendářního roku; počítá se jako součet specifických plodností násobených délkou intervalu věkového skupiny.

Index stáří - počet osob ve věku 65 let a více na 100 dětí ve věku 0 - 14 let.

Index ekonomického zatížení – počet dětí ve věku 0 - 14 let a počet osob ve věku 65 let a více na 100 osob ve věku 15 – 64 let

Střední délka života (naděje dožití) - střední hodnota počtu let zbývajících do smrti x-letému člověku za předpokladu zachování úmrtnosti z období výpočtu (při narození = ve věku 0).

Úmrtnost

specifická - úmrtnost v dané věkové skupině

standardizovaná - úmrtnost teoretické evropské populace ("evropského standardu") vypočtená z jednotlivých věkově specifických úmrtností konkrétní populace

kojenecká - počet zemřelých do 1 roku věku na 1 000 živě narozených

novorozenecká - počet zemřelých do 28 dnů věku na 1 000 živě narozených.

Průměrné procento pracovní neschopnosti - podíl kalendářních dnů pracovní neschopnosti na celkovém kalendářním fondu ve sledovaném období.

Průměrná ošetrovací doba – počet ošetrovacích dnů / počet hospitalizovaných

Využití lůžek v % - procento využití lůžek schopných provozu,

tj. $100 \times \text{počet ošetrovacích dnů} / \text{skutečná lůžková kapacita v počtu ošetrovacích dnů}$

Přepočtený počet pracovníků - součet úvazků jednotlivých pracovníků zdravotnických zařízení, přepočtený podle délky plné týdenní pracovní doby, stanovené pro dané zařízení či pracoviště. Obvyklá délka pracovní doby je 40 hodin týdně, dále to může být 39,5 hodin (pracoviště TRN), nebo 38,75 hodin (2-směnný provoz), 37,5 hodin (3-směnný nebo nepřetržitý provoz), 33,5 hodin (zdravotní důvody) a nebo 30 hodin (mladiství).

Evidenční počet zaměstnanců a zaměstnavatelé

Evidenční počet zaměstnanců - počet zaměstnanců všech kategorií daného zařízení či pracoviště, kteří jsou k němu v pracovním, služebním či členském poměru (mají pracovní smlouvu na dobu určitou či neurčitou). Do evidenčního počtu se nezapočítávají např. ženy na mateřské dovolené, osoby na rodičovské dovolené (pokud současně nepracují).

Zaměstnavatelé - do počtu zaměstnavatelů jsou zahrnuti ti pracovníci, kteří pracují v daném zdravotnickém zařízení a pracují jako:

- fyzické osoby, nezapsané v obchodním ani živnostenském rejstříku, podnikající na základě zvláštních předpisů (zákon č. 455/1991 Sb.) a zaměstnávají v rámci svého podnikání jiné osoby,

- fyzické osoby, nezapsané v obchodním ani živnostenském rejstříku, podnikající na základě zvláštních předpisů (zákon č. 455/1991 Sb.), kteří nezaměstnávají v rámci svého podnikání jiné osoby a pracují na vlastní účet.

Nepatří sem podnikatelé, kteří pouze vlastní zdravotnické zařízení, ale nepracují v něm.

Total fertility rate - the average number of children that would be live born per woman if all women lived to the end of their childbearing years and bore children according to a given set of age-specific fertility rates. It is computed by summing the age-specific fertility rates for all ages multiplied by the length of the age group interval.

Age dependence ratio - number of persons aged 65 years and more per 100 children up to 14 years (aged 0 – 14 years).

Economic burden index – number of children aged 0 – 14 years and number of persons aged 65 years and more per 100 persons aged 15 – 64 years.

Life expectancy - the average number of remaining years of life of a person x years old expected on the assumption of persistent mortalities from the date of calculation (at birth = at age 0).

Mortality rate

age-specific mortality rate - mortality rate in a given age group

standardized mortality rate - mortality rate of a theoretical European population ("European standard") calculated from the age-specific mortalities of given population

infant mortality rate - number of deaths up to 1 year of age per 1 000 live births

neonatal mortality rate - number of deaths up to 28 days of age per 1 000 live births.

Mean percentage of incapacity for work - ratio of the number of calendar days of incapacity for work to the total calendar day fund in the investigated period.

Average length of stay – number of days of stay / number of hospitalised persons

Bed occupancy in % - the percentage of occupancy of serviceable beds,
 $100 \times \text{number of days of stay} / \text{real bed capacity in number of days of stay}$

WTE number of personnel - the sum of contracts of the personnel of health establishments, expressed in multiples of a full (whole-time) contract determined for given establishment. The usual whole-time working hours are 40 hours a week but it can also be 39.5 hours (in TB units), 38.75 hours (in 2-shift units), 37.5 hours (3-shift or day-and-night units), 33.5 hours (for health reasons) or 30 hours (juveniles).

Employees on payroll and employers:

Employees on payroll - personnel of all categories having an employment, membership or official relation with the given establishment or unit (a permanent or temporary work contract) and actively working; excluded are persons on long-term leave, e.g., maternal, parental (who do not currently work).

Employers - persons who work in the given health establishment as:

- physical persons not listed in the commercial register nor in the trade register who perform their enterprise on the basis of special regulations (Act no.455/1991) and employ other persons in their enterprise,

- physical persons not listed in the commercial register nor in the trade register who perform their enterprise on the basis of special regulations (Act no.455/1991) and do not employ other persons in their enterprise and work on their own account.

Excluded are persons who own the health establishment but do not work in it.

6. Zkratky a značky

ADOS	Agentury domácí ošetrovatelské péče	HCA	Home care agencies
LDN	Léčebny pro dlouhodobě nemocné	ILP	Institutes for long-term patients
LM	Lékařské místo	PP	Physician`s post
LSPP	Lékařská služba první pomoci	MFA	Medical first aid
MKN-10	10. Revize Mezinárodní klasifikace nemocí	ICD-10	International Classification of Diseases, 10.revision
MZ ČR	Ministerstvo zdravotnictví České republiky	MH CR	Ministry of Health of the Czech Republic
MZ SR	Ministerstvo zdravotnictví Slovenské republiky	MH SR	Ministry of Health of the Slovak Republic
OKEČ	Odvětvová klasifikace ekonomických činností	CZ-NACE	Statistical Classification of Economic Activities
OLÚ	Odborné léčebné ústavy	STI	Specialized therapeutic institutes
PAD	Perorální antidiabetika	PAD	Peroral antidiabetics
PN	Pracovní neschopnost	IFW	Incapacity for work
PP	Přepočtený počet	WTE	Whole time equivalent
SVLS	Společné léčebné a vyšetřovací složky	CETU	Common examination and treatment units
SZO	Světová zdravotnická organizace	WHO	World Health Organization
SZP	Střední zdravotnický personál		Paramedical personnel
SZS	Střední zdravotnické školy	PS	Paramedical schools
THP	Technicko-hospodářští pracovníci	TES	Technical and economic staff
UPT	Umělé přerušování těhotenství	LIA	Legally induced abortions
VÚC	Vyšší územně správní celky		Regions
ZN	Zhoubné novotvary	MN	Malignant neoplasms

Ležatá čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytl.

Nula (0; 0,0; 0,00) znamená, že se jev vyskytl, ale hodnota vypočteného ukazatele je menší než polovina jednotky použité v tabulce.

Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.

Ležatý křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.

A dash (-) in place of a number indicates that the phenomenon did not occur.

0 or 0.0 or 0.00 indicates that the phenomenon occurred, but the value of calculated indicator is less than half of unit used in table.

A dot (.) in place of a number indicates that the number is not available or cannot be relied on.

A skew cross (x) indicates that the entry is not applicable for logical reasons.